ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\S\Star Trek\Metamorfózy.pdb

PDB Name: StarTrekTNG-Metamorfozy
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.3.2003
Modification Date: 4.3.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PŘEDMLUVA

Chtěla bych poděkovat Gene Roddenberrymu, tvůrci Star Treku, který měl na mne v životě vždycky významný vliv. Hansi Christianu Andersenovi, Melindě Snodgrassové a Jaquelině Lichtenbergové, od nichž jsem čerpala inspiraci pro tento román. A Davu Sternovi, redaktorovi z Pocket Books, který mi pomohl v úsilí dokončit tento román, když jsem procházela velmi složitým obdobím svého života.
Fanouškem Star Treku jsem se stala v roce 1966, kdy se poprvé objevil na obrazovce. Psát jsem se učila ve fanzinech a díky fandění Treku jsem poznala mnoho skvělých přátel. Nevěřím, že by v současné době mohl někdo pochybovat o tom, že Star Trek: Nová generace v sobě nese ten sen, který klasický Trek tehdy uvedl do života.
Čtenáři snad znají mé romány klasického Star Treku, Vraždy v akademii Vulkán a Epidemie IDIC. K těm, kdo se neustále ptají: ano, skutečně doufám, že ještě napíšu další romány klasického Star Treku. Přesto však nevidím mezi klasickým Star Trekem a Novou generací žádný rozpor: oba jsou součástí téže vize. Duch Star Treku žije dál - doufám, že na vás dýchne i z tohoto románu a z mého předchozího románu Nové generace, Survivors.
Pokud jste Survivors nečetli, nic si z toho nedělejte. Tyto knihy jsou napsány jako epizody Star Treku: jestliže vám jedna unikla, klidně se s potěšením můžete podívat na jinou. Avšak podaří-li se vám shlédnout některé z dřívějších dílů v reprízách, najdete v těch, co jste už sledovati dříve, novou hloubku. Takže, až dočtete Metamorfózu, a zaujme vás příběh Tashy Yarové a Darryla Adina, o nichž je tu zmínka, třeba se rozhodnete sehnat Survivors, které mají všude, kde se prodávají romány o Star Treku.
Jste-li příznivci Star Treku už dlouhá léta, zřejmě víte i o světě jeho fanoušků. Jestliže jste se k nám připojili díky této sérii, jste nám dvojnásob vítáni! Paramount sponzoruje fan klub, který vydává dvouměsíčník s nejčerstvějšími informacemi o filmech, televizních seriálech, hercích a tvůrcích:

The Official Star Trek Fan Club
P.O.Box 111000
Aurora, CO 80011
U.S.A.

Ale svět fanoušků Treku se neomezuje jen na fan klub. Pokud píšete či kreslíte, skládáte hudbu, vyrábíte kostýmy, nebo se chcete spojit s jinými příznivci, chcete opravdové fandovství: přátele, dopisy, různé výrobky, fanziny, cetky, oblečení, kresby, filkové písně (cosi jako folkové písně fanoušků Star Treku), plakáty, odznaky, hry a soutěže - pro každého něco.
Cesta k tomuto fandovství nevede ani přese mne, ani přes jiného autora románů o Star Treku. K tomu potřebujete skvělou organizaci, The Star Trek Welcommittee. Nezapomeňte přiložit oznámkovanou obálku s vlastní adresou, protože jde o dobrovolnou organizaci lidí, kteří mají rádi Star Trek, jsou ochotni zodpovědět vaše otázky a dát vás dohromady s ostatními příznivci. Jejich adresa je:

The Star Trek Welcommittee
P.O.Drawer 12
Saranac, MI 48881
U.S.A.

Jak při psaní o Treku, tak při jiné science fiction, kterou profesionálně píšu, pevně věřím ve vzájemná ovlivňování autorů a fanoušků. Autoři chtějí vaše konstruktivní připomínky. Nemohou však s vámi spolupracovat, napsat příběhy, které máte na srdci (to budete muset udělat sami), či kriticky zhodnotit vaše romány (jsou příliš zaměstnáni psaním vlastních). Ani vám nemohou psát dlouhé zasvěcené dopisy o tom, jak se mají psát knihy. Tyto informace najdete v knihovně v místě svého bydliště. Ale tak se stejně psát nenaučíte, to lze jenom tím, že to budete sami zkoušet. Zapojte se do fanzinů a rozvíjejte své schopnosti, tak jak to udělalo mnoho z nás. Literární dílny mohou také hodně pomoct - autoři, kteří je vedou, si pro ně speciálně vyhradili čas a rádi vás tam uvidí.
Všichni autoři rádi, přijímají připomínky ke svým knihám a většina z nich odpoví na vaše otázky - pokud jsou rozumné. Autoři mají své životy, rodiny, práci, tak jako vy, a navíc ještě termíny odevzdání rukopisů.
Téměř každý, kdo píše romány o Star Treku, píše také další science fiction. Jestliže se vám od nějakého autora líbí

romány o Star Treku, s největší pravděpodobností vás zaujmou i jeho další práce. Je možné, že témata, která rozvíjí v Star Treku, jsou stejná jako ta, jimiž se zabývá v jiných svých knihách. Zeptejte se svého knihkupce na další knihy od vašich oblíbených autorů o Star Treku.
Pokud byste mi chtěli něco sdělit ohledně této nebo jiné mé knihy, můžete mi napsat na adresu mého nakladatele, nebo na P.O.Box 625, Murray, KY 42071-0625, U.S.A. Pokud budete chtít odpověď, přiložte, prosím, ofrankovanou obálku se svou adresou.
Trekujte dál!

Jean Lorrah
Murray, Kentucky

Poznámka historika

Metamorfóza se odehrává ve druhé sezóně Star Treku: Nové generace a začíná bezprostředně po epizodě "Lidské měřítko." V tom díle musel Dat bojovat o holou existenci: tato zkušenost zanechává po sobě jisté následky.

"Ne, pane... nikdy jsem netoužil po smíření jedné... iluze... s druhou. To by mohlo být reálné pro Q a snad i pro vás, pane. Ale nikdy ne pro mne. Nenapsal snad jeden z oblíbených kapitánových autorů, že 'Toť nade vše: sám k sobě nejupřímnějším býti?' Je mi líto, veliteli. Musím vás odmítnout."
- reakce poručíka Data na nabídku velitele Rikera, že by se mohl stát člověkem, "Schovávaná s Q"

"Třeba zjistíte, že mít není nakonec tak příjemné, jako toužit. Není to logické, ale často pravdivé."
- nadporučík Spock, "Čas amoku"

"Legendy... jsou kořením vesmíru, pane Date, protože mají někdy schopnost se splnit."
- kapitán Jean Luc Picard, "Přístav"

Kapitola první

Enterprise kroužila po oběžné dráze kolem Hvězdné stanice 173 pouze s nejnutnějším počtem posádky ve službě. V simulátoru se pořádala slavnost na počest návratu poručíka Data - byla to oslava tak vášnivá, jako by od nich odešel před mnoha měsíci či lety, a ne před dvaasedmdesáti hodinami.
Simulátor dostal podobu parku na planetě podobné Zemi. Vcházelo se po kamenech přes potok, a pak následovala cestička kouskem lesa. Za ním byl otevřený trávník, s modrou oblohou, zelení a čerstvým větříkem čechrajícím koruny stromů, tu a tam roztroušených po okolí. Z dálky se ozývala příjemná hudba neviditelné kapely, která hrála právě tak hlasitě, aby to nerušilo konverzaci.
Avšak nejméně ze všech rozveselily hudba a smích právě oslavence. Dat se usmíval a pokoušel se udržovat konverzaci s přáteli, jenže někteří z nich ho znali příliš dobře, takže jim neuniklo, že jeho veselí je přinejmenším zčásti strojené.
Strojené, protože jsem stroj, pomyslel si, když se otočil k Wesleymu Crusherovi a odpovídal na jeho dotaz, aby se vyhnul starostlivému pohledu Geordiho LaForge.
"Jak to funguje?" ptal se Wesley vzrušeně a díval se do hvězdného tunelu, který mu Dat právě ukazoval. Otázka tohoto kadeta neznamenala "Kde se to zapíná?" nebo snad "Jak se to přepíná na další funkci?" ale "Na jakém principu to pracuje?"
"Navrhuji, aby sis to v klidu prohlédl, a až na to přijdeš, tak mi to vysvětlíš," odpověděl Dat, který nikdy nezapomínal na svou odpovědnost za Wesleyho výchovu.
Chlapec se usmál. "Já na to přijdu. To jste sestavil vy, Date?"
"Ne, použil jsem transformátor hmoty."
"Ale navrhl jste to? Nikdy jsem nic takového neviděl," dodal Wesley s hvězdným tunelem u oka a točil koly, aby si zaostřil různá hvězdná pole. "Jako by to znalo směr, kterým ho natočím, a ukazovalo mi to hvězdy, které jsou příliš vzdálené, abych je mohl pozorovat běžnými přístroji!"
Doktorka Kate Pulaská k nim přistoupila, právě když Wesley mluvil. Překvapeně svraštila obočí. "To je určitě nějaký trik - přenosný přístroj, který by zachytil vzdálené hvězdy, by se nedal ani docenit."
"Záleží jen na Wesleym, aby stanovil jak - nebo zda vůbec - to dokáže věci, které to ukazuje," odvětil Dat.
"Aha - další lekce," pochopila doktorka.
"Datovy lekce jsou zábavné," řekl Wesley a usmíval se.
"Máš na mysli ty z technologie," podotkla Pulaská. "Ale nejsem si jistá, jestli se ti dostává všeobecného vzdělání, které bys měl mít, Wesley."
"Chodím na dějepis, hudbu a literaturu," ohradil se chlapec. "Ale věda se mi líbí víc, to je všechno."
Dat využil příležitosti a odevzdal doktorce Pulaské dar, který pro ni vybral, pečlivě zabalený do jemného papíru. Když se před nedávnem vzdal své funkce ve snaze zabránit plánu velitele Bruce Maddoxe, který ho chtěl rozebrat, přátelé mu vystrojili "večírek na rozloučenou," dovršený dárkem od každého z nich. Protože se však vrátil tak brzy, přemýšlel, co má s těmi dárky udělat. Zdálo se nevhodné, aby si je ponechal, jelikož vlastně neodjel, a zároveň nezdvořilé, aby je vrátil. A tak se rozhodl dát každému ze svých přátel dárek na oplátku. Dary byly vystaveny na jednom konci slavnostního stolu pokrytého zářivě kostkovaným ubrusem, zatímco jídlo a pití bylo položeno na druhém konci.

Doktorku Pulaskou znal z celé posádky nejméně. Také jí nejméně rozuměl, a věděl, že ten pocit je vzájemný. A protože nebyl schopen vybrat dárek, který by pro ni měl nějaký osobní význam, zvolil něco, o čem věděl, že je všeobecně vychvalováno: zvonkovou květinu z Artemidina stromu, anebo přinejmenším něco, co se tomu co nejvíc podobá. Živým rostlinám se nikdy nedařilo mimo jejich přirozené prostředí, a tak se nikdy nevyvážely. Během posledních dvou století - od objevu něžných a vzácných květů, jejichž jemné zvonění údajně zahánělo stres - se umělci, řemeslníci a zahradníci pokoušeli zvonkové květiny kopírovat. Někteří už dospěli k velmi zdařilým replikám a byli proto náležitě oceněni respektem a vysokými cenami.
Počítač Enterprise obsahoval vzorec DNA zvonkových květin, avšak Dat nechtěl řezanou květinu, která by za pár hodin zvadla. Ihned se vzdal myšlenky na mutaci živé rostliny a místo toho se rozhodl pro co nejlepší umělou repliku. Jako produkt simulátoru bude zvonková květina vypadat právě tak krásně jako přirozeně vypěstovaná rostlina, jen s jednou výjimkou vydrží navždy. A na rozdíl od skutečného holografu nebude třeba "rostlinu" vypínat a zapínat. Byla to věrná a věčná napodobenina. Dat její asymetrický tvar zabalil do nejjemnějšího papíru.
Ostatní členové posádky se shromáždili kolem, když doktorka Pulaská rozbalovala balíček. Jakmile byla zvonková květina osvobozena od tlumícího obalu, začala zvonit a vyvolala obdivné výkřiky všech přítomných a pozornost nezvaného hosta.
Záhada, siamská kočka, která považovala celou loď za své království, se potloukala kolem a vysloužila si tu pohlazení, jinde kousky jídla. Na lodi byla spousta domácích zvířat, ale všechna měla zůstávat na obytných palubách. Jenže Záhada se mohla objevit kdykoli a kdekoli, přes soustředěnou snahu omezit její pohyb na místa, kam smělo zvířectvo. Nikdo netušil, jak se protáhla dveřmi, detektory či silovými poli. Proto ji tak pojmenovali.
Kočka teď vyskočila na stůl a zkoumala zdroj neznámého zvuku. Pulaská si jí nevšímala a hleděla střídavě na květiny a na Data. "Jsou prostě nádherné!" zvolala v upřímném překvapení.
"Doufal jsem, že vás potěší."
"Ale ty přece nejsou opravdové," řekla a jemně poukázala na jeden z listů. "Date - přece byste nereprodukoval něco tak krásného, co by hned zvadlo a zahynulo?"
"Je to replika, doktorko," vysvětloval Geordi, "vytvořená pomocí konverze transformátoru hmoty."
"Vážně?" zeptal se Wesley a dotkl se jednoho z květů. "Dokonce voní jako skutečné."
Záhada váhavě zvedla packu a ještě jednou rozezvučela květiny.
"Byl-li můj pokus úspěšný," pravil Dat, "květiny by se měly jevit jako skutečné všem lidským smyslům."
Doktorka Pulaská se na Data usmála s nádechem smutku. "Ale ten rozdíl cítíte, že, Date?"
"Jen když analyzuji jinak než v hranicích normálních lidských smyslů."
"Na něž se obvykle omezujete," řekla suše doktorka. "Nechápu, proč byste měl své schopnosti takhle omezovat."
"Já ano," ozval se Geordi a položil ruku Datovi na rameno.
"A já také," vložil se do toho velitel Will Riker. Poté, co byl donucen oponovat v případě Datova práva na vlastní životní volbu, nechtěl se první důstojník Enterprise ani zúčastnit oslavy. Dat za ním sám zašel, protože chápal jeho nepříjemné pocity, avšak obvykle temperamentní Riker byl zatím neobvykle tichý, jako by doufal, že unikne pozornosti. Geordi se zachmuřil. Dat pochopil, že jeho příteli se nezamlouvalo, jak si Riker dělal nárok na pochopení. Jenže Dat znal Rikera lépe než Geordi, viděl ho běžně vstřebávat do sebe nové formy života a práva, ať už to všechno bylo jakkoli bizarní. Na rozdíl od většiny lidí necítil Riker potřebu nejprve rozumět a pak teprve přijímat. Přijal Data od prvního okamžiku, kdy se setkali.
Ironie byla jedinou lidskou emocí, které Dat rozuměl. Ironií bylo, že první osobou, již se android svěřil s touhou stát se člověkem, byla zároveň tou osobou, která byla nucena dokazovat, že Dat je jen součástí vybavení, majetkem Hvězdné flotily. Riker tu při prohrál a získal si tím nepřátelství Datových příznivců.
Dokonce i těch, které nepokládal za blízké přátele, protože - Kate Pulaská na Rikerovu adresu řekla: "Tvrdíte, že Datovi rozumíte, a přesto jste ani jednoho z nás nepřizval, aby vypovídal při slyšení."
"Myslela jste, že jsem chtěl vyhrát, doktorko?" opáčil Riker.
V zelených očí té ženy se zablesklo. "Myslíte, že bych chtěla, abyste vyhrál? Veliteli, ty rozpory, které jsem s panem Datem měla, nemají nic společného s jeho autonomii. Je jedinečný v celých dějinách - a žádný experiment by neměl ohrožovat tuto jedinečnost."
"Domníváte se tedy, že už by neměli stavět žádné další Daty?" zeptal se Geordi a popadl Záhadu, zrovna když se pokoušela seknout drápky po zvonkových květech. Pohladil kočku, a ta začala příst.
"Nemám nic proti tomu, aby se stavěli další androidi,"odpověděla. Pulaská. "Znám Data jen krátce, ale pochopila jsem, že jeho zvláštní složení pozitronových obvodů a heuristických algoritmů utváří zvláštní a jedinečnou osobnost. A předpokládám, že by tomu tak bylo i u jiného androida, i kdyby byl vytvořen podle jeho předlohy. Každý by byl jiný, jedinečný, tak jako jakýkoli člověk. Ne, mé rozpory s naším přítelem pramenily pouze z jeho touhy být něčím jiným, místo aby využíval možností, které má."
Záhada vyklouzla z Geordiho náručí a skočila zpátky na stůl. Riker natáhl ruku, aby kočku odlákal od květů. Otírala se o ni, hlasitě předla a pohybovala se od jeho ruky k rukám Pulaské a Data.
"Třeba tohle - vidíte?" poznamenala Pulaská.
"Co mám vidět?" zeptali se Riker, Wesley a Geordi skoro jednohlasně.
Dat to věděl. Stalo se to pokaždé, když se kočky dotkl, a nedokázal si to nijak vysvětlit.
Záhada byla spokojená, když se o Data otírala, přijímala od něho něžnosti jako od kohokoli jiného, brala jídlo z jeho ruky... ale když se jí dotkl, nepředla. Až dosud si toho nikdo nevšiml.
"Zvířata to vědí," potvrdila Pulaská. "Záhada ví, že Dat je stroj."
"Co tím chcete říct?" zeptal se Geordi.

"Geordi, slyšela jsem, že jste si stěžoval, když jste ji našel na nosnících ve strojovně," odpověděla Pulaská a blazeovaně se usmívala.
"Kočičí chlupy zrovna neprospívají jemným součástkám," odsekl.
"Já ji také nevidím ráda ve zdravotnických přístrojích, ale není týdne, abych to stvořeni nenašla stočené na jedné z mých diagnostických jednotek. Vyzkoušela jsem snad všecko, abych ji vypudila z ošetřovny."
"Máma toho nechala," řekl Wesley, "když objevila, že Záhada nikdy nechodí do karanténní místnosti. Říká, že kočky mají smysly, které my nikdy nepochopíme."
"Třeba má pravdu," řekla Pulaská, "kočky mají rády příjemné, teplé stroje, ale nepředou na ně. Záhada má ráda Data, ale přesně ví, co je zač."
Rozhostilo se ticho, protože všichni pozorně naslouchali. Záhada se stále vrtěla mezi Datovýma rukama a spíš se o ně otírala, než aby se nechávala hladit. Dat zjistil, že právě to u něho drželo zvíře déle, než kdyby mu vnucoval svou vlastní vůli. Jenže teď si právě přál, aby šla k někomu jinému, protože doktorka Pulaská měla pravdu - kočka se pohybovala a nevydala ze sebe ani hlásku.
Ticho přerušil Riker. "Fakt, že Dat je stroj, nebyl vůbec podstatný. Žije a cítí, to z něho dělá osobnost "
"Přesně to si myslím!" vykřikla Pulaská. Obrátila se k androidovi. "Date, nemám ráda, když se někdo snaží být něčím jiným místo aby využíval svého vlastního potenciálu."
"Rozumím, doktorko," řekl Dat. "Přesto by bylo příjemné, kdyby mě ostatní přijímali bez výhrad."
"Takovou výsadu nemá nikdo, Date," poznamenal Riker. "Každý se musíme neustále obhajovat."
"Jistě," přikývl Dat, "obhajovat vlastní názory, schopnosti, autoritu - věci, které může člověk dokázat či vyvrátit. Kdybych byl tvor z masa a krve, nebylo by o mém vědomí pochyb."
"Alespoň pro tentokrát je to jasné," prohlásil Geordi. "Nikdo nemůže po procesu nic namítat."
"Mýlíš se, Geordi," řekl Dat. "Odvolání proti právním nálezům jsou na denním pořádku a často vedou ke zrušení nálezu. Myslím, že velitel Maddox se neodvolá, ale snadno může přijít čas, kdy se k tomu rozhodne někdo jiný s příslušnou pravomocí a bude se domnívat, že k tomu má dobrý důvod."
"Date, tohle bylo principiální rozhodnutí," připomněl mu Riker. "Nebude zrušeno."
"Snad nebude zrušeno, ale vzhledem k mé odhadované životnosti je zde pravděpodobnost blízká 100 procentům, že bude napadeno. Kým jsem bylo projednáváno už třikrát během pouhých sedmadvaceti let: když mě poprvé oživili, když jsem se přihlásil do Hvězdné flotily a nakonec, když mě chtěl velitel Maddox demontovat. V prvních dvou případech jsem nic nenamítal. Teď zjišťuji, že se vždy vyskytne někdo, kdo nebude spokojen. Soudkyně Louvoisová to přesně vystihla, když řekla, že je otázkou, zda mám duši. I ona připouští, že to nelze dokázat."
"Pro nás to platí stejně jako pro tebe, Date," řekl Geordi.
"Rozdíl je v tom," vysvětloval Dat, "že pokud existuje duše, automaticky se předpokládá, že vy ji máte, zatímco já ne."
"Takže musíte stále něco dokazovat," vložil se do toho Worf, který dosud mlčel a poslouchal, o čem se mluví. "Pro Klingony nemá život, který není třeba obhajovat, žádnou cenu."
Dat se na velitele bezpečnosti usmál. "Ale já nejsem o nic víc Klingon než člověk."
"Možná, že jsi víc než člověk; Date," upozornil Geordi. "Jsi jediná osoba, o níž vím, že má aureolu. Jen svatí mají aureolu."
Geordi nazýval aureolou výboje elektromagnetické energie, které vytvářely Datovy anorganické součástky. Jen on ji mohl vnímat, protože pomocí visoru viděl mnohem víc, než jen obvyklé spektrum lidského či androidova vnímání. Geordi si z Data utahoval - ale doktorka Pulaská zjevně nepochopila, že se snaží situaci zlehčit. "Všichni nevinní jsou svatí," podotkla.
Dat automaticky sáhl do paměti s poučkami z metafyziky a teologie a zjistil: "Pokud jsem v tom smyslu nevinný - neschopný viny - pak nemám svobodnou vůli a výrok dnešního slyšení byl nesprávný."
Na chvilku se rozhostilo ohromené ticho. A pak Riker řekl: "Kdybyste neměl svobodnou vůli, nebylo by ani slyšení. Akceptoval byste transformaci bez námitek."
Jelikož se jeho přátelům zjevně ulevilo a přijali tuto racionalizaci za svou, Dat už svou myšlenku dál nerozváděl. Uložil si ji však do paměti s tím, že se k ní jednou vrátí. Byl schopen konat zlo? Nešlo o chyby: nutnost činit rozhodnutí bez dostatečných informací poskytovalo spoustu možností, aby k chybám docházelo. Nešlo ani o neuposlechnutí rozkazů: občas to dělali všichni důstojníci v pevné víře, že nějaký další faktor je nadřazen rozkazu.
Šlo o uvědomělé konání zlá, ve smyslu náboženského kontextu viny. Upřednostnil někdy své vlastní přání na úkor povinnosti? Byl toho schopen? Zjistil, že dosud nepoznal to pokušení. Prostě jsem ještě neprošel zkouškou v této životní sféře, řekl si pevně. Jenže -
V tom okamžiku se na cestičce z lesa k místu konání slavnosti objevila poradkyně Deanna Troi. V půli cesty se zastavila a její velké tmavé oči se ještě rozšířily údivem. "Co se stalo? Tohle přece měla být veselá oslava."
"Právě jsme zjistili., že Dat není Klingon," odpověděl Geordi, který se stále pokoušel situaci obrátit v žert.
"Ale Worf má pravdu," řekl Dat. "Musím přiznat, že své schopnosti vnímání jsem zřejmě neobhájil jednou provždy." A co budu dělat, když zjistím, že Maddox měl pravdu? Ne, nevěřím, že ji měl. Nechme to prozatím být. "Ale tohle kolo jsem vyhrál, takže mám důvod k oslavě. Poradkyně, mám pro vás dárek."
Nálada se zlepšila, přítomní se podívali na dosud neotevřené dárky a slavnost se spořádaně vrátila k příjemné konverzaci mezi lidmi, kteří se znali a měli se navzájem rádi. Dat schválně zůstal chvilku s Troi a Rikerem, protože už dříve poznal, že lidé často rozumějí činům lépe než slovům. Věděl, že někteří si budou myslet, že Rikerovi odpustil, a teď ho zajímalo, zda existuje způsob, jak jim ukázat, že tady není co odpouštět. Všichni byli konec konců důstojníky Hvězdné flotily. Každý z nich se někdy musel držet rozkazů proti své vůli.
Wesley dráždil Záhadu stužkou z jednoho z darů, dokud to kočku neomrzelo a tajemně nezmizela tak, jak přišla.

Pulaská, Worf a Geordi zapáleně debatovali nad knihou, kterou Dat daroval Worfovi: výtisk Moby Dicka s kompletními dřevorytovými ilustracemi z devatenáctého století. Dat věděl, že tento dobrodružně-pomstychtivý spis se bude Klingonovi líbit, a už se těšil na rozhovor o literárních hodnotách díla.
Avšak právě teď myslel Worf na něco jiného. Jako jeden z těch, kteří nikdy nezapomínali na své povinnosti, přerušil bezpečnostní důstojník svou konverzaci s Geordim a Pulaskou, aby Wesleymu připomněl: "Opouštíme oběžnou dráhu v 06.00 hodin. Měl by ses v noci pořádně vyspat, jestli tě máme s klidným svědomím nechat navigovat."
"Ale, Worfe - tohle je večírek," protestoval Wesley a tím každému dokázal, že je zcela jistě unaven.
Worf se zvedl.
Wesley se rozhodl být otravný, a tak si stěžoval: "Většina posádky opouští na hvězdné základně palubu - spousta se jich vrací až na poslední chvíli. Já bych třeba mohl jít -"
Worf si stoupl nad chlapce a zavrčel.
Wesley se sebral a popadl hvězdný tunel. "Tak dobře, dobře - už jdu. Počítači, východ! Dobrou noc vám všem. Díky, Date!" a vystřelil nejbližšími dveřmi simulátoru ven.
Worf chvilku mlčel a pozoroval ho, a pak se obrátil k ostatním. "Asi jsem ho dnes večer musel trochu srovnat do latě. Opatřil jste našemu svěřenci fascinující hračku, Date." Pak se také rozloučil a jeden po druhém odcházeli i ostatní, až na Kate Pulaskou, která opatrně zvedla zvonkovou květinu.
"Nic se jí nestane," ujistil ji Dat. "Mám vám ji odnést do vaší kajuty?"
"Děkuju," odpověděla. "Je neuvěřitelné, jak dokážete dát za pár hodin dohromady něco tak složitého, jako je tohle a ta hračka pro Wesleyho. Lidé z lodního zásobování nejsou schopní uvést v život mé návrhy na nové zdravotnické vybavení, přestože je dostali skoro před měsícem!"
"Mám se pokusit jim pomoci, doktorko?" nabídl se Dat.
"Ne, to jsem si jen tak posteskla, nic po vás nechci. Není to vaše práce a ti ze zásobování se to potřebují naučit."
Pak, když procházeli téměř opuštěnými chodbami, se vrátila k tomu, o čem si povídali předtím. "Opravdu jste si myslel, že vás nepokládám za osobnost, Date?"
"Nepřemýšlel jsem o tom."
"To mi neříkejte. Viděla jsem, jak jste reagoval na některé věci, které jsem řekla. Já jednám na rovinu: řeknu, co mám na srdci, aniž bych to měla předem rozmyšlené." Nezvykle si povzdechla. "Fascinujete mě, Date. Jste mnohem víc než pouhý souhrn obvodů, senzorů, organických tekutin a heuristických algoritmů. Chci vás pochopit, jaký opravdu jste, ne jako imitaci humanoida."
"Já jsem imitace humanoida."
"Nesmysl!" rozhorlila se. "Humanoid má ty nejrůznější podoby. Jinak by se nevyvinulo tolik druhů podle téhož vzorce. Vás samozřejmě vyvinuli s úmyslem, abyste byl co nejuniverzálnější, odtud vaše podoba."
Zastavili se před dveřmi kajuty Pulaské a ona si od Data vzala zvonkovou květinu. "Date," pravila, "Kdybych tak mohla mávnout kouzelným proutkem a udělat z vás na pár dní člověka. Potřebujete přijít na to, že na nás není nic zvláštního, a smířit se s tím, čím jste."
Po těchto slovech vešla do své kabiny a nechala Data stát samotného v chodbě.
Dat nespal. Ve volném čase, který tím získal, tišil svou nenasytnou zvědavost u počítače v simulátoru. Nikdy se nestalo, že by se tam Dat nudil.
Ale dnes večer se cítil osamělý.

Kapitola druhá

Na druhý den opustila Enterprise Hvězdnou základnu 173 s čerstvými rozkazy: doplnit sektorové mapy oblastí ovládaných Federací, které velení Hvězdné flotily plánovalo otevřít pro civilní dopravu. Bylo to daleko od obvyklých cest, ale dráhy vedly k několika nejstarším hvězdným základnám, jež stále sloužily - dohlížely na romulanskou neutrální zónu.
Dat seděl na můstku u operačního stanoviště. Právě přestal sledovat základní systémy a zběžně prošel čerstvé zprávy Hvězdné flotily týkající se oblasti, kterou chtěli prozkoumat. Povšiml si znovu se objevujících hraničních konfliktů s Waykany, nespojeneckou, technologicky pokročilou rasou - něčeho, o co by se mohli zajímat Romulané, protože Waykani kontrolovali teritorium v blízkosti prostoru Federace a Romulanů.
Geordi využil dlouhé cesty k zatěžkávacím zkouškám motorů a držel už značnou dobu loď na rychlosti devět. V těchto rychlostech hltala Enterprise parseky rychleji než mohl Wesley, který byl u kormidla vedle Data, sledovat letící čísla na monitoru. Mladý kadet si zoufale povzdychl.
"Změň si displej, aby ti hlásit změny v intervalech jedné sekundy," poradil mu Dat.
"Sám jste to na své palubní desce nezměnil," poznamenal Wesley.
"Já to dokážu sledovat stejně jako lodní počítač. Některé věci umějí stroje lépe než lidé. Tak jim to přenech."
Wesley se na něho udiveně podíval, ale pak si bez řečí upravil displej podle rady.
Datova palubní deska dál ukazovala Enterprise v kursu na Hvězdnou základnu 32, všechny funkce normální. I na můstku byl klid. Bez toho, aby se otočil, vycítil Dat, že poručík Worf obsadil bezpečnostní stanoviště na vrcholu podkovy můstku, zatímco přímo za androidovými zády sledovali velitel Riker s kapitánem Picardem mlčky hyperprostorem rozšířené hvězdné pole, ubíhající po hlavní obrazovce.
Kapitán včera navštívil můstek jen krátce, a dnes, přestože se držel svého běžného rozvrhu, vypadal uvolněněji než obvykle. Lodní klípky z Přední desítky měly za to, že ten rozdíl v náladě má na svědomí Phillipa Louvoisová.
Dát znal jen holá fakta o kapitánově vztahu s kapitánem Lovoisovou: byla žalobcem při válečném soudu, kdy se Picard

hájil po ztrátě Stargazeru, a on poté nedůvěřoval jejímu úsudku... až dokud nerozhodla jako soudkyně v Datův prospěch. Zdálo se, že jejich přátelství, nebo snad něco víc, nyní ožilo. Dat byl tomu rád. Nevěděl si rady s antagonismem mezi lidmi, zejména pak mezi těmi, které pokládal za své přátele.
Poslouchal, když kapitán Picard využil klidnější chvíle k zápisu do palubního deníku.
"Palubní deník, Hvězdné datum 42528, 6. Průzkumné lodi Federace zmapovaly hvězdokupy, jimiž nyní už více než jedno století cestujeme, neohlásily však žádné obydlené planety, pouze několik se stopami života. Jedinou výjimkou je planeta Elysia, zmapovaná před 107 standardními federálními roky lodí Clarion. Jejich průzkumný tým ohlásil inteligentní a přátelskou formu humanoidního života. Avšak po pouhých třech dnech, které tam strávili, byli náhle vyzváni, aby odešli.
Sociologova zpráva naznačuje, že posádka nevědomky pošlapala svatou půdu. Teoretizuje, že jedině čin, který by byt pro Elysiánce svatokrádeží, by mohl vést k náhlému příkazu, aby odešli. Tento příkaz totiž podle Elysiánců vydali bohové. V souladu se Základní poučkou posádka Clarionu ihned opustila planetu. Jelikož Elysia byla tehdy daleko od hlavních vesmírných cest, Federace se nikdy nepokusila na tento první kontakt navázat .
Od té doby se v tomto sektoru nikdy neprováděl oficiální průzkum. Avšak dnes, s moderními systémy letů hyperprostorem, a se vzrůstajícím obchodem, by se mohla geodetická čára protínající elysiánskou sluneční soustavu stát koridorem mezi Federací a nejzazším výběžkem Romulanské neutrální zóny, zejména Hvězdné stanice 32, která leží považlivě daleko od hranic Federace. Neznámým faktorem zůstává, zda by světy nepatřící k Federaci poskytly pomoc v nouzi. Současné teritoriální spory je třeba pečlivě sledovat, aby Federace nebyla zatažena do konfliktu.
V současné době, kdy Romulané znovu vstupují na galaktickou politickou scénu, Federace rozhodla prozkoumat, zda některé z neobydlených světů v tomto kvadrantu nejsou vhodné ke kolonizaci. Rada Federace věří, že taková kolonizace je mírovým prostředkem k ustavení přítomnosti Federace v sektoru, který je dosud neobsazen, a zároveň i zmírnění populačních tlaků na některé z vnitřních světů.
A proto Enterprise pokračuje -"
Na Datově palubní desce se zablesklo a uhánějící čísla se zastavila na tak krátkou dobu, že to nezaregistroval ani lodní počítač. Dat řekl: "Kapitáne, přístroje ukazují výchylky v rychlosti."
"Cože?" vyskočil Picard a podíval se androidovi přes rameno. Dat mu přehrál záznam. Kapitán klepl na komunikační odznak. "Strojovno! Proč jsme ztratili rychlost?"
"Neztratili jsme rychlost, pane," ozval se poněkud udivený hlas Geordiho LaForge. "Motory pracují optimálně."
"Pokračujeme normální rychlostí, kapitáne," ohlásil Dat, když si vytáhl čerstvé záznamy ze všech systémů. "Fluktuace v rychlosti neměla původ na lodi. Došlo k dočasné změně V gravitačním poli této části vesmíru."
"Jakže?" zeptal se Geordi, "Co se tam nahoře děje, Date? Přeletěl kolem obrovský meteorit, či co?"
"Nic tak samozřejmého," odpověděl Dat, který byl příliš zaměstnán tím, že mu přístroje nedokázaly objasnit příčinu, než aby připomněl Geordimu, že by to byla spíše Enterprise, která by přeletěla kolem vesmírného tělesa, a ne naopak. Něco tak silného, co dokáže ovlivnit rychlost hvězdné lodi galaktické třídy, byť jen na jednu nanosekundu, by mělo být ihned zřejmé. Místo toho však pátrače ukázaly tento vesmírný sektor tak, jak byl zmapován.
"Nuže, pane Date?" tázal se Picard.
Dat zavrtěl hlavou. Dokonale znal ten pocit zklamání. Obvykle přicházel, když používal své primární funkce skvělého vyhledávače informací a kapitán ho v polovině zarazil. Avšak teď poznal pravý opak: nebyl schopen podat informace, které kapitán požadoval.
"Přístroje ukazují, že všechny systémy jsou v pořádku," řekl Dat a prohlížel si záznam fluktuace. "Senzory indikují, že zde došlo ke krátkodobé prudké změně -"
"Pšš!" přerušil Data kapitán a položil mu ruku na rameno.
Tentokrát byla vlna silnější: slabá, dočasná odchylka v podprahovém hukotu hyperprostoru. V okamžení to bylo pryč, ale Datova úžasná paměť udělala automaticky záznam. Ať už to bylo cokoli, bylo to skutečné.
Will Riker přistoupil blíž a zastavil se za kapitánem.
"Nevím, co to bylo," poznamenal, "ale na krku se mi zježily všechny chlupy."
"Co to tam, chlapi, nahoře děláte?" vyzvídal Geordi. "Slalom kolem hvězdných systémů?"
"Inženýre, přeneste se na můstek. Kapitán konec." Pak se Picard otočil zpátky k Datovi. "To byla gravitační anomálie."
"Souhlasím, pane. Když to však pojmenujeme, pouze tomu dáme nějakou nálepku, neurčíme přesně, o co jde."
"Tak to přesně určete, poručíku!"
"Snažím se, pane." Dat zapojil lodní senzory, aby pátraly v největším možném okruhu, ve snaze zjistit zdroj těch výbojů. Uplynuly další dvě minuty, než se objevily další, ale tentokrát Dat zaměřil jejich původ. "Silné elektromagnetické a gravitační proudy vznikají v okolí planety Elysia."
"Elysia?" podivil se Riker. "Před sto lety tam byla jednoduchá zemědělská společnost. Průzkumná zpráva nepřinesla nic, co by naznačovalo zrod průmyslu, nemluvě o technologii, která by byla s to vyvinout takovou energii."
"Nemusí být uměle vyvolána," řekl Dat a znovu zaměřil senzory. "Je možné, že planeta prochází přirozenými gravitačními výkyvy. Pokud je tomu tak, populace bude zřejmě potřebovat naši pomoc."
"Pokud jejich... bohové nebudou nic namítat," zamumlal Picard. "Co můžete zjistit, Date?"
"Zaměřil jsem na Elysii všechny senzory. Měli bychom být schopni určit epicentrum té -"
"Kapitáne!" přerušil ho Worf. "Zachytili jsme rádiové vysílání. Subprostorové, ale ne na frekvenci Hvězdné flotily."
"Z Elysie?" zajímal se Riker.
"Otevřete všechny frekvence," nařídil kapitán.
"Přichází to od Elysie," potvrdil Worf, který změnil konfigurace na své desce, takže Enterprise teď mohla přijímat jakékoli vysílání, nejen ta z Hvězdné flotily.

"Dare! Nemůžu udržet kurs!" ozval se z reproduktoru na můstku hlas.
"Nás to taky chytilo. Drž se, Básníku! Udržuj -"
"Já ty lidi znám," pronesl kapitán Picard tónem, z něhož Dat usoudil, že si nedokáže vybavit okolnosti, za nichž se s nimi setkal. Tentokrát byl schopen poskytnout informaci, kterou jeho kapitán požadoval.
"Ano, pane, Darryl Adin a jeho společníci." Překontroloval senzory. "Zdá se, že jedna z jejich lodí uvízla v gravitačním proudu Elysie."
Od té doby, co se Dat poprvé setkal s Darrylem Adinem a jeho skupinou najatých žoldnéřů, kteří tehdy operovali mimo Federaci, uplynulo několik měsíců. Avšak jediný Adin z nich kdysi prchal před zákonem: jako bývalý bezpečnostní důstojník Hvězdné flotily byl mylně usvědčen ze zrady a vraždy.
Darryl Adin byl rovněž mužem, jenž svého času zachránil zesnulou šéfku bezpečnosti Enterprise, Tashu Yarovou, z doupěte neřesti na planetě, kde se narodila, byla opuštěna a podvedena. Dare a Tasha se do sebe zamilovali - a pak byly jejich plány zničeny, když Dara obvinili a usvědčili.
Důkazy se nezakládaly na pravdě, avšak Tasha o tom nevěděla, když se pak po letech ona i Dat setkali s Darem na cestě k planetě Treva. Tasha byla nucena svou bývalou lásku zatknout. Ale když Dat odhalil počítačové machinace, které byly nastrčeny proti Adinovi, Hvězdná flotila ho zprostila všech obviněni. Tasha a její bývalý rádce měli spoustu plánů, co podniknou, až Tashe skončí služba na palubě Enterprise... plánů, které zemřely s Tashou na Vagře II.
"Co tu proboha dělají? Pane Worfe, otevřete pozdravné frekvence," poručil Picard, ale když už Worf sahal po kontrolkách, dozvěděli se o rozsahu celého neštěstí.
"Nepokoušej se nás sebrat, Dare - jenom půjdete dolů s námi,"ozval se opět Básníkův hlas, podivně klidný. "Zkusím se odrazit od atmosféry na oběžnou dráhu. My, co už brzy -"
"Nezemřete!" Pravil velitelsky Adinův - Darův hlas. "Dostanete se na tu oběžnou dráhu. Aurora a já spojíme naše vlečné paprsky, aby vás vytáhly -"
Druhý hlas se utopil v návalu statické energie. Další proud gravitace otřásl Enterprise, právě když Geordi LaForge vyběhl z turbovýtahu. "Co se to tu děje?"
"Zavolali jsme vás proto, abyste to zjistil," řekl mu Riker.
"Objevili jsme masívní elektromagnetické a gravitační proudy vycházející z planety Elysia," sdělil mu Dat.
"Elysia?" zeptal se Geordi a přenesl kontrolu strojovny na své stanoviště na můstku, "kde to sakra je?"
"Tam, kam máme namířeno, pane LaForgi - kde budete mít dostatek možností, abyste zjistil příčiny těch výbojů," odpověděl Picard.
"Pozdravná frekvence je otevřena, pane," hlásil Worf.
Picard zapnul komunikační frekvenci. "Enterprise Darrylu Adinovi. Zůstaňte na své pozici. Jsme -"
"Sedm minut," doplnil tiše Dat.
" - sedm minut od vás. Máme dost energie, abychom odtáhli loď vašeho přítele do bezpečí. Se svými plavidly neriskujte."
Darryl Adin a jeho lidé měli plavidla s dobrou vlečnou kapacitou, prototypy soukromé technologie vesmírných korábů, ale jejich motory nedokázaly vyprodukovat dostatek energie, aby se odpoutaly od gravitačních výbojů, které sotva měly nějaký vliv na hvězdnou loď galaktické třídy.
"Slyšíme vás, Enterprise," odpověděl Adin. "Díky Bohu - mysleli jsme, že jsme tu sami. Básníku, slyšeli jste to?"
"Slyšeli. Dare, mé přístroje nepracují. Budu muset oběžnou dráhu trefit od oka."
"Opatrně, Básníku,"vmísil se do toho třetí - ženský - hlas. "Dare, můžeme ho sledovat na obrazovkách, snad nějak pomoct -"
"A když přijde další výboj?"zeptal se zoufale Adin. "Zatraceně - musíme to risknout Auroro, udělej oblouk tak 120 stupňů před Básníka a já zaujmu pozici 120 stupňů za ním. Když ho budeme oba sledovat, tak se nám neztratí."
Dat už měl Elysii na hlavní obrazovce. Tři lodi, které byly příliš malé na to, aby byly viditelné, byly naznačeny blikajícími světly. Oběžná dráha jedné z nich rychle klesala. Loď změnila kurs a řítila se směrem k atmosféře, což za běžných podmínek nebyl pro zkušeného pilota příliš nebezpečný manévr.
Ale tohle nebyly běžné podmínky.
Kdyby planeta vyslala další gravitační výboj, zatímco se Básník pokoušel o manévr, nemělo by to důsledky jen pro jeho loď. Druhé dvě by mohly být staženy ze svých oběžných drah také.
"Date," řekl Picard, "jděte k transportéru. Hned jak se dostaneme dost blízko, zafixujte ty lidi - když budeme muset, vytáhneme je odtamtud a lodě pustíme. Adine, kolik vás tam je?"
"Osm - čtyři na mé lodi, po dvou na Básníkově a Aurořině."
Zatímco Dat kráčel k turbovýtahu, Picard vydával další rozkazy: "Pane LaForgi, připravte vlečné paprsky. Pane Crushere!"
"Ano, kapitáne?"
"Bude nutné, aby byly vaše posilovače vlečných paprsků v pohotovosti, kdybychom potřebovali rozdělit energii do tří směrů."
"Jistě, kapitáne," řekl nejmladší člen osádky můstku. Dat už to neslyšel, protože se za ním zavřely dveře turbovýtahu. V chodbě po výstupu z transportéru mu další gravitační výboj otřásl podlahou pod nohama.
Transportéry byly během vlečného letu obvykle vypnuty, ale šéf transportů. O'Brien dostal rozkaz, aby je zapnul, jakmile došlo k prvním kontaktům s plavidly v nouzi. Zatímco se dokončovaly systémové kontroly, Dat se usadil k hlavnímu ovládacímu panelu. Neustále přitom poslouchal palubní rádio z můstku.
"- ztratil jsem kontrolu!"ozval se Básníkův hlas. "Rory - nezraď mě!"
"Enterprise, slyšíte nás?" ozval se Adinův hlas. "Ten výboj ochromil naše přístroje. Nemůžeme obsluhovat vlečné

paprsky!"
"Zpomalte!" přikázal Picard. "Kadete Crushere -"
"Posilovače zapnuty, pane!" hlásil chlapec a hlas mu rozčilením přeskočil.
"Pane LaForgi, zaměřte vlečné paprsky. Date, máte ty lidi zafixované?"
"Ne, kapitáne - je to příliš daleko."
"Jedna z lodí je na druhé straně planety," řekl Picard, "Změňte kurs na dvě jedna pět celých nula -"
Dat teď odvrátil svou pozornost od dění na můstku a soustředil se na kontrolní funkce transportéru. Pátral kolem dokola a snažil se lokalizovat živě formy tam, kde senzory tvrdošíjně trvaly na tom, že je jen prázdný vesmír. A pak se objevil sotva znatelný záblesk -
"Rozlomíme se! Enterprise, váš vlečný paprsek je příliš silný!"
"Skafandry," řekl ženský hlas, který Dat rovněž poznal: Pris Shenkleyová. "Rychle -"
Ale to už měl Dat živé formy zafixované. Zapnul chod transportéru a spokojeně sledoval, jak se na plošině objevují dva pruhované sloupy světla, zůstávají tak téměř deset sekund, a pak, zatímco jeho ruce jemně ladily kontrolní přístroje, splynuly ve dvě postavy.
Zastihl je nepřipravené. Jedna z nich, podivuhodně nepopsatelný muž, seděl ve vzduchu a ruka mu visela nad neexistující palubní deskou. Druhá, vysoká, štíhlá blondýnka, měla jeden skafandr přes rameno a druhý v rukou už už chtěla hodit tomu muži do klína. Když se jejich těla opět zhmotnila, muž upadl dozadu na transportní plošinu, ale vmžiku byl zase na nohou. Otočil se a spatřil Data u ovládacího panelu.
"Máte i ostatní?" ptal se.
V témže okamžiku se z rádia ozval Picardův hlas: "Date - ztratili jsme jednu loď! Dostal jste ty lidi na palubu?"
"Dva v pořádku na palubě," odpověděl Dat.
"Díky Bohu, řekl na to kapitán. "Máme ve vleku ostatní lodě - za pár minut budou v hangáru."
Muž a žena si vyměnili úsměvy a pak žena přešla k panelu a objala Data. "Zase jste nás zachránil. Začíná se to stávat vaším zvykem."
"Vítejte na palubě, Pris Shenkleyová. Jsem rád, že Enterprise byla nablízku," odpověděl Dat. "Ponechám transportér v chodu, dokud nebudou ostatní lodě v bezpečí na palubě. A pak vezmu vás i Básníka" - pokynul na pozdrav k muži - do raketoplánového přístavu."
Dat byl rád, že Pris opět vidí. Poprvé se setkali na planetě Treva, ale tehdy byl příliš zaujat svým posláním - měl starosti, že Darryl Adin tolik přitahuje Tashu Yarovou - že téměř nereagoval na Prisiny pokusy navázat přátelství. Nyní snad bude mít příležitost to napravit.

Druhé dvě rakety byly dopraveny na palubu bez těžkostí. Krátce nato vedl Dat Pris a Básníka do přístavu, kde se měli znovu setkat s ostatními členy skupiny Darryla Adina.
I on se tam měl s kým setkat.
"Pane Date," pravil Darryl Adin a vykročil k němu. "Děkuju vám. To je už podruhé, co vám dlužím... nebo dokonce potřetí?"
Dat spatřil stín, který se při posledních slovech objevil v tmavých očích toho muže. "Jen dvakrát," odpověděl. "Posledně to bylo z mé vlastní vůle. Nic mi nedlužíte."
Adin měl na mysli jeho poslední setkání s Datem - před několika měsíci. Poté, co Dat doručil Adinovi osobní záznam na rozloučenou, který připravila Tasha Yarová pro muže, jehož milovala. Když Adin shlédl ten záznam a podělil se o vzpomínky na Tashu, hodiny tiše vyprávěl a vůbec se Data neptal, jestli mu rozumí. Android nevěděl, co má říct, ale přesto vypadal Adin jaksi uklidněn - jak jen může být muž, jehož osud často zradil.
Dat, stejně jako jeho lidští kolegové, si nedokázal srovnat Tashinu nesmyslnou smrt s jakýmkoli druhem spravedlnosti ve vesmíru. Při cestě za porozuměním lidské duše začínal pomalu chápat, že základní charakteristikou lidské přirozenosti je paradox: neporozumění některým věcem mu umožnilo mít s někým víc společného, než porozumění.
Tmavé oblečení a Adinovy hnědé oči a vlasy, což bylo průměrné zbarvení pro humanoidy, by snad mohlo způsobit, že by jiný muž nenápadně splýval s okolím. Ne tak Adin. Dokonce i uprostřed zaplněného hangáru byl středem pozornosti.
Jejich rozhovor přerušil příchod kapitána Picarda.
"Pane Adine, rád vidím, že jste celý."
"Já jsem také rád, že vás opět vidím, kapitáne - i když musím přiznat, že tohle zrovna nejsou okolnosti, které bych si pro naše setkání vybral."
Picard přikývl. "Co tady děláte? Tohle není doporučená civilní trasa."
"Hvězdná flotila ji otevřela před třemi měsíci," odpověděl Adin. "Možná, že není doporučená, ale není tu nic, co by před ní varovalo soukromá plavidla."
"Má pravdu, kapitáne," dodal Dat. "Toto je nejrychlejší trasa pro každou loď schopnou dosáhnout rychlosti čtyři a vyšší do kvadrantu prozkoumaného vesmíru podél neutrální zóny. Malá plavidla jsou pouze upozorněna, že tam nejsou žádné obydlené planety či hvězdné stanice, a tedy ani depa pro doplnění zásob či nutné opravy. Asi by bylo bláznovstvím dát se touto trasou v jediné takové lodi, ale nic nenaznačuje, že by to nebylo bezpečné pro konvoj tří lodí."
Adin se usmál. "Jsem si jistý, že své lodě dokážeme opravit, kapitáne Picarde - pokud nám dovolíte zde, v raketoplánovém hangáru, pracovat..."
"Ale jistě," odpověděl Picard. "Lidé ze strojovny mají právě pohotovost kvůli těm energetickým výkyvům z Elysie. Jakmile bude všechno zase v normálu, přidělím vám některé z našich lidí na pomoc."

"To není potřeba -"
"Musíme to pro vás udělat," přerušil ho rozhodně Picard.
Adin vypadal překvapeně. Dat nechápal proč, jelikož zásadou Hvězdné flotily bylo nabídnout pomoc při opravě každé lodi, která to potřebovala. Bylo rovněž zásadou Hvězdné flotily, že napravovala své chyby, jako byla například ta, která skončila Darovým nespravedlivým rozsudkem.
"A teď bych rád, aby se všichni z vaší posádky nechali prohlédnout na ošetřovně, a pak se odebrali do kajut pro hosty," pokračoval kapitán Picard. "Klidně si pracujte na svých lodích. A neváhejte požádat o pomoc či vybavení. Prozatím - " Picard se dotkl svého komunikátoru. "Můstku - děje se něco nového, Jedničko?"
"Přestalo to - jako by ty výkyvy ani neexistovaly." Riker trochu zaváhal. "Date, nemohli vaši přátelé udělat něco, co by Elysiánce popudilo?"
"Nic takového," ujišťoval Adin. "Jen jsme to vzali přes tento sektor zkratkou k Brancherionu. Neměli jsme vůbec v úmyslu se k Elysii přiblížit - ten první výboj nás vychýlil z kursu. Planeta je na mapách vedena jako preindustriální, bez zájmu o kontakt. Procházeli jsme vnějším okrajem hvězdného systému, když nás to prostě dostihlo a polapilo."
"Připadá mi znepokojující," dodal Picard, "že něco tak silného, aby to dokázalo zasáhnout hvězdnou loď, se může jen tak vypínat a zapínat."
"Snad je to umělého původu," naznačil Dat. "Ale nám z Elysie nedošlo ani radiové vysílání."
"Kapitáne - můžeme si dovolit jít ještě blíž?"zeptal se Riker.
"A jestli ty výboje začnou znovu?" namítl Picard.
"Enterprise jim už jednou odolala, a navíc osvobodila tři další lodě," řekl na to Dat. "Věřím, že bychom se mohli. navést na obvyklou oběžnou dráhu a udržovat loď v bezpečí. Otázkou je, zda si můžeme dovolit riskovat výsadkový tým."
"Prozkoumáme tedy planetu z obvyklé oběžné dráhy, Jedničko," nařídil Picard. "A pak se rozhodneme, co dál." Uzavřel kanál na můstek. "Date, zjistěte, co se dá zachránit z palubních počítačů pana Adina. S vaším svolením, ovšem," dodal k Adinovi.
Žoldnéř se na to sardonicky usmál: "Že bych se vzdal pomoci nejlepšího počítačového odborníka, jakého znám?"
Smutně zavrtěl hlavou. "Nic v těch počítačích neskrývám. Otázkou je, jestli v nich vůbec něco zbylo."

Dalších několik hodin obíhala Enterprise kolem Elysie. Co chvíli mírně změnila úhel, jako by navíjela neviditelné vřeteno, a tak získala kompletní obrázek planety pod sebou.
Dat se zatím připojil k posádce Darryla Adina v raketoplánovém přístavu. Zatímco ostatní sundavali pláště přístrojových panelů a demagnetizovali, či vyměňovali rozbité zařízení, on a Sdan, Darův vědecký expert, napojili paměť raketoplánů na systém Enterprise. Hodiny strávili hledáním každého bitu nepoškozených údajů a podařilo se jim zachránit většinu z lodních záznamů. Trosky z lodních programů bylo rovněž možné zachránit, ale bylo by mnohem jednodušší je vyměnit než vyčistit.
Tou dobou už začínala být většina Adinovy party unavena. Sdan, jenž vypadal tak trochu jako Vulkánec (ale nechoval se tak, protože byl vlastně míšencem Vulkánců, Romulanů, humanoidů, Orionců a snad i dalších ras), měl také vulkanoidní vytrvalost. Strávil čas s Datem až do Datovy příští služby, obnovoval s nim navigační programy a začal úpravu operačních programů raketoplánů, která zabere spoustu dalších hodin práce.
Dat se ohlásil na můstku a zjistil, že zatímco byl zaneprázdněn, průzkumný orbit kolem planety je téměř u konce. Na operačním panelu si vyvolal informace v tom nejrychlejším sledu, jaký dokázal jeho pozitronový mozek absorbovat, přenesl údaje za pár minut do své vlastní paměti a teď už třídil významné informace, když na můstek vstoupil kapitán.
"Pane Date, Jedničko, poradkyně Troi, do mé instruktážní místnosti," řekl Picard. "A vy také, poručíku," dodal, když Worf vystoupil z turbovýtahu.
Dat viděl, že oči Wesleyho Crushera kapitána lačně hltají, ale mladý kadet v činné službě určitě nebude přizván do výsadkového týmu na potenciálně nebezpečnou planetu. Avšak u dveří se Picard otočil.
"Pane Crushere -"
S rychlým "Ano, pane!" se Wesley vymrštil z křesla, ještě než.kapitán dokončil svůj rozkaz.
"- požádejte, prosím, pana LaForge a doktorku Pulaskou, aby se také dostavili do instruktážní místnosti. A pana Thralena ze sociologického."
Chlapec zklamaně protáhl obličej, ale řekl jenom "Rozkaz, kapitáne," sklouzl zpátky na své stanoviště a zavolal do strojovny.
Zatímco čekali na Geordiho a ostatní vyšší důstojníky, Dat podal své shrnutí průzkumu planety: "Není pochyb o tom, že tato planeta je uměle udržována. Humanoidní život by se na Elysii nemohl přirozeně rozvinout, protože atmosféra je tvořena z plynů pro formy života založené na:uhlíku, dusíku a kyslíku jedovatých. Až na malé oblasti extrémně nízkých teplot v blízkosti pólů se po celé planetě Elysia rozkládají zhoubné bažiny."
"Ale jsou tam přece osady inteligentních humanoidních bytostí," namítal Riker. "Máme o tom trikodérové záznamy členů prvního výzkumného týmu, kteří se s nimi setkali a mluvili s nimi. Náš vlastní průzkum potvrzuje, že tam jsou i dnes."
"To je pravda," přikývl Dat. "Je tam devět obývaných oblastí, kde je orná půda a atmosféra jako na planetách třídy M. Takové uspořádání není za přirozených podmínek možné. Něco musí bránit té jedovaté atmosféře, aby nezničila osady. Něco musí bránit utváření mračen, která udržují teplotu a vlhkost na nepřijatelné úrovni nad bažinami, aby neblokovala sluneční svit a nebránila odrážení tepla z obydlených oblastí."
Než mohl Dat pokračovat ve svém seznamu nemožných věcí, které "cosi" způsobovalo na Elysii, Picard ho přerušil a naznačil: "Silová pole?"
"Naše senzory žádná nenašly," odpověděl Dat.

"Tak tedy fyzikální bariéry?"
"Nic takového, pane."
Dveře se otevřely a vpustily dovnitř Kate Pulaskou, Geordiho LaForge a theskiánského sociologa Thralena, právě když kapitán zaútočil: "Magie?"
"Magie'?" opakovala skepticky Pulaská.
"Podle definice," poznamenal Dat, "že jakákoli technologie, jejíž fungování je nám naprosto nepochopitelné, může být definována jako magie, se zdá, že snad máme na Elysii co dělat s magií."
Pulaská se usadila naproti Datovi a pohrdavě zasupěla. "Potřebujeme pochopit, co se na Elysii děje, ne tomu připíchnout nějakou obskurní definici."
"Netvrdím, že ta definice vysvětluje, co jsme pozorovali na Elysii, doktorko," namítl Dat. "Jen souhlasím s kapitánem, že bez dalších informací tu hádanku nemůžeme rozluštit."
"Taková je vaše odpověď vždycky, že? Shromáždit další data."
"Tentokrát má pan Dat pravdu, doktorko," poznamenal Picard. "Předpokládám, že jste všichni shlédli původní záznamy průzkumného týmu ze setkání s Elysiánci před sto lety. Podle toho, co jsme viděli z oběžné dráhy, se nic nezměnilo. Společnost je stále zemědělská, po průmyslu ani stopy. Gravitační změny ustaly, ale jelikož jsme nedokázali najít jejich zdroj -"
"Kapitáne," řekl Dat, "neznáme jejich příčinu. Jejich zdroj je se vší pravděpodobností jediná anomální hora na povrchu Elysie."
"Jak je to možné?" zeptal se Riker: "Z té oblasti pocházejí nedefinovaná energetická záření, ale záznamy z hory mají sotva vliv na naše senzory. Je to zřejmě jen vulkanická aktivita nízké úrovně."
"No ano," dodal Geordi, "není v tom nic pravidelného. Jestliže je to přírodního původu, pak by to nemohlo mít nic společného s gravitačními změnami, jinak bychom tu měli přetrvávající důsledky. Ale jestliže je to umělého původu, pak by to mělo vykazovat pravidelnost, kterou v přírodě nenajdete, Date."
"Ale ono to tu pravidelnost vykazuje," řekl android.
"Vysvětlete to," vybídl ho Picard.
Dat si otočil kapitánův počítačový terminál a vyhledal holografický obraz Elysie. "Zaprvé, fakt, že planeta má pouze jednu horu je podle mých vědomostí unikátní."
"Tak pak je to opravdu unikátní!" prohodil Geordi.
"Jinak," pokračoval Dat, "vypadá topografie planety dost normálně. Je tu očekávané gravitační vydutí na rovníku a zploštění na pólech. Jsou tu různé kopce a údolí, i když všechno, až na mírně zvlněnou zemi, se nachází v bažinách. Údolí jsou plná vody a vrcholky kopců vypadají jako malé ostrůvky v močálech. Umístění nevysvětlitelných obyvatelných oblasti vypadá nahodile... dokud neopustíme topografické hledisko a nenahradíme je topologickým."
"Aha!" vydechl Geordi, který jako jediný ve skupině měl technické vzdělání, a tak to hned pochopil.
Aby to pochopili i ostatní, upravil Dat displej tak, že vyrovnal všechny nepravidelnosti Elysie, až se stala z povrchu planety dokonalá koule s výjimkou jediné hory. Když byly nerovnosti vyhlazeny, vzorec už byl každému okolo stolu jasný: každé z devíti osídlených míst pokrývalo stejnou plochu a všechna byla stejně vzdálena od tajemné hory.
"Myslím, že tohle je dostatečný důkaz, že hora je centrem té síly, která nějakým způsobem udržuje sídla," řekl Dat. "To uspořádání je zjevně umělé."
Kapitán Picard přikývl a začal shromaždovat návrhy, jak ve výzkumu Elysie pokračovat.
"Někdo tam dolů samozřejmě musí jít," řekl Geordi. "Já se hlásím."
"A já také," přidal se Dat.
"Nedoporučuju to," varoval Riker. "Vaše schopnosti by byly nesmírně užitečné, ale ani jeden z vás nemůže být považován za Elysiánce. Nevíme, jestli domorodci neporučí cizincům odejít, stejně jako lidem, kteří je před stoletím urazili."
"Pane Thralene?" pokračoval kapitán Picard.
Sociolog přikývl. "Velmi pečlivé jsem prostudoval záznamy původního průzkumného týmu. Pokud setrvávali v obydlených oblastech, byli Elysiáncům vítáni. Avšak potom, přestože Clarion nezaznamenala žádné z velkých energetických výkyvů, kterých jsme byli svědky, si posádka povšimla jistých anomálií a odeslala několik svých členů dolů na tajemný ostrov. Pokusili se vyšplhat na horu, a náhle všude na planetě, kde byli členové Hvězdné flotily, jim Elysiánci přišli oznámit, že už nejsou vítanými hosty."
"Takže se budeme držet od hory stranou," řekl Riker, "a budeme se snažit, aby nás domorodci neztotožňovali s posádkou Clarionu. Pravděpodobně uděláme nejlépe, když se vyhneme kontaktům s Elysiánci, ale možná, že tomu nepůjde zabránit. Navrhuju, aby každý; kdo bude odeslán dolů, byl s to se vydávat za Elysiánce. Pokud nám budou klást otázky, můžeme tvrdit, že pocházíme z jiného sídla."
"Pane LaForgi, obávám se, že velitel Riker má pravdu," řekl Picard. "Viděl jste záznamy: Elysiánci jsou velmi podobní lidem a zcela jistě nemají technologii, aby pochopili, co je android, nebo třeba jenom váš visor. Na pokus o komunikaci s nimi odsud nepřišla žádná odpověď. Nebýt nebezpečí, které gravitační anomálie přinášejí pro cestování tímto kvadrantem, ani bychom se k domorodým osídlením nepřiblížili."
"Kapitáne," ozval se Worf, "věřím, že je tu snazší způsob, jak zabránit tomu, aby si Elysiánci spojili náš výsadek s posádkou Clarionu."
"Co radíte?" otázal se kapitán.
"Poslat Data, Geordiho, Thralena a mne."
Pulaská se dala do smíchu, ale hned se ovládla, když se na ni Picard káravě podíval. "S tím musíte souhlasit, kapitáne," řekla, "poručík Worf má zcela určitě pravdu."

"Děkuju, doktorko," odpověděl Klingon.
"To je skvělé!" zvolal Geordi. "Můj zrak, Datova schopnost akumulovat informace, sociologické znalosti poručíka Thralena, které nám pomohou s místními zvyky, a Worf pro naši bezpečnost. " Picard zavrtěl hlavou. "Vás čtyři bych bral jako druhý tým. Věřím, že plánu velitele Rikera vyhnout se kontaktu s Elysiánci je třeba dát přednost. Kdyby vás čtyři někdo viděl, domorodci by tomu určitě věnovali pozornost. Pane Thralene, máme nějaké poznatky ohledně úmyslů Elysiánců poslat pryč všechny cizince, všechny humanoidy, všechny příslušníky Hvězdné flotily, pouze posádku Clarionu...?" zarazil se, nadzdvihl obočí a vybídl Theskiánce, aby si vybral z výčtu možností, anebo podal své vlastní vysvětlení.
"Nejsem si vědom, pane," odpověděl Thralen klidně jasným syčivým tónem, který byl pro jeho rasu charakteristický. Theskiánci byli příbuzní s Andoriánci, podobně jako oni byli křehké tělesné konstituce s vysokým stupněm nervové energie, avšak kulturně byli mnohem společenštější. Ztmavnutí modrého zbarvení jeho pokožky a mírné chvění zahnutých tykadel, které trčely ze žlutých vlasů připomínajících kožešinu, naznačovaly Thralenovo zahanbení. "Není dokonce ani jisté, zda Elysiánci pochopili, že posádka Clarionu nepochází z planety. To vyhoštění se mohlo vztahovat na jakékoli cizince. Na druhé straně už nemusí platit - současní obyvatelé už o něm třeba nevědí."
Kapitán si chvíli mnul bradu, a pak pokýval hlavou. "Budeme pokračovat s naším původním plánem a vrátíme se k Worfovu, v jiném osídlení, pokud se první výsadkový tým setká s nepřátelstvím."
"I když souhlasím, že bychom neměli vyhledávat kontakty s Elysiánci," dodala poradkyně Troi, "jejich osídlení jsou vcelku malá. Setkání s domorodci se, možná nevyhneme. Proto se hlásím jako prostředník pro výsadkový tým."
Picard přikývl. Argyle z technického a Johnson z bezpečnostního oddělení byli vybráni, aby tým doplnili.
"Jedna poznámka na závěr," řekl ještě kapitán. "Pokud objevíme, že Elysiánci, nebo někdo jiný, kdo je tu drží ve zjevně umělém prostředí, vládnou nad těmi gravitačními anomáliemi, nesmíme za žádnou cenu porušit Základní poučku."
"Co budeme v tom případě dělat?" zeptala se Pulaská.
"Nic," zněla Picardova odpověď. "Vůbec nic, jen zaznamenáme všechny informace, uzavřeme tuto vesmírnou trasu a předložíme celý problém Radě Federace."
"A jestli se ukáže, že ty výboje jsou přírodního původu?" pokračovala doktorka.
"To nemůžu říct, dokud nebudeme vědět, na čem jsme," odpověděl Picard. "Z toho, co zatím víme, můžeme soudit, že výboje neohrožují život na povrchu planety. Pokud se populace ocitne v nebezpečí, budeme se zabývat dalšími filozofickými otázkami. Prozatím odešleme výsadkový tým na povrch a nahradíme spekulace fakty."
Picard opět požádal Data, aby se věnoval transportéru. Výsadkový tým, oblečený do prostých, podomácku ušitých šatů, jaké nosili Elysiánci, byl ani ne za hodinu odeslán dolů do obydlené oblasti, samozřejmě ne do jedné z těch tří, které navštívila posádka Clarionu. Právě tam svítalo, takže měli celé hodiny denního světla, aby mohli dokončit své výzkumy. Žádné anomálie nerušily přenos. Vlastně tu ani nebyly žádné stopy těch obrovských silových výbojů, k nimž došlo jen před pár hodinami.
Jakmile výsadkový tým ohlásil, že nepozorovaně přistál na okraji jedné z chráněných oblastí, Dat se vrátil na můstek. Hodiny ubíhaly a hlášení přicházela podle rozvrhu - tým lokalizoval dělící čáru mezi bažinou a kultivovanou půdou a vyhnul se pozornosti domorodců, avšak nepodařilo se mu zjistit, co bránilo jedovatým plynům z bažin, či naopak drželo čistý a čerstvý vzduch, v neviditelných hranicích.
"Magie," poznamenal k tomu Dat, když přišlo poslední hlášení během jeho služby.
Když měli Data vystřídat, obrátil se android na kapitána. "Mám zůstat na svém postu, pane?"
"Ne, Date," odpověděl Picard. "Kadet Gibsonová může přijímat hlášení typu "žádné nové informace," stejně jako vy. Pokud by se něco opravdu stalo, zavoláme vás. Jděte a pomozte svým přátelům s jejich loďmi. Tam budete alespoň nějak užitečný."
Jenže Darryl Adin a jeho lidé v raketoplánovém přístavu nebyli. Službu konající kadet Datovi řekl: "Před chvílí toho nechali. Říkali, že si potřebují odpočinout a rozptýlit se. Doporučil jsem jim Přední desítku, pane."
A na tom oblíbeném místě odpočinku také Dat své přátele našel. Sdan byl u baru a povídal si s Guinan, hosteskou, o níž si všichni na palubě mysleli, že má stejně pestrý původ jako vulkanoid, přestože nikdo, ani Dat, o tom mnoho nevěděl. Blízko oken, z nichž bylo vidět Elysii, která zabírala polovinu výhledu, se shromáždili někteří členové posádky Enterprise, aby mohli hovořit se slavným "Stříbrným Paladýnem." Kate Pulaská tam byla, stejně jako Pris Shenkleyová. Dále Sandra Murchisonová, -jedna ze středoškolských učitelek dějepisu, Worf a tři další členové bezpečnosti, kteří neměli službu. A také Wesley Crusher se dvěma mladými přáteli ze semináře pro pokročilé, který vedl Dat pro nejlepší a nejbystřejší studenty z rodin na palubě.
Dat se domníval, že Adinova pověst žoldnéře a dobrodruha většinu posádky přitahovala, ale ti, kteří se dobře znali s Tashou Yarovou, byli spíše zvědavi na muže, který ji miloval a ztratil, dokonce dvakrát.
Tragická láska, jak Dat věděl podle chladných statistik, velmi přitahovala lidskou duši. Proč, to nechápal. Bolest ze ztráty blízkého přítele byla sama o sobě zlá - sám to zažil a nepochyboval, že tomu rozuměl stejně dobře, nebo stejně málo, jako každý jiný člověk. Protože však nerozuměl lásce, nedomníval se ani, že chápal, jak Adin trpěl po Tashině smrti, přestože s tímto mužem tehdy byl. A přestože mohl recitovat slovo od slova taková klasická díla, jakými jsou Romeo a Julie, nebyl Dat schopen změřit hloubku přitažlivosti zprostředkovaného utrpení, pokud to nebylo věcí celé komunity, která k tomu občas dospěla díky všeobecnému sdílení takových emocí.
Když se android přiblížil ke stolu, Adin přerušil svůj rozhovor. "Date - posaďte se k nám," vyzval ho a ukázal na židli blízko své. "Co se to děje na Elysii? Nebo je to tajné?"
Jelikož to tajné nebylo, Dat pověděl společnosti o zklamání z toho, co našel, či spíše nenašel, výsadkový tým. "Brzy se vrátí zpátky na loď," dodal a zachmuřil se. "Nemohu si pomoci, ale myslím si, že si něčeho nevšimli. Musí přece existovat nějaká bariéra oddělující bažinu od osad. Geordi by snad spatřil něco, co nezjistí trikodéry, ale potřeboval by

k tomu svůj visor, který by prozradil, že není Elysiánec, kdyby ho náhodou někdo zpozoroval. Jenom nechápu, proč tam nemohu jít já."
Nad touto poznámkou se doktorka Pulaská pochopitelně dala do smíchu. "Nemyslíte, že android by definitivně prozradil, že nejsme Elysiánci?"
"Doufal jsem," odpověděl Dat, "že mi pomůžete se dokonale namaskovat, doktorko. Nebyl bych sám. Kdyby nevyhnutelně došlo k setkání s domorodými Elysiánci, zůstal bych stranou a mlčel. Moje pokožka by samozřejmě mohla být dočasně zbarvena jako lidská."
Pris Shenkleyová se na něho přes stůl usmála. "Já bych vám v tom ráda pomohla - jenom se bojím, že vaše zlaté oči se změnit nedají, Date."
"Moje oči jsou čištěny a zvlhčovány tekutinou, která má stejnou funkcí jako lidské slzy," vysvětloval. "Takže bych si mohl nasadit kontaktní čočky."
"Nikdy bych je nepředepsala, jen v případě dočasné ochrany při hojeni očního zranění," prohlásila Pulaská.
"Ale kdysi se používaly k nápravným a kosmetickým účelům. Vaše zdravotnická laboratoř , by mohla snadno vyrobit sadu, která by z mých očí udělala hnědé nebo modré."
"Teď vás Dat dostal, doktorko," usmál se Adin. "Nevidím důvod, proč by nemohl být pokládán za humanoida při krátkém setkáni, delší by si výsadkový tým stejně nemohl dovolit."
Pulaská zavrtěla hlavou. "Prozradil by se svým chováním, každým pohybem. Nikdo by ani na okamžik neuvěřil, že je živým humanoidem."
Adin se na doktorku zaškaredil. Byl to muž zvyklý mít autoritu, avšak tentokrát Dat cítil, že ho rozzlobilo něco jiného než pouhý fakt, že jeho názor byl napaden. Pohlédl na Data, pak na doktorku a zeptal se jí: "Jak dlouho už znáte Data, doktorko Pulaská? Ještě jste nebyla na palubě, když jsem byl naposled na Enterprise."
"Jsem na palubě sedm měsíců," řekla.
Adin zavrtěl hlavou. "Pak jste se za tu dobu s Datem sotva seznámila, jinak byste nemohla pochybovat o tom, že je každým coulem živý humanoid. Date, moje nabídka pracovat pro mě stále trvá, když si vás ve Hvězdné flotile nebudou vážit."
"Opravdu bychom vás potřebovali, Date," přidala se Pris Shenkleyová a vrhla na Pulaskou ještě ledovější pohled než Dare.
Ale doktorka byla odhodlána svůj názor vysvětlit. "Měla jsem asi říct organický humanoid. Dat byl prohlášen za živou bytost. To, že je vnímavá osobnost, bylo rozhodnuto ze zákona, a naprosto správně." Potom pohlédla na Data. "Jenom nejste lidská. bytost - a obávám se, že nikdy nepochopím vaši touhu se jí stát."
Všichni u stolu na okamžik ztichli. Dat ve slovech Pulaské neviděl nic urážlivého - koneckonců, jeho touha být člověkem (přestože věděl, že je to nemožné) nebyla tajemstvím - ale cítil, že Dara a Pris to rozčílilo.
Pulaská to samozřejmě cítila také, protože pokračovala dál: "Vy všichni" - mávla rukama, aby tím naznačila celý stůl - "si antropomorfizujete pana Data, jak chcete, ale on jedná a myslí jako stroj. Elysiánci možná nepochopí, čím je, ale rozhodně poznají, že není jedním z nich."
"Nechtěla byste se vsadit?" zeptal se Adin a odhalil zuby v mírném úsměvu.
Pulaská přijala hozenou rukavici: "O co se chcete vsadit?"
"Všechny své peníze vsadím na Data," vmísila se Pris. "Vím, jak dokáže být okouzlující, když mu na tom záleží."
"A já jsem nikdy neviděl, že by v boji udělal chybný krok," přidal se Worf. "Co je v sázce?"
Pulaská se na Worfa sladce usmála. "Co navrhujete?"
Data ohromilo, jakou důvěru vkládají přátelé do jeho schopností, jimiž si sám nebyl jist - ale to všechno byla stejně jen teorie. "Nemohu se připojit k výsadkovému týmu, abych se pokusil vyhrát sázku, a i kdyby mě tam kapitán poslal z jiných důvodů, rozhodně bych se nesnažil kontaktovat s Elysiánci, jen abych pokoušel vaši důvěru v mé jednací schopnosti."
Pulaská se zasmála. "Měli jsme se vsadit - vyhrála bych z prodlení."
"Ale ne," řekl Adin. "Jen tak lehce z toho nevyváznete, dámo. Ani vy, Date. Elysia třeba nebude tou nejvhodnější příležitostí, ale až dorazíme na hvězdnou stanici nebo planetu Federace -"
"Beru vás za slovo!" řekla Pulaská se sladkým úsměvem, o němž Dat věděl, že se za ním skrývá pevné přesvědčení. "Bude to jako sebrat dítěti bonbón."
Adin se zatvářil téměř stejně. "Nezbývá, než domluvit se na podmínkách."
Dat uvažoval o tom, že by měl doktorku Pulaskou varovat, protože Adin byl zkušený hráč, který málokdy prohrál, ale pak to zamítl, když si vzpomněl, jak doktorka umí poker. Navíc se o to chtěl pokusit. Kdyby vypadal jako člověk, mohl by snad ještě mnohem lépe porozumět lidskému chování.
"Škoda, že nepůjdete na Elysii, Date," poznamenala doktorka Pulaská. "Snad by vám ta moc, kterou nazýváte 'magií', splnila vaši touhu."
"Nepravděpodobné," řekl jí Dat. "Ať už jsou síly řídící Elysii jakékoli, nemohou splnit nemožné."
"Není to zvláštní?" opáčila doktorka. "Chápete, že chcete nemožné. To je stejné dobrá definice lidského bytí, jako ty ostatní, které jsem slyšela."
"Doktorko, je tu vážné nebezpečí, že se shodneme," řekl Dare. "Date, vaše touha po nemožném z vás dělá jednoho z nás."
"Ale o to jsme se nesázeli," připomněla mu doktorka. "Otázkou je, zda Dat dokáže, aby ho cizinci, nikoli přátelé, brali jako člověka, k jehož obrazu byl stvořen."
"Ujednáno," souhlasil Dare, "vyzkoušíme to při první příležitosti, která neohrozí vaše úkoly."
"Ujednáno," souhlasila Pulaská a natáhla se přes stůl, aby potřásla Darovi rukou. "Takže - a co se vsadíme?"

Rozhovor byl přerušen pípáním náprsních komunikátorů.
"Pane Worfe, pane Date," zněl rozkaz kapitána Picarda. "Hlaste se v instruktážní místnosti tři. Jste přidělení k výsadkovému týmu na Elysii."

Kapitola třetí

Dat našel Geordiho LaForge s kapitánem Picardem v instruktážní místnosti 3. Oba sledovali hlášení výsadkového týmu velitele Rikera, které bylo otevřeně vysíláno z okraje malého města, nazývaného domorodci "Quinaria." Elysiánci stáli kolem, zvědavě si prohlíželi trikodéry, ale neprojevovali žádné nepřátelství.
"Cítím, že nás tito lidé vítají bez postranních myšlenek, kapitáne," říkala poradkyně Deanna Troi. "Pokud pro nás představují nějaké nebezpečí, nejsou si toho vědomi." Poradkyně si shrnula dlouhé vlasy z obličeje a stáhla si je v týle koženým řemínkem, jak to Dat, viděl u domorodých žen na obrazovce.
"Pane Rikere, vysvětlete, prosím, tuto situaci," žádal Picard. "Za žádných okolností jste ty lidi neměli kontaktovat -"
"My jsme nekontaktovali je, pane," přerušil ho Rikerův hlas. "Oni kontaktovali nás."
Obraz se na okamžik zachvěl, pak se ustálil, když první důstojník zřejmě předal svůj trikodér někomu ze svých společníků a vstoupil do záběru. Vlasy měl zčesané do čela tak, jak je nosili domorodí muži. S vousy, které si nechal nedávno narůst, mohl být pokládán za vesničana, dokud kápě jeho tuniky skrývala fakt, že vzadu jsou jeho vlasy mnohem kratší než vlasy Elysiánců.
Riker opět promluvil. "Chtěli jsme kolem nich jen projít a pozdravit je, přesně podle rozkazů, a pak se vrátit k průzkumu, až budou z dohledu."
"Ale ukázalo se," navázala Troi, "že je poslali, aby nás hledali - řekli jim, že mají očekávat návštěvu cizinců z daleké země. Ale ať vám to Drahanna, jejich mluvčí, vysvětlí."
Troi pozvala jednu z Elysiánek do záběru. Byla vysoká, středních let, s kovově šedými vlasy a oříškově hnědýma očima, které se neustále zvědavě dívaly do objektivu. "Když promluvím do tohoto předmětu, váš vůdce mě uslyší?"
"Uslyším vás, Drahanno," odpověděl Picard.
Jediným projevem překvapení byly ženiny mírně rozšířené oči. "Bohové mi řekli o vašich kouzelných nástrojích, a že jste na Pouti mnohem delší, než kdokoli z nás kdy podstoupil. Nařídili nám, abychom vás přivítali a upozornili nás, že někteří z vás vypadají jinak než my. Připravujeme na vaši počest hostinu, ó, miláčkové bohů. Prosím, připojte se k nám a dovolte nám pomáhat při vašem putování."
"Bude nám ctí," odpověděl Picard. "Děkujeme, že jste přivítali ty, jež jsme poslali napřed. Nyní musím promluvit se svými lidmi."
Drahanna odstoupila stranou. Riker po chvilce řekl: "Jsme vedle, kapitáne. Ať už jsou ti, jimž Elysiánci říkají bohové, kdokoli, zdá se, že toho o nás vědí spoustu. Avšak je jsme neobjevili. Domorodci si zřejmě myslí, že jsme překonali bažinu v jakémsi člunu. Určitě nemají ani ponětí o velikosti naší lodi nebo posádky."
"To nemají," potvrdila Troi. "Ohromilo je, že my čtyři putujeme spolu, jak oni říkají. Zjistila jsem, že poutě obvykle podniká jen jedna osoba, příležitostně dvě. Jsem si jistá, že by je šokovalo, kdyby zjistili, že je nás dokonce víc než deset. Kapitáne, vůbec tyto bohy nechápu, ale podle toho, co řekli těmto lidem prostřednictvím Drahanny, to skoro vypadá, jako by nám posílali návod, jakou roli tu máme hrát."
"A znovu nás vyhodí z planety, když se podle toho nebudeme chovat," dodal Riker rozmrzele.
"Zjistíme, co se dá," řekl Picard. "Tito bohové asi odhadují naši sílu, tak jako se my pokoušíme odhadnout jejich."
"Ani našimi přístroji tady nahoře jsem je nezachytil," přidal se Geordi. "Ani stopa po těch silových výbojích."
"Co když jsou i oni vydáni těm silovým výbojům na milost a nemilost, kapitáne?" napadlo Rikera.
Picard zamyšleně pokýval hlavou. "Je možné, že nevědí, zda nám mohou věřit natolik, aby si dovolili požádat o pomoc. No dobrá, Jedničko. Prozatím budeme spolupracovat. Připravili mi půdu, abych mohl dolů poslat Data a Geordiho, a vím, že poručík Worf nebude spokojen s bezpečností, pokud na ni sám na místě nedohlédne."
"Navrhuji, abyste se nesnažili je zamaskovat," řekla poradkyně Troi. "Domorodci jsou připraveni na lidi, kteří jsou docela jiní než oni."
Za hodinu se přenesl dolů Dat společně s Geordim, Worfem a sociologem Thralenem, v uniformách a bez maskování. Na místě přenosu, blízko bariéry, která bránila bažině v pronikání do osídlení, nikoho nenašli. Poblíž však byla cesta, která je ani ne za půl hodiny dovedla do vesnice. Tam se připojili k prvnímu výsadkovému týmu a většině domorodých vesničanů.
Elysiánci byli přátelští, ale nesmírně zvědaví. Nejprve obklopili Thralena, protože se svou modrou pletí, žlutými vlasy jako kožešina a tykadly se vzhledově nejvíce vzdaloval od toho, co Elysiánci považovali za normální. Ale brzy se vrhli i na Worfa a Geordiho a zasypali je množstvím otázek.
Data si všimli až nakonec - a to jen kvůli barvě jeho pleti a očí. "Myslím, že Darryl Adin svou sázku vyhraje," řekl Worfovi.
"Souhlasím," přikývl Klingon, ale už neměli čas si o tom podrobněji promluvit, protože Elysiánci je tahali za uniformy a chtěli vědět, z čeho se vyrábí látka tolik odlišná od tkanin, které znali.
Nakonec však bylo výsadkovému týmu dopřáno trochu soukromí. Drahanna je všechny odvedla do jednoho z domů ve vesnici, který byl pro ně uvolněn. Byl postaven z hlíny a proutí na kamenném podkladě, podlaha byla vystlána čistou slámou. Konstrukce to byla prostá, ale spolehlivá. Přes střechu z dřevěných šindelů nepronikalo žádné světlo, s výjimkou jediné díry, která odváděla kouř.
Elysiánci ještě nevynalezli komín. Jak by mohli ovládat síly, které dovedou otřást kosmickou lodí?
"Thralene," zeptal se Riker, "co o tom soudíte?"

"Elysiánci buď o našich předchůdcích vůbec nevědí, anebo si nás s nimi nespojují. To je velice předběžná zpráva - měl jsem moc práce, když jsem musel nezávazně odpovídat na jejich otázky, takže jsem nemohl klást vlastní. Až tu naše přítomnost přestane být novinkou, doufám, že se dozvím víc."
"Co jste se zatím dozvěděl?"
"Daleko je jediným výrazem, který používají ve smyslu mimo tuto osadu. Značné obtíže při překonávání bažin zřejmě způsobují, že kontakty mezi osadami jsou téměř nemožné. Proto mají jen malou představu, jak vypadají jiné země pro ně je daleko těžší pochopit, jak jsme se sem dostali, než že se od nich tolik lišíme. Podle nich by druhou polokouli této planety mohli klidně obývat Klingoni a Theskiánci."
"Zde jsou draci," poznamenal Riker.
Dat si v automatické paměti přehrál staré mapy Země, kde neprobádané oblasti byly označeny právě tímto způsobem.
"Ano," souhlasil, "ale nikoli zde jsou androidi. Elysiánci ve mně nevidí stroj, protože nemají složitější stroje než je pluh či kladka. Nevynalezli ještě ani hodinový strojek."
"K čemu?" pokrčil Geordi rameny. "Ti jejich bozi jim dají chráněné prostředí, v němž si mohou lovit, pást, orat, sázet a sklízet, prostě spokojeně žít. Není nic, co by je nutilo technicky se rozvíjet."
"Kdyby se rozvíjeli," dodal Thralen, "a zvýšili tak svůj průměrný věk, mohly by se tyto malé osady přelidnit. Musím mezi ně víc chodit, veliteli," řekl Rikerovi, "nejprve si na mne musejí zvyknout, pak teprve jim mohu klást otázky, abych zjistil, zda je jejich populace stabilní, nebo zda se osady rozšiřují, když počet obyvatel vzroste."
Všichni se pokoušeli obrátit rozhovor na slavnost, která pro ně byla připravena, ale Elysiánci odpovídali na každou otázku vlastni otázkou. Výsadkový tým by se vůbec nic nedozvěděl, kdyby jim nějaké odpovědi neposkytly jejich přístroje: trikodéry a Geordiho visor ukázaly, že vesnice byla během staletí rozšiřována, přesto však vzhled a metoda stavění zůstávaly stejné.
"Žádná originalita," pošeptal Geordi Datovi. "Velmi málo rozmanitosti. Podívej se na to jídlo - skoro stejné jako v syrovém stavu."
Dat si vzal trochu jídla, protože vždy rád poznával nové chuti. Bylo tu čerstvé ovoce, zrna, vypadající jako rýže, vařená ve vodě, co vypadala jako rýže, maso opečené na otevřeném ohni a malé krystalky sladké hmoty, které produkoval místní hmyz stejným způsobem, jako včely produkují med. Ale nebyly tu žádné omáčky, žádná koření, ani nejmenší úmysl smíchat suroviny a upéct chléb nebo koláče. Jednoduchá strava, kaloricky přiměřená, ale nezajímavá.
A tak Dat z každého pokrmu pouze ochutnal, s výjimkou masa, které nechal být. Ne že by cítil odpor při představě, že by měl jíst maso zabitého zvířete jako někteří z jeho kolegů, ale sdílel s nimi stejné etické ohledy. Jejich hostitelé se neurazili, protože Worf a Riker si bez váhání vzali.
Po jídle to bylo zajímavější. Zdálo se, že při tak vzácné příležitosti, jakou je návštěva hostů "z daleka," si tradice žádá rituální obřad.
Drahanna vystoupila a začala: "Vítáme vás, ó, miláčkové bohů. Oslavujte s námi k poctě bohů, kteří trpěli s vámi, když jste překonávali nástrahy bažin. To je vyznamenání, jakého se dostalo jen nemnoha Elysiáncům. Povězte nám, požehnaní, o vaší cestě k svaté hoře."
Riker svraštil obočí a uvažoval, jak nejlépe zareagovat. Troi promluvila za něho. "Nedošli jsme ke svaté hoře, Drahanno, ani jsme se k ní nepřiblížili."
"Pak pro vás tedy bohové připravili ještě další zkoušky," řekla mluvčí. "Nechť se ukáže, že jste toho hodni, a některým z vás bude dovoleno se o to pokusit, až dokončíte pout' plnou útrap přes Velkou Bažinu."
Jestliže se Drahanně dalo věřit, hádal Thralen správně: bohové Elysie si nepřáli, aby někdo šplhal na jejich svatou horu bez dovolení. Bohužel se zdálo, že o bozích a jejich vztahu k záhadným a nebezpečným výbojům energie toho zjistí jen velmi málo, pokud navštíví pouze elysiánská sídla. "Bohové" se rozhodli zůstat v ústraní.
Členové výsadkového týmu se rozhodli, že zůstanou přes noc, jako by opravdu byli unavenými pocestnými, kteří jsou vděční za odpočinek na své strastiplné cestě. Po skončení obřadu se většina z nich odebrala do chýše, jen Dat a Thralen (který byl příliš dychtivý dozvědět se víc o této záhadné kultuře, než aby se mu chtělo spát, zůstali a strávili noc rozhovorem s Drahannou.
Do rána postupně shromáždili několik dalších faktů o elysiánských bozích: každá vesnice měla mluvčí, kteří naslouchali bohům. Dostávali od bohů zprávy, a ty tlumočili ostatním. Obvykle se týkaly takových věcí, jako kdy začít sázet, nebo že mají přestat lovit nějaké zvíře, dokud se znovu nerozmnoží.
Když se Thralen ptal, jak dostává zprávy, Drahanna mu odpověděla, že s ní bohové mluví, ale odmítla to blíže popsat. Po chvíli zřejmě usoudila, že jejich dotazy naznačují obavy z jejich cesty ke svaté hoře.
"Je pravda," pověděla jim, "že někteří se po dosažení svatého ostrova vzdají, protože tam přichází poslední zkouška. Ale ničeho se neobávejte: bohové si vás vybrali, abyste podstoupili tu cestu. To už samo ukazuje, že jsou vám nakloněni. Jen jednomu či dvěma z vás bude dovolena závěrečná pouť na vrchol hory. Nevím, kteří z vás to budou - bohové mi o vaší budoucnosti nic neřekli, stejně tak jako ji zamlčeli i před vaším mluvčím u vás doma." Usmála se. "Budoucnost se mění každou myšlenkou. Až na jisté předurčené pravdy není nic jisté, dokud to nenastane."
Za úsvitu opustil tým chýši, odešel zpět k místu přenosu , a transportoval se na Enterprise. Docela se jim hodilo, že Drahanna zakázala vesničanům, aby je doprovázeli až na okraj bažiny. Ať už byli bohové kdokoli, samozřejmě si nepřáli, aby jejich poddaní viděli lidi mizet ve vzduchu.
Na palubě lodi se krátce poradili, zda se mají pokusit prozkoumat další osadu.
"Myslím, že od domorodců už se další informace o elysiánských bozích nebo výbojích energie nedozvíme," řekl Dat. "Pan Thralen a já jsme zjistili, že výsadek Clarionu byl skutečně vypuzen poté, co se pokusil vylézt na svatou horu Elysiánců, aniž by podstoupil zkoušky bohů."
Thralen jeho slova doplnil: "Přehrál jsem si a pečlivě prostudoval Drahannina slova. Zdá se, že nijak neporušíme

elysiánské zákony, když pošleme výsadkový tým na ostrov, přímo k úpatí hory. Pokud bychom se nepokoušeli na ni vyšplhat, mohli bychom provést měření, která by nám prozradila něco o těch výbojích energie."
"A já bych mohl něco vidět," přidal se Geordi. "kapitáne, stejné neidentifikovatelné bariéry, které brání plynům z bažin, aby neotrávily osídlení, udržují také obyvatelné prostředí na ostrově, a přesto se tam můžeme transportovat, jako by nic z toho ani neexistovalo. Protože se nám nepodařilo bariéru najít, nevíme ani, co všechno je schopná odclonit. Za předpokladu, že ostrov je zdrojem, zjistíme tam snad něco o těch tajemných bozích."
Picard si mnul bradu. "Raději bych se od těch bohů přímo dozvěděl, co pokládají za přijatelné, ale už jsme se pokoušeli s nimi navázat kontakt na všech frekvencích, na nichž umíme vysílat. Jestliže nechtějí být nalezeni, už sám pokus je lokalizovat by mohl být považován za agresi."
"Pokud je tomu tak," řekl Riker, "nic horšího se nám nemůže stát. Nemáme důvod si myslet, že podniknou něco víc, než že nám nařídí opustit planetu jako posádce Clarionu. Můžeme to vzdát, odeslat hlášení a kvůli těm zatraceným silovým výbojům uzavřít tuhle výhodnou dráhu pro dopravu Federace. Anebo se můžeme ještě jednou pokusit najít bohy - třeba je to dokonce ten test, o němž mluvila Drahanna. Když je najdeme, snad si s nimi o tom budeme moci promluvit. Pokud ovládají výboje energie, nebo jsou schopni je předvídat, budou snad ochotni poslat předem varování, aby se lodě mohly oblasti vyhnout."
Picard pokýval hlavou. "Potřebujeme, aby tahle vesmírná dráha zůstala otevřená, pokud chceme nabízet ochranu našim koloniím v blízkosti Neutrální zóny. Dobrá, Jedničko. Vezměte Data a Geordiho, přeneste se na ostrov a zjistěte, co se dá."
"Žádám o povolení se k nim připojit, pane," prohlásil Worf. "Rovněž doporuč ji, abychom si vzali fázery. S Elysiánci se tam nesetkáme, ale nevíme, na co tam narazíme."
Kapitán už chtěl protestovat, ale nakonec váhavě přikývl.
Na rozdíl od osídlení byl svatý ostrov holý a ponurý - nebo alespoň ta část, na které přistáli. Hora byla tak velká, že se zdálo, jako by ani nebyli na ostrově. Kamenitá pláž se prostírala na obě strany, kam až dohlédli.
Mezi bažinou a úpatím hory bylo asi sto metrů více méně rovné pláže, ale dokonce i tu bylo těžké přejít. Skládala se z kamenů, jejichž rozměry se pohybovaly od velikosti pěsti až po obří balvany. Byly náhodně rozházeny po pláži a měly ostré hrany, které panující bezvětří nedokázalo obrousit.
Bezvětří - to bylo na tomto místě tak zvláštní. Přestože byli venku, vzduch se nehýbal. Měli spíš pocit, že jsou v simulátoru a ne na povrchu planety.
Dat zpozoroval, že se jeho lidští společníci choulí do sebe a trochu se třesou. Bylo devět stupňů celsia, dost teplo na to, aby to lidem neublížilo, ale na druhé stráně dost chladno, aby jim bylo nepříjemné zůstávat bez pohybu. Datovi to samozřejmě nevadilo a pokud bylo chladno i Worfovi, odmítal to dát najevo. Přesto Klingon vyrazil rychle vpřed a prohlížel teritorium, jako kdyby čekal, že za každým balvanem najde nějaké nepřátele.
Riker vykročil směrem k bažině, kde bylo možno spatřit šedou mlhu jedovatých výparů narážejících na neviditelnou bariéru. Avšak zvuk procházel skrz šplouchání vody bylo způsobeno jakýmsi větříkem, který rozhýbal i výpary, ale u bariéry náhle ustával. Bylo slyšet i další zvuky, ale bez znalosti fauny této planety je Dat nemohl nikam zařadit. Zdálo se, že všechny rezonují v mollové tónině. Věděl, že takové tóny člověka znepokojují.
Těsně u vody napřáhl Riker ruku a cosi ho zastavilo. Vypadalo to, jako by zadržoval páry z bažin. Zatlačil, ale to vedlo jen k tomu, že se odrazil zpět. "Stejná jako bariéra kolem osad," zhodnotil.
Dat vyzkoušel všechno své vlastní vybavení, stejně jako detekční zařízení trikodéru. Přístroje ukazovaly, že mezi bažinou a čistým vzduchem na ostrově nic není. A přesto byly ty dvě věci ostře oddělené, a výsadkový tým nemohl bariéru překonat. Ani jejich trikodéry nedokázaly přes bariéru zachytit živé formy, přestože viděli, že bažina přímo kypí životem.
"Přitom lodní přístroje zjistily Elysiánce i přes bariéru, z oběžné dráhy," podotkl Dat. "Takový rozpor by tu neměl být."
"Je to nepřirozené," souhlasil Geordi. "Myslím, že naším úkolem je zjistit, zda to není nadpřirozené." "Nadpřirozené, Geordi?" zeptal se pochybovačně Riker.
"Magie, pane," opáčil Dat. "Technologie o tolik pokročilejší než naše, že se zdá -"
Riker pozvedl ruku, aby Data zastavil. "Chápu." Pokynul jim, aby ho následovali. "Pojďme."
Dat i Geordi dokázali proniknout mlhou infrahledem a vidět dál do bažiny. Nebylo to pěkné místo. Tmavé, plesnivé chuchvalce hnijícího dřeva se proplétaly s kořeny živých stromů. Plazovitá zvířata klouzala vodou, která byla na některých místech několik metrů hluboká, zatímco na jiných jen mělká a blátivá. Bláto bylo tak nasycené, že se chovalo jako pohyblivý písek.
Létající živočichové plachtili z jednoho šedého stromu na druhý na křídlech podobných netopýřím. Dat pozoroval, jak se jeden z nich vrhl do vody a vynesl odtamtud něco hadovitého v ostrých zubech.
Nebylo divu, že Elysiánci, bez technologie, která by je ochránila, a strojů na motorový pohon obdivovali každého, komu se podařilo takovým místem projít a zůstat naživu.
Geordi se otočil a pohlédl na horu. "Velitel!" zvolal náhle a Riker s Datem se otočili. "Rikere, co tam vidíte - ve výšce asi tak deseti metrů vpravo od středu?"
"Nic, Geordi, jen hradbu skal."
"Date?"
"Totéž - a trikodér ukazuje pevnou skálu."
"Nalaďte jej na můj visuální zesilovač," poradil jim Geordi a zapnul přídavné zařízení ke svému visoru, které by jejich přístrojům na krátký okamžik umožnilo vidět přesně to, co on.
Dat vyladil trikodér na frekvenci Geordiho zesilovače. Uprostřed pevné skály, se objevil nepravidelný... vchod? Žádná z frekvencí, k nimž měl Dat přes svůj zrak přístup, to neukazovala, avšak Geordiho visor ano.

Riker a Worf stáli každý z jedné strany vedle Data a dívali se mu přes rameno na obrazovku trikodéru. "Zajímalo by mě," uvažoval Riker, "jestli tohle je ta zkouška. Máme vlézt dovnitř té hory, místo abychom na ni vyšplhali?"
"Zkusíme to, veliteli?" zeptal se Worf.
"Počkejte chvilku," řekl Riker a dotkl se svého komunikátoru. "Kapitáne, našli jsme něco, co vypadá jako vchod do hory. Rád bych to prověřil."
"Nespěchejte, Jedničko," ozval se Picardův hlas. "Dejte napřed dohromady všechny dostupné informace bez toho, abyste se přiblížili k hoře, a hlaste výsledky. Pak se rozhodneme, jestli by se měla prozkoumat ta jeskyně."
"Rozumím." Riker vypnul kanál. Pod jeho vedením se čtyři členové výsadkového týmu rozptýlili kolem hory.
Za pět hodin se sešli na stejném místě. Ani jeden z nich neměl nic nového. Připravili se k přenosu se vzorky skály, záznamy a doporučením pro kapitána, že by se mělo prověřit, zda jde jen o obyčejnou jeskyni nebo o vchod do království nepolapitelných elysiánských bohů.
"Počkat," řekl Dat, když se přichystali k přenosu. "Jsou tam jakési stopy života - ale jen slabé. Ne..." Svraštil čelo, když obrazovka trikodéru slabě zablikala, a zesílil příjem. "Veliteli, nemohu ten příjem přesně zaměřit a v otevřené stupnici ho ruší vaše přítomnost."
Riker přikývl. "Nebudeme vám tedy překážet." Dotkl se svého komunikátoru. "Tři k přenosu, pane O'Briene. Pan Dat bude následovat na svůj povel."
Dat odstoupil od zbylých tří členů týmu. Jakmile se rozplynuli v transportním paprsku, zesílil znovu příjem svého trikodéru. Nic. Rozmrzele opsal celý kruh. Přece si z něho trikodér nedělal blázny -
Už se chtěl ohlásit k přenosu, když tu náhle uslyšel jakési zašplouchání. Pohlédl k bažině, ale musel si nejprve nasadit infrahled, aby přes mlhu vůbec něco rozeznal. Někdo se blížil!
Byl to člun s plochým dnem poháněný bidlem. Plula na něm jediná osoba, jejíž pomalé pohyby a skloněná hlava vyzařovaly zoufalou únavu - přesto však vyčerpaný poutník znovu a znovu vytahoval bidlo, zapichoval je zpátky a odstrkoval se vpřed.
Pro výsadek bylo záhadou, jak mohl někdo překonat to jedovaté prostředí bažiny. Teď Dat viděl, že loď je obklopena bublinou čerstvého, čistého vzduchu, který byl samozřejmě vytvořen stejně záhadnými prostředky jako atmosféra kolem osady. To měla na mysli Drahanna, když říkala, že bohové "dovolují některým Elysiáncům překročit bažinu: poskytovali tuto ochranu jen těm, jež považovali za hodny poutě na svatý ostrov.
Dat fascinovaně sledoval, jak se člun s jediným cestujícím blíží ke břehu. Cestující náhle vzhlédl a Dat si poprvé všiml, že je to žena, unavená a zbědovaná po kruté cestě. A také si uvědomil, že už byla dost blízko na to, aby ho zahlédla přes bahenní mlhu. Ustoupil zpět a sáhl na svůj komunikátor. Doufal., že si bude myslet, že únava způsobila její vidiny v mlze -
Ale už bylo pozdě. Ženiny oči se rozšířily, ve tváři se jí objevilo nesmírné překvapení - a bidlo, které používala k řízení člunu, jí vyklouzlo z dlaní. Shýbla se, aby je zdvihla, nespouštějíc oči z Data - a rozhoupala tak člun.
Bublina čistého vzduchu kolem plavidla se roztřásla a praskla. Bahenní plyny pronikly k ní a ona se začala dusit a kašlat a tím rozhoupala člun ještě divočeji - to upoutalo pozornost něčeho, co žilo pod vodou. Lanovité paže se vsoukaly do člunu a nešťastnou ženu sevřely.
Dat sáhl pro fázer, vytrhl ho z pouzdra a vystřelil - nebo se spíš o to pokusil. Zbraň byla mrtvá!
Ta žena by byla též, kdyby ji ta věc stáhla pod hladinu, nebo ji držela v zhoubných plynech tak dlouho, až by se udusila.
Dat se jí rozběhl na pomoc, přeskakoval z jednoho ostrého kamene na druhý a pak se vrhl do vody. Každým krokem se bořil po kotníky do řídkého bahna, ale loď byla téměř deset metrů od břehu. Kdyby se mu tak podařilo vyrvat ji té věci a dostat ji do bezpečí na ostrov -
Dosáhl lodi, popadl ženu jednou paží kolem pasu a druhou se snažil ji vyprostit z chapadel té věci, která ji stahovala přes okraj člunu. Jenže když se mu podařilo jedno z chapadel uvolnit, další se znovu ovinulo kolem oběti - a některá se nyní ovíjela i kolem Data.
Zjistil, že nemá smysl bojovat s chapadly - ale měla ta věc vůbec hlavu?
Čas utíkal. Žena byla v bezvědomí, její rty nepřirozeně modraly.
Dat zvedl ženu i se zvířetem a pokusil se dostat zpátky ke břehu. Živočich z bažiny se chytal kořenů stromů, ale android byl silnější. Protože živočich odmítal pustit svou oběť, byl vlečen s sebou až ke kamenitému břehu, i s lodí, kterou stále svíral, tak jako svou oběť.
Dat položil svůj náklad na placatý balvan a zhluboka se nadechoval. Jeho systém totiž automaticky vypnul mechanismus zásobování kyslíkem, když se vrhnul do potenciálně korozního prostředí.
Ale jeho obavy vzbuzovala především ta žena - vdechla příliš mnoho jedu, aby nastalo poškození plic? Bahenní tvor uvolnil své sevření a bez dalšího odporu dovolil Datovi, aby strhl jeho propletená chapadla s ženina těla. Tvor se celý zkroutil v atmosféře, která byla jedovatá pro něho. Dat jím mrštil směrem k bažině... a spatřil, že se tělo odrazilo od bariéry a dopadlo na kameny.
Část Datova mozku zaregistrovala, že sám právě prošel bariérou tam a zpět - ale nebyl čas tu nemožnost rozebírat, šlo o záchranu lidského života. Žena nedýchala, ale androidí sluch mu prozradil, že srdce ještě bije. Rychle vytlačil jedovaté plyny z jejích plic, opatrně, aby jí neublížil. Potom jí začal dýchat vzduch přímo do plic.
Dat udržoval rytmus a dotkl se přitom svého komunikátoru. Neozvalo se nic, ani běžný šum otevřené frekvence. Vzpomněl si, že jeho fázer nefungoval a po dalším vdechu sebral trikodér, aby zjistil ženin stav. Ani tento přístroj však nepracoval.
Datovo vnitřní vybavení však pracovalo jako dřív - nebo to snad byla nějaká distorze, která ho přinutila podívat se na tu ženu? Viděl, že se sama nadechla, potom podruhé a do tváře se jí vracela normální barva, příliš rychle na to, co právě

prodělala.
Pak otevřela oči.
"Ach, bylo mi tak požehnáno, že mohu pohledět na jednoho ze samotných bohů! Neurazila jsem tě? Odpusť, prosím, odpusť mi, ve jménu mého lidu," prosila a pokoušela se posadit.
"Nehýbej se," řekl jí Dat. "Nejsem jedním z vašich bohů. Jsem - " vrátil se k jedné z krycích historek výsadkového týmu, "- poutník jako ty a hledám zde na svatém ostrově bohy." Vlastně to byla pravda.
Po ženině tváři se rozlil úsměv. Tak to bylo předpovězeno! Jsi ten z Daleka, který se ke mně připojí na mé Pouti. Nepoznala jsem tě. Velmi se lišíš od lidí, které znám."
Sedla si a přes Datovy námitky se pokoušela vstát. Jelikož se zdálo, že je úplně v pořádku, a navíc si to nechtěla nechat rozmluvit, pomohl jí na nohy.
Když se postavila, prohlížela si ho od hlavy k patě. Uniformu měl pořád mokrou - a teprve teď mu docházelo, jakému nebezpečí se vystavil, aby ji zachránil. Neuměl plavat a s hlavou pod hladinou mohl chodit, jen pokud bylo dno pevné. Kdyby Dat vstoupil na pohyblivý písek, utonul by stejně rychle jako člověk.
Jelikož však zůstal nezraněn, bylo zbytečné se tím nyní znepokojovat. Naštěstí tam zkrátka byl a mohl tu mladou ženu zachránit. V této chv1i se zabýval problémem, jak kontaktovat Enterprise, když mu nefungoval komunikátor. Jistě zjistili, že ztratil spojení a každou chvíli ho přenesou nahoru... samozřejmě, pokud tomu elysiánští bohové nezabrání. Když uvážil, jakým způsobem si pohráli s neidentifikovatelnou bariérou, bylo mu jasné, že mají na svědomí i jeho nefunkční výstroj. Proto ho možná z Enterprise ani nenajdou, nemluvě o přenosu nahoru na loď.
Žena zatím říkala: "Jsi jedním z těch, co přišli z Daleka. Bohové slíbili, že mě tu budeš očekávat. Vše se tedy splnilo - budeme putovat společně."
Dat si vybavil, jak Drahannina slova dávala výsadkovému týmu návod k tomu, jak se mají podle elysiánských "bohů" chovat. Snad proto, že se v dobré víře řídili podle instrukcí, nedošlo k žádným protestům, ani později, když se přenesli na tento svatý ostrov. Měl si to vykládat jako další instrukce? Chtěli bohové, aby se Dat podrobil zkouškám? By1 si jist, že mají prsty v té jeho ztrátě spojení s Enterprise. Vzpomněl si na jedno lidské rčení, které se vztahovalo k podobným situacím: "Jediná cesta ven vede skrz."
A tak pohlédl na ženu, kterou zachránil a přikývl. "Ano," přisvědčil, "vskutku se zdá, že bohové rozhodli, abychom podstoupili Pouť... společně."

Kapitola čtvrtá

Žena si shrnula pramen tmavých vlasů z očí. "Jmenuju se Thelia. Pocházím z Atridie."
"Mně říkají Dat," odpověděl.
"Dat," opakovala a zkoumala ten zvuk. "Tvé jméno je jiné, stejně jako ty. Jak se jmenuje tvá země?"
Drž se co nejvíc pravdy, zaznělo mu myslí a odpověděl: "Hvězdná flotila."
"Hvězdná flotila," opáčila Thelia. "To je krásné jméno. Pohybují se tam hvězdy opravdu rychleji?"
"Skutečně se zdá, že ano," odpověděl Dat zmateně. "To musí být kouzelná země," pravila Thelia zasněně. Připadala by ti taková, napadlo Data, ale nahlas to neřekl.
Přestože mlčel, Thelia se zeptala: "Jsi očarovaný? Proto putuješ?"
"Očarovaný? Ne."
"Jsou všichni v tvé zemi stejní jako ty?" zajímala se mladá žena.
"Ne, nejsou jako já," vysvětloval, "ale mnozí z Hvězdné flotily vypadají úplně jinak než ty." Předpokládal, že tohle bohy Elysie neurazí, když už jim dovolili použít podobné vysvětlení v osadě, kterou výsadkový tým prve navštívil.
"Určitě jsi měla dlouhou a namáhavou cestu," pokračoval Dat. "Měla by sis odpočinout, než -"
"Pouť začíná teď."
Dat se prudce otočil, ale nikoho jiného svými znásobenými smysly neviděl ani neslyšel. Tak tohle měla na mysli Drahanna - že "bohové" doslova mluvili nahlas k těm, kteří byli vyvoleni slyšet?
Na Theliině tváři se znovu objevila směs štěstí a údivu. "Je mi to dovoleno? Ó blahoslavení bohové, dovolte mi s pomocí tohoto muže z Daleka projít a dosáhnout vaší svatyně."
"V té svatyni," zeptal se Dat, "tam se setkáme se samotnými bohy?"
"Tak bylo řečeno."
Přikývl. "To jsem přišel hledat." Znovu se dotkl svého komunikátoru, ale ten byl pořád mrtvý, stejně jako jeho trikodér. Posádka Enterprise už teď zcela jistě nasadila všechny dostupné prostředky, aby ho lokalizovala a dostala zpátky. Elysiánští bohové museli jejich snahu nějak mařit - měli zřejmě daleko dokonalejší technologii než Federace. Určitě zhodnotili členy výsadkového týmu, zjistili, že si přejí kontakt, a rozhodli, že android je nejlépe vybaven k tomu, aby takové setkání zaznamenal.
Ale tak daleko se vůbec nedostane, když na této pouti neuspěje. Elysiánští bohové samozřejmě vyžadovali, aby i návštěvníci z jiných světů dodržovali stanovená pravidla. To bylo něco, s čím se posádka Enterprise setkala už na tolika planetách, že to jejím členům spíše připadalo jako pravidlo než výjimka. A tak Dat řekl: "Je mi ctí, že mohu podstoupit tu Pouť. Doufám, že oba uspějeme."
"Tak se staň," odpověděla Thelia formálně. "Myslím, že bychom měli začít s výstupem. Kde máš zásoby?"
"Nic jiného nemám," řekl a uložil fázer s trikodérem do pouzder. Zatím byly sice k nepotřebě, ale byl si jistý, že až udělá, co po něm elysiánští.bohové žádají, budou opět normálně fungovat.
"Ty sis nepřinesl jídlo?" divila se Thelia. "Nebo jsi je už spotřeboval po cestě? Podělím se s tebou o své, když bude potřeba."

Dat se rozhodl odložit další vysvětlování na pozdější dobu, až se lépe poznají. Elysiánci nebyli vůbec na stroje zvyklí, nemluvě už o myslicích strojích. A tak, když se vrátila k lodi a přinesla odtamtud vak, který se dal nosit na zádech, pravil: "Ponesu ti to, abych si byl jist, že cesta nebude snadná."
"Děkuji ti," odpověděla a natáhla se pro měch ze zvířecí kůže - nádobu na vodu, jak zjistil. Samozřejmě, nemohla přece pít vodu z bažiny. Ale měch byl téměř prázdný. "Byla jsem čtyři dny v bažině," vysvětlovala a vytáhla zátku, aby mohla nabídnout Datovi. Zavrtěl hlavou, a tak se napila - všiml si, že opatrně, aby z neohrabané nádoby nerozlila ani kapku. Odměřila si jen dva hlty, i když Dat nepochyboval, že po vší té námaze má takovou žízeň, že by měch vyprázdnila celý.
"Nedaleko odtud je pramen," vzpomněl si Dat na potůček čisté vody, který spatřili, když obcházeli horu. "Můžeme tam měch naplnit."
"Ano," přikývla a když se tam přes kameny vydali, zeptala se: "Už jsi tu tedy tak dlouho, žes byl na průzkumu? Řekl ti tvůj mluvčí, abys očekával můj příchod?"
"Ne," odpověděl podle pravdy a přemýšlel, jak mohli bohové před více než čtyřmi dny oznámit mluvčímu v Theliině zemi, že na ostrově bude cizinec, až tam ona dorazí. Ale pokud byli schopni rozluštit subprostorové rádiové zprávy, mohli vědět, že se Enterprise blíží k planetě. Přivábili ji sem schválně pomocí těch výbojů energie? Byla záchrana Darryla Adina a jeho společníků jednou ze zkoušek bohů? Pokud se Dat soustředí na to, co od něho tito bohové žádají, dočká se snad možnosti zeptat se jich přímo. Mohl jen doufat, že se dočká i odpovědi.
Když se Thelia namáhavě škrábala přes ostré kameny, nemohla si nepovšimnout lehkosti, s níž Dat skákal z jednoho na druhý. "Jsi velmi rychlý a hbitý," řekla, když jí podával ruku, aby jí pomohl přes velkou mezeru mezi kameny.
"Pro mě je to přirozené," odpověděl. "Vysvětlím ti to, ale snad bude lépe počkat, až bude víc klidu."
Thelia chvíli podržela jeho ruku ve své. Roztáhla mu prsty a zkoumavým pohledem přešla z ruky k jeho nohám, přeměřila si celé jeho tělo a zadívala se mu do obličeje. Byla jen o málo menší než Elysiánští muži, s nimiž se výsadkový tým setkal, byli většinou vyšší než Dat a měli i širší ramena; od tvrdé práce, kterou preindustriální život přinášel.
"Jsi mnohem silnější, než se zdá," poznamenala Thelia. "Dostal jsi už od bohů dar? Nebo jsi ho snad zdědil po předcích jako já?"
"Bylo to trochu jinak," odpověděl, "ale je pravda, že mám větší tělesnou sílu, než lidé, s kterými žiji. Slibuji; Thelie, že ti to vysvětlím. Jen nechci, aby ses mě začala bát.
"Ty jsi ten z Daleka z proroctví mluvčího. Už jsi mi zachránil život." Usmála se. "Myslíš si, že jsem dítě? Že se bojím tvých zlatých očí? Date, ty už ses zalíbil bohům, jinak bys tu nebyl."
Pochopil, že její víra v bohy by to mohla usnadnit. Ale přesto bylo ještě příliš brzy na to, aby jí řekl celou pravdu - a snad to ani neměl udělat. Měl se vydávat za organickou bytost? Kdyby ho někdo podrobil přísnému zkoumání, určitě by přišel na to, že jí není - avšak pokud by elysiánští bohové nechtěli, aby Thelia poznala, kým je, mohli by mu pomoci se tomuto tématu vyhnout.
U pramene Thelia dychtivě pila a pak znovu naplnila měch vodou. Dat samozřejmě žízeň neměl. Jeho chladící systém nepracoval na bázi odpařování jako u mnoha organických bytostí, takže po tělesné námaze nevyžadoval doplnění tekutin.
Avšak smyl z uniformy bláto z bažiny - a spatřil Theliino překvapení, když viděla, jak je to snadné.
"To je ale skvělá tkanina," řekla. "Přála bych si, abys nepocházel z tak daleké země. Moji lidé by tento materiál rádi směnili."
"Směňujete zboží s lidmi z jiných zemí?" zeptal se, protože o ničem takovém v Quinarii neslyšeli.
"Jen s lidmi z Tosu, ze země, která je nám nejblíž, ale i to je dost těžké. To je účelem mé Pouti, Date - když budu úspěšná, požádám bohy, aby naše dvě země spojili, protože, bez vzájemné pomoci naše země umírají."
Pokrok! A s tou myšlenkou přišli sami Elysiánci, ani stopa po vměšování zvnějšku. "Udělám všechno pro to," řekl Thelii, "abych ti pomohl uspět."
Když se Dat vydal na cestu zpět, Thelia se ho zeptala: "Znáš místo, které je pro výstup schůdnější?"
Zarazil se. "Vaše legendy říkají, že máme šplhat po povrchu hory?"
"Jaká jiná cesta tu je?" divila se.
"V hoře je vchod, blízko místa, kde ses dostala na břeh," řekl jí. "Já se tam alespoň podívám. Pokud je to slepá cesta, budeme šplhat po povrchu."
Ale když došli k bodu, z něhož Geordi spatřil vchod, Dat si byl jist, že mají vstoupit dovnitř. Jeho infrahled prokázal chlad, jaký se vyskytuje kolem ústí jeskyně, zatímco okolí odráželo teplo elysiánského slunce.
Thelia upřeně sledovala skálu. "Tam žádný vchod není."
"Je tam," trval na svém Dat a hmatal po oporách ve strmé skále. Jakmile však vystoupil na skalní římsu, vchod opět zmizel a stal se ve spektru, které měl k dispozici, neviditelným.
Data to však nezviklalo a vykročil přímo proti tomu, co vypadalo jako pevná skalní stěna - a pak se musel vrátit, protože. Thelia vyděšeně volala jeho jméno. Zírala na něho s očima široce rozevřenýma. "Prošel jsi skálou. Ty jsi jeden z bohů!"
"Nejsem," zavolal na ni. "Thelie, tohle jen vypadá jako pevná skála. Tam, odkud pocházím, se tomu říká holografická napodobenina. Pojď nahoru, já ti to ukážu." Neřekl jí, že dokáže prohlédnout každý obyčejný hologram a že tohle byla technologie převyšující vše, s čím se kdy setkal. Kontakt s těmito elysiánskými "bohy," bez ohledu na to, kolik otázek zůstane nezodpovězených, stál za překonání překážek, které jim kladli do cesty.
Skalní výstupek, na nějž Dat vylezl, byl příliš vysoko, než aby mohl Thelii zespodu vysadit nebo zeshora vytáhnout. Musel ji nechat, aby si sama hledala opory pro ruce a nohy, až byla na dosah. Potom si lehl k okraji a natáhl ruku dolů. Vzhlédla a ztěžka oddychovala. "Stáhnu tě."
"Ne - jsem velmi dobře vyvážený," odpověděl Dat a natáhl celé své tělo od okraje, aby Thelii vyvážil.

Avšak Thelia se stále pokoušela hledat svou vlastní cestu nahoru. Až když nenašla žádnou oporu vyhovující její organické síle, chopila se Datovy ruky. I pak ovšem šplhala skoro sama, hluboce podceňujíc Datovu sílu a hmotu. Datovi připomněla Tashu Yarovou. Přestože Thelia měla tmavé vlasy a oči a mnohem divočejší rysy než klasicky krásná Tasha, pod volnými šaty byla zhruba stejně drobná. Dat však poznával onu odhodlanost ducha, schopnost čerpat z duševní síly, která znamená víc než fyzické schopnosti.
Rovněž poznával pohyby atletky - jako Tasha, i tato žena vybrousila své přirozené schopnosti na nejjemnější ostří, když se připravovala na svou Pouť.
Stanula vedle něho a zamračeně si měřila zdánlivě pevnou skálu. Natáhla.ruku - a těžce polkla, když viděla, že prochází skrz. "Bohové tedy ukazují svou přítomnost." Napřímila se a vykročila. Dat ji následoval a brzy se oba ocitli v jeskyni, slabě osvětlené koloniemi světélkujících lišejníků, prvních živých forem kromě nich a obyvatelů bažin, které Dat spatřil v okolí ostrova.
"Měl jsi pravdu," pravila Thelia. "Tohle je určitě cesta, kterou máme jít. Říká se, že pro každého, kdo sem přijde, je to jiné." Zavrtěla hlavou. "Nikdy bych ten vchod sama nenašla."
"Bohové nás jistě sledují a přizpůsobují zkoušky našim schopnostem. Když jsi byla napadena, otevřeli bariéru, abych tě mohl zachránit. Zakryli vchod do jeskyně, ale tak, abych ho přesto mohl najít. Vypadá to, že chtějí, abys mi důvěřovala."
"Musíme si důvěřovat navzájem," řekla. "Myslím, že bychom měli pokračovat." Pak se vydala hlouběji do jeskyně.
Dat přizpůsobil svůj zrak tlumenému světlu. Kupředu vedla strmá stezka, snadná pro něho, ale únavná pro Thelii. Škrábali se nahoru bez přestávky asi půl hodiny.
Thelia se usadila na jakémsi skalním útvaru, napila se a znovu nabídla vodu Datovi. "Teď nepotřebuji vodu," vysvětloval. "Moje tělo nevylučuje tekutiny jako tvoje, když se potřebuje ochladit."
"Ne, ty se nepotíš," potvrdila Thelia. "Jsi silný a přitom nepotřebuješ jídlo ani vodu - jsou to dary bohů, Date?"
Viděl, že se nepřestane ptát, dokud jí nedá odpověď. Kolik pravdy by jí elysiánští bohové dovolili znát? A co se toho týče, věděli oni přesně, čím vlastně Dat je?
Opět se pokusil o upravenou verzi faktů: "Nemám žádné dary od těchto bohů, Thelio. Prostě jen dostatečně využívám zdrojů energie. Nakonec i já budu potřebovat výživu, ale -"
S krátkým varovným zarachocením se na ně začal řítit strop!
Dat odstrčil Thelii pod mělký převis a chránil ji vlastním tělem. Trvalo to jen několik okamžiků a Dat vyvázl bez vážnějšího zranění, protože ho nezasáhl žádný větší kámen.
Když déšť kamení ustal, Dat a Thelia se vyhrabali po strmé stezce až na místo, odkud se mohli podívat zpátky na to dopuštěni. Mělo to spadnout přímo na ně - ty kameny pokrývaly pouhých deset čtverečních metrů.
Avšak Dat byl po cestě nucen věnovat pozornost hlášeni vlastního diagnostického systému. Podíval se na pravou ruku a spatřil obnažené obvody tam, kde následkem předcházejících událostí přišel o kůži. Nutně potřeboval chemickou výživu z porušených obvodů. Automatika uzavřela žíly na lokti, ale tekutina stále odkapávala.
Dat si přikryl svou pravou ruku levou, když Thelia spatřila, co se mu stalo. "Já zraněná nejsem," pravila, "ale ty krvácíš!" Krev unikala z rány mezi jeho prsty. Natáhla se za jeho rukou, ale on se instinktivně odtáhl. Ukaž mi to," naléhala.
"Thelio," řekl Dat, "bohové se asi rozhodli, že poznáš, čím jsem," a nadzdvihl ruku.
Překvapeně vydechla, když viděla kovovou strukturu kostry, senzorická centra, nervovou síť a kontrolní obvody. Ustoupila, a poprvé spatřit v jejích očích strach. "Co jsi zač?"
"Jsem android. Stroj."
"Ne! Pluhy, vozíky a větrná kola jsou stroje! Nepohybují se samy o sobě. Nemluví. Vypadáš jako muž. Mluvíš jako muž." Dat zdvihl svou zraněnou pravou paži, levačkou vyjmul porušené okruhy a hledal vysvětlení, které by byla schopná pochopit. Vybavil si způsob, jakým o něm často mluvil Riker. "Znáš loutky, marionety?"
"Hračky? Panáky se spojenými údy?" Theliiny oči se rozšíři1y. "Ty... ty jsi taková bytost, kterou někdo oživil?"
V ženiných očích se objevila náhlá hrůza. Pohled jí zabloudil na místo, kde jí zával bránil v cestě zpět. Pak se otočila a pokusila se utíkat vpřed, v panice jí nohy klouzaly po stezce, která teď byla daleko prudší než dřív.
Dat se ani nepokoušel běžet za ní, protože bohové jasně rozhodli, že neunikne poznání jeho podstaty. Hladké kameny byly náhle vlhké a Theliin útěk by1 marný. Pokaždé sklouzla zpět k Datovi a hlasitě oddychovala.
Padla na opačnou stranu chodby zády ke stěně a hrůzu v jejím obličeji nahradila rezignace. "Podvedli mě," řekla. "Tak mě zabij, ať už to mám za sebou."
Data to ohromilo. "Thelio - já nemám důvod, abych tě zabil! Proč tě to tolik vyděsilo? Kdo si myslíš, že jsem?"
"Golem. Homunkulus."
Dat zapátral ve své paměťové bance: legendy byly staré a nesouvislé, ale v podstatě se zabývaly umělými bytostmi, které buď neměly duši, nebo je vytvořily zlé síly. Vždy se obrátily proti svým stvořitelům a zničily je - obvykle poté, co zabily spoustu nevinných. Elysiánci zřejmě měli podobné legendy.
"Nevím, jak bych dokázal, že nemám v úmyslu ti ublížit," pravil smutně Dat. "Mohla bys mi říci, proč se tví bohové rozhodli podrobit tě tak neobvyklé zkoušce?"
"Přece by si nemysleli, že bych ti uvěřila!" odsekla.
"Thelio, já jsem ti nelhal," namítl Dat, ale nevěděl jsem, zda tví bohové chtějí, abys poznala mou pravou podstatu. Zřejmě chtějí, ale tvůj strach ti nepomůže dokončit Pouť. Mrzí mě, že máš strach." Zkusil to jinak. "Nevěříš, že tě tví bohové ochrání od všeho zlého?"
Strach v jejích očích se změnil v obavu. "Co je vlastně zkouška? Jak to mám poznat? Jsi zlý duch v podobě panáka, kterého jsem měla jako dítě tolik ráda? Nebo jsi opravdu jeden z Daleka, jak mi slibovali?"

"Kdybys mi třeba vyprávěla o svých panácích -?" vybídl ji Dat.
"Jako dítě jsem jich měla spoustu. Měla jsem je ráda a vymýšlela jsem si o nich příběhy. Jednou mě moje matka zaslechla, když jsem řekla, že by se mi líbilo, kdyby jeden z mých oblíbených panáků ožil. Pak mi vyprávěla pověsti o jiných lidech, kteří si přáli totéž, a o zlu, které způsobili sami sobě i jiným. Tak jsem ty panáky odložila a dospěla jsem."
Změřila si ho pohledem odshora dolů, už bez obav, a pokusila. se celou situaci rozumně zhodnotit: "Jsi snad pokušení v podobě mých dětských výmyslů? Nebo mi bohové říkají, že je čas zbavit se strachu?"
"Nedokážu usnadnit tvé rozhodnutí," přiznal Dat. "Mohu ti nabídnout jen to, abys pokračovala v Pouti sama, a já se vrátím zpátky ke vchodu do jeskyně."
"Nemůžeš projít závalem."
"Mohu. Mám sílu zvednout skály, kterými ty ani nepohneš."
"Kdybych tě o to požádala, šel bys? Nevrátíš se, abys mi zabránil v dalším putování?"
"Kdybych ti bránil v Pouti, porušil bych jeden ze zákonů mého lidu," odpověděl jí Dat.
"Vzdal by ses své vlastní Pouti?"
Dat uvažoval a pak podle pravdy řekl: "Ne, pokud by mi to nenařídili bohové. Velmi toužím je poznat. Budu pokračovat, pokud mi to dovolí, ale tobě nebudu v ničem bránit."
"A kdybych požadovala, aby ses vzdal své Pouti?"
"Na to nemáš právo," namítl. "Bohové mi tuto Pouť dovolili a jenom oni mohou své povolení zrušit."
Thelia si ztěžka povzdychla. "Nejsi hračka, abych ti mohla něco nařizovat. Zlý duch by tolik nevěřil v bohy, ani ten, co není hoden Pouti. Přesto... bojím se pokračovat v tvé společnosti. To, co navrhuješ, bude asi pro nás oba nejlepší."
A tak se Thelia vydala opět na cestu - pořád to bylo těžké, ale už nebylo nemožné šplhat vzhůru. Bohům se zřejmě jejich rozhodnutí zamlouvalo.
Na zpáteční cestě si Dat zaškrtil drátem prosakující obvod, aby zabránil dalšímu úbytku tekutin, ale bez organických komponentů ztratila jeho pravá ruka hodně ze své senzorické kapacity. To mu ovšem nepůsobilo ty největší starosti. Když došel k závalu, zjistil, že je uvězněn.
Závál se původně skládal z kamenů velikosti od oblázků po menší valouny, které nebyly tak velké, aby je Dat nemohl odstranit. Nyní se všechny změnily v gigantické balvany naskládané těsně na sobě, takže bránily v průchodu, a ani jeho nadlidská síla nedokázala prvním z nich pohnout.
Jak to ti elysiánští "bohové" udělali? Museli používat podobnou technologii, jakou znal ze simulátoru, přestože Datovy senzory trvaly na tom, že kameny jsou přesně tím, čím se zdají být. Kdyby měl čas, snad by mohl seřídit simulátor Enterprise a nahradit tak své smysly. Tohle byl prostě další důkaz, že elysiánští bohové ho velice pečlivě zkoumají.
Celá ta myšlenka Pouti... tolik se to podobalo hrám, které nabízel simulátor: hráči vstoupí do neznámého prostředí vyzbrojen obecnými znalostmi podobných her, avšak musejí za pochodu objevovat specifická pravidla hry, kterou právě hrají. Dat zalitoval, že se musel vzdát společnosti někoho, kdo všeobecné konvence pro elysiánskou Pouť znal.
Přestal plýtvat energií nad hromadou kamení, když si ověřil, že ji nemůže přelézt, a vydal se tiše za Thelií. Až narazí na vedlejší chodbu, vybere si tu druhou, kterou ona nepůjde.
V dálce se ozval výkřik - Theliin výkřik.
Dat se rozběhl k místu, kde se rozešli, a pak vyrazil úzkou chodbou do prudkého stoupání. Sjel dolů hladkým tunelem, který následoval. Na stezce nikoho neviděl, jen u stěny spatřil měch na vodu. Zapojil veškeré zrakové a sluchové frekvence. Na kamenném podloží byly vidět stopy a v dálce uslyšel slabý zvuk, jako by někdo něco - nebo někoho - vlekl za sebou. Vyrazil vpřed, oběhl jakousi vyvřelinu a octl se na místě právě v okamžiku, kdy Thelia bodala nožem tvora podobného opici, v jenž se ji snažil odvléct kamsi do tunelu. Ta bytost zařvala a udeřila ženu hřbetem dlaně. Thelia se uhodila o stěnu, ale udržela se na nohou. Dat vskočil mezi ni, a tvora. Ten opět zařval, odhalil zlověstné tesáky, ale víc ho trápil nůž v jeho těle.
Když se Dat před Thelií přikrčil, připraven odrazit útok, všiml si, že ten tvor má na každé ruce jen čtyři prsty. Jednou z těch rukou sevřel nůž a vytáhl si jej z rány, ale místo, aby se pokusil zbraně použít, prostě ji zahodil. Z rány se vyvalily proudy nafialovělé krve.
Tvor ječel a sápal se na Data. Dat byl připraven - ale ještě než na něho mohl tvor zaútočit, něco ho udeřilo ze strany do hlavy. Podíval se kamsi za Data a vrhl se přes něho znovu na Thelii. Dat se otočil a skočil tvorovi na záda celou svou vahou a akcelerací, které žádný člověk nemohl dosáhnout.
Tvor upadl, svalil ze sebe Data a oba dva současně opět vyskočili. Dat teď viděl na Thelii, která čímsi točila. Potom z toho předmětu něco vypustila. Další kámen zasáhl útočníka přímo do hlavy.
Tentokrát zvíře zařvalo spíš strachem a bolestí. Položilo si obě ruce na hlavu, oslabeno ztrátou krve. Pak se obrátilo a prchalo po stezce pryč.
Dat ponechal své zvukové přijímače na nejvyšších hodnotách, kdyby se ten tvor chtěl ještě vrátit, a otočil se k Thelii. Vkládala do praku další kámen.
"Nejsi zraněná?" zeptal se.
Na okamžik si pomyslel, že po něm tím kamenem mrští. Potom spustila ruku dolů. "Mám jen pár modřin a škrábanců. Nejsem moc dobrá. Ten gring se ke mně neměl tak snadno připlížit."
"Gring? Ty to zvíře znáš?"
"V horách jich žije spousta, obvykle s nimi nejsou žádné potíže, až na samotáře. Nemají rádi, když lidé vstupuji na jejich území, a bojí se ohně. Jenže mě vůbec nenapadlo, abych si s sebou vzala pochodeň."
"Na ostrově určitě není takových zvířat mnoho," poznamenal Dat, "protože by se tu neměla čím živit. Myslím, že můžeme předpokládat, že nám tohle bohové poslali do cesty." Sebral zakrvácený nůž a podal jí jej střenkou napřed.

"Bojím se, že to ještě budeš potřebovat."
"Tím jsem si jistá," odpověděla Thelia, opatrně nůž od něho přijala a otřela kusem tkaniny, který vytáhla z brašny. Potom se podívala na Data. "Tys neodešel."
"Měl jsem zasypanou cestu - stejně jako když bohové udělali tvou stezku příliš prudkou a kluzkou, abys mi neutekla. Uvažoval jsem, co mám dělat, a pak jsem uslyšel tvůj výkřik."
"Zachránil jsi mi život... znovu," řekla hluše, jako by nevěděla, co by měla v tuto chvíli cítit.
"Možná, že bys toho tvora porazila sama. S prakem umíš zacházet velmi dobře."
"Ne," řekla Thelia pevně. "Nikdy bych -" Napřímila se. "To musí být vůle bohů. Prosím, odpusť mi, Date, a pokračuj v Pouti se mnou."
"Není co odpouštět," řekl Dat a pokusil se o úsměv.
"Vidím, že přestože nejsi z masa a kostí, jsi zranitelný," řekla náhle Thelia. Dat zachytil její pohled a podíval se na svou ruku, z níž opět unikala tekutina. Ta improvizovaná oprava tedy nestačila. "V brašně mám kus tkaniny a mohu ti udělat obvaz," nabídla se Thelia.
"To nebude nutné. Mohu to zastavit. Když z rány vytřu tekutinu, kůže se dostatečně zacelí a ochrání mé obvody; dokud to nebudu moci pořádně opravit."
Thelia sebrala svůj batoh, vyňala z něj tkaninu a chystala se dosucha vytřít organickou tekutinu. Obvod nebyl porušen, jen odpojen. Podvázat jej nebylo tím nejlepším řešením.
Dat řekl: "Nemám tu vhodné nástroje - a za jiných okolností bych požádal o pomoc Geordiho, kdybych nemohl použít obou rukou. Ale snad bych mohl znovu přichytit tu trubičku. Bez organických komponentů v té ruce ztrácím některé funkce."
"Geordi," zamyslela se Thelia. "To je ten, který... tě sestavil?" Z jejího hlasu poznal, že je stále ještě zneklidněna jeho mechanickou povahou.
"Ne - ale je to přítel," vysvětloval Dat. "Třeba bys mi mohla pomoci ty. Je to dost snadné: odstraň pojistný kroužek, natáhni trubičku zpátky tam, kam patří, a pak kroužek znovu upevni."
"Ano, rozumím. Použijeme můj nůž," řekla Thelia. "Snad se mi podaří ten kroužek vypáčit - ale jak ho zase připevníš?"
"To nepůjde, když jej vypáčíš. Najdeš na něm malinký výřez, do něhož přijde nástroj. Když se do něj bude hodit tvůj nůž, budeme moci kroužek uvolnit a pak znovu upevnit."
S vhodnými nástroji by to trvalo méně než pět minut. Ale s pouhým nožem jim to při matném osvětlení zabralo skoro půl hodiny, včetně dvojí ztráty pojistného kroužku - jednou kdesi v Datově paži, podruhé na podloží jeskyně. Konečně se jim podařilo upevnit kroužek kolem trubiček, takže Dat mohl znovu vpustit do svého předloktí organické tekutiny. Se znovuobnovením funkcí přišel nepříjemný pocit, který měl stejný účel jako bolest u organických bytostí, totiž varovat ho, že cosi není v pořádku. Udělal si ještě jednou diagnózu, vyčistil ze senzorové sítě trochu tekutiny, které si předtím nevšiml, a vsunul kůži zpět na místo. Rána vypadala až na jizvu zacelená. Až bude zpátky na lodi, použije správného nástroje a kůže se spojí tak, jako by nikdy nebyla porušena.
Thelia se třásla. "Je mi líto," poznamenal Dat. "Pořád si nemůžeš zvyknout na to, co jsem."
"Ne!" řekla a otřásla se ještě víc. "Je mi zima!" Začala se přehrabovat ve své brašně a dodala: "Bohové nám naslouchají, Date. Chtěla jsem vědět, čím jsi, tak mi to ukázali - a pak mi ukázali, že potřebuji tvou pomoc." Rozbalila jakýsi plášť z materiálu podobného vlně a zabalila se do něj. "Dej pozor, na co se tady, v božím domě, ptáš. Často ti dají odpověď, ale vždycky za ni musíš zaplatit."
"Zaplatím rád," odpověděl. "Ale teď mě napadá, že pokud bych měl ještě něco vědět o Pouti, raději mi to řekni, než se vydáme dál."
"Už jsou tu jen dvě věci. Špatná volba má za následek trest a musíme dávat pozor na znamení."
"Znamení?"
"Předměty nebo dokonce živé tvory, kteří ti naznačují, kdy se musíš rozhodnout. Vždycky musíš následovat bílé zvíře. Ale většina znamení je daleko skrytější, a když nějaké mineš, zdržíš se a nemusí se ti podařit dokončit Pouť."
"Doufejme, že se to nestane," pravil Dat. Zatímco opravovali Datovu ruku, teplota poklesla. Jemu to bylo jedno, ale Thelia potřebovala plášť.
"Můžeš ještě chvíli jít?" zeptal se jí Dat. "Třeba najdeme teplejší místo nebo nějaký způsob, jak si rozdělat oheň."
"Tak pojďme," souhlasila a pokračovali znovu ve výstupu. Cesta byla stále osvětlena tlumeným fluoreskujícím zářením. Dat hledal něco, čím by mohli rozdělat oheň, ale kromě lišejníku tu nebyla žádná organická hmota. Thelia nemohla bez odpočinku pokračovat donekonečna, jenže teplota už teď byla tak nízká, že by jí byla zastávka nepříjemná, přestože měla plášť. Spánek by jí za těchto okolností sotva přinesl zotavení.
Stezka se vinula mezi velkými kamennými stěnami, jak by jim měla zabránit ve výhledu dál než na pár kroků dopředu. Klikatila se a neustále stáčela zpět. Přestože ušli mnoho kroků, postoupili jen velmi málo vpřed. Zdálo se, že takový pochod nemá žádný smysl, jen Thelii ještě víc vysiloval.
Konečně se zastavila a setřela si pot z čela. Přesto se třásla chladem a vyčerpáním. "Tohle musí být ta správná cesta," řekla nejistě. "Žádnou jinou volbu jsme neměli."
"Můžeš jít dál?" zeptal se Dat.
"Musíme jít dál," pravila neústupně Thelia. "Jenom tak můžeme v Pouti obstát."
Pokračovali dál a Thelia začala vysvětlovat učení o Pouti -ale neušli po klikaté stezce ani padesát metrů, když se jim do cesty postavila zeď a v ní byly dvoje dveře.
"Musíme si jedny vybrat," řekla Thelia.
"Proč ne oboje?" zeptal se Dat a uchopil do každé ruky jednu kliku. Oboje dveře byly zamčené. Zatím se nepokoušel zámky vylomit. Bohové znali jeho sílu androida, takže tohle byla asi zkouška jiného druhu. "Víš něco o klíči?" zeptal se

Thelie.
"Jestli nějaký je, musíme ho mít s sebou," odpověděla. "Já žádný nemám."
"Ani já. Tam, odkud přicházím, se dveře otvírají na něčí hlas nebo otisk dlaně, nebo pouhou přítomností nějaké osoby."
"Opravdu?" podivila se. "Třeba jsou tyhle dveře také kouzelné." Postavila se vedle něho. "Dveře, jsem Thelia z Artridie. Otevřou se mi jedny z vás?"
Levé dveře se otevřely a za nimi se objevila louka, obdělávaná pole, pruh lesa a v dálce dost veliké město, jemuž dominoval hrad jako z pohádky. "To je můj domov!" vykřikla Thelia. Dat už chtěl vstoupit, ale Thelia ho uchopila za loket. "Ne - podívej se tam." Ukázala na hromadu předmětů jen pár kroků za dveřmi. Datovi chvilku trvalo, než v nich poznal primitivní pochodně, složené hned vedle hromady dříví.
"Aha," řekl, "je ti zima. Nevezmeme si to, abychom mohli rozdělat oheň?"
"Ne," odpověděla a zatřásla se. "Je to pokušení, Date. Musíme vystačit s tím, co jsme si přinesli s sebou, nebo co jsme našli po cestě. Pouť by pro mě skončila, kdybych tam vešla. Byla bych doma, neuspěla bych, všechno by přišlo vniveč."
Dat přikývl. Konec konců, ona byla odbornicí na učení o elysiánské Pouti. "Dobrá. Zkusím tedy druhé dveře." Promluvil na ně, jako by mluvil ke vchodu do simulátoru. "Jsem poručík Dat z Hvězdné flotily. Otevřete, prosím."
Dveře se odsunuly stranou, jako všechny dveře na Enterprise. Avšak nevedly na loď, kterou zval svým domovem. Nebylo tam nic, jen vířící temná mlha, kterou ani androidův zrak nedokázal proniknout. Dívali se a spatřili tvořící se vír - a v něm pokřivené figury a tváře. Hvězdy. Počítačová stanice v jeho kabině. Kapitán Picard. Wesley Crusher. Tasha Yarová. Darryl Adin. A Geordi, jehož slepé oči bez visoru byly otevřené dokořán a zíraly do prázdna.
Geordiho postava se v mlze zhmotnila a natáhla ruce vpřed. "Date. Příteli. Až budeš potřebovat vidět víc, než zmůže tvůj zrak, dívej se tímhle." V dlaních se mu objevil.visor. Dat bezděčně napřáhl ruce - a spadl mu do nich jakýsi předmět.
Když se však dveře s třeskotem zasunuly, Dat už netřímal Geordiho visor. Byla to... kovová trubice, zjevně prázdná. Dat se skrz ni podíval, ale viděl jen Thelii, která se dívala z druhé strany.
"Co je to?" zeptala se.
"Já nevím," odpověděl podle pravdy. "Později snad objevíme, k čemu to slouží."
"Ten, který ti to dal - věříš mu?" dotazovala se starostlivě Thelia.
"Jako sám sobě," odpověděl Dat.
Přikývla. "Pak si to nech. Budeš to určitě potřebovat, než Pouť skončí."
Dat zasunul trubici do pouzdra k trikodéru - a když vzhlédl, zeď i dveře byly pryč. Stezka pokračovala vzhůru. "Myslím, že teď máme jít dál."
A tak pokračovali ve stále strmějším stoupání.
Stezka se zúžila a strop snížil, až se museli plazit jeden za druhým jakýmsi tunelem, který vyústil do malé dutiny plné nádherných krystalických formací. Na jedné straně byla hladká kamenná deska, právě tak velká, aby se na ní mohli utábořit dva lidé - jen kdyby bylo možné ji zateplit. Formace se až příliš podobaly sněhu a ledu a umocňovaly tak celkový dojem chladu.
Když se Thelia vsoukala do dutiny, posadila se, přitáhla si kolena pod bradu a zachumlala se do pláště. Třásla se zimou a únavou. "Musíme zastavit," řekl jí Dat. "Potřebuješ spát, Thelio."
"Je moc z-zima," namítla. "Bohové určitě chtějí, abychom šli dál do t-teplejší oblasti."
"Třeba testují náš důvtip. Moje tělo dál vytváří teplo. Když se spolu zabalíme do pláště, mohu tě zahřát tak, abys mohla spát."
"Nejsi unaven," řekla hluše,
"Ne. Neunavím se, jako ty, ani nespím. Budu hlídat."
"Tedy zdržuji tvou Pouť."
"Thelio, je přece jasné, že bohové chtějí, abychom putovali společně. Myslel jsem, že jsi překonala strach ze mě dotknout, když jsi mi pomohla opravit ruku. Čeho se bojíš teď?"
Zamračila se. "Je to divné... jako by se to nelíbilo mé matce. Ach, už si vzpomínám: když jsem si přála, aby můj panák sedža, kterého jsem měla na spaní, ožil, vzala mi ho a vyprávěla strašné legendy o obživlých panácích. Máte ve vaší zemi sedži, Date?"
"Ne."
"Jsou to zvířata s jemnou vlnou a často se podle nich vyrábějí dětské hračky. Můj byl oblečený jako princ a vymyslela jsem si o něm spoustu příběhů. Pro mě to byl krásný princ z daleké země, který mě vysvobodil z velkých nebezpečí, a pak dlouho putoval, aby se se mnou mohl oženit a zůstat v naší zemi." Smutně se usmála. "Co pamatuji, můj otec, má matka a všichni v naší zemi velmi usilovali o spojení Atridie s krajinou Tosus. Jako dítě jsem snila, že někdo přijde a vyřeší vše, co nás trápí."
"A teď jsi dospělá a chceš to řešit sama," poznamenal Dat a přemýšlel, proč zrovna tato drobná mladá žena byla vybrána pro Pouť za všechen svůj lid. Pro tentokrát potlačil zvědavost. Thelia potřebovala spát, a ne vyprávět. "Já nejsem panák, kterého ti matka vzala," podotkl. "Nemám vlnu, ani nejsem princ."
Jak doufal, Thelia se zasmála, i když trochu unaveně. Pak si sundala plášť a ovinula ho kolem jeho ramen.
"Vzpomínám si ještě na jednu starou pověst, ale tu mi matka nevyprávěla. Byla o řezbáři, který vyrobil tak krásnou pannu, že se s ní chtěl oženit, a putoval, aby ji bohové oživili."
Thelia uchopila Data za ruku. "Ale ty nejsi vyřezán ze dřeva. Ty jsi živé tělo, které má uvnitř divný strojek."
"Moje kůže je uzpůsobena tak, aby na dotek vypadala jako tělo," vysvětlil jí, "ale není to tělo. Thelio, pokud ta panna z

toho příběhu, co znáš, doopravdy ožila, pak jsem do jisté míry jako ona."
"Ach, doufám, že ne," pravila Thelia, "protože její osud je velmi smutný. Je to divné: když jsem byla malá, nenapadlo mě, jak smutné je, že dostala vše, co si přála, a přesto nikdy nenašla štěstí."
Zatímco Thelia mluvila, opřel se Dat zády o stěnu, posadil si ji na klín a zabalil je oba do pláště. Vytáhla z brašny jídlo, které se skládalo ze sušeného ovoce, semen a tuhého masa. Dat se napil trochu vody, aby doplnil ztracenou tekutinu. Pokud tato Pouť potrvá déle než jeden dva dny, bude potřebovat potravu, ale to neznamenalo, že Thelii připraví o jídlo, které její organický systém potřeboval mnohem víc.
Možná, že by si mohl nějaké stopové prvky vzít přímo z minerálních formací, ale jelikož jeho trikodér nefungoval, bylo jistější spoléhat na organickou výživu. Nepotřeboval ani ochutnat zářivý lišejník, aby analyzoval, z čeho se skládá. Věděl už, že energie, kterou by jeho systém vynaložil, aby, odboural fluorescenční prvky, by převážila jakýkoli užitek z konzumace takové vegetace. Bylo tu i nebezpečí, že jeho senzory neobjevily všechny prvky, jako například drogu, kterou kdysi použil Lore, aby ho zbavil vědomí. Takové riziko však bylo zanedbatelné. Zajímalo ho, zda elysiánští bohové ze studia jeho podstaty zjistili, kterých několik málo prvků znamenalo nebezpečí pro jeho existenci.
Za chvíli se Thelia zvedla a opustila dutinu cestou, kterou přišli. Dat už žil mezi organickými bytostmi příliš mnoho let, než aby ji uváděl do rozpaků otázkou kam jde a proč. Její přání mít soukromí kromě toho naznačovalo, že přece jen pohlížela na Data jako na osobu, a ne jako na hračku. Bohové rovněž respektovali Theliino soukromí. Nestalo se nic, až na to, že když se za pár minut vrátila a stulila se do Datova náručí, třásla se znovu zimou. Přál si, aby nebyl zkonstruován tak kompaktně, a snažil se držet co největší plochu ze svého těla mezi ní a chladným kamenem, protože ani vrstva teplého vlněného pláště nebyla dostatečnou ochranou proti skále pohlcující teplo.
Když. se Thelia uvelebila, zeptala se: "Nejsem pro tebe moc těžká?"
"Ne," odpověděl. "Jsem uzpůsoben tak, že je dokonce vyloučeno, abys některý z mých údů umrtvila. Odpočiň si, Thelio. Nemůžeš mi nijak ublížit."
Otočila hlavu, koutkem oka se na něho podívala a se zvláštním úsměvem řekla: "Ne, myslím, že ne."
Čekal, že ihned usne, ale zjevně byla příliš rozrušená událostmi dne. Její dech byl stále nepravidelný. Vzdychla a několikrát změnila polohu. Za nějakou dobu, když zjistila, že se jí spánek zatím vyhýbá, se zeptala: "Date, proč vlastně putuješ?"
"Abych se setkal s bohy," odpověděl.
"Ano - ale jaký dar od nich budeš žádat, když bude tvá Pout' úspěšná?"
"Vědomosti, které jsou velmi důležité pro mne a lidi, mezi nimiž žiji," odpověděl. "Co budeš žádat ty?" pokračovat, než se ho mohla zeptat, o jaké vědomosti jde.
"Zdědila jsem dar předků, kteří putovali přede mnou - ale to mému lidu nepomůže, pokud bohové nedovolí zemím Atridii a Tosu se spojit," pravila.
"Říkala jsi, že tvůj lid o tom už dlouho mluví. Proč?"
"Protože lidé z mé země jsou ve strašné nouzi, a přitom mají věci, kterých se lidem z Tosu stejně tak nedostává. Dokud bylo u nás méně obyvatel, měli jsme dostatek vhodné potravy, aby každý mohl zdravé jíst. Ale velkou část Atridie pokrývají skalnaté hory. Paseme tam sedži, máme užitek z jejich vlny, mléka, masa a máme dostatek všeho, co můžeme s jinými zeměmi vyměnit za obili a ovoce, kterého v naší zemi neroste tolik, kolik by lidé potřebovali. Kdyby to tak bohové dovolili," zakončila smutně.
"Proč to bohové nedovolují?" otázal se Dat.
"Ty to nevíš?" podivila se.
"Ne, nevím."
"Chceš říci, že ten příběh byl v tvé zemi zapomenut? Nebo žes ho nikdy neslyšel?"
"Nikdy jsem ho neslyšel," zvolil Dat odpověď tak, aby se vyhnul přiznání, že vůbec nepochází. z Elysie.
"Je to ten nejpodivnější příběh," začala. "Když bohové poprvé vysadili lidi na Elysii, všichni žili v jedné velké zemi. S pomocí bohů se Elysiáncům dařilo dobře a přibývalo jich - až dokud se nezačali jedni s druhými svářit o nejlepší zemi, jídlo, majetek, dokonce i manželství. Hádky vyústily ve velké srážky a Elysiánci začali jeden druhého zabíjet.
Bohové viděli, že se lidé pořád chovali jako děti a bojují spolu o věci, které měly přispívat k obecnému dobru. A proto rozdělili lidi do mnoha zemí, které oddělovaly bažiny, aby spolu navzájem nemohli bojovat. Lidé prý natolik milovali válku, že se pokusili vzepřít bohům a postavili armády, které pomřely při pokusu o překonání bažin. A to vše jenom proto, že chtěli zabít lidi, které považovali za své nepřátele."
Thelia nad tím nepochopitelným bláznovstvím zavrtěla hlavou. "Za čas těch pokusů zanechali. Každá skupina Elysiánců se naučila žít ve své zemi. Mír přinesl blahobyt a bohové se na ně znovu usmívali. Nakonec několika lidem povolili překročit bažinu a podstoupit Pouť, ale jen vyvoleným. A tak je tomu dodnes."
Theliin hlas malátněl a pak zívla. Přesto pokračovala dál: "V Atridii chápeme, jak pošetilé je bojovat o něco, co se dá rozdělit mírovými prostředky. Doufáme, že bohové pochopí... že jsme... dospěli." Její hlas utichl. Thelia se na Datovi ospale zavrtěla, pak se její tělo uvolnilo a ztěžklo, když začala dřímat.
Držel ji v náručí a přemýšlel o příběhu, který vyprávěla, a o tom, jestli bohové splní její prosbu, protože to byli. v první řadě oni, kdo Elysiánce rozdělili. Legenda potvrzovala, co už objevily senzory Enterprise: populace na planetě se nemohla normálně vyvíjet a osídlení nevznikla přirozenou cestou.
Mohli by tito bohové být přežívající kolonií legendárních Ochránců, kteří kdysi shromáždili ohrožené inteligentní bytosti z celé galaxie a postupně je vysazovali na neobydlených planetách? To by byl tedy objev! Hvězdná flotila hledala podrobnější informace o Ochráncích přes dvě stovky let.
V Datově paměťové bance toho o Ochráncích příliš nebylo. Vybavil si záznamy o podobně ovládaných kolonií, jichž bylo několik. Jako obvykle, když chtěl zpřístupnit výzkumné záznamy, brzy narazil na jméno Enterprise. Tentokrát to

byla jeho mateřská loď a Dat ani nemusel vyvolat záznamy Hvězdné flotily z planety Edos, protože tam sám byl.
Bylo mrzuté, že ta bytost, či bytosti, kterým místní lid říkal Bůh, od něho získali spoustu informací a na oplátku mu nedali téměř žádné. Nedemonstrovali tolik svou moc jako tito elysiánští bohové - vlastně ani neměli příležitost, protože Enterprise se ihned stáhla, když se blížili. Dat přidal další otázku na dlouhý seznam, který si připravil pro elysiánské "bohy", pokud jim ovšem po této Pouti nakonec stane tváří v tvář.
Thelia spala v Datově bezpečném náručí. Hodiny nerušeně ubíhaly, přestože Dat zapnul své senzory tak, aby každých deset minut předávaly vjemy z okolí jeho centrálnímu vědomí, zatímco se soustředil na něco jiného. Nakonec probral úplně všechno a žádné další informace neměl k dispozici.
Přestože nemohl dělat nic než čekat, až se Thelia probudí, Datovi tato nucená nečinnost nevadila. Vzpomněl si, že Tasha Yarová pokládala nečinnost za vůbec nejhorší ze všeho... a pak zjistil, že si na Tashu Yarovou vzpomněl kvůli něčemu jinému.
Bylo to vědomí, že v jeho náručí spí žena; to mu Tashu znovu připomnělo. Byla poslední, kdo takto odpočíval. Bylo mu dobře, když cítil její důvěru, přátelství, vědomí, že se cítí příjemně - trvalo to mnoho měsíců od jejího nečekaného odmítnutí, než se opět stali blízkými přáteli. Nevýslovně ho těšilo, že se tak stalo ještě než zemřela, a to při jejich společné misi na Trevu, kde překonali poslední překážky na cestě k obnovení, dokonce prohloubení jejich přátelství. Kdyby na té misi. Tasha nenašla Darryla Adina, svou první lásku, možná by to vedlo k -
Dat přestal myslet na takové věci. Občas byl rád, že je stroj s heuristickými algoritmy, které mohl kontrolovat, místo aby měl podvědomí, s nímž to nešlo.
Na druhé straně se vděčně dělil se svými lidskými přáteli o něžné vzpomínky. Nejen faktické vzpomínky, které si vybavoval daleko přesněji, než mohly organické bytostí - nešlo o to, čemu říkal "koření" okamžiku, které se naučil vychutnávat. Metafora, jejíž pomoci to vysvětloval, pocházela z jednoho rozhovoru s Tashou, když popisovala, jak ji asociace jistých jídel s příjemnými okolnostmi pomáhala ta jídla daleko víc ocenit, když se s nimi znovu setkala. Tehdy Dat objevil, že aniž si toho byl vědom, měl stejné senzorické zkušenosti: vnímal je neutrálně, dokud si je nespojil s jistou společností nebo okolnostmi, načež se navždy staly příjemnými nebo nepříjemnými.
A tak, přestože Thelii znal jen krátce, takže mohl pouze obdivovat jejího odhodlaného ducha a odvahu při překonávání strachu z pověr, cítil díky svým vzpomínkám a asociacím potěšení, že ji smí držet v náručí. Avšak jak hodiny ubíhaly a Dat si znovu promítal vše, co se dosud stalo během jeho neplánované Pouti, vybavil si, že elysiánští "bohové" mu poskytli obrazy nejen kolegů z posádky, které mohli snadno získat z Enterprise kroužící kolem planety, ale i Tashy. S Thelií o ní nemluvil. Mohli mu snad bez jeho vědomí vstoupit do paměťové banky? Tato myšlenka Data znepokojovala nejvíc.
Na druhé straně však záznamy Enterprise obsahovaly gigabity informací o všech současných i předchozích členech posádky, včetně přepisu Datovy nedávné cesty na Hvězdnou stanici 173. Tashina holografická podobizna visela v jeho kajutě. "Bohové" měli možnost shromáždit podklady pro svou sérii obrazů, aniž by vnikli do Datovy paměťové banky. Předpokládal, že buď nemohli proniknout do jeho mentálního soukromí,
anebo se podřizovali nějakému etickému systému, který to zakazoval.
Ať už bylá pravda kdekoli, zjistil, že prozatím nemůže dělat nic jiného než pokračovat v Pouti a doufat, že na konci cesty dostane odpovědi na své otázky.
Když se Thelia s trhnutím probudila, ostýchavě se na Data usmála. "Děkuji ti," řekla. "Bez tvé pomoci by se mi vedlo velmi zle. Zdá se, že jsem si dobře odpočinula a jsem připravena jít dál."
Stezka vedla ještě asi dvě hodiny prudce vzhůru, ale teplota zároveň začala konečně stoupat. Thelia uložila svůj plášť zpátky do brašny. Jak teplota rostla, odložila i svou prošívanou vestu a často se zastavovala, aby se napila.
"To je určitě další zkouška tvé vytrvalosti," řekl Dat. "Kroužíme při vnějším obvodu hory. Kdyby bylo teplo geotermálního původu, bylo by větší u jádra."
"Je mi jedno, odkud pochází," řekla Thelia a setřela si pot z čela, "jen když nás nezastaví."
"I kdyby se teplota zvýšila ještě o mnoho stupňů, neublíží mi to," řekl Dat, "ale teplota je teď už blízko k horní hranici, kterou mohou vydržet organické bytosti."
"Jak velké horko musí být, aby ti ublížilo? Spálil by tě oheň?" zeptala se Thelia.
"Ne, pokud bych nebyl tak pošetilý, abych zapomněl ruku na několik minut v plameni."
"Žár kovářské pece?" zeptala se. "Ta roztaví železo i ocel."
"Ano, takový žár by mě mohl poškodit," potvrdil Dat. Protože si vzpomněl, že elysiánští bohové šijí své zkoušky na míru podle toho, co od poutníků zaslechnou, nerozváděl to. Ve skutečnosti mu pec, kterou by dokázal Theliin lid postavit, mohla ublížit jen zvnějšku. Kdyby byly zničeny senzory nebo motorické funkce, mohlo ho to dočasně vyřadit z provozu, ale takové poškození se dalo opravit. K ohrožení jeho nejdůležitějších a dobře chráněných součástek bylo třeba žáru atomové bouře. Znovu se zastavili. Thelia se opět odměřenými doušky napila, a pak zavrtěla hlavou. "Mohu ti jen závidět tu tvou sílu a vytrvalost."
Dat se smutně usmál. "Já ti zas závidím tvého ducha, tvořivost, víru ve smysl své existence. Rád bych se vzdal své mechanické síly a senzorických vjemů, abych se stal člověkem."
"Ty takhle nejsi šťastný?" zeptala se ho.
"Já... přesně nerozumím štěstí," přiznal se. "Nacházím uspokojení, když mé funkce pracují. Chápu přátelství a soudržnost. Ale jsou věcí, které mí budou navždy unikat, zážitky, které mají ti, mezi nimiž žiji, ale které nikdy nepochopím."
Velice ho překvapilo, když zjistil, že se na něho usmívá. "Necítí se tak náhodou každý, Date? Nikdo není opravdu spokojen."
Dat si vybavil poznámku doktorky Pulaské, že nedostatek spokojeností je dobrou definicí pojmu člověk. On, bohužel

nebyl s tou definicí spokojen.
Thelia stálé těžce oddychovala, ale opět se zvedla: "Musíme teď dál. Bohové nás chtějí zkoušet, ne zničit."
Dat chtěl něco poznamenat, ale rozmyslel si to. Měla pravdu: podle toho, jak je popsala, neměli bohové žádný důvod použít "zničující zkoušku" na svých lidech. Že to neudělají, bylo, soudě podle Theliiny jistoty, součástí jejích znalosti nauky o Pouti.
Stezka se zúžila do dalšího tunelu, který vyústil v pravoúhlou komnatu, samozřejmě umělého původu. Nalevo byl oblouk, skrz nějž mohli vidět dutiny třpytící se ledem. Thelii přitahoval chladný větřík, který odtamtud vanul. Napravo pokračovala stezka vzhůru, ale od úzkého vchodu se linul dovnitř značný žár.
"Shoř, nebo zmrzni," pronesla Thelia. Přesunula se z chladu směrem ke vchodu, odkud přicházel horký vzduch. Nedostala se ani k oblouku, když si musela přikrýt tvář dlaněmi a odstoupit. "Je tam příliš velký žár, Date. Tam nemůžu jít."
"Pak musíme jít tou druhou cestou," odpověděl Dat. "Mohu tě zahřát, když bude potřeba." Vykročil k ledové dutině. Led kolem nich byl skutečný. Thelia si znovu oblékla vestu a plášť. Stezka byla ve srovnání se šplháním, které absolvovali v posledních několika hodinách, rovná a snadná. "Poběžme," navrhla Thelia. "To mě zahřeje."
Dat vedle ní lehce poklusával a povšiml si, že Thelia umí dobře držet tempo. Pokračovali tak snad dvacet minut - dokud to Dat nezjistil: "Thelio, točíme se v kruhu."
"Jak to? Nevidím nic, co bychom už předtím minuli."
"Formace ledu jsou jiné, ale my zůstáváme pořád na stejné úrovní. Nepokračujeme dál. Okolí se mění, zatímco my ztrácíme čas a energii, když běháme po té samé cestě pořád dokola."
Zastavila se, otočila se k němu a ztěžka oddychovala. "Víš to jistě?"
"Jistě."
"Pak se tedy musíme vrátit," řekla. "Nevím, jak vydržím ten žár, ale budu muset."
Když se však obrátili, okolí se zase změnilo. Hladká stezka byla plná nerovností a do cesty se jim postavily skalnaté útvary, které tam předtím nebyly.
"Trest," poznamenal Dat, "za špatnou volbu. Je mi líto."
Jak jsi to mohl vědět?" vydechla Thelia a sklouzla po zledovatělé skále vedle něho. Třela si o sebe rozpraskané ruce. Dat vzal její ruce do svých dlaní. "Měla sis vzít rukavice."
"Cože?"
"Ochranu na ruce." Uložil si do paměti další informaci o civilizační úrovni Elysiánců: dosud ještě nevynalezli rukavice. Není divu, že věřili v magii.
Odhodlaně pokračovali ve zpáteční cestě. Přestože museli přelézat různé překážky, zůstávali na stejné úrovni, ale aspoň nesestupovali dolů. Kolem nich se opět utvářely dutiny a vpředu se objevil i oblouk.
"Díky bohům!" vykřikla Thelia a spěchala k němu. Dat s ní držel krok, a tak prošli pod obloukem společně - ale nikoli do komnaty, v níž se před tím rozhodovali, kudy jít. Nebyl tam žádný další oblouk, jen stezka, která vedla vzhůru.
"Tohle není -" začal Dat.
Zbytek věty byl přehlušen bouchnutím kovových dveří, které jim zapadly jen pár centimetrů za patami. Z této volby už cesta zpět nevedla.
"Teď nám zbývá jen jedna cesta," řekla Thelia. Vydala se vpřed - a země se pod jejíma nohama otevřela!
Jen rychlost reflexů androida Datovi umožnila, aby ji vytáhl ze zející.propasti.
Země se otřásla pulsujícím praskotem lámaného kamene. Ucouvli ke dveřím, pod nohama jim zůstal jen metr skály a propast se dál rozrůstala
Dat by ji přeskočil, ale pokud by se rozšiřovala dál, brzy by to bylo i nad jeho schopnosti. "Musíme se hned dostat na druhou stranu," řekl, popadl Thelii do náručí, přikrčil se -
Ohnivá stěna se vyvalila z propasti, plameny šlehaly žlutě, pak modře - a nakonec bíle!
Zavalila je bouře nesnesitelného žáru. Dat stál zády k pevně uzavřeným dveřím a nemohl se pohnout doprava ani doleva. Horké bíle plameny před ním vydávaly takový žár, že se od nich Thelia s kvílením odvrátila a zabořila mu obličej do ramene. Její spálené vlasy byly zároveň signálem pro jeho výstražné senzory: oheň, kouř - smrt pro lidské bytosti a žár takové intenzity, že za pár vteřin bude nenapravitelně poškozen i sám Dat!

Kapitola pátá

Jejich jedinou šancí byla rychlost. Dat řekl: "Zadrž dech!" Sám nedýchal, aby mu přehřátý vzduch nepoškodil jemné vnitřní součástky. Omotal Thelii plášť kolem hlavy a skočil přes ohnivou bouři.
Datovo vědomí registrovalo každou mikrosekundu přechodu přes plameny, nejprve přicházela varování o nebezpečí, pak poškození -
Přistál a hned se dal do běhu, zatímco senzory měl v naprostém zmatku. Ignoroval je a rychle sprintoval pryč od té výhně, až doběhl za zákrut, odkud už řvoucí plameny nebylo slyšet.
Masívní teplotní změny obrátily dutinu ve větrný tunel. Písek a drobné kamínky se sprškou přehnaly kolem Data, který klesl na kolena a snažil se ochránit Thelii.
Jaká je teplota, nevěděl: když byly jeho obvody po destrukčních hlášeních zničeny, povrchové senzory přestaly pracovat. Opatrně se nadechl a vnitřní senzory mu oznámily, že vzduch je snesitelný. Jeho automatika zapnula ochranu systému, protože žár, který pohltila jeho kůže, mu pronikl do těla.
Když vítr ustal, Dat se posadil a otevřel oči.
Nechal automatiku obnovovat své systémy a stáhl z Thelie propálený plášť. Byla v bezvědomí, ale naživu.

Když se Dat pokusil přizpůsobit svůj zrak, aby ji prohlédl, zjistil, že je limitován na lidské rozpětí, kterého dosáhl při přírůstku světla. To znamenalo, že senzory, které mu sloužily jako oči, se poškodily - ale viděl aspoň natolik, aby poznal, jestli je Thelia naživu a dýchá.
Její obličej, který mu předtím přitiskla na prsa, zůstal nezraněn, stejně jako přední část Datova těla, tam, kde ho vlastně chránila. Hřbety jejích rukou byly zarudlé a tvořily se na nich puchýře, protože tam, kde se ho držela, ji halila jen jediná vrstva jejího pláště. Rukávy silné košile však působily jako další vrstva mezi jejími pažemi a strašlivým žárem. Vypadalo to, že příliš neutrpěly Nohy jí chránily kalhoty a důkladné boty a vlasy kryly zátylek. Pokud si nespálila plíce, vzpamatuje se z toho.
Dat sáhl pro trikodér a byl zvědav, jestli bohové dovolí, aby s ním mohl udělat lékařskou diagnózu - ale s bleskovým reflexem ruku stáhl. Trikodér, před chvílí plně vystaven ohnivé bouři, byl rozpálený do ruda.
Senzory na Datových dlaních a prstech byly chráněny tím, že v nich svíral Thelii, a tak vyvázly bez zranění. Jeho systémy se zvolna přizpůsobovaly, aby nahradily ztracené funkce.
Thelia se pohnula, zakašlala a otevřela oči. Posadila se a ucukla, když položila dlaň na hřbet druhé ruky. Dat si připomněl, že při popáleninách trpí humanoidi největšími bolestmi.
Ačkoli se jí tvář zkřivila bolestí, když natáhla ruce, rychle ze sebe vypravila: "To bude v pořádku." Hlas měla chraplavý a opět zakašlala. Pak se podívala na Data a v očích se jí objevily obavy.
"Ach - jsi těžce zraněný!"
"Všechno se dá opravit." Nebyla to jen uklidňující lež. Náhradní díly k jeho povrchovým senzorům byly okamžitě k mání na palubě Enterprise, a jakmile se s Geordim ujistí, že všechno opět správně funguje, doktorka Pulaská mu vymění celou syntetickou pokožku, pokud to bude nutné. Pár hodin práce, a po nějakém poškození nezbude ani stopy.
Thelia znovu zakašlala a Dat poznal, že má jen podrážděné hrdlo a ne spálené plíce, jak se dosud obával. Nahmátl měch s vodou - a vlil ji do úst posledních pár kapek, které tam ještě zbyly.
Thelia vytřeštila oči. "Co se s ním mohlo stát? vždyť není propálený."
Dat ho prohlédl. "Ten obrovský žár přeměnil vodu v páru, a ta roztrhla měch. Takže už nemáme v čem nosit vodu. Nejlépe uděláme, když sečteme ostatní ztráty," doplnil a podal jí brašnu.
Dat ovinul plášť kolem Theliina těla. Brašně a měchu na vodu už nevěnoval pozornost. Brašna částečně ochránila jeho levou polovinu zad a boků, ale teď byla úplně spálená, stejně jako její obsah. Theliiny zásoby jídla se proměnily ve zčernalou hromádku, stejně jako její náhradní oblečení.
Jen kožená páska zůstala celá, když ji Thelia vytáhla z popela. Očistila jí, jak nejlépe to šlo, uvázala si jí kolem pasu vedle nože, pak se podívala na Data a řekla: "Bohové nám poskytnou, co budeme potřebovat. Podívám se na tvá zranění, Date. Snad bych mohla něco... opravit."
"Nemáme žádné nástroje ani náhradní díly," namítl. "Nestarej se o to, prosím. Poškození jsou povrchová a snadno se dají opravit, až budu... doma."
Avšak Thelia trvala na tom, že ho prohlédne. Potvrdila, co mu prozradily senzory - či jejich absence v některých partiích. Na většině zad, stehen a vzadu na předloktí se syntetický materiál jeho uniformy a pokožky roztavil a spekl. Jeho vlasy se rovněž roztavily, ale přesto pomohly ochránit jemné senzorické součástky umístěné v jeho hlavě. Podkožní senzory ve spálených partiích nepracovaly, ale až na poškozený zrakový obvod se zdálo, že po ochlazení je zbytek jeho senzorického aparátu funkční. Neviděl se, ale cítil, že kůže na čele se mu nadouvá. Pravděpodobně to vypadalo jako hřbet jeho levé ruky: jako strašlivě poraněná organická kůže. Zbytek obličeje při skoku přes propast přitiskl k Theliině plášti, a proto utrpěl jen málo nebo vůbec. Už dříve poškozená kůže na pravé ruce však úplně ohořela a obnažila tak skelet a nervovou síť.
Po dlouhém domlouvání se mu podařilo přesvědčit Thelii, že můžou jít dál, a tak pokračovali ve výstupu. "Bohové zkrotí vítr jako ostříhaného sedžu," poznamenala Thelia a Dat zjistil, že teplota byla poprvé od kamenného závalu v rozmezí příjemném pro humanoidy.
Na její poznámku už chtěl odpovědět, že jeho lid má podobné rčení o jehňatech, ale vzpomněl si na tichou dohodu s elysiánskými bohy, že nemá s jejich lidem hovořit o jiných světech. Pak začal přemýšlet o tom, zda nebyla jeho odlišnost opakovaně demonstrována Thelii právě proto, aby poznali, jestli je její lid na tuto okolnost připraven.
Stezka pokračovala vzhůru a Dat usoudil, že už musí být ve dvou třetinách cesty na vrchol. Thelia však stále zaostávala a žíznivě si olizovala rty. Určitě měla také hlad. Senzory, informující Data o stavu organických komponentů, ho neustále upozorňovaly, že potřebují výživu. Námaha, které byly v této výšce vystaveny jeho elektronické součástky, měla vliv na organické části a vytvářela nadbytečný elektronový odpor po linii nervových vláken na mechanicko-organických rozhraní. Bez těchto rozhraní nemohl jeho pozitronový mozek pracovat.
Android nemohl "vyhladovět k smrti." Kdyby se ovšem Datovi nepodařilo doplnit jisté organické živiny co nejdříve, jeho bezpečnostní pojistky by ho vypnuly. Zůstal by nehybný, až dokud by ho nenašel někdo, kdo by věděl, jak ho oživit. Uvnitř elysiánské svaté hory to mohlo znamenat navždy.
Zajímalo ho, jestli to bohové Elysie vědí. Jeho konstrukce neměla obdoby. I když se snad už setkali s jinými androidy, nemuseli znát jeho osobní zvláštnosti.
A tak řekl Thelii: "Potřebujeme výživu a vodu."
"Nemáme jinou možnost, jen jít, dokud něco nenajdeme. Je to zkouška vytrvalosti."
"Lidé jsou schopni překonat sami sebe," pravil Dat.
"Jak to myslíš?" zeptala se.
"Když se odmítneš vzdát, nic než smrt tě nezastaví. Za jistých okolností však moje vůle nemá žádný účinek: jsem vybaven pojistkami, které mě vypnou, aby uchovaly mé systémy v dobrém stavu, až mě zase později někdo oživí.
"Chceš říci, že nemůžeš zemřít?" otázala se.

"Ale ne, jistěže mohu zemřít. Mí přátelé mi často připomínají, že nejsem nezničitelný. Kdybych spadl do té ohnivé propasti, byl bych stejně mrtvý jako ty. Ale nemohu zemřít vyčerpáním. Když se poškodí zdroje mé energie, nebo se v budoucnosti prostě opotřebují a nebude možné je ihned vyměnit, systémy se vypnou, aby uchovaly mé paměťové banky do doby, než budu moci být znovu oživen po obnovení zdrojů energie. Totéž platí pro mé organické součástky."
"Od začátku Pouti jsi nejedl," vzpomněla si. Thelia, "a byl jsi zraněný. Když nenajdeš jídlo, tak -?"
"Přestanu fungovat," dokončil za ni. "Tobě se bude zdát, že spím, nebo jsem v bezvědomí."
"Stane se to brzy?"
"Živiny v mém systému dosáhly kritických hodnot a varují mě s třicetiminutovým předstihem. Pokud do té doby neobnovím rovnováhu, mé systémy se vypnou."
Thelia pokývala hlavou. "Když pokračuješ ve výstupu, urychluje to spotřebu těch... živin?"
"Ano." Bylo zbytečné vysvětlovat, že potřebuje stopové prvky. Snad byly přítomny v kamenech, které je všude obklopovaly, ale bohové se zřejmě pojistili, aby na to Dat bez trikodéru nepřišel.
"Musíš tu zůstat a odpočívat, já zatím půjdu napřed hledat jídlo," řekla mu Thelia.
"Mohlo by tam být nebezpečí -"
"Ne takové, které bych nezvládla, pokud budu opatrná," odpověděla. "Bohové po nás nechtějí víc, než čeho jsme schopni, jen nás zkoušejí až na samou mez."
Dat si vzpomněl, jak zahnala gringa, Přesto však byla malá žena, z křehkého masa a kostí, a potřebovala jeho pomoc, aby překonala každou překážku.
Ale také tohle mohla být zkouška. Kdyby byl člověkem, zkoušeli by jeho pýchu. Nebo snad víru, že elysiánští bohové opravdu mohou poskytnout, co android potřebuje. "Tak jdi." řekl jí a opřel se zády o všudypřítomný skalní útvar. "Věřím, že bohové nebudou žádat něco, co nedokážeš."
Thelia se zvedla, překontrolovala si nůž a koženou pásku, kterou měla kolem pasu, a začala odhodlaně vystupovat po stezce vzhůru. Brzy zmizela za zákrutem, a1e Dat si vyladil hlasitost tak, aby slyšel její kroky. Vzdalovaly se, ale náhle se zastavily. Uslyšel tiché zvuky - zřejmě se musela protáhnout dalším tunelem.
Náhle k němu zalétl Theliin smích. "Date!" volala a její hlas se tupě ozýval, "pojď sem."
Dat uvažoval, jestli to není past, opatrně došel k zákrutu stezky a sehnul se, aby mohl prolézt tunelem, který se před ním objevil. Na druhém konci zářilo jasné světlo.
Vystoupil do denního světla.
Ne - bylo to jakési "denní světlo" jako v simulátoru bez předvolby nějaké určité planety, kdy program na oblohu neumisťoval žádné slunce. Octl se v obecně použitelné pastorální scenérii: jezero, pár stromků a strategicky umístěné lesy a kopce tak, aby nikdo nedohlédl do neexistujících dálek.
Thelia klečela u jezera a pila ze svých dlaní. Vzhlédla, když k ní přistoupil, a pravila: "Bohové darují. Podívej."
Z vody vyrůstaly rostliny, z nichž některé kvetly, jiné měly plody, od zelených přes červené až po fialové. Thelia utrhlá dva fialové a podala jeden Datovi. "Máte u vás hrušky?" zeptala se.
"Takové ne," vyhnul se přímé odpovědi, vzal si od ní ovoce a trochu si ukousl. Jeho senzory v něm určily menší množství některých prvků, které potřeboval, a tak je snědl, společně s ní, až na ohryzek.
Thelia hodila svůj ohryzek se semeny zpátky do vody. "Vyrostou další," řekla.
"Nebo spíš, vyrostly by, kdyby tohle vše bylo skutečné, pomyslel si Dat, ale neodporoval jí. Hodil svůj ohryzek také do jezera, a pak se trochu napil vody.
Thelia utrhla další vodní hrušku, pustila se do ní a přešla k blízkému stromu. "Podívej," řekla, "gringovy ořechy. Ale lidé je také rádi jedí." Začala šplhat na strom, ale Dat přistoupil blíž a vyzdvihl ji, aby mohla dosáhnout na trsy ve větvích. Když už měla obě ruce plné, sesadil ji dolů. Rozhlédla se kolem sebe. "Samé kamení, a když je potřebujeme, nikde nic," poznamenala.
"Kamení?" podivil se Dat.
"Abych mohla ořechy rozlousknout," vysvětlovala Thelia.
"Ach tak," kývl Dat, jeden od ní vzal a tiskl jej mezi prsty, dokud skořápka nepraskla. Pak jej rozdělil přesně na dvě poloviny a podal jí ho.
Thelia se znovu zasmála. "Zapomněla jsem, jak velkou máš sílu. Teď se najez a uzdrav "
Dat však k ovoci, které už zkonzumoval, potřeboval jen pár ořechových jader. Bylo zajímavé, že mu poskytly přesně ty elektrolyty, které chyběly v hruškách. Přestože udržování organického rozhraní, kde mechanické součástky pracovaly na nízký výkon, odčerpávalo energii, nebude teď nějaký čas potřebovat doplnit živiny.
Když se Thelia dosyta najedla, uložila zbytek ořechů do brašny a řekla: "Potřebuji se zase vyspat, Date. Co ty? Nespíš, ani když potřebuješ, aby se tvá zranění zahojila?"
"Ne. Budu zase hlídat, přestože myslím, že máš pravdu: bohové nám poskytli útočiště, abychom si odpočinuli, než půjdeme dál."
Překvapeně se na něho podívala. "Neřekla jsem to, i když si to opravdu myslím." Vzala ho za pravou ruku a prohlížela si obnažené mechanické komponenty. "Říkáš, že tě vyrobili jako panáka a pak tě kouzlem oživili. A přesto myslíš a chováš se jako člověk." Zvedla k němu své tmavé oči. "Je tu jen jedna věc, pro kterou bys putoval, že ano?"
"Už jsem ti řekl, že si přeji setkat se s bohy."
"Ano - protože jen bohové ti dají duši."
"To není možné," řekl.
"Pro bohy je všechno možné," trvala na svém Thelia.
"Jenže," zeptal se Dat, "není snad duše, jestli vůbec existuje, vědomí schopné bytí mimo hranice těla?"
"To přesně nejsou ta slova, jaká se učí v mé zemi, ale myšlenka je stejná."

"Pak tedy duše není něco, co může být vyrobeno nebo dodáno. Musí existovat od chvíle, kdy se člověk stává sám sebou. Vlastně," přiznal, "mám oficiální svolení, abych se pokusil objevit, jestli ji mám nebo ne. Asi bych to měl přidat na seznam otázek, které položím bohům."
Datovi kolegové z Hvězdné flotily by zřejmě tento výrok pokládali za nejapný, ale Theliiny oči se rozšířily údivem. "Ty nevíš, jestli máš duši?"
"Mám vědomí. A s lidmi sdílím pochybnost, zda toto vědomí bude pokračovat i poté, co mé tělo přestane fungovat."
"Ach, doufám jen, že tvůj příběh nebude tak smutný jako Calatinin."
"To byla ta panna, o níž ses prve zmiňovala, že ji bohové dali život?" zeptal se Dat. "Vyprávěj, prosím. Neznám ten příběh."
"Řezbář vyrobil pannu tak krásnou, že se do ní zamiloval a dokonce jí dal jméno Calatina. Jeho láska byla tak velká, že mu bohové povolili Pouť, aby Calatina mohla být oživena. Když se vrátil opět domů, hle, ona chodila a mluvila, ale... stejně jako ty, Date, ani ona nebyla z masa a krve. Byla pořád ze dřeva, ale ještě krásnější, protože uměla mluvit, pohybovat se a tancovat. Ale příběh říká, že neměla duši. Řezbář ji miloval, ale ona nedokázala jeho lásku opětovat."
Dat ten nedostatek znal. Chápal přátelství a starostlivost, ale často se cítil odstrčený, když šlo o prchavé city, jimž lidé říkali láska. "Vím, jak se cítila," poznamenal. "Uskutečnila pak Pouť o svou duši?"
Thelia se usmála. "Říkal jsi, že ten příběh neznáš."
"Pokud byla vnímavá a někdo jí řekl, že to je příčinou jejího nedostatku, nepochybně by se o to pokusila."
"Ano, Calatina se o to skutečné pokusila - a uspěla. Když ve svatyni předstoupila před bohy, žádala, aby byla schopna lásky, aby se mohla provdat za živého muže a učinit ho šťastným.
Bohové souhlasili - a pak se ocitla zpátky ve své domovině, v těle ženy z masa a krve."
"Zajímavé," řekl Dat. "Putovala, aby dostala duši, ale místo toho jí dali tělo. Zdá se, že jako mnozí ostatní, i tvůj lid věří, že jen ti, co jsou z masa a krve, mají duši."
Thelia svraštila obočí. "Takhle jsem o tom nikdy neuvažovala. Všechny pověsti o neživých bytostech, které byly probuzeny k životu, končí nešťastně. Většinou se bytost promění v strašidlo, které se obrátí proti tomu, kdo ji oživil. Calatina jako jediná je vykreslena jako hodná osoba, ale i ona jedná hloupě."
"Není divu, že ses mě bála," řekl Dat. "Tvoje kultura říká, že bych neměl existovat. V mé... domovině, i když i tam se vyskytují pověsti, v nichž se taková stvoření obracejí proti svým stvořitelům, se vypráví jedna pověst o řezbáři, který však nevyrobil ženu, ale malého chlapce, Pinocchia."
Dat ten příběh Thelii vyprávěl, a pak dodal: "Ten příběh mi poprvé pověděl jeden přítel, a od té doby mi ho často připomínal. Pinocchio nejprve ožil, protože ho starý muž miloval, ale stal se člověkem z masa a krve - získal duši, jak bys asi řekla - teprve když prošel mnoha zkouškami a dobrodružstvími. Ale jeho příběh má šťastný konec, Thelio: znovu se vrátil ke své rodině a mohl se stát synem, kterého si jeho lidský otec přál."
Thelia se usmála. "To je nádherný příběh. Zajímalo by mě, proč ho v Atridii neznáme. Budu to vyprávět, až se vrátím domů."
Ach ne, pomyslel si Dat, co jsem to provedl? Ale mohl nový příběh, tolik podobný těm, které Elysiánci už znali, porušit Základní poučku víc než vyzrazení existence androidů? Elysiánští bohové, ne Dat, přinutili Thelii se s tím vyrovnat. Dokonce ani nepřerušili jeho vyprávění. A tak řekl: "Dopověz mi Calatinin příběh."
"Je jiný než ten tvůj o Pinocchiovi. Jak řezbář, tak žena, již stvořil, putovali ze sobeckých důvodů a každý z nich dostal přesně to, oč žádal. Calatina ožila, ale nedokázala ho milovat. Její pouť jí umožnila milovat - ale řezbář se nakonec jejím milým nestal. Po cestě domů poznala hezkého mladého muže a do něho se zamilovala. Avšak on po ní netoužil."
"Trojúhelník," poznamenal Dat.
"Velmi smutný. Muž, do něhož se Calatina zamilovala, ji nemiloval. Řezbář ji miloval, ale ona jeho lásku neopětovala. Sužovala ji touha po tom druhém muži, zatímco řezbáře sužovala touha po ní. Calatina se nedokázala smířit s tím, že muž, kterého miluje, ji nechce, dokud se neoženil s jinou. V jeho svatební den se nakonec vymanila z jeho kouzla a vrátila se k řezbáři. Ale tou dobou už byl řezbář tak nemocen z nenaplněné touhy, že ležel na smrtelné posteli. Calatina se k němu vrátila a plakala - byly to první slzy, které kdy ronila - a přísahala mu svou lásku. On jí pošeptal svou přísahu a zemřel. Naposledy si povzdychla, její srdce puklo a ona padla mrtvá na něho - ale pověst vypráví, že teď jsou spolu, protože v tom okamžiku vzájemné lásky se jejich duše konečně spojily."
Dat zavrtěl hlavou. "To je smutný příběh."
"Ve skutečnosti je o účelu putování," vysvětlovala Thelia. "Ani řezbář, ani Calatina nežádali, co opravdu chtěli, protože v tom neměli jasno. On pro ni žádal život, a zatím chtěl, aby ho milovala. Ona chtěla umět milovat, a přitom chtěla milovat řezbáře." Usmála se. "Myslím, že to znamená, že nemusela být z masa a krve, aby mohla milovat."
"Ano," zamyslel se Dat, "to odpovídá příběhu, který mi jednou vyprávěl můj pra... učitel muže, který mě vyrobil. Byl o cínovém muži, který toužil mít srdce. I on putoval, aby nakonec zjistil, že už srdce dávno má."
"Neproměnili ho?" zajímala se Thelia.
"Ne, ale on byl spokojen," řekl Dat, který si celý příběh našel v paměti.
"Ale ty chceš, aby tě proměnili."
"Ano, Thelio, mým nejvroucnějším přáním je vědět, jaké to je být člověkem, jenže, co se stane v pohádkách, je jedna věc. Co se může stát doopravdy, je něco jiného."
"Date, chceš urazit bohy? Dávají takové dary jako Hlas moci nebo Polibek spojení - nic není nad jejich síly."
"Další pověsti?" naznačil.
"Ne. Mám s těmito dary osobní zkušenost. Nikdo nesmí neuposlechnout toho, kdo má Hlas moci, a Polibek spojení zavazuje políbeného k úplné a nezištné lásce. Jsou to vzácné a nebezpečné dary, zřídká udělované, protože mohou způsobit škody, dokonce i neštěstí, když se zneužijí."

"Takové dary je snadné pochopit," odpověděl Dat, protože znal sílu sugesce na nevzdělané lidi, jakými byli Elysiánci. "Působí, protože tomu lidé věří."
"Ovlivňují i ty, kteří o nich nic nevědí," namítla Thelia. "Kdybych -" snažila se potlačit hněv, který u ní Dat spatřil vůbec poprvé. Ovšemže ji urazil tím svým skeptickým přístupem k její svaté víře. "Date," pokračovala, "když nevěříš v moc bohů, jak - můžeš putovat?"
"Vím, že mají velikou moc," ujišťoval ji. "Proto s nimi chci mluvit, abych se pokusil pochopit, jak dělají to, co dělají. Ale nebudu žádat nemožné."
"Pro bohy není nic nemožné," prohlásila.
"Ani bohové nemohou porušovat přírodní zákony, Thelio." Thelia se starostlivě zadívala Datovi do očí. "Buď velmi opatrný, až si budeš něco přát, Date. Když popřeš svou pravou touhu, zjistíš, že ti dar bohů nepřinese žádný užitek."
Thelia si zdála být jistá, že teď už oba dojdou do svatyně. Dat si uvědomoval nebezpečí přílišné důvěry, ale když se ospalá Thelia uložila na svém zubožením plášti a připravila se k odpočinku, zjistil, že s ní vlastně souhlasí. Koneckonců, ona znala moc těchto bohů. Co by se mohlo stát, kdyby požádal o to, po čem opravdu touží?
Jak jí řekl, ani značné poškození u něho nevyvolávalo potřebu spánku. Kdyby na této Pouti byly dvě organické bytosti, přišla by v této chvíli, kdy byli oba vyčerpáni, zkouška bdělosti, tím si byl jistý. Únava však byla další lidskou zkušeností, kterou Dat mohl jen pozorovat, aniž by ji chápal. Mohl selhat kvůli poškození, ale nikdy z nadměrné únavy.
Dat nechal Thelii spát a prozkoumal malou oázu, která jim byla k dispozici, aby zjistil, kudy se vydat, až ji budou opouštět. Na druhé straně jezera spatřil stezku, která nejspíš vypadala jako východ.
Jezero nebylo velké. Dat by je obešel za necelých patnáct minut. Když se však o to pokusil, narazil na iluzorní stěnu. Se zrakem omezeným na normální lidský rozsah si v tom okamžiku vůbec nevšiml holografické zdi - avšak elysiánští bohové vyráběli iluze, které nedokázal rozeznat, ani když jeho senzory pracovaly na plný výkon.
Vydal se na opačnou stranu, ale setkal se tam s podobnou zdí jako prve. Jezero tedy neměli dovoleno obejít.
Bude nutné postavit něco jako člun, nebo plavat. Thelia by určitě bez problémů tak krátkou vzdálenost přeplavala, ale Dat váhal vejít do vody s dírou v ochranné syntetické pokožce a oslabenou molekulární strukturou na dalších místech. Protože mnohé jeho senzory nepracovaly, Dat by si nemusel povšimnout všech trhlin v syntetické pokožce, ani nedokázal určit, zda jeho vnitřní izolace není porušená nebo úplně spálená. Obnažené obvody by mohly v kontaktu s vodou zkratovat.
Když Dat poznal hranice malé oázy tím, že do nich narazil vlastním nosem, zjistil, že všechny stromy, z nichž by mohli postavit vor, byly jen součástí kulis a tudíž mimo jejich dosah. Jen gringový ořech byl "skutečný," ale nejširší místo jeho kmene bylo sotva tlustší než Datův krk. I kdyby měl nástroje, aby rozřezal kmen na polena, android pochyboval, že by plovací vlastnosti takového voru vyvážily jeho hustotu.
Avšak bohové ho už zřejmě zevrubně prozkoumali. Možná, že neznají všechny jeho schopnosti, ale určitě si ověřili všechny podrobnosti o jeho fyzikální struktuře. Ten strom by třeba vydal přesně na vor, který by přeplavil Data přes jezero. Pokud ano, čím má svázat polena dohromady? Nejvíce se provazům podobaly propletené stonky vodních hrušek. Když je však vyzkoušel, lámaly se po prvním doteku.
Vypadalo to jako další zkouška. Dat se mohl pokusit rozřezat strom, jenže po ruce byl jedině Theliin nůž. Jeho síla sice umožňovala, aby tu práci vykonal i s tak nedostatečným nástrojem, ale na druhou stranu by ztupil ostří. Než se toho odváží, musí vědět, že to všechno má nějaký smysl.
Dat si vybral větev o přibližně stejném poloměru jako jeho paže a ohýbal ji, až se odštěpila od kmene. Otrhal proutí a listí a hodil větev do jezírka.
Potopila se. Takhle to nešlo.
Jeho senzory nemohly být tolik pochybené, aby nerozeznal, že je nadměrně těžká. A organický materiál vždycky plaval. Je tohle odpověď na moje prohlášení, že ani bohové nemohou porušovat přírodní zákony?
Avšak pokud bohové Elysie chtěli mít dřevo o takové hustotě, aby neplavalo, mohli to tady, ve svém vlastním panství, dokázat. To uměl každý program simulátoru. Ale jejich moc nemohla zasáhnout nic mimo Elysii, tak jako se postava ze simulátoru nemohla procházet po chodbách Enterprise.
Bohové se zřejmě rozhodli, že Dat musí do vody. Pomyslel si, že pošle Thelii napřed. Nesmějí být ve vodě zároveň, kdyby jeho obvody zkratovaly. Nechtěl riskovat, že ji zabije elektrický proud. Jakmile bude Thelia bezpečně na druhém břehu, Dat přejde po dně jezera. Když nebude příliš hluboké, podrží přitom pravou ruku s trhlinou v syntetické pokožce nad hladinou.
Zajímalo ho, jak hluboké je jezero ve svém středu. Kdyby měl svůj normální zrak, viděl by to. Geordi by to určitě viděl svým zrakem -
Geordi.
Dat si náhle vzpomněl na trubici, kterou mu dala Geordiho podoba vytvořená elysiánskými bohy. "Až budeš potřebovat vidět víc, než zmůže tvůj zrak, dívej se tímhle."
Dat tehdy uložil trubici do pouzdra k trikodéru. Byla tam pořád, nepoškozená. Předtím mu nic neukázala, ale třeba funguje jen za předem určených okolností.
Dat se podíval na jezero trubicí. Ano... teď viděl pod hladinu, skrz propletené stonky vodních hrušek a temnotu pod nimi. Dno se asi deset metrů mírně svažovalo a pak se prudce propadalo dolů.
Dat se brodil vpřed, až mu voda sahala téměř po kolena. Odtamtud spatřil hlubiny... bezedné hlubiny.
Propast pod hladinou jezera byla tak hluboká, že ji přístroj, který držel v ruce, nedokázal změřit. Její strany byly svislé a hladké jako sklo. Ani Dat nemohl po takové stěně vyšplhat.
Propast byla dobrých patnáct metrů široká a Dat by ji snad dokázal přeskočit na suché zemi. Ale s odporem vody, jemuž by musel čelit, to bylo vysoko nad jeho možnosti. Propast se rozkládala po celé šířce jezera. Nebyla tu žádná

mělčina, po níž by bylo možné ji obejít.
Dat se zastavil. Pokud měli podle elysiánských bohů pokračovat po stezce na druhé straně jezera, on Pouť nedokončí. To se ale nezdálo pravděpodobné. Thelia řekla, že bohové neočekávali víc, než čeho byli poutníci schopní. Budou muset odejít tudy, kudy sem přišli - a bohové tam snad pro ně připravili novou stezku, na niž čekaly další úkoly.
Dat se přebrodil zpátky ke břehu. V jeho nohách nedošlo k žádnému zkratu, ale jeho nepoškozené přední varovné senzory mu oznamovaly, že do nich prosakuje voda. Na lýtkách, kde se jeho syntetická pokožka roztavila a spekla s látkou uniformy, objevil praskliny. Voda teď zase prosakovala ven.
Dat na kůži mírně zatlačil. Měl v úmyslu dočasně zvětšit prasklinu, na levém kotníku těsně nad botou, aby voda mohla rychleji vytékat. Místo toho mu však v ruce zůstal celý kus spáleného syntetického materiálu a voda se ve šplíchancích vyvalila ven. Jen si obnažil další blok svého vnitřního ústrojí.
Raději se už lýtka pravé nohy nedotýkal a vydal se k tunelu, kterým vešli do tohoto dočasného útočiště. Jenže když si dřepl ve snaze tunel najít, kůže jeho pravé nohy se napnula příliš a ten pohyb nevydržela. Odloupla se také.
Poznal teď následky chladné vody na syntetickou kůži roztavenou ohnivou bouří. Stejně jako bohové Elysie. Budou mu muset poskytnout jinou možnost než vejít do jezírka.
Rychle objevil, že v těch možnostech není zahrnuta cesta zpět, odkud přišli. Tajemný trubicový přístroj našel zadní stěnu této holografické iluze, ale nikde se neukázal tunel, dveře nebo nějaký jiný východ.
A když se Dat ohlédl, scenérie se změnila.
Jezero tam bylo pořád, s nezměněnými obrysy. Vodní hrušky, tráva a gringový ořech však byly pryč. Kolem se rozprostírala kamenitá a písčitá pustina s několika křovisky roztroušenými kolem jezera. Na obloze teď svítilo oranžové slunce a kameny a kopce vrhaly hnědé stíny.
Thelia nic netušila a spala dál. Dat se posadil vedle ní a ujistil se, že je v pořádku. Za ten krátký čas, co ji znal, se projevila jako odvážná, schopná, přizpůsobivá a věrná společnice. Co od ní bohové čekali teď? Nebo od Data? Vypadalo to, že ho tu spolehlivě uvěznili. V paměťové bance si našel vše, co shromáždil o archetypu Pouti, a zjistil, že poutník sice často měl po značnou část cesty společníky, ale vždycky přišla chvíle, kdy musel poslední zkoušce čelit sám.
Snad musí Thelia pokračovat bez něho. Jestliže tomu tak bylo, mohl jí jen popřát hodně štěstí a doufat, že ho bohové z této pasti propustí a dovolí mu pokračovat samostatně, až si nakonec zaslouží odpovědi alespoň na některé z mnoha svých otázek.
Dat přestal uvažovat o vlastních starostech a přemýšlel, jak pomoci Thelii, aby měla co nejlepší vyhlídky na úspěch. Změna okolí samozřejmě měla smysl. Ohrožovalo teď Thelii něco? Jeho zrak mu sice dokonale nesloužil, sluch však ano. Nastavil jej na nejvyšší hodnoty a okruh 360 stupňů a pátral po jedovatém hmyzu či plazech, kteří mohli obývat pustinu.
Nic takového nehrozilo, ale v dálce Dat zaslechl drsné skřeky. Daleko na druhé straně jezera kroužili ve vzduchu dva tvorové - ptáci nebo létaví plazi, což jeho okleštěný zrak nedokázal rozeznat.
Když se znovu podíval trubicí, fungovala jako teleskop. Byli to ptáci, dravci se zahnutými zobáky a zlověstnými drápy. Zdálo se, že si Data a jeho spící společnice nevšimli, ale vzhledem k jejich smyslu zde nepochyboval, že se to změní.
Dat pozoroval ptáky, a přitom stále pečlivě sledoval další okolí v očekávání, že by se velmi blízko mohlo něco stát, kdyby se soustředil pouze na druhou stranu jezera. Jako android Dat neprojevoval napětí pocením, nervózními gesty nebo bolestmi žaludku, avšak s lidmi sdílel neklid z předtuchy, že se nevyhnutelně stane něco nepříjemného.
Thelia spala dál a Dat po chvíli pochopil, že se nestane nic, dokud si bohové nebudou jistí, že si dostatečně odpočinula, aby si zachovala zdraví, a snad i obnovila pocit svěžesti. Protože si Dat oázu už celou prohlédl, zůstal u Thelie, dokud se neprobudila.
Když hleděla na změněnou scenérii, vysvětloval jí, co se stalo, a pak ji zavedl ke stěnám, které jim nedovolovaly obejít jezero, aby se o tom dotekem přesvědčila. Snědla hrst gringových ořechů, které ještě zbyly, zatímco si ověřovala, co Dat objevil.
"Musíme jezero přeplavat," uzavřela.
"Thelie, neumím plavat, ani nemohu přejít po dně jezírka, protože je tam propast. Tunel se za námi uzavřel. Zdá se, že tady je to místo, kde se musíme rozdělit."
"Date - ne!" vykřikla.
Usmál se na ni, jak nejpovzbudivěji uměl. "Je to tvoje Pouť, Thelio. Já, byl zrovna na ostrově, a tak mě bohové nechali, abych ti pomáhal. Překonala jsi strach, který jsi ze mne měla, přestože ti ukázali, jak velmi jsem jiný. A teď vytvořili překážku, kterou ty snadno překonáš, ale pro mne je to nemožné. Snad," dodal, "aby ti ukázali, že každá bytost, bez ohledu na své silné stránky, má také slabiny. Probral jsem všechny možnosti a pravděpodobnosti, Thelio. Nemáš jinou možnost než mě tu nechat."
"Ale co tvoje Pouť, Date?"
"Třeba je moje Pouť nepřijatelná. Anebo mají bohové jiné plány, až půjdeš napřed. V jedné věci mě bohové nenechávají na pochybách: pokud mě nechtějí zázračně přenést přes jezero, nemohu s tebou na druhou stranu."
"Date," řekla Thelia se slzami v očích, budeš mi chybět. Bohové ti určitě dovolí dokončit Pouť. Tolik bych chtěla, abychom mohli jít dál společně."
"Já také. Ale ty teď musíš jít."
Přikývla. "Ano. Začala jsem na tobě být závislá, protože už jako dítě jsem toužila po ochránci. Matka mě naučila na takové bláznivé sny zapomenout a spoléhat sama na sebe. Teď je na čase, abych se podle toho zase řídila. Budeš mi chybět, Date - mnohem víc, než mi chyběl panák sedža, který byl princem jen v mých představách. Ty jsi skutečný - a já doufám, že bohové ti dají to, po čem nejvíc toužíš."

"Přeji ti totéž, Thelio," řekl jí vážně.
"Když bude moje Pouť úspěšná," pravila, "dvě země se spojí a my dokážeme, že už spolu nechceme válčit - pak mohou bohové jednoho dne dovolit, aby cestování mezi vzdálenými zeměmi bylo snadnější. Snad se znovu setkáme."
"Přál bych si to," odpověděl upřímně Dat.
Thelia zabalila boty do poničeného pláště a dala si balík na hlavu. Došla až na hranici propasti, vrhla se do vody a lehce přeplavala na druhou stranu. Plavala velmi dobře. Na druhé straně vystoupila na břeh, vyždímala si šaty, otočila se a zamávala Datovi -
Který za ní náhle postřehl jakýsi pohyb! "Thelio! Pozor!" vykřikl.
Z ničeho nic se na ni vrhli ti dva dravci z druhé strany jezera. Thelia se obrátila, rychle se shýbla a oni proletěli těsně nad ní.
Byli to gigantičtí ptáci!
Protože svými ochromenými vizuálními senzory nedokázal odhadnout vzdálenost, Dat se prve domníval, že jsou velcí asi jako orli. Nyní zjistil, že byli mnohem dál, než si původně myslel - a že jsou velcí jako koně!
Nic tak velkého nemohlo s takovými křídly létat!
Ale tady, uvnitř své svaté hory, porušovali bohové Elysie přírodní zákony, jak se jim zlíbilo - tak proč ne zákon o inverzi.
Dat se bál o Thelii. Nikdy by si nepomyslel, že právě jeho by dravci mohli považovat za oběd, až dokud jeden z nich nezaútočil přímo na něho. Uslyšel Theliin výkřik, ale její varování nepomohlo o nic víc než jeho.
Nebylo se kam skrýt. Pevně se zapřel a oháněl se po ptákovi, který se k němu blížil -
Tvor ho popadl jedním spárem za ruku a druhým za pás.
K jeho údivu ho pták odnášel pryč, jako by nevážil víc než králík!
Dat bušil volnou rukou do nohy a prsou toho tvora, ale nebylo to nic platné. Dravec snad byl vyroben ze stejného materiálu jako android.
Ukázalo se, že je tomu skutečně tak, ale Dat neměl mnoho času o tom přemýšlet. Druhý pták se k nim rychle s křikem přiblížil a zasadil ostrým zobákem Datovu únosci ránu do krku. Pak s ním začal vysoko ve vzduchu zápasit a snažil se přitom zachytit Datovy volně visící nohy.
Dat se svíjel a kopal, protože vycítil, že má naději na vysvobození - dokud se nepodíval dolů. Byli nad jezerem!
Přestal bojovat a pokusil se uchopit spár, který ho držel, právě když útočící pták opět udeřil únosce do hlavy.
Omráčený pták uvolnil sevření a řítil se dolů. Datovou jedinou šancí bylo skočit na mělčinu.
Vymanil se zpod velkého padajícího těla a pokusil se využít odporu vzduchu, aby nepadal přímo dolů, ale byl příliš těžký, než aby třeni ovlivnilo jeho krátký pád. Spadl do propasti, kopal kolem sebe a zoufale se snažil dosáhnout okraje.
Voda se nad ním zavřela, obnažené obvody zkratovaly a jeho senzory vybuchly přetížením. Rukama udeřil do stěny propasti, která byla hladká a kluzká. Dat se stále pokoušel něčeho zachytit, ale nezadržitelně klesal dolů.

Kapitola šestá

Do Data vnikla voda a jeho obvody se zběsile bouřily.
Tělo sebou chvíli bezmocně škubalo, ale nakonec znehybnělo, až na ojedinělé křečovité záchvěvy, a on klesal do propasti pod.hladinou jezera.
Tak tohle je smrt.
Náhle ho popadly silné paráty.
Jeden z ptáků se vrhl do hloubky za ním!
Byl vlečen vzhůru, bezmocně zmítán sem a tam, zatímco voda protékala trhlinami v jeho syntetické pokožce. Když poslední jiskry zapraskaly a uhasly, uchopil ho pták ještě pevněji. Jeho poškozená kůže už nevydržela další nápor. To, co mu ještě zbývalo na zádech, odpadlo a voda se vyvalila proudem ven.
Dat si matně uvědomoval, že už nejsou nad jezerem, avšak zbytek jeho senzorů mu nemohl poskytnout přesné údaje.
Bezmocně visel v ptačích spárech, nehybný jako loutka, které přestřihli nitky.
Slyšel křik, který nepoznával - a pak zakřičel pták, který ho nesl.
Ten skřek byl bolestivý, ne bojovný.
Spáry uvolnily své sevření.
Dat znovu padal - tentokrát na kamenitou zem. Neschopen zbrzdit svůj pád, dopadl těžce na bok s jednou nohou přehozenou přes druhou a široce rozpaženýma rukama. Oči a ústa měl dokořán. Prach mu po nárazu vnikl do očí, nosu a úst. Senzory ho varovaly před možným poškozením, ale on nemohl pohnout víčky ani čelistí.
Trvalo to velmi dlouho, než se objevila oční tekutina - bylo jí příliš mnoho, stékala mu po nose a po tvářích, zatímco on bezmocně ležel. Nakonec byl schopen zamrkat, i když zde bylo zřetelné zpoždění mezi vydáním příkazu automatickým systémem a jeho splněním.
S námahou se pokoušel zavřít ústa... a pomalu se mu to dařilo. Mezi zuby měl písek.
Kroky, stín. Theliin hlas. "Date! Date, žiješ?"
Uvědomil si, že se jeho tělo mírně zachvělo několik vteřin předtím, než zaregistroval na rameni dotek její dlaně. Thelia se nad ním sklonila a hleděla mu pozorně do tváře. Jeho oči se setkaly s jejími. Povšimla si toho a usmála se. "Ty žiješ! Doufám, že tě bude možné opravit!"
Kým? zauvažoval, ale nemohl to vyslovit. S obrovským úsilím vytáhl zpod těla paži a převalil se na záda.
Tento pohyb však bohužel způsobil, že se mu do obnažených součástek nahrnulo ještě víc písku. Za několik vteřin mu to potvrdily i diagnostické přístroje. Ten písek by mu mohl uškodit, ale skutečnost, že některé části jeho

diagnostického systému dosud pracovaly, byla potěšující.
Neměl sílu, aby použil hlasový aparát, pomocí něhož mluvil jako organická bytost. S úsilím se mu podařilo ze sebe vypravit: "Já... se... musím... dát... do pořádku." Jeho uším to znělo jako špatně vyladěné subprostorové rádio v iontové bouři. Jak to asi znělo Thelii?
Ale ona mu porozuměla. "Tak jako po skoku přes plameny?" zeptala se. "Chápu. Ochráním tě."
Ochrání? uvažoval, ale zeptat se nemohl, protože systémy, které měly pracovat automaticky, vyžadovaly vědomé pozornosti. Jeho poškozený opravný systém bez dohledu nefungoval.
Senzory se jeden po druhém zapínaly - byl to však jen zlomek z těch stovek tisíců, které běžně fungovaly. Ale pokud by jich bylo dost na to, aby se mohl pohybovat, pokračoval by až tam, kde by se elysiánští bohové rozhodli, že obstál v jejich zkouškách, nebo že má být propuštěn a vrácen na Enterprise.
Thelia si ho prohlížela a stírala mu vodu a oční tekutinu z tváře. Jezerní voda z něho stále ještě vytékala. Když se nakonec s velkým úsilím posadil, nezničený předek uniformy, který už nebyl spojen se zadní částí se mu odloupl od prsou a paží.
Jeho pohyb nezůstal nepovšimnut. Jeden z dravců nad nimi stále ještě kroužil a nechtěl se své kořisti vzdát. Vzpomněl si, že dravé ptáky často přitahují blýskavé předměty, jako byl třpyt obnaženého kovu.
Zdálo se, že Datovo naprogramování tím vším prošlo bez úhony. Ale jeho technické vybavení nespolupracovalo.
Pokusil se Thelii říct: "Přikryj mě svým pláštěm", ale nedokázal to ze sebe vypravit dřív, než se na něho pták snesl.
Thelia byla na nohou, s prakem v ruce. Vypustila z něj kámen; pták minul svůj cíl a opět vzlétl vzhůru.
Thelia zalehla vedle Data a vážně mu řekla: "Potřebuji něco lepšího než prak, Date. Gring neznamenal žádné skutečné nebezpečí, ale tohoto tvora nezaženu pouhými kameny."
"Při -" pokusil se znovu, ale Thelia byla opět na nohou a vrhla další kámen na blížícího se dravce. Zasáhl ptáka do prsou, ale nezastavil ho. Thelia se sehnula právě včas, aby unikla smrti. Drápy jí přejely po ramenech a roztrhly jí košili.
Dravec zakroužil ve vzduchu a znovu se na ně řítil, příliš rychle, než aby se Thelia mohla postavit mezi něho a Data.
"Ne!" vykřikla. "Ne - už mu víc neublížíš!"
Pták zaútočil pařáty přímo na Data, krutý zobák připravený klovnout.
Dat mohl přinejlepším jen padnout dozadu. Nedokázal se ani odvalit stranou.
Ani ne dva metry nad Datem ze sebe náhle dravec vyrazil skřek a s načepýřeným peřím se zvedl a létal v nepravidelných kruzích.
Thelii se podařilo zasáhnout ho do oka.
Gigantický tvor dal naštěstí přednost bezpečnosti před pomstou a vzdálil se. Thelia se znovu sklonila nad Datem.
Ale původně byli dva. "Kde... je ten druhý... pták?" zašeptal Dat.
"Tys to neviděl?" podivila se Thelia. "Když se s tebou ponořil do jezera a z tebe vyšlehl oheň - jako by dostal záchvat, a pak klesal ke dnu. Určitě se utopil."
Zabil ho elektrický proud, uvědomil si Dat, ale bylo zbytečné to Thelii vysvětlovat. Takže byl nakonec organického původu? Zřejmě byl naprogramován, aby se choval jako organický tvor. Na čas byli asi před dravci v bezpečí, ale nevěděl, bude-li jim to co platné, pokud se nebude moci pohybovat.
Avšak některé funkce se mu vracely. Znovu se posadil a ruce ho poslouchaly lépe než předtím. Opatrně podsunul nohy pod sebe a pokusil se vstát.
"Nedělej to!" nařídila mu Thelia a instinktivně se ho snažila podepřít.
Dat se pomalu zase posadil. "Moje... samoopravné jednotky... pracují," vysvětlil. "Vedou příkazy přes... nepoškozené obvody."
"Tak zůstaň, kde jsi, dokud se nevyhojíš," řekla mu Thelia. "Pouť není časově ohraničena."
Trvalo to skoro hodinu, než mu diagnostické zařízení oznámilo, že všechny samoopravy, které bylo možné provést, jsou skončeny. Mohl vstát a chodit, ale hlavní konektory k flexorům, které mu sloužily místo svalů, nefungovaly. S pouhými pomocnými obvody nemohl uplatnit svou sílu androida, nemohl nic zdvihnout, odtlačit či přeskočit. Doufal, že už nebude muset skákat přes žádné propasti.
Když zkoušel své končetiny, Thelia si s ulehčením oddechla. Pak se zasmála: "Vypadáš jako strašák." Tak mu to alespoň přeložily tlumočnické obvody.
Dat nepochyboval, že i na Elysii musejí zemědělci ze svých polí vyhánět tvory podobné ptákům. Myšlenka postavit na čerstvě oseté pole napodobeninu člověka se vyskytovala u všech zemědělských společností.
"Nepovedlo se mi vyděsit toho tvora, který si mě chtěl odnést," podotkl a byl vděčný za to, že řečové obvody přestaly dělat ty protivné pomlky.
Ani Thelii nevyděsil, ale napadlo ho, zda by nevyděsil sám sebe, kdyby spatřil tu spoušť. Předek těla, od obočí dolů, unikl ohnivé bouři, takže pokožka zůstala na svém místě. Avšak celá lebka od obočí dozadu, stejně jako záda až po pás, byla spálená a po dalších zkratech z nich odpadly vlasy a kůže, což obnažilo jeho skelet, nervovou soustavu, síť senzorů a izolaci.
Od pasu po kolena mu boky a zadní část ochránila Theliina brašna a měch s vodou. Pokožka a uniforma tam zůstaly nedotčeny, zato bylo vidět vnitřky nohou od kolen až po místo, kde začínaly boty.
Vrchní část jeho uniformy na něm stále ještě visela. Dat nevěděl, jestli by tak silný syntetický materiál roztrhl, i kdyby byl při plné síle. Teď by to zcela jistě nedokázal, a tak si omotal zbytky rukávů kolem těla a vzadu je svázal. Nohavice mu volně plandaly, když se s Thelii vydal znovu po jasně vyznačené stezce.
"Musíme si dávat větší pozor na to, co říkáme," poznamenala Thelia.
"Proč?" zeptal se Dat.
"Bohové nás poslouchají. Ty jsi řekl, že se na druhou stranu jezera nedostaneš, pokud nepošlou něco, co tě tam

odnese. Příště si řekni o člun. Nebo most."
"Budu si to pamatovat," opáčil Dat.
Když se pachtil do kopce, který by ho za normálních okolností nestál žádné vypětí, Thelia se na něho znovu starostlivě podívala. "Date, nemáš bolesti?"
"Ne tak docela. Když mě chtějí moje senzory informovat o poruše, vydají signál, který nemohu nechat bez povšimnutí. Ty pocity jsou velice nepříjemné, až dokud se nezačne s opravou. Jakmile se tak stane, není nepříjemných pocitů potřeba, a tak přestávají."
"Lidé cítí bolest i tehdy, když se poraněni hojí. A přesto si přeješ stát se člověkem."
"Ne v tom smyslu."
"Ale vždyť jsi říkal, že jsi ochoten vzdát se své síly, jedinečných smyslů, jen aby ses stal člověkem, Date. Bohové tě samozřejmě poslouchali. Nezkoušejí tě teď náhodou?"
"Zdá se," musel připustit. "Thelio, vaši bohové zřejmě nejsou vázáni zákony, kterým rozumím. Máš pravdu: povím jim o mém přání vědět, jaké to je být člověkem. V nejhorším mi to nebudou moci nebo nebudou chtít splnit."
Došli na vrchol stoupání a spatřili, že stezka se vpředu ztrácí v ústí jakési jeskyně. "Jak dlouho ještě?" zeptala se Thelia. "Co víc po nás ještě můžou chtít, Date?"
"Myslím," odpověděl Dat, "že to musíme nechat na bozích."
V jeskyni bylo stoupání opět příkřejší. Dat se snažil Thelii pomoci, ale sám neměl dost síly. Bojovali dál a Datovi přitom vadila jeho vlastní váha, když se škrábal do prudkého svahu.
Ačkoli jeho senzory nebyly spolehlivé, odhadoval, že už musejí být velmi blízko vrcholku hory.
Konečně dosáhli vrcholku skalnatého útvaru a stáli tváří v tvář rovné dutině z níž vedlo... sedm klenutých chodeb.
"Kudy teď?" zeptal se Dat.
"Nevím," odpověděla Thelia. "Ještě nikdy jsme neměli tolik možností."
Přistoupili blíž. V první klenuté chodbě spatřili kus lesa, jímž protékal potůček, a kameny, po kterých se dalo přes potůček přejít. "Voda," poznamenala Thelia.
"Ne," řekl Dat a položil jí ruku na rameno. "Nesměla jsi domů, když se tehdy před tebou objevila ta krajina. Tohle je můj domov," zdůraznil, protože poznal svou oblíbenou oddechovou scenérii z přírodního parku na Zemi.
"Tvoje země je krásná," řekla Thelia. "Ale máš pravdu. Tamtudy nesmíme."
Další možnosti už tak zřejmé nebyly: další kamenitá cesta, poušť, zamrzlé dutiny, dvojí zavřené dveře... a zrcadlo.
Thelia vydechla. "Tak velké zrcadlo jsem ještě nikdy neviděla."
Data vyděsilo, jak otřesně vypadají. Thelia byla odřená, potlučená a popálená. Z původního účesu ji trčely neuspořádané chomáče vlasů, košili měla roztrhanou, obličej špinavý, oči rozšířené údivem a od vyčerpání podmalované tmavými kruhy.
Ale on, normálně bezvadně upravený v uniformě Hvězdné flotily - nebylo divu, že ho Thelia nazvala strašákem! Obličej měl jakoby přilepený na přední část kovové lebky, která chránila senzory v jeho hlavě. Z prsou zbyl bledý trojúhelník potřísněný špínou a uniformu měl na cáry. Ruce a nohy byly samé dráty, trubice a soustava vnitřních čidel, kde občas zablikala nějaká dioda.
Vypadal... absurdně.
Datovi by na zevnějšku mělo záležet nejméně ze všech bytostí ve vesmíru. Avšak teď mu to pošramocení jeho vždy tak bezvadného vzhledu vadilo.
Pošramocení? Ne - tohle zrcadlo mu ukázalo, čím doopravdy je: tělesnou schránkou obsahující vědomí se stejně rozvinutým smyslem pro marnivost jako lidé. A přitom se toto vědomí pokoušelo pochopit jejich ctnosti. Jak směšné.
Jak -
Jak zvláštní!
Ten pohled a objev vlastní nabubřelé pýchy... Dat se rozesmál.
Thelia se rovněž zasmála: "Na nás je ale pohled, že? Ale to nevadí. Když jsme došli až sem, dojdeme i zbytek cesty."
Dat se přestal smát, když zjistil, že Thelia nemá ani potuchy, o čem přemýšlí.
Nemohl se ani pokusit to vysvětlit. A tak řekl: "Tohle je jistě poslední překážka. V učení o Pouti není nic, co by nám pomohlo rozhodnout, kterou stezkou se vydat?"
Jako na povel vyběhlo náhle po cestě, kterou přišli, bílé zvíře, prolétlo kolem nich a zmizelo v jedné z klenutých chodeb.
Dat postřehl, že má kolem hrdla náhrdelník z třpytících se drahokamů.
"Následuj bílého sedžu!" vykřikla Thelia a vyběhla za zvířetem.
Dat ji následoval, ale jeho pomocný pohybový systém už nestačil Theliinu běhu. Nevadilo mu to - unaví se a on ji pak dostihne. Slyšel, jak se vpředu ozývají její kroky. Postupovali teď vpřed úzkou kamenitou stezkou s prudkými zákruty každých pár metrů.
Vběhl do dlouhého rovného průchodu a spatřil Thelii asi dvacet metrů před sebou, jak stále pronásleduje to zvíře. Ale sotva je Dat zahlédl, zavřely se přímo před ním dveře, tak blízko a nenadále, že do nich se svými narušenými reflexy vrazil. Odrazil se od druhých dveří, které se zavřely za ním!
Byl uvězněn v nicotné kamenné krabici, jejíž strop byl jen pár centimetrů nad jeho hlavou a šířka nestačila ani na to, aby rozpažil ruce.
Zůstal klidně stát, ale neslyšel nic, přestože si nastavil příjem zvuku na nejvyšší hodnoty. Pruh všudypřítomného fluoreskujícího lišejníku mu poskytoval tlumené světlo, stejně tam však nebylo nic k vidění.
Dat vyzkoušel hranice svého vězení a ohmatal zdi ve všech směrech, potom strop, ale žádný užitek z toho neměl. Pochyboval, že by se dostal ven, i kdyby měl svou obvyklou sílu. Určitě ne, kdyby si to elysiánští bohové nepřáli.
Do jakého nebezpečí se teď Thelia bez jeho pomoci řítí? Nechtěně se mu vybavila vzpomínka: Tasha Yarová statečně

kráčející nebezpečí vstříc až do toho okamžiku na Vagře II, kdy našla svou smrt, jíž Dat jen bezmocně přihlížel.
Tihle elysiánští bohové měli moc, která byla pro posádku Enterprise nepochopitelná. Zkazila je ta moc stejně jako bytosti, které zabily Tashu? Pohrávali si se životy lidí? S Theliiným životem?
"Pusťte mě odsud!" žádal Dat.
K jeho překvapení se jedny z dveří otevřely.
Nebyly to však ty, které vedly ke stezce, po níž šla Thelia. "Chcete-li to slyšet doslovně," řekl, "vybrali jste si vhodného soupeře. Pusťte mě za Thelií."
"To není dovoleno. Dokončil jsi svou Pouť. Musíme jí nechat dokončit její. Když uspěje, ještě se uvidíte, než se vrátíš, odkud jsi přišel."
Dat byl šokován, že dostal odpověď, a tak hned nepochopil... "Dokončil svou Pouť?"
"Stezka tě nyní dovede do svatyně."
Dat zjistil, že se usmívá. Prošel všemi zkouškami - teď se bude moci zeptat na vše, co si uložil do paměti!
Stezka už byla bez zákrutů. Byla rovná a nenáročná, ale pokračovala dál a dál, přes dutiny, pak zahrady, a nakonec, téměř po hodině stálé chůze, přes dvůr, který vedl do budovy postavené jakoby z duhy.
"Date!"
Otočil se. "Thelie!"
Vešla jiným vchodem, stejně zbědovaná a neupravená jako předtím, ale zářila štěstím. "Oba jsme dokončili Pouť," řekla. "Tolik jsem se o tebe bála, když jsem došla až k bludišti a zjistila, že mě nenásleduješ."
Vzpomněl si, že labyrint byl běžným poutním motivem, ale po pravdě odpověděl: "Bludiště pro mě není vůbec nic složitého. To byla tvoje poslední překážka?"
Po tváři jí přeběhl lehký stín. "Bylo tam ještě něco - ten bílý sedža mě dovedl k mému princi z dětství, ale -"
Když váhala s odpovědí, Dat řekl: "Rozumím. Já jsem také zažil něco, co ti nedokážu popsat. Ale nikdy bych tam nedošel bez tvé pomoci, bez tvých vědomostí z učení o elysiánské Pouti."
"Ani já bez tvé síly a dobroty." Náhle ho vzala za ruku a hleděla na obnažené mechanické součástky. Potom se mu podívala do očí. "Nevím, jak ti mám poděkovat, Date. Nemám, co bych ti dala, jen své přátelství. V Atridii budeš vždy vítán." Vrhla se mu do náruče a nevnímala holý kov a umělé vlákno, které objímala. Pak si znovu prohlížela jeho obličej, jako by si ho chtěla vrýt do paměti. "Tobě smím bez obav udělit znamení náklonnosti."
A když to říkala, naklonila se kupředu a políbila ho na tvář. Dat v tom okamžiku cosi pocítil. Něco, co cítil k Tashe, ale jinak...
"Tak pojď," řekla s úsměvem Thelia a vzala ho za ruku. "Pojďme do svatyně."
Nebyly tam žádné dveře. Prošli duhou a stanuli na místě plném zářících barev. Vzory, pohybující se po podlaze, tvořily kruh s bílým světlem uprostřed.
"Thelio z Atridie."
Thelia pustila Datovu ruku a vstoupila do světelného kruhu. "Při své Pouti jsi poznala své silné i slabé stránky. Překonala jsi svůj strach a prokázala, že dokážeš spolupracovat s jiným, ať už se od tebe jakkoli liší. Když byl zraněn, chránila jsi ho bez ohledu na vlastní nebezpečí. Když jsi pokračovala už sama, vyhnula ses pokušením, která jsme ti postavili do cesty. Tvá žádost se přijímá: Atridia a Tosus se spojí a tvému lidu se bude dařit dobře."
Světelný kruh začal pulsovat, asi jako zapnutý transportér. V té záři se Thelia změnila, její zranění se zahojila, místo hrubé košile a kalhot teď měla na sobě nádhernou zlatobílou róbu. Tmavé vlasy měla upravené do elegantního účesu, kterému vévodila zlatá korunka.
Byla krásná.
A pak, než mohl Dat něco říct na rozloučenou, se rozplynula. To byl transportér, uvědomil si. Thelia už byla v bezpečí ve své zemi.
"Date z Hvězdné flotily."
Dat~postoupil do světelného kruhu.
Hlas oznamoval: "Přestože jsi na naší planetě cizincem, zachovával jsi naše zákony a pomáhal ženě z našeho lidu. Už jenom za to bychom ti nabídli naši vděčnost. Ale ty sis navíc rozšířil hranice svých možností. Jelikož dokážeš pochopit povahu toho, co vnímáš jako hranice, splníme ti tvé nejvroucnější přání."
Efekt elysiánského transportéru pulsoval kolem Data a za okamžik už stál, poněkud vychýlen z rovnováhy, na jednom z špičatých kamenů, které byly roztroušeny po pláži na úpatí hory. Když ho paprsek propustil, zapotácel se, chvilku marně hledal oporu a pak se zřítil. Dopadl na ruce a na kolena na kamenité úlomky.
Dat rychle poklekl - nepříjemný pocit na jednom místě zesílil, na druhém se zmenšil. Bolest, oznámila mu jakási analytická část jeho mysli. Bolest, která se zvětšila v kolenou, když na ně zvýšil tlak, a mizela v rukou, když na ně tlak snížil.
Jeho ruce... Dat hleděl na hřbety svých rukou.
A neviděl kovové dráty, čidla či zející rány, ale kůži. A rukávy uniformy, znovu celé a čisté, mu sahaly přesně k zápěstí, jako obvykle.
Jako obvykle?
Pokusil se přijít na to, co tu nehraje - a nedostal se do diagnostického zařízení.
Jeho ruce neměly správnou barvu: růžový odstín s několika černými chlupy blízko zápěstí.
Ohromeně se zvedl na nohy. Potácel se - jeho senzorická rovnováha byla vypnutá - když obrátil ruce a spatřil ostré kamínky, jež se mu zarývaly do dlaní. Setřel je, podíval se na ruce ještě jednou a ve spáncích pocítil podivné bušení.
V nespočetných oděrkách na dlaních se objevila jasně červená krev.

Kapitola sedmá

Dat hleděl na krev ve svých dlaních a cítil bolest v rukou a kolenech. Čistá skepse bojovala v jeho mysli s touhou dobrat se pravdy. To nemůže být skutečnost! On nemůže být... opravdový?
...člověk?
Cítil něco, co se vymykalo jeho dosavadní zkušenosti. Byl zvyklý, že obvody zpětně předávaly výsledky z diagnostického systému do jeho vědomí. Teď tu nebylo nic, co by naznačovalo druh nebo rozsah poškození, jen ten nesmírně nepříjemný pocit, který poutal jeho pozornost ke čtyřem místům na těle, jež pádem nejvíc utrpěla.
Pocit pomalu mizel. To určitě znamenalo, že není vážně zraněn, stejně jako by nebyl člověk po takové nehodě, domníval se. Člověk... ale i kdyby to byla pravda, měl povinnosti. Pocítil vinu. Poslali ho sem, aby prozkoumal ostrov, horu - ne věnovat se svým osobním touhám!
Byl teď na té samé kamenité pláži, odkud poprvé spatřil Thelii, jak bojuje s bažinou. Otočil se k hoře a hledal vchod dovnitř, ale neviděl jej. To nebyla senzorická porucha: organické oči prostě neměly dostatečný rozsah, aby vchod lokalizovaly. Sáhl pro trubici, kterou ho během Pouti vybavil Geordi - jenže ta už v pouzdře vedle trikodéru nevisela. Přesto věděl, kde vchod je. Výstup po nerovném povrchu ho stál stejné množství úsilí, které potřeboval, když byl při chůzi odkázán na pomocnou pohybovou energii. Čím výše šplhal, tím větší úsilí musel vynakládat. Když se propracovával nahoru po holé skalnaté zdi, nepříjemně se zahřál a při hledání opory pro ruce a nohy několikrát téměř spadl. Pro androida to bývalo snadné. Nakonec se, zpocený a těžce oddychující, vytáhl až na onen výstupek, kde byl vchod.
Nebo kde býval vchod.
Jeho ruce se dotkly pevné skály: když do ní zatlačil, způsobil jen to, že ho oděrky na dlaních začaly pálit. Napadlo ho použít trikodér. Už fungoval, ale výsledek byl tentýž: pevná škála.
Dat ustoupil zpět a podíval se vzhůru k vrcholku hory. "Bohové Elysie!" zvolal.
Odpovědi se nedočkal.
Čekal ji vůbec?
Dali mu to, oč žádal, a tím to pro ně skončilo.
Prošel jejich zkouškami a teď byl -
Náhle se v něm zvedla vlna bolestného potěšení. Cítil, že se usmívá. Proč se tomu ještě vzpírat?
Byl člověk!
Ať už na tom byl lépe nebo hůře, opravdu byl tím, čím toužil být. Hrozil se toho, a zároveň tím byl nadšen.
Dlouhou chvíli byl Dat u vytržení nad pouhou myšlenkou, že je člověk, cítil, jak jeho tělo reaguje chvěním na chladný vzduch, ale nakonec zase ze zvyku zvítězila povinnost. Když fungoval jeho trikodér, pak -
Dotkl se svého komunikátoru. "Dat volá Enterprise."
Ozval se Worfův hlas: "Kapitáne -"
Než mohl Klingon pokračovat, Picard zvolal: "Date! Jste v pořádku?"
"Ano, pane, ale -"
"Transportní místnosti - zaměřte ten signál a přeneste poručíka Data okamžitě nahoru!"
"Ale ty výboje -" namítl hlas transportního velitele.
"Musíte ho dostat na palubu dřív, než přijde další!" přikázal Picard.
Dat pocítil něco, co důvěrně znal. Hora mizela a před ním se zhmotňovala transportní místnost Enterprise. Žlutá výstražná světla svítila - zřejmě kvůli výbojům energie, o nichž se zmiňovali.
Dat náhle zjistil, co ty elysiánské výboje znamenají: "bohové" projevovali svou moc za nějakým stejně neskutečným účelem, jako byla proměna androida v člověka. Musí hned na můstek informovat kapitána -
Obsluha transportéru O'Brien se zamračil, když uviděl něco na svém panelu, vzhlédl a stiskl poplašné zařízení. "Pozor, vetřelec! Bezpečnost na transportér 3!"
Dat byl tak ohromen, že ze sebe nevypravil ani slovo, když se objevili dva strážní a namířili na něho fázery. Postavili se každý z jedné strany a O'Brien vykročil vpřed. "Kdo jste?" zeptal se. "Co jste udělal s poručíkem Datem?"
"Já jsem Dat. O'Briene, vždyť mě znáte - přece jsem se tolik nezměnil -"
"Jakou hru to hrajete? Kde jste vzal Datovu uniformu a výstroj? Jestli jste mu ublížil, zatraceně za to zaplatíte, to si pište! Teď vytáhněte ten fázer.- a žádné triky!"
Když Dat bázlivě vyňal fázer z pouzdra a podával ho pažbou napřed jednomu ze strážných, dveře se znovu otevřely a vstoupili Picard, Worf, Troi a Riker. Picard vytřeštil oči a pak vybuchl. "Kdo jste?" zopakoval O'Brienovu první otázku. "Kde je Dat?"
"Kapitáne, já jsem Dát," řekl znovu. Co to s ním elysiánští bohové provedli - umístili jeho vědomí do těla, které se v ničem nepodobalo jeho původnímu vzhledu androida? Uniforma mu seděla, jeho ruce měly tytéž štíhlé prsty, v nichž se skrývala síla androida... ale podle reakce přátel byla jeho tvář tváří cizince.
Domnívali se, že jakýsi cizinec ublížil jednomu z jejich kolegů. Ve všech tvářích v místnosti viděl hněv, kromě - Deanna Troi položila ruku na Picardovo rameno. "Kapitáne," řekla, "tento muž bezvýhradně věří tomu, co říká. Je zmaten naší reakcí. Skutečně věří, že je poručíkem Datem."
"Díky, poradkyně," řekl Dat s úlevou. "Kapitáne, všechno vám vysvětlím. Ti elysiánští bohové - podle toho, co jsme schopni chápat, mohou být nadpřirozenými bytostmi. Uložili mi zkoušky, a protože jsem pomohl jedné z jejich poddaných... splnili mi mé nejvroucnější přání. To byl ten zdroj energetického výboje, který jste zaznamenali těsně předtím, než jsem se s vámi spojil: musí mít přístup k obrovské moci, aby dokázali, co se nám zdá nemožné."
"Dobrý Bože!" zašeptal Riker. "Je to pravda?"

Dat se chopil příležitosti. "Veliteli - vy můžete potvrdit mou identitu. Zeptejte se mě na něco, co by nastrčená osoba nemohla znát, něco, co není v palubních záznamech."
Riker si ho chvíli pozorně prohlížel a pak se zeptal: "Kde jsme se poprvé setkali?"
"V simulátoru Enterprise."
"Jakou píseň jste si zpíval?"
"Nezpíval jsem. Pokoušel jsem se zapískat Chytil táta sojku."
"Prozradil jste mi, že byste se chtěl stát člověkem. Co jsem na to řekl?" ptal se Riker.
Ať už byl člověk nebo android, Dat by nikdy nezapomněl na to, jak ho oslovil a co on při tom cítil. "Řekl jste: "Těší mě, Pinocchio," a já poznal, že jsem udělal správně, když jsem se vám s tím svěřil. Tehdy jste pochopil. Prosím, chápejte i teď."
Riker ho ještě chvilku pozoroval. Pak prohlásil: "Kapitáne, neumím si představit, jak je to možné... ale zdá se, že z našeho Pinocchia se stal skutečný, živý chlapec."
"Nebo si někdo," zamručel Worf, "zjednal přístup do všech Datových paměťových bank."
"Ne," řekla Troi. "Tohle je zcela jistě organická bytost. "Přesunout celou androidovu paměť do organického mozku by nebylo možné."
"Raději tedy věříte," poznamenal Klingon skepticky, "že někdo mávnul kouzelnou hůlkou a proměnil androida v muže?"
"Žádná kouzelná hůlka v tom nebyla," vysvětloval ihned Dat.
Picard sebou trhnul. "To je Dat. Nebo alespoň reaguje jako Dat." Složil si ruce na prsou a znovu se zadíval na Data. "Když tu budeme jen postávat, tak se nikam nedostaneme. Vezměte ho na ošetřovnu, ať se doktorka Pulaská pokusí zjistit, co je zač."
Data vůbec nenapadlo, že ho přátelé nepoznají. Cizím tělem, které mu teď patřilo, probíhaly divné pocity. Těžce dýchalo a v hrudi cítil bušení - srdce tlouklo příliš rychle, uvědomil si. Jeho tělo androida nikdy nereagovalo na pocity, ale věděl, že lidské to dělá. Zvláštní, vždycky si představoval, jaké to je, když někomu srdce poskočí radostí, ale nikdy si nepomyslel, že může bušit strachy.
Co když nedokážou ověřit jeho identitu? Vrátí ho na Elysii a nechají ho tam opuštěného? Nebo ho v domnění, že se zbavil druhého důstojníka Enterprise, budou vyšetřovat pro vraždu či přinejmenším únos? Detektor pravdy na formálním soudu by odhalil, že věří tomu, co říká - mohli by ho dát do nemocnice, kde by se ho lékaři pokoušeli vyléčit z něčeho, co by pokládali za šílenství!
S žádnou z těchto potíží vůbec nepočítal. Proč by také měl? Nikdy se mu ani nesnilo, že by se doopravdy stal člověkem. Když se blížili k ošetřovně, Dat se třásl. Ze všech lidí bude právě pragmatická doktorka Pulaská nejméně ochotná uvěřit jeho historce.
Když se otevřely dveře, lodní lékařka k nim stála zády a studovala tabulku s údaji o Datovi na obrazovce za jedním z diagnostických lůžek. Geordi LaForge tam byl s ní, aby si rovněž osvěžil paměť.
Když Pulaská uslyšela svist otevírajících se dveří, řekla: "Už bylo na čase. Je mi jedno, kdo to je, jakmile je člen posádky nezvěstný víc než osmačtyřicet hodin, musí nejprve projít prohlídkou na ošetřovně..." S posledními slovy se otočila a vypadala zaskočená, když spatřila, že společně s androidem je tu Picard, Riker, Troi, O'Brien, dva strážní a...
Pulaská si měřila pohledem Datovu postavu, a pak se mu znovu podívala do tváře. Svraštila čelo a přimhouřila trochu oči. "Dat?" zeptala se s údivem.
Přikývl. "Ano, doktorko."
"Co se stalo? Tedy, vidím co se stalo, ale jak se to stalo?"
"Doktorko," řekl Picard, "Poznáváte ho?"
"Vy ne?" zeptala se překvapeně. "Kapitáne, vypadá přesně tak, jak by vypadal Dat, kdyby -"
Geordi, který dosud stál bez pohnutí s otevřenými ústy, dokončil větu. "- kdyby se narodil jako člověk. Date, jak -"
Geordi popadl Data oběma rukama za ramena, díval se mu do očí a udiveně vrtěl hlavou. "Jsi to ty, že? Jsi to opravdu ty."
"Jsem to já, Geordi," potvrdil Dat a koutky úst se mu obrátily vzhůru v bezděčném úsměvu. Celým tělem se mu rozlila úleva, že ho jeho přítel přijal.
Geordi úsměv opětoval a sevřel mu ramena, ještě víc. "Jsi to opravdu ty."
"Už jsi to řekl, Geordi," poznamenal Dat.
"Pořád se mi to nezdá," ozval se Riker. "Doktorko, můžeme potvrdit jeho identitu?"
"Samozřejmě bych - Aha. Nemáme obraz DNA."
"Ale máme," odporoval Geordi, "jenže by stejně nemusel souhlasit. Dat má - měl - organické součástky."
"No ovšem," odpověděla Pulaská. "Date, lehněte si prosím na diagnostické lůžko. Pane LaForgi, zdá se, že nebudu potřebovat technickou pomoc, ale pokud chcete zůstat -"
"Nedostala byste mě odsud ani vlečným paprskem." Geordi pomohl Datovi na diagnostické lůžko. "Date, co se s tebou stalo?"
"To by bylo dlouhé povídání, Geordi," řekl Dat a cítil, jak se teď, když obavy pominuly, tlukot jeho srdce zpomaluje.
"Na povídání máte spoustu času, Date," prohodila doktorka Pulaská a přistoupila k němu. "Tyhle testy nějakou chvíli trvají."
"Ano, poručíku, povězte nám o tom," přidal se Picard. "Počítači, zaznamenej výpověď osoby, která tvrdí, že je poručíkem Datem."
Mezi jednotlivými lékařskými úkony Dat vyprávěl svůj příběh. Když skončil, doktorka Pulaská měla zprávu hotovou.
"Můj nález odpovídá tomu, co nám Dat právě řekl," začala. "Otisky prstů jsou stejné. Počítač identifikoval jeho hlas a

modulaci. Jeho DNA neodpovídá dokonale výživné tekutině těla androida, protože ta tekutina, jakkoli organická, nebyla lidská. Kdyby však někdo chtěl stvořit lidského klona podle Data a zachovat co nejvíce původní vzorec DNA, DNA tohoto muže by byl jedním z potenciálních výsledků."
"Takže říkáte, že elysiánští bohové vytvořili z našeho Data klona a transformovali do něho jeho vědomí?"
"Je to jen dohad," odpověděla lékařka. "Podle toho, co nám Dat řekl, by jeho tělo androida mohlo být nenapravitelně poškozeno."
"Ne, doktorko," ozval se Dat a posadil se na lůžku. "Neutrpěl jsem žádné poškození, které byste s Geordim nedokázala opravit - takže to jistě bylo i v možnostech elysiánských bohů. Rozhodli se to se mnou udělat. Vzpomínáte si, jak se zdálo, že našim výsadkovým týmům posílají instrukce pomocí Elysiánců? Zřejmě naslouchají svým lidem stejným způsobem. Zkoušky, které na nás seslali, pokaždé vycházely z toho, o čem jsme s Thelií nahlas mluvili."
"A v jednu chvíli," domýšlel se Riker, "jste jí samozřejmě pověděl o svém přání být člověkem."
Dat přikývl. "Ano. Slovně jsem vyjádřil i touhu setkat se s těmi bohy, ale oni se rozhodli to ignorovat."
Picard pokýval hlavou. "To nepřekvapuje. Bohové se zřídka stýkají s pouhými smrtelníky. Komunikoval jste s nimi daleko víc, než se podařilo nám. Našim senzorům se to zatím jeví tak, že by elysiánští bohové mohli být jen čistě mýtičtí. Neodpovídají na naše zprávy na žádné frekvenci - a to jsme vyzkoušeli všechny metody až na kouřové signály, když jsme s vámi ztratili spojení."
"Já vím, pane," souhlasil Dat. Pak potřásl hlavou. "Doufám, že si nemyslíte, že jsem dal přednost vlastním touhám před službou. Abych byl upřímný, nevěřil jsem, že by ze mne elysiánští bohové dokázali udělat... doslova člověka." Podíval se znovu na své ruce, jako by pořád nevěřil, že je to pravda.
"Řekl jsi nám, že jsou zřejmě schopni měnit přírodní zákony," poznamenal Geordi, "alespoň tak, jak je známe my, Date. Vzpomeň si, ještě před čtyřmi staletími si nejlepší lidští vědci mysleli, že mají absolutní matematický důkaz, že pohyb rychlejší než světlo je v rozporu s přírodními zákony. Podívej se, jak daleko jsme se od té doby dostali. Ti elysiánští bohové nemusejí mít nad námi větší převahu, než máme my nad vědci dvacátého století."
Doktorka Pulaská přikývla. "Dali vám zbrusu nové, dokonalé tělo, Date, snad klonováním, snad nějakou technikou, o níž se nám ještě ani nesnilo. Nemáte žádné jizvy ani mozoly." Zavrtěla hlavou. "Neumím si představit, jak bych to udělala. My určitě takovou technologii nemáme. Dokázali bychom vyrobit klon, to ano - ale přenést vědomí? Můj Bože, vždyť my se pořád ještě snažíme přijít na to, co to vědomí je!"
Kapitán Picard měl celou tu dobu jednu hlavní starost: bezpečnost lodi a posádky. "Takže jste přesvědčená, že je to Dat? Nemůže být někde v zajetí a jeho vzpomínky duplikované, spíše než přenesené do jeho těla?"
"Myslím, že ne, kapitáne," řekla Troi. "Samotné vzpomínky ještě neutvářejí osobnost - osobnost, o niž se Dat bál, kdyby veliteli Maddoxovi dovolili s ním experimentovat. Myslím, že je nám všem jasné, že ta osoba, s kterou tu už několik hodin mluvíme, je skutečně náš Dat."
"Samozřejmě, že je," řekl Geordi.
"Souhlasím," přidal se Riker.
"Já také," sekundoval mu Worf.
"I mně to říká můj instinkt," přikývl Picard. "Doktorko, dají se udělat ještě nějaké testy?"
"Mohli bychom prohlédnout mozek," navrhla, "ale z negativního výsledku by se nedalo nic vyvozovat."
"Zkuste to," nařídil Picard.
A tak byl Dat podroben ještě jednomu testu - zato se kapitánův instinkt projevil jako správný. "Podívejte!" řekla Pulaská vzrušeně.
Měla grafy na dvou obrazovkách vedle sebe: obraz Datova mozku, pořízený; když jej používali jako model pro aktivaci Lora, a současný obraz. Na první pohled to vypadalo, že se neshodují, ale doktorka to vysvětlila: "Elektromagnetická aktivita pozitronového mozku a organického mozku je naprosto rozdílná, ale když odstraníme všechno až na linii představující vědomé myšlenkové vzorce -"
Křiklavě červené, žluté, růžové, fialové a zelené čáry z obou grafů zmizely a zůstaly jen zubaté bílé. Přestože nebyly identické, podobnost byla zřejmá.
"Myšlenkové vzorce nebudete mít nikdy dokonale stejné," předešla Pulaská námitkám, "ani u jedné osoby v různém čase. Nikdo si nemyslí přesně totéž přesně stejně, snad jen, když je v transu. Ale celkový vzorec, způsob myšlení této osoby, není stejný jako u člověka. Stále se ještě pokouší získávat a zpracovávat informace jako android. Kapitáne, myslím, že už nemusíme mít žádné pochybnosti."
"Nuže, pane Date," řekl Picard, "zažil jste jistý otřes a je mi líto, že jsme vám to ještě ztížili svými pochybnostmi."
"Chápu to, pane," řekl Dat.
"Doktorko," zeptal se kapitán, "může do služby?"
"Těší se nejlepšímu fyzickému zdraví," odpověděla. "Date, za osmačtyřicet hodin se tu znovu hlaste k další prohlídce mozku. Nesmíme propást takovou příležitost studovat proces vaší adaptace na lidské tělo. A jestli budete mít sebemenší potíže, přijďte hned."
"Ano, doktorko," odpověděl. "Kapitáne, mám se hlásit do služby?"
Troi se do toho vložila. "Ještě ne, kapitáne. Dat je teď člověk. Bude potřebovat nějaký čas, aby si zvykl."
"Souhlasím, poradkyně. Date, příštích dvacet čtyři hodin máte volno, pak se hlaste do zkrácené služby."
"Ano, pane."
"Taky bych vám radil, abyste se zapsal na pravidelné cvičení a sebeobranu," ozval se Worf. "Organické tělo se neudržuje samo od sebe, bez námahy. Pane."
"Dejte Datovi nějaký čas, aby si zvykl na své nové tělo, než s ním začnete v simulátoru třískat o zem, Worfe," podotkla Pulaská.

Kapitán přikývl na souhlas a všichni pak odešli, kromě Geordiho a Pulaské.
"Je na čase, aby sis začal zvykat, Date?" dobíral si ho Geordi. "Teď je čas oslavovat - ukážu ti něco z toho, o co jsi přicházel. Myslím, že začneme v Přední desítce -"
Pulaská zvedla ruku a otočila se. "Se mnou tentokrát nepočítejte. Mám práci."
Dat se shýbl, aby si obul boty, a přemýšlel, zda by Geordi považoval za nezdvořilé, kdyby ho rovněž požádal, aby s ním tentokrát "nepočítal" - a náhle se ho zmocnil pocit, že se místnost pohybuje. Zachytil se lůžka, aby znovu nabyl rovnováhy. Geordi k němu okamžitě přiskočil, položil mu paži kolem ramen a postavil ho na nohy. "Co je s tebou, Date? Doktorko!"
Dat zamrkal. Nikdy předtím nic podobného necítil. "Zdálo se mi, že se pokoj točí. To je závrať?"
"Můj Bože," řekl Geordi, "asi nemá žádné obranné látky, doktorko. Mohl něco tak rychle chytit?"
Pulaská přistoupila k Datovi se snímačem a v očích měla starostlivý výraz, když řekla: "Ještě před hodinou mu nic nebylo -" Pak se podívala na výsledky a zasmála se. "Nízká hladina cukru. No ovšem - obraz těla ukazuje, že ve vašem trávicím traktu nic není, Date. Byl jste několik hodin pod stresem hraničícím s šokem a spotřeboval jste spoustu adrenalinu. Potřebujete se jen najíst."
Geordi posadil Data na židli a Pulaská mu přinesla pohárek ovocné šťávy. "Pijte pomalu," upozornila ho. "Tak za hodinu si dejte polévku a něco lehkého, třeba pudink, než půjdete do postele. Pokud nebudete mít žádné potíže, dejte si zítra pořádné jídlo. Chcete, abych vám doporučila vhodnou výživnou dietu?"
"Ne, děkuji, doktorko. Vím, která jídla jsou vhodná pro lidi," odpověděl Dat a usrkával šťávu.
Náhle se jeho vědomí soustředilo na úplně nový pocit.
Jako android se domníval, že jeho smysly jsou pronikavější než lidské. Když se napil něčeho, jako byla tato šťáva, okamžitě analyzoval její pH, chemické složení, hustotu, teplotu a viskozitu. Všechny tyto informace mu teď chyběly - zato poznal něco ohromujícího.
Připadalo mu, jako by tekutina na jazyku explodovala a vyslala příjemné pocity vzhůru do nosní dutiny, a pak, když reflexivně polkl, dolů do těla. Ano - vzpomínal si, že aróma představuje pro lidi jednu z hlavních chuťových složek. Proto je cítil v nose.
Už mu bylo jedno, proč nedokáže to, co dříve. Ta zkušenost byla něco úplně jiného než dřívější senzorická analýza. Byl to čistý požitek, nepoznamenaný žádnou logikou či rozumem. Lačně se napil víc.
"Pomalu - pomalu, Date!" varoval ho Geordi. "Když budeš pít tak rychle, bude mít tvůj žaludek problémy. Pomalu upíjej."
Dat potlačil touhu po zvýšení příjemných pocitů, odložil pohárek a usmál se na svého přítele. "Ta chuť - je tak skvělá!" vysvětlil trochu neočekávaně.
"Vypadáte překvapeně," poznamenala doktorka Pulaská.
"Taky jsem. Neměl jsem ani ponětí, jak... jak jiné to bude. Protože jako android jsem mohl analyzovat mnohem podrobněji, domníval jsem se, že lidské smysly jsou horší. Vůbec jsem nečekal, že budou tak silné."
"A to ještě nic nebylo!" řekl mu s úsměvem Geordi.
"Date," řekla Pulaská a přistoupila k němu s injekční stříkačkou, "dám vám teď obvyklé očkování, které dostávají všichni lidští členové posádky. Pocítil slabé bodnutí když stříkačka zasyčela na jeho paži. "Za žádných okolností byste příštích dvaasedmdesát hodin neměl opouštět loď, aby bylo jisté, že začalo působit. O tomto omezení budu informovat kapitána a také mu doporučím, abyste nedělal nic kromě běžné rutiny, až dokud vás s poradkyní Troi nepropustíme do plné služby." Odložila stříkačku a zeptala se: "Máte svůj osobní záznamník, že?"
"Ano, ovšem, automaticky si -" zarazil se, když si uvědomil: "Je pryč."
"Pryč?" opáčila.
"Byl v mé paměťové bance."
"Ovšem," pochopila. "Používejte tedy počítačový, jako všichni ostatní. Vaše zkušenosti jsou výjimečné - prosím, nezapomínejte zaznamenávat své pocity, reakce, popis toho, co se s vámi děje. Vím, že něco z toho bude příliš osobní, než abyste to chtěl někomu sdělit, ale ráda bych vás požádala o přístup k upravené verzi - pouze pro vyšší důstojníky, jestli chcete."
"Jistě," odpověděl a pocítil jistou úlevu. "Vždycky jsem takové upravené verze ukládal do lodního počítače. Takže nakonec nejsou všechny mé záznamy ztracené." Zamračil se. "Proč mě to nenapadlo hned?"
"Po tom všem, co jsi prožil?" pravil soustrastně Geordi. "Jak bys mohl jasně uvažovat?"
"Geordi má pravdu," souhlasila Pulaská. "Jak se teď cítíte?"
"Normálně?" pokrčil rameny. "Žádné fyzické obtíže? Je mi líto, doktorko - ještě nevím, jak se mám v optimální kondici cítit.
"Asi tak, jako se cítíte teď, jen bez stresu způsobeného šokem," odpověděla. "Můžete tedy jít, ale hned přijďte nebo zavolejte pomoc, pokud se bude dít něco, čemu nerozumíte."
Dat vstal a zjistil, že se mu nohy přestaly třást. Sprej, který doktorka Pulaská použila na jeho oděrky; odstranil i poslední zbytky bolesti.
"Myslím, že Přední desítka prozatím nepřichází v úvahu," litoval Geordi.
"To ne," souhlasil Dat. "Myslím, že půjdu do své kajuty."
"Chceš, abych tě doprovodil, Date?" zeptal se Geordi.
"Pamatuji si, kudy se tam jde," odpověděl Dat, poněkud drsněji než zamýšlel.
Geordi na něho hleděl a v tváři měl zraněný výraz.
"Nechtěl jsem -" začal Dat a pak zavrtěl hlavou: "Odpusť mi to, příteli," řekl smutně. "Chtěl bych být chvíli sám. Je to všechno tak nové - chci zjistit, jaké to je být člověkem, aniž bych se současně pokoušel o rozhovor. Myslím, že později

si určitě budeme mít o čem promluvit."
"Jistě, Date," odpověděl tiše Geordi. "Chápu."
Jednoduchý úkon, jakým byla chůze po chodbách Enterprise, vyžadoval větší úsilí, než na jaké byl Dat zvyklý. Dveře jeho kajuty se neotevřely, když k nim přistoupil, protože když opustil loď, počítač je jako obvykle uzamkl na osobní zámek. Když však položil dlaň na desku zámku, dveře ho identifikovaly a otevřely se.
"Počítači," nařídil, "odpoj osobní zámek." Nikdo na palubě Enterprise by nevstoupil do kajuty bez jeho svolení. Jen Bruce Maddox to jednou udělal, neboť se domníval, že Dat není osoba a tudíž nemá nárok na soukromí.
Kdyby mě tak viděl teď. Ano, jednoho člověka by to, co se stalo s Datem, hořce zklamalo - ale Dat sám byl teprve na začátku zcela nového života. Měl trochu obavy, ale zároveň toužil poznat, o co dalšího ještě těch dvacet sedm let přicházel, kromě chuti.
První věc, kterou udělá -
Dat vzrušeně přešel na místo, kde se mohl celý vidět v zrcadle na zdi kajuty.
Překvapilo ho to. Není divu, že ho přátelé nepoznali. Kdo je tenhle tmavý cizinec?
Ale to byl jen první dojem. Vlastně byl bledý, ale už ne tak jako android. Jeho pokožka měla barvu lidského těla nedotčeného sluncem, trochu nezdravě narůžovělou. Bylo to tak, jak řekla doktorka Pulaská: byl zbrusu nový. Ale lodní osvětlení bylo provedeno tak, aby poskytovalo celé spektrum světla podle potřeb různých ras na palubě, bez škodlivého záření. Brzy dostane jeho kůže přirozenější barvu, aniž by musel vynakládat nějaké úsilí. Tmavý dojem vyvolávaly jeho vlasy, obočí a rašící vousy. Cítil, jak mu při představě, že se bude muset holit, zacukalo v koutcích, a v zrcadle spatřil svůj usmívající se obraz. Rty měl o něco tmavší než pleť, a proto vypadaly plnější. Jeho obočí, místo aby bylo jen náznakově načrtnuté bledými linkami, bylo husté a jeho vlasy -!
Nebyly vlastně tmavší, ale měly víc... odstínů než dřív. Jeho vlasy androida měly jen jeden odstín. Organické vlasy byly někde tmavší, jinde zas světlejší. Navíc se vlnily, a přestože byly střiženy podle předpisů Hvězdné flotily, tedy tak, jako je nosil už jako android, do čela mu teď spadal neposlušný pramen. Automaticky jej shrnul dozadu - a podařilo se mu jen uvolnit víc takových vzpurných pramenů.
Nechal vlasy být a soustředil se na svou postavu. Neviděl žádné změny. Uniforma mu seděla přesně tak jako dřív. Přistoupil blíž k zrcadlu, aby si mohl lépe prohlédnout svou tvář.
Trochu se vyděsil, když zjistil, že jeho oči jsou modré.
Netušil, proč by ho to mělo překvapovat. Byla to ostatně druhá nejběžnější barva lidských očí. Usoudil, že by ho zřejmě stejně tak překvapilo, kdyby byly hnědé, zelené či oříškové jakékoli kromě zlatých, na něž byl dosud zvyklý.
V tu chvíli pocítil Dat změny ve vibraci lodi. Opouštěli oběžnou dráhu - a akcelerovali na vysokou hyperprostorovou rychlost. Nepotřeboval smysly androida, aby pocítil vzrůstající tlak, když velké plavidlo začalo pracovat na plné obrátky.
Dat se bezmyšlenkovitě otočil a opustil kajutu. Až když se otevřely dveře turbovýtahu a vpustily ho na můstek, vzpomněl si, že nemá službu.
Kapitán Picard na něho pohlédl ze svého křesla uprostřed. "Pane Date, teď není vaše směna."
"Ano, pane. Ale proč letíme nejvyšší rychlostí?"
"Poručíku," řekl kapitán hrozivě, "v této chvíli je vám vstup na můstek zakázán."
Wesley Crusher byl u kormidla. Při těch slovech se otočil a zíral na Data.
Atmosféra byla napjatá, ale výhled z můstku neukazoval nic než ubíhající hvězdy a loď nebyla v pohotovosti. Dat se stáhl. "Máte pravdu, kapitáne. Budu ve své kajutě."
Když se tam vrátil, udělal to, co měl vlastně udělat jako první věc: vytáhl si pomocí počítače záznam z můstku.
Enterprise odpovídala na prioritní příkaz z velitelství Hvězdné flotily: planeta v samdiánském sektoru hlásila útoky rasy bytostí zvaných Konoři. Všechny pokusy navázat s útočníky dialog selhaly. Bylo známo jen to, že obyvatelé planety jsou vražděni.
Ani jedna ze tří planet v samdiánském sektoru nebyla členem Federace, nebyly ani spojencem. Vždy byly přísně nezávislé, mezi sebou sice obchodovaly, ale neprojevovaly zájem o Federaci či jiné kultury. Nyní však žádali o pomoc kohokoli, kdo byl ochoten vyslechnout jejich prosby. Jelikož ti "kdokoli" zahrnovali Orionce, Ferengy a snad i Romulance, Federace měla eminentní zájem na jejich volání o pomoc odpovědět.
Enterprise byla nejbližší lodí Federace s posádkou kvalifikovanou takový úkol převzít. Dostala rozkaz kontaktovat obě strany a zjistit, v čem spočívá spor, v naději, že se najde mírové řešení. Zprávy od Samdiánců naznačovaly, že nemají potuchy, proč byli napadeni. Od Konorů žádné zprávy nepřišly.
I při nejvyšší rychlosti to do samdiánského sektoru potrvá několik dní. Data to těšilo: neztratil nic ze své neukojitelné zvědavosti a byl rozhodnut, že do té doby bude způsobilý plné služby.
To ovšem mohlo být mnohem složitější, než se zprvu domníval. Jeho faux pas, když se před chvílí objevil na můstku - něco z jeho automatického naprogramování se muselo uchovat jako zvyk. Kdyby jako android dostal rozkaz zůstat po určitou dobu mimo službu, vložil by na svůj trvalý příkaz "za mimořádných okolností se hlásit na můstek, pokud není nařízeno jinak," dočasné "zrušit".
Ale jako člověk nedokázal zrušit podmíněné trvalé příkazy, mohl se jen soustředit na to, co pro něho bylo nejdůležitější: zvyknout si na svou novou fyziologii, aby se mohl vrátit do služby co nejrychleji a v nejlepší kondici. Nařídit počítači, aby ho informoval o jakémkoli dalším vývoji, a věnoval se zase sám sobě.
Dat měl podivný dojem, že má teď udělat tisíc věcí a přitom si žádnou nemůže vybavit. Jeho nové tělo mu vysílalo různé pocity, ale ani jeden z nich se nezdál být nějak převažující. Jeho dojmy byly zřejmě většinou vizuální, a tak zavřel oči.
Bolely ho nohy.

Ne tak, aby byl důvod k znepokojení, ale v obou nohou cítil mírně palčivý pocit. Vzpomněl si, že nemá žádné mozoly: šplhání po kamenech a pak nahoru po skále v jeho neúspěšném pokusu spojit se s bohy Elysie daly jeho tělu pořádně zabrat.
Teď pociťoval neurčitou celkovou bolest.
Dat pochopil, že zažívá únavu. Posadil se a zul si boty. Třel si jedno zvlášť bolavé místo a zjistil, jak příjemné to je. Dat už za svého androidího života dával masáže, ale sám ještě nikdy žádnou nedostal. Pro tělo androida by to bylo zbytečné.
Usmál se nad tím, jaký svět drobných radostí se mu otvírá. Stáhl si ponožku. Byl si sice vědom toho, že každé skutečné zranění by přístroje doktorky Pulaské objevily, ale chtěl se podívat sám. Jako ruce, i nohy byly stejně velké, jen na špičkách a na patách měl zarudlé skvrny.
Cítil zápach. Dat věděl, že lidé se denně umývají. On to měl zapotřebí jedině tehdy, když se ušpinil. Nyní bude muset ke svému dennímu rozvrhu přidat mytí a holení.
Postavil se a rozepnul uniformu - a objevil, že má na prsou skutečné ochlupení! Jaká překvapení ho ještě čekají? Svlékl se a pomalu se před zrcadlem otočil. Ano, byl to známý tvar jeho těla, pod lidským zabarvením pokožky a chlupy. Rozhodl se, že se umyje a znovu oblékne.
Akustická sprcha jeho unavené svaly ohřála a namasírovala a zároveň z nich odehnala nečistotu. Kajuty důstojníků měly i vodní sprchy. Dat občas používal k očistě vodu, pokud to byl způsob praktikovaný na některé planetě, ale na palubě lodi vždy používal mnohem účinnější akustiku. Byl v pokušení zkusit vodní sprchu, protože věděl, že lidé pokládají vodu za příjemnější než akustiku, ale jeho žaludek mu vyslal signály, které už znal z ošetřovny: měl hlad. Rychle tedy dokončit sprchování, vhodil svou použitou uniformu do čistící jednotky a oblékl si náhradní. Ale boty se mu obouvat nechtělo.
Neměl žádné střevíce. Nohy androida nevyžadovaly změnu obuvi. Co dál ještě potřeboval? Ve skříni neměl nic než slavnostní uniformu. Jeho druhá pracovní uniforma bude vyčištěna a automaticky vrácena.
Bylo příjemné našlapovat na koberec bosýma nohama, a tak Dat prostě přistoupil k jídelnímu automatu. Pulaská řekla: polévku. Ale jakou?
"Dejte mi menu polévek vhodných pro konzumaci člověkem," objednal si.
"Abecední směs, arašídová, argramínová, asparágová, betaresnis, broskvová, brukvová, bujón kuřecí, bujón studený s rajčaty, celerová, cibulová, citrusová, čočková, drožďová zeleninová -"
"Stop!" nařídil Dat. Jídlo bude zcela určitě dobrodružstvím. Nejlépe bude, když začne od začátku. "Abecední směs," objednal si a snažil se vzpomenout, co to je. Nebyl si jistý, jestli to kdy věděl.
Jakou ztrátu paměti utrpěl při své transformaci? Dost na to, aby byl narušen jeho výkon jako důstojníka Hvězdné flotily"? To byla zatím ta nejděsivější myšlenka, která mu dosud přišla na mysl.
Automat mu vydal kouřící misku polévky. Dat si ji donesl k počítači a vkládal do něj analýzu elysiánských výbojů energie, na níž začal pracovat ještě dříve, než obdrželi tísňové volání od Darovy skupiny.
Jeho prsty se přirozeně míhaly po klávesnici počítače, jako vždy. To byla úleva. Stejně tak rozuměl všemu, co viděl na obrazovce. Jeho matematické schopnosti zřejmě zůstaly nedotčeny.
Přesto však musel přísun informací zpomalit. Jeho lidský mozek nedokázal vstřebávat údaje tak rychle. Zatímco sledoval tok informací, pozvedl misku s polévkou. Voněla nádherně a kombinace tepla a směsi chutí byla znamenitá. Byl to zeleninový vývar s těstovinami ve tvaru písmen římské abecedy. Předpokládal, že odtud pocházelo její jméno. Ale proč někoho napadlo formovat takhle to těsto? Chuti to nic nepřidávalo.
Dat náhle zjistil, že zatímco věnoval pozornost polévce, dvě celé obrazovky informací mu unikly, aniž by je zaregistroval. Když se pokusil si ty informace vybavit, tak jako dřív, kdy byl schopen to udělat s jakýmkoli údaji, které byly v dosahu jeho senzorů, nic tam nebylo.
Vrátil text zpět, aby znovu zachytil ztracenou nit, a svraštil čelo. Poté, co opustil loď, někdo v analýze pokračoval. Zjistil si uživatelovu identifikaci: Wesley Crusher. No ovšem.
Dat se usmíval nad horlivostí svého nejlepšího žáka. Kdyby věděl, že bude pryč několik dnů, dal by to Wesleymu za úkol. Chlapec si vedl dobře. Nepodařilo se mu sice najít zdroj, ale eliminoval několik nesprávných přístupů. Dat pochyboval, že by dokázal za stejné časové období víc, a to nebral v úvahu některé Wesleyho tvořivější pokusy. Spokojen, že jeho základní znalosti a dovednosti zůstaly nedotčeny, vytáhl si Dat z lodních skladišť seznam položek, které byly k dispozici kajutám. Z hlavního menu si zvolil "Toaletní potřeby a oblečení" a subkategorii "Vhodné pro lidi."
Už měl kartáč na vlasy, hřeben a čistič zubů. To poslední však bylo určeno pro potřeby androida. Objednal si zubní kartáček a první zubní přípravek na seznamu. Vybral si i automatický holicí strojek, a pak už jen sledoval se vzrůstajícím údivem na pokračující soupis dalších možností. Přestože při akustické sprše nebylo mýdlo a šampón potřeba, loď měla na skladě nejméně dvacet druhů. Dat je prozatím přeskočil.
Parfémy a kolínské nejprve přešel bez povšimnutí, ale nakonec, když si vzpomněl, jak se zostřily jeho čichové smysly, si objednal deodorant, rovněž první ze seznamu.
Přeskočil kosmetiku, ale zastavil se u střihačů nehtů a pilníčků, protože si uvědomil, že jeho nehty nyní porostou a že bude na něm, aby je udržoval v praktické délce. Objednat si tedy tyto nástroje a začínal teď přemýšlet o tom, jak si při vší péči, kterou vyžaduje údržba lidského těla, najde čas pro svou práci.
Dat si z čela opět shrnul neposlušný pramen a vrátil se k přípravkům péče o vlasy. Ačkoli neměl zájem změnit jejich barvu nebo vytvarovat je do módního účesu, něco, co by je udržovalo upravené, se mu mohlo hodit. Tentokrát si nevybral první položku, ale poradil se s počítačem o volbě velitele Rikera a objednal to.
Pohodlí pro nohy? Zlepšení kvality sexu? Péče o pleť? Seznam byl nekonečný. Dat se rozhodl, že počká a objedná si

další položky, až zjistí, že je potřebuje.
Z výběru oblečení si objednal pár měkkých pantoflí a váhal nad spacím úborem, který mu připomněl, že bude muset i spát. Snad by tak měl učinit hned, ale byl příliš rozrušený, než aby pociťoval potřebu spánku. Byl rád, že žil mezi lidmi dostatečně dlouho na to, aby chápal, že to je běžný stav.
Jenže až bude opravdu spát, bude potřebovat postel. Tu mu nemohl poskytnout automat, a proto zavolal přímo do lodního skladu, aby mu znovu zařídili kajutu, a pak se vrátil k tomu, co nabízel automat.
Věděl, že co se týče spacího úboru, lidský vkus se pohyboval od ničeho až po velmi exotické a vyumělkované kostýmy. Nejlépe bude držet se zlaté střední cesty, dokud nezjistí, co mu vyhovuje nejvíc: objednal sadu pyžam a koupacích plášťů ze standardní výbavy.
Rozhodl se, že to by prozatím stačilo, a nařídil realizaci. Když přešel k automatu aby převzal všechny věci, měl dojem jakési plnosti v podbřišku. Nebyla to bolest, ale přesto cítil, že by měl něco udělat, aby se mu ulevilo.
Jeho mysl pořád pracovala logicky: šťáva a polévka znamenala akumulaci většího množství tekutin, než jeho tělo potřebovalo. O lidské anatomii věděl všechno - jeho absolutorium z exobiologie dokonce zahrnovalo studie všech ras Federace. Přesto se nyní musel učit poznávat pocity zevnitř. Věci běžné pro malé lidské dítě byly pro Data neznámé. Doufal, že se za čtyřiadvacet hodin, které mu kapitán Picard poskytl, naučí dost, aby mu na veřejnosti nebylo trapně.
Když úspěšně praktikoval to, co znal z teorie, Dat přemítal, co má dělat dál. Kdy má jít na můstek?
Poprvé ve svém životě neměl nejmenší ponětí, kolik je hodin!
Počítač ho ovšem okamžitě na jeho žádost informoval. Touhle dobou bude mít posádka z jeho směny volno. Dat by snad mohl vyhledat některé ze svých přátel v Přední desítce. Wesley by měl studovat - snad by měl Dat jít a pohovořit si s chlapcem o práci na elysiánské záhadě.
Vtom zabzučel palubní komunikátor. "Date? Jste u sebe?" ozval se hlas Darryla Adina.
"Ano, Dare, jsem tady."
"Právě jsme se dozvěděli o té neuvěřitelné věci, která se s vámi stala na Elysii. Stojíte o společnost, nebo byste se necítil dobře, kdyby vás teď někteří z nás přišli očumovat?"
"Předpokládám, že bych si na to asi měl zvyknout," řekl Dat.
"Myslím, že bych teď nějakou společnost uvítal. Pozor, co jste slyšeli, je pravda."
Dare, Básník, Sdan a Pris vstoupili hned za personálem, který přinesl Datovu postel. Dat byl rád, že je v kajutě náhle víc lidí: dva kadeti z lodních skladů vyměnili kajutní stěnu a odešli, aniž uspokojili svou zvědavost, kterou prozrazovaly jejich kradmé pohledy.
Básník zavrtěl hlavou a prohlížel si Data od hlavy k patě. "Skvělá práce. Nevím, proč jste chtěl lístek do tohohle slzavého údolí, nicméně, vítejte v něm."
"Nebuď tak cynický, Básníku," ozvala se Pris. "Dat si ještě ani nezvykl na výhody, které přináší to, že je člověkem."
Přistoupila k Datovi a dodala: "Teď vás doopravdy přivítám mezi lidmi." Objala ho a políbila.
Dat byl zaplaven dojmy: její teplo, její vůně, ale hlavně její ženskost. Protože byl příliš překvapen okamžitou reakcí svého těla, zmohl se jen na to, aby její obětí prkenně opětoval.
Dat neměl ani čas rozebrat své myšlenky, když Pris odstoupila. Usmívala se. "Date, vy se červenáte. První polibek?"
"Ne. Spíš první od té doby, co..."
"To je zvláštní!" zvolala. "Představovala jsem si, že všechny vaše kolegyně budou rády, že jste se takhle vrátil. Ale zřejmě jsou vázány nějakými pravidly."
"To ty předpisy Hvězdné flotily," řekl Dare, který proklouzl kolem ostatních a obsadil pohodlné křeslo. To odkázalo Data a Pris na malou pohovku. Básník se Sdanem se ohromeně sklonili nad Datovým počítačem. Obrovská lodní knihovna jim teď byla k dispozici. Obrazovka by jim samozřejmě podala pouze ty informace, které Dat zakódoval na jejich hlasový záznam, když jim začal pomáhat s opravou jejich lodí.
Dare mezitím poznamenal: "A co se sebou uděláte teď, Date?"
"Nevím," odpověděl popravdě. "Sotva jsem měl, čas myslet na budoucnost. Pokud jsem pořád ještě schopen služby, rozhodně dosloužím svůj současný úvazek u Hvězdné flotily. Teď zrovna nedokážu myslet na to, co bude zítra."
"To zní rozumně. Věřím, že jste neztratil logické uvažování."
"V to doufám," odvětil Dat.
"Tak tedy připusťme, že jsem sem přišel ze zištných důvodů: potřebuju vás, abyste použil své přesvědčovací schopnosti vůči kapitánu Picardovi."
"Pročpak? Co se stalo?"
"Zatímco jsme tu uvízli - ne, Date, za to vy nemůžete. Naše lodě by stejně nebyly schopny plavby vesmírem, a nebýt Enterprise, byli bychom všichni po smrti. Ale než nás dostaly ty elysiánské výboje, měli jsme být za tři dny na Brancherionu. Opozdili jsme se a Brancherionci žádají vysvětlení."
"A zrovna jsme vyrazili hyperprostorem téměř na opačnou stranu, než leží Brancherion," doplnil Dat. "Ale Dare, my jsme pod prioritním rozkazem z Hvězdné flotily. Nemůžeme to otočit a dopravit vás na Brancherion."
"Tomu rozumím," odpověděl Dare. Sám byl kdysi důstojníkem Hvězdné flotily, takže Dat věděl, že to opravdu chápe.
"Ale kapitán Picard uložil celé posádce pohotovost. To znamená, že nikdo nám nemůže pomoct dokončit opravu."
"Takže," uzavřel Dat, "čím déle budou opravy trvat, tím delší cesta vás čeká od Enterprise k vašemu cíli."
"Už zbývá jen vyladit navigační program počítače. A protože stejně nemáte službu -"
"Pomohu vám," řekl Dat. "Ale zítra se vracím do služby. Snad bych mohl za normálních okolností přemluvit kapitána Picarda, aby mě nechal pracovat s vámi, ale kvůli mému nynějšímu stavu mě budou muset přezkoušet ze základních dovednosti. Budu muset trénovat, abych se v některých z nich dostal na požadovaný standard. Obávám se, že můj volný čas bude přísně omezen."

"A přidejte k tomu čas na ošetřovné, až s vámi Worf vymete simulátor," pravil Dare s vlčím úsměvem.
Datovi nezbývalo než souhlasit. I když si byl jistý, že ho Klingon nebude chtít zranit, zkoušky mu dělaly starosti.
Jelikož chmurně mlčel, Dare dodal: "Pomůžu vám s tím, Date, jestli chcete. Než se postavíte vašemu veliteli bezpečnosti, ukážu vám pár triků, jak se zbavit větších a silnějších protivníků."
"Děkuji, Dare," řekl Dat. "Rád bych pro vás udělal víc, kdybych mohl." Na okamžik se zamyslel. "Stav pohotovostí neosvobozuje Wesleyho Crushera z jeho povinného studia. Zadám mu praktickou aplikaci navigačních dovedností, aby vám pomohl s opravou."
"To dítě?" zapochybovala Pris.
"Věřte mi," odvětil Dat, "kapitán Picard by našemu kadetovi nesvěřil kormidlo, kdyby k tomu nebyl kvalifikován."
"Řídit loď, ovšem," namítl Dare. "Kluci v jeho věku mají skvělé reflexy, pokud nad nimi bdí chladná hlava, která zabrání průšvihu. Ale my nepotřebujeme pilota. Potřebujeme počítačového odborníka."
"Vyzkoušejte ho," navrhl jim Dat. A zívl. Další nová zkušenost, tentokrát ani příjemná, ani nepříjemná. Když zjistil, že ho všichni pozoruji, zatímco tiše analyzoval ten pocit, doplnil: "Odpusťte. Asi na mne doléhají všechny ty dnešní dojmy. Zítra, před službou, vám pomohu. V této chvíli dokáže Wesley víc než já. Teď se má učit. Já ho zavolám a uložím mu -" Dat znovu zívl.
"Raději půjdeme," řekla Pris. "Jste vyčerpaný, Date. Tolik jste toho dnes prodělal - dostal jste pořádně zabrat."
"Tu lekci o boji beze zbraně vám také dám až zítra," přidal se Dare. "Zamluvte na hodinu simulátor."
Když hosté odešli, Dat zamluvil simulátor, a pak zavolal Wesleymu, který měl ohromnou radost z nového úkolu. Dat měl podezření, že je to spíš radostí z možnosti pracovat s družinou Stříbrného Paladýna, než chutí do nezáživné adaptace počítačových programů.
Data teď silně přemáhala únava. Musel vynaložit nezměrné úsilí, aby si vyčistil zuby a převlékl se do pyžama, které si objednal.
Konečně mohl ulehnout, přikrýt se - a mít přitom pocit nejvybranějšího pohodlí.
"Mmňauu?"
Něco se dotklo boku postele.
Dat nadzdvihl olověná víčka a zjistil, že ho z tmavě hnědé masky pozorují dvě kulaté modré oči.
"Mmmrrmm?" tázala se Záhada a natáhla tlapku k jeho paži.
"Jak ses sem dostala?" zeptal se Dat kočky. Ještě nikdy předtím ho nepřišla navštívit.
Pochopila to jako pozvání do postele, kam si také vyskočila a pak se vážně zadívala Datovi do očí. Přitom vrněla a mačkala pod sebou povlečení.
Opatrně ji pohladil. Otřela se mu o ruku a vrněla čím dál víc. Dat se usmál. Takže i Záhada mu přiznala lidství. Její jemná srst bylá na dotek velice příjemná, ale ona se dlouho hladit nenechala. Uložila se na polštáři vedle něho a konejšila ho svým vrněním, až konečně přišel spánek.

Kapitola osmá

Dat se probudil dezorientovaný. Nevěděl, kde je, ani kolik je hodin, ani kdy ho vypnuli.
Když se posadil, tělem se mu honily neznámé pocity. Jeho senzory se zbláznily! Nemohl se dostat do svého diagnostického systému!
Pocity přerostly v bolest a ztuhlost těla mu připomněla, co se stalo. Pokožky se dotkla vlna chladu, když odhodil přikrývku. Byl ve své kajutě na palubě Enterprise a nikdo ho nevypnul. Poprvé v životě... spal.
Nebyla to iluze či fantazie. Byl člověkem, se všemi chybami i přednostmi lidského těla.
S tím přirovnáním nebylo něco v pořádku - ale na tom nezáleželo. Cítil, že se usmívá, a když se podíval na ruce a nohy a nahmatal na bradě rašící vousy, musel se nahlas rozesmát. Odpotácel se do koupelny a zjistil, že ze zrcadla se na něho dívá lidská tvář s rozcuchanými vlasy.
Chvíli mu trvalo, než se upravil. Holení bylo složitější, než se zdálo, ale navzdory Geordiho tvrzení, že by se na ně mělo pohlížet jako na "lidskou formu tvořivosti," si Dat upravit automatiku holícího strojku tak, aby ho oholil hladce, pohodlně a úplně.
Když byl hotov s přípravami, vypadal jako vzorný důstojník Hvězdné flotily: hladce oholená tvář, upravené vlasy, bezvadná uniforma a vyleštěné boty. Doufal, že až se to naučí, zabere mu ranní příprava jen pár minut.
Až pak si s úlekem vzpomněl, že se počítače nezeptal, kolik je hodin. Ulevilo se mu, když zjistil, že na můstek má jít až za sedm hodin. Bude mít dost času pomoci Darově skupině, jak slíbil, a dostavit se na schůzku s bývalým důstojníkem Hvězdné flotily v simulátoru.
Včera večer byla v jeho kajutě Záhada - pokud to ovšem nebyl sen. Zvláštní... nevybavoval si nic jiného, co by mohl být sen. Hodiny prostě utekly, aniž by si toho byl vědom. Po kočce teď nebylo ani památky. Snad se naučila otvírat automatické dveře.
Dat zatím dostal hlad. Zapomněl se znovu najíst, než šel do postele. Ale místo, aby použil jídelní automat, rozhodl se vyzkoušet Přední desítku.
Jídelnou se nesla vůně kávy. Jako android Dat kávu ani čaj nepil. Neobsahovaly žádné živiny a jeho organickým tekutinám nebylo zapotřebí povzbuzujících prostředků.
Ta vůně však byla velmi příjemná, a tak se Dat posadil k baru a požádal Guinan, aby mu jeden hrnek nalila. Podívala se na něho se záhadným úsměvem a mírně zavrtěla hlavou. "Takže teď máte, co jste chtěl. To může být velice nebezpečné, Date."
"Já vím," odpověděl. "Snažím se... do toho lidského stavu pomalu vpravit."

Guinan se usmála a zavrtěla hlavou ještě víc. "Tak to nepůjde, příteli. My jsme byli do tohohle světa vrženi, ať se nám to líbilo nebo ne, kopali jsme a křičeli. Od té doby musíme dělat, co umíme."
"Asi nemám jinou volbu, než udělat totéž," poznamenal a napil se kávy. Byla tak hořká, že ji skoro nemohl polknout.
"Bah!" uniklo mu a pohlédl na kouřící nápoj. "Jak může něco, co tak skvěle voní, tak odporně chutnat? Měl jsem dojem, že lidé to pijí rádi."
"Mnozí ano. Je to chuť, na kterou si musíte zvyknout, Date, ale nemusíte si na ni zvykat dnes. Jestli chcete teplý nápoj, dejte si čaj - a nejdřív si do toho přidejte mléko a cukr."
"Zkusím to. Co mi poradíte k snídani?"
"To bude náročné," zamyslela se Guinan. "Aby strava byla vyvážená a poživatelná pro toho, kdo teprve objevuje skutečné chuti." Dala mu džus, malou porci teplé obilné kaše a vynikající kořeněné maso na lístkovém pečivu.
Dat to všechno snědl a zjistil, že čaj s tím vším chutná mnohem lépe než káva. "Díky," řekl. "Těch možností je najednou tolik, a z mých předchozích zkušeností se zřejmě zachovalo jen málo."
"Ano," souhlasila, "ale vy vlastně nemáte víc možností než dřív. Jsou jen jiné."
"Snad," přisvědčil. Dokonce i když se pokusil rezignovat na svůj post v Hvězdné flotile, aby se vyhnul pokusům Bruce Maddoxe, pociťoval Dat jen omezené možnosti. Opustit Hvězdnou flotilu mu připadalo jako negovat své šance více než z poloviny.
Ale teď... možnosti se zdály nekonečné. Mohl pokračovat ve své kariéře, dát se k Darovi, nebo se zúčastnit jiných dobrodružství, rozhodnout se žít někde na planetě.
Dat si intenzívně uvědomoval, že Guinan je žena, podobné jako včera večer s Pris. Poprvé mu svitlo, že má ještě jednu zcela novou volbu: s Hvězdnou flotilou či bez ní, mohl se stát členem rodiny. Už nejsem jen mechanický stroj. Mohu plodit děti!
Zamrkal a záměrně potlačil tu ohromující myšlenku. Ještě nebyl ani den člověkem, takže mohl sotva uvažovat.o takové odpovědnosti.
Dat se omluvil a odešel do raketového hangáru. Nyní tam byl pouze Sdan. Se šibalským úsměvem vzhlédl od programu, na němž právě pracoval. "Date, ten kluk, kterého jste nám přidělil, je vynikající. Chytrý, ukázněný jako mladý Vulkánec, s bohatou představivostí a intuicí. Podívejte, jaké zkrácení programu vymyslel pro výpočet geodesik."
Dat si prohlédl Wesleyho práci a shledal, že je fundovaná a zároveň novátorská. Chlapec už samozřejmě přišel na to, jak pracuje ta hvězdná trubice, kterou mu Dat dal, protože použil její technologii pro navigační program. "Nezbývá, než mu k jeho úsilí blahopřát. Myslím, že teď už víte, proč Wesleyho schopnosti neustále svádíme pozitivním směrem. Než ho dal kapitán Picard na můstek, jeho zvědavost a nadání nám způsobily nejednu mrzutost, i když on nic takového neměl v úmyslu.
Sdan přikývl. "Doufám, že Hvězdná flotila neudusí jeho talent. Jediná věc, která mi na něm vadí, je ta jeho zatracená zdvořilost. Ano, pane, ne, pane, když myslíte, pane." Otřásl se. "Cítím se jako jeho dědeček nebo instruktor na Akademii. Třeba by mu práce s námi docela prospěla."
"To si nemyslím," nesouhlasil Dat. "Wesleyho život je směrován k Hvězdné flotile." Převzal programování, a když byl s odstraňováním závad téměř hotov - zjistil, že Sdana začíná znepokojovat, jak je pomalý. Přestože Sdan tvrdil, že v jeho žilách proudí neobvyklá směs krve federačních i nefederačních ras, jeho vzhled i způsob uvažování byl vulkánský.
Jako android byl Dat schopen pracovat s počítačem rychleji než kterýkoli z organických druhů. Jako člověk se nikomu z Vulkanoidů nemohl vyrovnat.
"Date, vždyť tady jde jasně o čtyři pí na třiadvacátou! Co je to s vámi?" divil se Sdan.
Dat vzhlédl a chladně odpověděl: "Jsem jenom člověk." Místo toho, aby vyprovokoval smích, jak zamýšlel, objevil se na Sdanově tváři panický výraz. "Kruci, odpusťte mi to! No jistě, že jste, a k Básníkovi bych si něco takového nikdy nedovolil. Jen jsem si zvykl na tu rychlost, s jakou jste pracoval předtím. V rovnicích jste pořád kanón."
Konec už byl v dohledu, když měl Dat odejít na smluvenou schůzku s Darem v simulátoru.
"Tahle technologie mi schází," přiznal Dare, když se rozhlédl po holé místnosti. "Při všech těch našich aktivitách bychom brzy mohli jít do starého železa, kdybychom cvičili jen mezi sebou navzájem - a při našem bohatství si nikdy nebudeme moci dovolit loď se simulátorem."
"Hvězdná flotila vám není definitivně uzavřena, kdybyste se chtěl vrátit," připomněl mu Dat.
"To ne," odpověděl žoldnéř. "Už bych pod tou tuhou disciplínou nedokázal žít. Příliš jsem si zvykl na nezávislost." S despektem nad sebou samým se usmál a dodal: "Také rád velím. Jen málo velitelů bezpečnosti od Hvězdné flotily to dotáhlo na kapitána."
"Málokterý se toho dožije," uklouzlo Datovi - a okamžitě toho litoval. Samozřejmě, že měl na mysli Tashu Yarovou, a v té chvíli zapomněl, že Dare byl nejen odpovědný za směr, jímž se ubírala Tashina kariéra, ale navíc i mužem, který ji miloval a chtěl si ji vzít.
Ale Dare pouze řekl: "Až příliš pravdivé," zakryl si oči a otočil se. Pak si svlékl blůzu a začal se rozcvičovat. Dat ty pohyby znal, protože je u Tashy často viděl. Dnes však měl poprvé důvod je sám vyzkoušet.
Nejprve Dat zjistil, že ho od včerejška bolí celé tělo, ale když se ohnul a protáhl, tak jak to viděl u Dara, přestával bolest cítit.
Moc mu to nešlo, ale Dare mu ukázal vhodné polohy a Dat začat za chvilku chápat, co to znamená "dát si rozcvičku."
"Ohněte se ještě víc," řekl Dare, když se Dat dotkl špičkami prstů podlahy.
"Dělám to jako vy," odpověděl Dat.
"To ano, ale vy jste o mnoho let mladší než já a neměl jste ještě zlomenou páteř. Ne - nehmitejte!"
Darův varovný hlas zazněl, když se Dat pokusil přinutit lidské tělo udělat totéž, co šlo tak snadno s androidím. "Nikdy ne silou - tak si přivodíte jen zranění," vysvětloval Dare. "Využívejte k protažení váhu svého těla."

Opravdu měl pocit, že se mu svaly natahují, a brzy mohl na podlahu položit dlaně. "Výborně!" pochválil ho Dare. "Teď pomalu nahoru -neztrácejte rovnováhu."
Dat se narovnal, cítil se lehce dezorientovaný díky změně tlaku v hlavě, ale závrať neměl. Pak spatřil Darův zachmuřený pohled. "Udělal jsem něco špatné?"
"Ne - ale nesmíte ztratit svou pružnost, Date. Děti se s tím rodí, ale téměř každý člověk ji ve dvaceti ztrácí. Je to jedna z výhod, kterou má menší muž nad protivníky s větší silou a hmotností." Vzhlédl. "Počítači, polštáře na podlahu, stěny a bezpečnostní pole." Polštářky se objevily okamžitě. Bezpečnostní pole se zaktivizuje, až teprve když by některému z nich hrozilo po prudkém pádu nebezpečí zranění. "Jdeme na to, Date, začneme tím, že zjistíme, co už umíte." A Dare se vrhl Datovi na hrdlo.
Dat automaticky pozvedl obě ruce vzhůru, vložil je mezi předloktí svého protivníka a odhodil je stranou. Avšak to žoldnéře nezastavilo. Vrazil ramenem do Datovy hrudi. Dat pod tím úderem upadl, ohromený, jak snadno byl poražen dřív, než se vzpamatoval. Dare pak vyskočil a položil botu na Datův ohryzek.
Dat poprvé rozladěně zjistil, jak je bezmocný proti někomu, kdo ví, jak na to.
Dare odstoupil.a nabídl Datovi ruku. "Analyzujte," poručil.
"Já - nikdy jsem se neučil takhle bojovat. Neměl jsem to zapotřebí."
"Zamítavá odpověď je k ničemu," řekl Dare. "Váš první pohyb byl správný. Váš druhý pohyb byl špatný, protože jste ho vůbec neudělal."
"Já... jak prosím?"
"Kdybych tímto způsobem zaútočil na androida, zřejmě bych si pohmoždil nebo vykloubil rameno a výsledkem by bylo, že byste se jen trochu zapotácel. Je to tak?"
"Je. Worf by mě pravděpodobně porazil, ale i on by se při tom možná zranil."
"Ale teď jsme oba z masa a krve a zhruba stejně velcí. Zkuste mě napadnout," vybídl ho Dare.
Dat to udělal, v očekávání prvního pohybu se stejně jako Dare mírně natočil, když se jeho paže rozlétly do stran, a pokusil se do muže narazit -
Ale Dare se mu jednoduše vyhnul a nechal Data vlastní setrvačností proběhnout pár kroků!
"To jde pouze jednou," upozornil ho Dare. "Pokud váš protivník není opilý nebo velmi hloupý, nezkoušejte nic podruhé. Pojďte znovu.
Dare se tentokrát mírně pohnul do strany popadl Data za paži a přehodil si ho přes bok. Dat dopadl měkce do bezpečnostního pole, které ho zachytilo.
Dat se postavil na nohy a ohmatával si místo, kde ho Dare uchopil. "Vyzkouším si to."
Poprvé se mu, podařilo pouze to, že se v sevření chvíli motali. Dare se pak otočil a přišpendlil ho k zemi. Když ho pak propouštěl, řekl: "Roztáhněte nohy, tak budete mít dobrou základnu, abyste udržel rovnováhu."
Na druhý pokus se Datovi podařilo Dara přehodit. Dare vstal a smál se. "Jste přirozený talent, Date. Když už jste musel vyměnit ten jemně seřízený aparát za tělo z masa a krve, alespoň máte houževnaté tělo z masa a krve."
"Doktorka Pulaská říká, že se těším nejlepšímu zdraví."
"O tom není pochyb. Ale bude jen na vás, jestli si je budete udržovat. Ještě to párkrát procvičíme, abyste to měl zažité."
Dvakrát Dat Dara přehodil, ale při třetím pokusu se mu Dare náhle vykroutil a podrazil mu nohy. Dat opět spadl na žíněnku - Dare ovšem také. Dat se vymrštil a vrhl se na něho. Dostal však pouze kopanec oběma nohama do prsou, který ho odhodil takovou silou, že ho muselo bezpečnostní pole zachytit, aby se neuhodil o stěnu.
Dare nicméně řekl: "Dobrý instinkt, Date. Vždycky využívejte slabého okamžiku. A teď vám ukážu, jak se to má dělat."
Hodina rychle uběhla. Avšak zdálo se, že na každý hmat který se Dat naučil, zná Dare protihmat. Stejně jako Worf, tím si byl jistý.
"Samozřejmě," přisvědčil Dare. "Je to jeho práce, Date, zatímco vaše ne. Mohla by být, ale já znám tyhle vědecké typy. Zvyknete si na rutinu minimálního cvičení, abyste si v rozumné míře udržel zdraví a kondici, ale nikdy se vám to nebude moc zamlouvat."
"Tahle hodina se mi docela zamlouvala," řekl Dat. "Díky, Dare. Alespoň mě teď, když už mám trochu cviku, poručík Worf pustí do služby. Snad až budu mít po směně -"
"Dnes už ne, Date," řekl mu Dare. "Za pár hodin tu námahu pocítíte. Sakra, já možná taky. Já už jsem dlouho něco podobného celou hodinu nedělal."
Datovi bylo horko a zpotil se. Nepředpokládal to, když si dával schůzku v simulátoru. Měl sotva čas se osprchovat a převléknout. Žaludek ošidil nějakým kuřecím sendvičem, jablkem a mlékem. Ty různé příchuti ho fascinovaly, ale bohužel je nestačil náležitě vychutnat.
Avšak hned jak vyšel z turbovýtahu, obrátil se k němu Picard a řekl: "Do mé instruktážní místnosti, pane Date."
Když se octli za zavřenými dveřmi kapitánovy instruktážní místnosti, Picard řekl: "Posaďte se, Date."
Dat si sedl na pohovku a ruce složit do klína. Kapitán si však nevzal křeslo, ani nezašel za stůl, ale zůstal stát.
"Dal jste Wesleymu Crusherovi úkol, aby pomohl vašim přátelům s počítačem."
"Ano, pane. Wesley ještě nevykonává prioritní službu, proto nepodléhá vašim zákazům."
Picard zavrtěl hlavou. "Žádné předpisy jste neporušil. Mám obavu z následků, které by to mohlo mít na chlapcovu výchovu."
"Praktická aplikace učebních hodin může jeho vzdělávání jen prospět. Mimochodem, objevil vzorec pro výpočet geodesik, který chci sám vyzkoušet. Jestli se ukáže, že je opravdu tak užitečný, jak se zdá, přidám ho do našeho vlastního navigačního programu."
Picard si založil ruce a poškrábal se na bradě. Dat z gesta usoudil, že kapitán zvažuje, zda má či nemá říct něco nepříjemného.

Dat zachytil koutkem oka nějaký pohyb. Podíval se na své ruce a zjistil, že se mu prsty nervózně chvějí. Přinutil se ke klidu.
Kapitán pravil: "Pane Date, nepochybuju o vašem úsudku, pokud jde o chlapcovo vzdělání. Pod vaším vedením udělal značný pokrok. Co mi však působí starosti, je to, že se stýká... s jistými osobami."
"Já... nerozumím, pane."
Picard vzdychl. "Nemám námitek, když se Wesley stýká s někým, kdo přijde na palubu Enterprise, pokud jsou přítomni i další členové posádky. Ale dnes přišel na můstek plný dojmů z násilnických historek, které zřejmě považuje za vrchol dobrodružství."
"Ach tak," řekl Dat. "Pracoval se Sdanem a Básníkem. Wesley se jim také moc líbil."
"A právě to," pravil Picard, "mě znepokojuje."
Dat hned nepochopil. Pak se zhrozil: "Obáváte se snad, že by Wesley mohl utéci a stát se žoldnéřem?"
"Adinovi lidé poznali jeho schopnosti, lichotí mu a nalévají mu do hlavy příběhy plné divokých zápletek a hrdinství. Co si myslíte vy, že mají za lubem?"
"Poskytnout mu trochu zábavy za to, že jim pomáhá," odpověděl Dat. "Kapitáne, já ty lidi znám. I kdyby se Sdanovi nebo Básníkovi zamanulo pokoušet Wesleyho, aby se k nim připojil, čemuž ostatně nevěřím, Darryl Adin by o tom nechtěl ani slyšet."
Picard přikývl. "Ano, jsem si jist, že v tom máte pravdu. Větší strach mám z toho, co si myslí Wesley."
"Nemůžeme ho stále jenom ochraňovat. Žije mezi lidmi, které respektuje a obdivuje. Kdyby ho napadlo připojit se k Darově skupině, rychle by mu to rozmluvili. To by ho mohlo ranit, ale zklamání, která už prožil, ho zocelila. Když ho nenecháme dospět, bude mít vážné potíže, až se zapíše na Akademii Hvězdné flotily."
Picard se na něho podíval. "Za ten jeden den, co jste člověkem, jste ohromně zmoudřel."
"Jako android bych řekl totéž."
Picard pokýval hlavou. "Jistěže. Snad jsem trochu... příliš ochranářský. Přesto," řekl kapitán a otočil tvář ke hvězdám, které byly viditelné výhledem za jeho zády, "jestli se Wesleymu něco stane, budu se muset zodpovídat Beverly Crusherové."
"To bych vám nezáviděl, kapitáne."
Picard se ohlédl zpět a zamyšleně se na Data zamračil. "Děkuju vám, pane Date. Pokračujte ve Wesleyho výuce jako dosud. Můžete se vrátit na své stanoviště. Když budete mít čas, udělejte si testy z navigačních programů. Chci, abyste se rekvalifikoval co nejdříve."
Rekvalifikoval? Dat chápal, že jeho fyzický a psychický stav vzbuzoval pochyby, ale jeho schopnosti plnit každodenní povinnosti? Už chtěl začít protestovat, ale velmi rychle si to rozmyslel. Konec konců, nevěděl, jaké mezery v aktivní paměti mohlo zanechat jeho dobrodružství na Elysii. Skutečnost, že zatím žádné neshledal, neznamenala, že neexistují. Rekvalifikační proces byl požadován na důstojnících, kteří byli mimo aktivní službu na lodi déle než šest měsíců. Bylo jen rozumné, že to Picard nařídil někomu, kdo se učil žít se zcela novou fyzikální strukturou těla.
Ale jak dlouho to bude trvat? A... co když ten proces odhalí nedostatky, které nebude možné rychle odstranit? Kdyby se musel vrátit na Akademii a znovu studovat, je možné, že by ho pak přidělili na jinou loď - ale Enterprise byla místem, kde našel domov, opravdové přátele a - teď už doslova - začal žít.
"Ano, pane," řekl Dat kapitánovi a odebral se na své stanoviště, rozhodnutý rekvalifikovat se, jak rychle to jen půjde. Pokud se tomu dalo nějakým způsobem zabránit, neměl vůbec v úmyslu ztratit domov a přátele na palubě Enterprise.

Kapitola devátá

Dat byl zpátky ve službě u navigace. Pravidelná obměna členů posádky přivedla kadeta Serenu Gibsonovou na operátorské stanoviště. Jelikož se jednalo o běžný let, standardní obměna, která měla umožnit všem kvalifikovaným členům posádky načerpat zkušenosti z práce na můstku, bude pokračovat, dokud nedorazí na místo konfliktu. Pak už budou stanoviště na můstku obsazena jen zkušenými důstojníky.
Gibsonová hleděla na Data, když přebíral od Wesleyho Crushera kormidlo. Wesley zatím přešel na vědecké stanoviště na horním můstku. "Jestli máte nějaké otázky," řekl jí Dat, "ptejte se."
Sklopila oči. "Promiňte, nechtěla jsem na vás zrovna civět. O tom, co se s vámi stalo, si povídá celá loď. Zeptám se vás až po službě." A obrátila svou pozornost na palubní desku před sebou.
Dat nad svým pultem svraštil čelo. Nechtěl naznačit, že by se měla na můstku vyptávat na osobní věci. Ve známém prostředí dokonce začínal zapomínat, že se mu stalo něco zvláštního.
Až dokud si to nebyl nucen připomenout. Vložil do navigačního pultu svou identifikační značku a údaje mu vmžiku přelétly před očima. Nastavil počítač na lidskou rychlost a doufal, že si toho nikdo nevšiml. Pak se obeznámil s nejnovějšími informacemi.
Udržovali kurs samdiánský sektor, těsně pod hranicí maximální hyperprostorové rychlosti, všechny systémy fungovaly normálně. Výhled ukazoval jen míjející hvězdy.
Dat pohlédl na Gibsonovou. Nijak zvlášť ji neznal, nedokázal si ani vybavit, že by s ní někdy měl delší rozhovor. Znamenalo to, že neměl, nebo mu jeho lidská paměť vynechávala? Na tak hezkou ženu by určitě nezapomněl.
Gibsonová byla blondýnka a vlasy nosila rozpuštěné až na ramena. Uniformy Hvězdné flotily nenechávaly nic představivosti druhých a ona ji měla pružnou a ztepilou. Zřetelně voněla po čemsi sladkém a -
"Dělám něco špatně, pane Date?" zeptala se, když si všimla, že si ji prohlíží.
"Ale ne. Pokračujte," odpověděl a rozpačitě se zadíval na svou desku. Bude muset rozvíjet lidskou schopnost vzdorovat při službě náporu smyslových informací.

Rozhodnut nenechat se vyhnat z můstku, až Enterprise dosáhne cíle cesty, vyhledal si Dat testovací program pro kormidlo a začal si dělat cvičení. Program obsahoval nahodilé situace určené k přezkoušení uživatele v různých navigačních situacích. Testy by samozřejmě zmizely z desky, kdyby senzory zachytily jakýkoli důvod pro uvedení ovládacího pultu kormidla znovu do činnosti. Dat se nemusel obávat své děsivé neschopnosti rozdělit pozornost jako android. Loď byla konstruována tak, aby vyvážila lidskou omylnost.
Dat si pomalu zvykal na zřetelnou časovou prodlevu ve svém výkonu. Když si vyvolal výsledky, s úlevou zjistil, že délka jeho reakce je bezpečně v toleranci Hvězdné flotily.
Zahnízdil se znovu v křesle a uvědomil si, že za ním někdo stojí. Ohlédl se a spatřil Willa Rikera, který se mu díval přes rameno. "Dobrý výkon, Date," poznamenal. "První pokus"?"
"Ano, pane."
"Tak pak je to výborné. Jste samozřejmě kvalifikován pro službu u kormidla. Dám to do lodních záznamů."
"Děkuji, pane. Ovšem navigace, operátorské stanoviště nebo vědecké dovednosti mi nepůsobí největší starosti," přiznal se Dat. Díky lehkosti, s jakou prošel tou první zkouškou, teď získal sebedůvěru.
"Worf?" zeptal se tiše Riker.
"Nevím, jestli mě schválí do aktivní služby."
"Chcete, abych vám dal pár praktických cvičení, než vás přezkouší?" nabízel se Riker.
"Díky, veliteli, ale Darryl Adin už s tím začal."
"Slyšel jsem," přikývl Riker, "že býval zatraceně dobrý. Zřejmě stále je, protože je ještě naživu. Zjednejte si ho i na nácvik střelby na cíl. Jeho rekord Hvězdné flotily v ostré střelbě je stále v platnosti."
Dat poprvé zažil pocit běžně lidmi popisovaný rčením: "Srdce mu spadlo do kalhot."
Na nácvik střelby na cíl vůbec nepomyslel, protože jako android měl schopnost dosáhnout stejné telemetrie, která ovládala lodní fázery a fotonová torpéda. Minul jen v případě, že se jeho cíl pohnul poté, co vystřelil.
Teď bylo všechno pryč. Bude to, jako by předtím nikdy nedržel fázer v ruce.
Přestože Datovi náhle vyschlo v ústech, vysoukal ze sebe: "Děkuji vám, veliteli. Požádám Dara, aby mi pomohl i s tím."
Avšak nemohl se ubránit pocitu, že až Enterprise dorazí k hranicím konfliktu, dostane rozkaz, aby opustil můstek a přešel na nějaké pomocné vědecké či technické stanoviště.
Ke konci směny se na můstek vrátil kapitán Picard a usadil se do velitelského křesla, aby doplnil své záznamy. Pak řekl: "Pane Date, lodní záznamy říkají, že jste prokázat svou navigační způsobilost. Příští směnu si prohoďte úkoly s kadetem Gibsonovou."
"Ano, pane."
Ze svého stanoviště na horním můstku se ozval Worf: "Kdy budete připraven se kvalifikovat z fyzické kondice, zbraní a boje beze zbraně?"
Dat nutil svůj hlas do přirozeného tónu ve snaze zakrýt strach. "Právě tyto požadavky jsou nejvíce ovlivněny mou změnou, ehm, stavu. Žádám zdvořile o další čas, abych mohl před přezkoušením cvičit."
"Rozumné," odpověděl Worf, ale podle tónu jeho hlasu to znělo jako urážka. "Oznamte mi, až budete připraven."
"Doufám, že to bude dříve, než dosáhneme samdiánského, sektoru," řekl mu Dat.
"Date," řekla mírně poradkyně Troi, "myslím, že si neuvědomujete, jak mnoho záleží na psychice. Nemůžete být ještě připraven pro výsadkový tým."
"Ale já -" Dat se náhle zarazil. Nikdy předtím se s ostatními důstojníky nehádal. Když to začne dělat teď, budou si určitě myslet, že s jeho emocemi není všechno v pořádku.
"Samozřejmě, že se podřídím vašemu posudku, poradkyně - ale jsem nucen dodat, že -"
"Nic si z toho nedělejte, Date," přerušila ho Troi a chápavě se usmála. "Budeme se snažit povolit vám službu na můstku, hned jak to bude možné. A nesnažte se tak příkře kontrolovat své emoce. Po tom všem, co se s vámi stalo, je normální, že jste plný silných dojmů. Jejich potlačování způsobí jen ještě větší stres."
Ta její zatracená betazoidská empatie! Musela tajně sledovat všechno, co cítil od chvíle, kdy vkročil na můstek. Ale to by zahrnovalo i jeho výpadek pozornosti ve službě, když ho rozptýlily smyslové dojmy vyvolané kadetem Gibsonovou.
Dat cítil jak mu hoří tváře a věděl, že se opět červená. Troi už však neřekla nic, jen mu věnovala svůj chápavý úsměv.
Cítit se potom ještě hůř.
Posádka, která je měla vystřídat, už přicházela na můstek a Dat se mohl vytratit. Po několika hodinách sezení cítil bolesti, které mu Dare po té ranní námaze sliboval.. Takové bolesti by potřebovaly akustickou sprchu. Alespoň si nemohl vzpomenout na nic jiného, co by je utišilo.
Ale když Dat vstoupil do turbovýtahu, Wesley Crusher se rozběhl po horním můstku jako střela, aby ho dohonil.
"Date, můžu si přehodit hodinu na zítra?"
"Z jakého důvodu, Wesley?"
"Když jsem těm lidem pomáhal s počítači, přišel jsem na myšlenku, jak zdokonalit naše navigační rovnice."
"Já vím. Chci si tvůj objev prostudovat."
"Ne - nejde o hvězdné mapy," odporoval chlapec. "To bylo včera. Tohle je úplně nová myšlenka. Ukážu vám to," dodal, když kráčeli po chodbě vedoucí k jejich kajutám.
Wesley stále obýval apartmá pro vyšší důstojníky, jež předtím sdílel se svou matkou. Ostatní důstojníci, kteří za něho teď odpovídali, ho chtěli mít nablízku.
Protože Dat znal Wesleyho nadšení, uvědomoval si, že pokud nechá chlapce pracovat na svém počítači, bude mít dalších několik hodin hosta. A tak se zastavil u Wesleyho dveří a řekl: "No dobrá. Tak mi to ukaž."
Ale přestože Wesley otevřel program na svém počítači, nezačal pracovat hned. "Nemáte hlad, Date?" zeptal se.

Data vyděsilo, když jeho žaludek odpověděl zřetelným zakručením, ještě než mohl něco říci. Wesley se zasmál. "To zní jako kladná odpověď. Na co máte chuť?"
"Nechám si poradit."
Chlapec se usmál. "Maminka mi vždycky dovolila jen jeden zákusek denně - ale já bych si ho raději dal k odpolední svačině, kdy ho můžu vychutnat, a ne až po jídle, když už nemám hlad."
Dat předpokládal, že chlapec se stále řídil podle matčina režimu, protože byl zdravý a rostl jako z vody. "Docela dobrý nápad," souhlasil.
Wesley si stoupl před jídelní automat. "Takže - máte rád čokoládu, Date?"
"Nevím."
"Teď jste člověk. Musíte mít rád čokoládu. Co bude pro začátek nejlepší? Už vím, počítači, dva zmrzlinové poháry s horkou čokoládovou polevou!"
Když Dat ochutnal směs, kterou mu Wesley podal, byl ohromen. Teplá byla jen čokoládová poleva, která pokrývala zmrzlinový krém. "Všechno dohromady to vytvářelo neuvěřitelnou směs teplé a studené, hořké a sladké, a tmavě hnědá čokoláda ladila dokonale s téměř bílou zmrzlinou. "Zátiší kontrastů," poznamenal Dat mezi jednotlivými sousty.
"Wesley, myslím, žes mi právě dal lekci z lidského smyslu pro umění."
Wesley měl právě plná ústa zmrzliny a proto se smíchy dusil, až se mu oči zalily slzami ve snaze polknout. Když se mu to podařilo, zasmál se naplno.
"Řekl jsem snad něco legračního?" zeptal se Dat.
"Ani ne - až na to, že jste první dospělý, který souhlasí s mým názorem, že čokoláda by se měla pokládat za formu umění. Jsem rád, že vám to chutná, Date. Příště okusíte mraženou čokoládovou pěnu."
Datovi trvalo studium Wesleyho rovnic téměř hodinu - jako android by to býval zvládl za pár minut. Jak se tak nakláněl přes chlapcovo tělo a odsouhlasil směr jeho výzkumu, pocítil opět své ztuhlé svaly. Vydal se tedy do své kajuty a zatoužil ještě víc po akustické sprše.
Sotva se však dostal do kajuty, za dveřmi stál Geordi. "No?" tázal se s úsměvem Datův přítel. "Jak to šlo na můstku? Pokud vím, neprovedl jsi nic, po čem by bylo třeba naléhavě zavolat technické oddělení."
"Snad to šlo dost dobře," řekl Dat. "Je toho prostě tolik, Geordi - tolik věcí, na které jsem nikdy nepomyslel. Wesley Crusher se může klidně stát vyšším členem posádky můstku dřív než já."
"Ale jdi," řekl soucitně Geordi. "Být člověkem zas není tak těžké."
"Asi ne, když se jím narodíš," odpověděl Dat. "Geordi, jak se můžete soustředit na to, co děláte, když jste neustále bombardováni smyslovými počitky? Už nedokážu ukládat vnější informace, abych si je vyvolal později - když je hledám, jsou pryč. Jakmile mou pozornost zaujme něco nového, ztratím přehled o tom, co jsem dělal předtím."
"Date, chce to jen zkušenosti. Za pár dní se naučíš všechno třídit na důležité a nedůležité. Pokud je to opravdu významné, ale ty se tomu nemůžeš okamžitě věnovat, pověz počítači, aby to zaznamenal."
"Ano," souhlasil Dat, "máš pravdu. To je skvělý způsob, jak rozhodnout, co je důležité: pokud to má být zaznamenáno, pak to je důležité. Pokud ne, měl bych to ignorovat. Díky, Geordi." Pak dodal: "Máš potíže s ignorováním... smyslových dojmů z... žen?"
Geordi se smál. "To jsem si mohl myslet - ztratil jsi svou aureolu, Date. Vítej ve světě pokušení. Není důvod, abys ignoroval ty příjemnější stránky opačného pohlaví, když nejsi ve službě. Ale musíš si najít místo a čas, kde se tomu budeš věnovat. Ty se samozřejmě učíš rychle." Potom se suše zeptal: "Můžu ti navrhnout něco, co ti snad v tomto směru umete cestičku?"
"Prosím, mluv."
"Neměl jsem říkat pouze věnuj se, Date. Věnuj se dámě. Podívej, já nejsem žádný odborník, ale tolik vím: dokud neshromáždíš spoustu zkušeností, nech všechno na ní. Nikdy si nic nepřipravuj dopředu. Nech ji, aby ti ukázala, co ona chce. Myslím, že ženy nevědí, že muže pokoušejí už jenom tím, že jsou ženy."
"Moje reakce tedy nebyly abnormální," oddychl si Dat.
"Ani v nejmenším. Ale neřiď se jimi, dokud ti dotyčná žena nepoví, že tě také chce."
"Teď o tom nemám čas přemýšlet," řekl Dat. "Proto mě rozčiluje, že ženy dovedou být tak... rušivé. Budu to považovat za normální lidskou reakci a ignorovat to, dokud nevyřeším ostatní starosti."
"A jaké starosti to jsou?" zeptal se Geordi s úsměvem, který Dat příliš nechápal.
"Rekvalifikace pro stav úplné způsobilosti ke službě. Enterprise má namířeno do složité situace a její druhý důstojník není schopen zúčastnit se výsadku, ani velet na můstku."
"Nuže," řekl Geordi, "co už máš splněno?"
"Oficiálně způsobilý navigovat. Zítra si to mám vyzkoušet na operátorském stanovišti."
"Dobrý začátek. Čeho se tedy bojíš? Stav úplné způsobilosti ke službě budeš mít v kapse za pár dní."
"Nebudu, mají-li v té věci nějaké slovo poručík Worf a poradkyně Troi."
"Worf není tak tvrdý, jak předstírá," ujistil Geordi Data. "Bude hodně vrčet a žvanit o nadřazenosti Klingonů, ale když předvedeš slušnou úroveň, nechá tě projít. Kruci, já jeho testy procházím, i když se mnou napřed s potěšením vytře simulátor, než mě s nevolí doporučí zase do služby. Od běžných členů posádky nečeká totéž, co od členů bezpečnostního oddílu."
To byla pravda. Datovi se velmi ulevilo, když si uvědomil, že v neozbrojeném boji už je stejně dobrý jako Geordi. Zbývaly tedy zbraně. Diky bohu, obyčejní členové posádky nemuseli dokonale znát celou škálu exotických zbraní, jako příslušníci bezpečnosti. Když zvládne ještě fázery, projde.
Což stále ještě neřešilo poradkyni Troi.
"Date, nedělej si z toho takovou hlavu," uklidňoval ho Geordi. "Až projdeš všemi ostatními testy, budeš mít

sebevědomí a Troi to pozná. Dělala by chybu, kdyby tě propustila do úplné služby dřív, než by sis zvykl. Přemýšlej o tom: chtěl bys mít teď zodpovědnost za vedení výsadkového týmu?"
"Ne," přiznal Dat. "Zvlášť po té osudové chybě, kterou jsem udělal posledně "
"Na co narážíš?"
Dat vstal a přistoupil k zrcadlu. "Podívej se na mě, Geordi. Ty,vidíš víc než kdokoli.jiný. Má... neukázněnost rozbila rovnováhu vyšších důstojníků posádky Enterprise. Jako člověk vám nemohu poskytnout nic, co bys ty, Picard, Riker a Pulaská už neměli. Jako android jsem měl sílu, rychlost a okamžité informace. Teď pro vás nemám už vůbec nic."
"Kromě svých dovedností, zkušenosti a nedefinovatelných věcí, které tě dělají tebou," řekl Geordi. "Date, ty nemáš proč se cítit provinile. Dobrý Bože, člověče, myslíš že bych zvažoval hodnotu svého speciálního zraku pro Hvězdnou flotilu, kdybych byl v tvé situaci? Kdybych si zasloužil své nejvroucnější přání, tak jako ty? Jestli se bojíš, že někdo odsuzuje, jak ses chopil příležitosti, tak tě mohu ubezpečit, že ne. A už toho necháme, máme po službě. Pojďme na skleničku do Přední desítky, třeba tam najdeme někoho, kdo nás přivede na veselejší myšlenky."
V salónku spatřil Dat Darryla Adina, jak sedí sám u stolu blízko výhledu a pozoruje hvězdy. Zatímco Geordi objednával pití, Dat k němu přistoupil a řekl: "Sdan za pár hodin dokonči počítačové opravy a vy budete moci opustit loď."
Dare se na Data podíval se sardonickým úsměvem. "Už je to jedno. Dnes nás dostihla zpráva z Brancherionu: jelikož jsme nedorazili včas, lidé, které jsme měli vycvičit, se museli nepříteli postavit bez nás. A vyhráli. Ukazuje se, že nás vlastně nakonec ani nepotřebovali."
"Máte jinou zakázku?" zeptal se Dat.
"No ovšem. Pro Stříbrného Paladýna se vždycky najde nějaká zakázka. Ale zrovna z téhle Hvězdná flotila moc radosti mít nebude " Vytáhl z kapsy malý trikodér a vložil do něj ústřižek zprávy. "Tohle mi doručila vaše lodní bezpečnost, pořád je napojená na můj kód. Ale kapitán Picard má právo to vědět."
Byla to vládní žádost ze samdiánského sektoru o pomoc Stříbrného Paladýna proti Konorům. "Hledají pomoc u každého, kdo je ochoten naslouchat. Letíte tam?"
"Nenávidím ztracené případy," řekl Dare, "ale nedokážu odolat výzvám. Potíž je v tom, že nevím, jestli tu jde o to první nebo o to druhé." Geordi si k nim přisedl. Před Data postavil vysokou sklenici světle hnědé tekutiny. "Arkturský mošt. Guinan radí, abys to zkusil, Date. Když ti to nebude chutnat, je tu ještě spousta dalších věcí k ochutnání."
"Díky, Geordi. Dare -?"
"Ale samozřejmě, jen zůstaňte, Geordi. Není to žádné tajemství. Kapitán Picard udělá jistě spravedlivé rozhodnutí, až se rozhodnu já sám."
"Jaké rozhodnutí?" zeptal se Geordi.
"Jestli nás nechá vézt se při maximální rychlosti na Enterprise, abychom dorazili společně, nebo jestli nás vysadíte, jakmile budou naše lodi opravené, abychom do Samdiánského sektoru dorazili až několik dnů po vás." Zatímco Dare vysvětloval Geordimu situaci, Dat okusil mošt. Bylo to velmi sladké, s náznakem nějaké zvláštní, avšak příjemné příchuti doplňující ovocnou esenci.
Darova otázka však odvrátila jeho pozornost od nápoje: "Můžete mi vy dva o tom konfliktu poskytnout nějakou odtajněnou informaci?"
Dat se stále nemohl zbavit automatické snah o vyvolání informací, když mu někdo položil přímou otázku. Žádné informace tam ovšem nebyly. "Vím jenom, že Konoři napadli planetu Dacket v samdiánském sektoru, zjevně bezdůvodně."
"Takovou informaci se dovím přes službu veřejného zpravodajství," odpověděl Dare suše.
"Ani já nevím nic dalšího," řekl Geordi.
Datova zvědavost nevyprchala ztrátou těla androida. Ovládla ho nutkavá potřeba vědět. "Tak pojďme k počítači," navrhl.
Přední desítka měla sloužit jako místo odpočinku. Přesto byly přes chodbu menší odpočinkové místnosti vybavené počítači. Našli si jeden volný a Dat si vytáhl informace o samdiánském sektoru.
Jednalo se o obchodní společenství tří planet kolonizovaných před mnoha staletími jedinou humanoidní rasou. Do dnešních dnů cestovali prostorem jen rychlostí menší, než byla rychlost světla. Měli vzkvétající kulturu a obchod v rámci svých planet, avšak nestáli o spolupráci se zbytkem galaxie.
Ještě než vůbec vznikla Federace, tyto tři planety spojenými silami odrazily pokus Klingonů o okupaci. Poté zůstaly delší dobu jaksi stranou, a dokonce i v době, kdy si zbytek galaxie osvojil nadsvětelnou rychlost, měly techniku na dostatečné úrovni, aby bylo těžké je ovládnout. Navíc planety nenabízely chtivým útočníkům nic víc než zlato či dilithium. Dobyvačné kultury se obrátily k snadnějším cílům a Samdiánci žili dál v míru a izolaci.
Na obrazovce se objevilo několik obrázků starší generace. Těch pár samdiánských artefaktů kdysi zkonfiskovala Federace ferengijským či orionským pirátům, kterým se občas podařilo zaútočit na samdiánské lodě plující po okraji sektoru. Takové nájezdy však byly ojedinělé. Opakované útoky narážely na dobře vyzbrojenou obranu. Ty tři planety se vždy navzájem podporovaly.
Díky své dobrovolné izolaci se Samdiánci sami připravili o intelektuální výměnu, která přispěla k síle Federace, a okolní kultury už měly nad nimi technicky navrch. Během posledních padesáti let bylo možné samdiánský sektor dobýt bez velkých ztrát na životech a technice - avšak než se o to někdo pokusil, Federace uzavřela mír s Klingony. Ferengové, Orionci a jiné agresivní kultury neměly chuť riskovat, že by útok na tuto mírumilovnou populaci byl interpretován jako první výstřel válečné agrese.
Jen máto kultur bylo v pokušení prověřit spojené síly Federace a Klingonského impéria. A tak Samdiánci dál žili v míru, aniž cokoli tušili - dokud se neobjevili Konoři.
Podle zpráv, které obdrželi z Dacketu, přibližně před pěti lety podle Standardního kalendáře Federace zahájili Konoři

nemilosrdné útoky na samdiánský sektor a brutálně ovládli planetu Jokarn. Teď se chystali na Dacket a Gellesen měl samozřejmě být dalším cílem.
Konorům nešlo o zboží ani suroviny. Šlo jim o planety. Stejně jako Klingoni byli válečníky každým coulem, rozdíl však spočíval v tom, že neměli zábrany zaútočit na bezbranného protivníka. Rychle a účinně zabíjeli muže, ženy i děti, kteří se jim postavili, a zbytek zotročiti. Pak se usadili v hotových domech, zmocnili se veškerého zemědělství a průmyslu a chovali se, jako by jim planeta odjakživa patřila.
Dare zavrtěl hlavou. "Tohle přesahuje vše, co dokážu zvládnout. Už se Federace někdy s Konory střetla?"
Dat prošel záznamy. "Nic," řekl.
"Date," řekl Geordi, "nezdá se ti zvláštní, že Samdiánci neposlali o útočnících víc informací?"
"Třeba nevědí nic víc než tohle," uvažoval Dat. "Ale odkud ti Konoři přišli?" ptal se Dare.
"Nulová informace," odpověděl Dat, když opět bezvýsledně prošel záznamy. Pak svraštil.čelo. "Počítači - sféricky prohledej obydlené světy v okruhu padesáti světelných let od samdiánského sektoru."
"Provádím."
"Dej nám to na obraz."
Na stole před nimi se objevilo holografické zobrazení daného kvadrantu s obydlenými světy označenými bílými tečkami. Dare řekl: "Pomalu s tím otáčejte, Date."
Dat to udělal, nejprve po vertikální, a pak po příčné ose. "To by nemělo být možné," prohlásil, protože neexistoval směr, odkud by Konoři mohli přijít, aniž by minuli tucty obydlených světů. "Počítači, hlásily nějaké obydlené světy na tomto obraze útoky Konorů?"
"Negativní."
"Tak potom," uvažoval Dare, "jim šlo pouze o útok na Samdiánce."
"Na mírumilovný lid, který se neodvážil opustit svůj sektor po celá staletí?" pochyboval Dat.
"Počkejte," řekl Geordi. "Řekl jsi obydlené světy, Date. Samdiánské planety jsou třída M. Počítači, vymaž z obrazu všechny obydlené světy, které nepatří do třídy M."
Asi čtvrtina bílých teček pohasla, ale stále bylo zřejmé, že ať už Konoři přišli odkudkoli, museli minout spoustu světů, které se jim hodily stejně dobře jako samdiánský sektor. "To není logické," poznamenal Dat. "To, co dělají, naznačuje, že vyhledávají světy, aby je okupovali, ale přitom ignorovali všechny tyto potenciální planety. Proč?"
"Snad proto," řekl Geordi, "že potřebují přesně ten shluk podobných světů, jeden blízko druhého, jako mají Samdiánci."
"Anebo se bojí zaútočit na někoho, kdo se jim silou rovná," dodal Dare. "Samdiánský sektor je výborné strategické místo. Kdyby měli Samdiánci smysl pro technologický rozvoj a vytváření spojenectví se svými sousedy, nebyli by se dostali do takové tísně. Jaké mají Konoři zbraně? A lodě?"
"Nulová informace," odpověděl počítač.
"Zatracení blázni, ani nevědí, jak mají žádat o pomoc," zabručel Dare. "Potřebujeme znát všechny dostupné informace, abychom mohli vytvořit obrannou strategii."
"My?" zeptal se Geordi.
"Snad jsme všichni spojenci," odsekl Dare. "Doufám, že nás kapitán Picard nechá na Enterprise. I když to zřejmě nebude nic pro nás, uvažujte. Podle situace se zdá, že je to jasný případ pro Hvězdnou flotilu, kdy je třeba ochránit lid, který byl bez vlastní viny napaden."
"Jistě to tak vypadá," přisvědčil Geordi. "Date, myslím, že bychom měli kapitánovi říct o tom, na co jsme právě přišli."
"Můžu jít s vámi?" zeptal se Dare.
"Váš vklad by mohl být prospěšný," řekl Dat. "Počítači, kde je kapitán Picard?"
"Kapitán Picard je v simulátoru."
V simulátoru, který byl upraven jako tropické prázdninové letovisko, se právě zdržovala většina vyšších důstojníků. Picard seděl s Kate Pulaskou na slunném místě u jednoho z malých stolků s vyhlídkou na bazén. Will Riker byl ve vodě, sledoval Serenu Gibsonovou, jak se poněkud nemotorně pokouší o skok, radil jí, jak má zlepšit styl, a vybízel ji, ať to zkusí znovu.
Pulaská vzhlédla, když spatřila, jak k nim kráčí Dat, Geordi a Dare. "Ale ne," vzdychla, "právě, když se mi podařilo přesvědčit kapitána, aby si odpočinul, je tu problém."
"Žádný problém," řekl Geordi. "Jen sdělení."
"Nemůže to počkat?" zeptala se lékařka. "Za tři dny se dostaneme do situace, která bude ode všech vyžadovat maximální koncentraci. Date, neberte si příklad z kapitána Picarda. Podívejte se -" rozhlédla se kolem a spatřila Rikera, jak se směje, když ho Gibsonová pocákala, "- na velitele Rikera. On ví, že odpočinek mu umožní, aby byl ve službě výkonnější."
"Doktorko," řekl Picard, "jak můžu odpočívat, když přemýšlím, jaké důležité sdělení přimělo mé dva důstojníky, aby mě vyhledali v simulátoru? Pojďme dovnitř, pánové."
Simulátor jim poslušně poskytl dobře vybavenou konferenční místnost a Dat předložil kapitánovi, co právě zjistili o Konorech a Samdiáncích.
Picard si prohlížel obraz a našpulil rty. "Takže původ Konorů je záhadou. Nemáme žádné záznamy o nich ani o jejich lodích. Zvláštní."
"Velice zajímavé," souhlasil Dat.
Picard mu věnoval jeden ze svých posupných pohledů. "Vás nic nezbaví lásky k záhadám, že Date?"
"Asi ne, pane. Je to rys povahy, který zřejmě sdílíme."
"O-ovšem;" protáhl Picard. "A vy, pane Adine - vy jste tu proč?"

Dare mu vyložil co bylo v těch dvou zprávách, které dostal. "Naše lodě jsou téměř v pořádku," řekl. "Jsou to nejrychlejší soukromá plavidla, ale hvězdným lodím galaktické třídy se nemohou rovnat. Soudě z toho, co víme o útoku na Samdiánce, si nedokážu představit, že by Federace odmítla pomoc. Přesto musím na výzvu odpovědět. Jestli nás vysadíte, dorazíme o několik dní později než vy, pravděpodobně právě včas, abychom byli svědky toho, jak Konoři táhnou zpátky, odkud přišli.
Ztráta času a sil. Ale kdybychom se mohli svézt s vámi -"
"Ale ovšem, že můžete," přerušil ho Picard. "Nepočítejte ale, že se chystáme vstoupit do války."
"Já jsem nezapomněl nic z hodin na Hvězdné flotile," pousmál se Dar. "Být donucen bojovat se rovná ztrátě první bitvy. Jenže tahle válka začala bez nás. Jediný možný způsob, jak ji zastavit, aniž byste se do ní zamíchali, spočívá v tom, že Konoři se stáhnou nebo budou vyjednávat, až se objeví Enterprise."
"V to můžeme doufat," přisvědčil Picard. "Zdá se, že se tam objevíme první, ale klingonský křižník Pagh tam dorazí do osmi dnů a další lodě jsou na cestě. Pokud nejsou Konoři ryzí váleční šílenci, což se podle toho, jak se po ovládnutí planety zabydleli, nezdá pravděpodobné, mohli by se sklonit před větší sílou."
"Pokud je naše síla větší," poznamenal Dat.
Picard se na něho zpytavě podíval, ale Dat pokračoval: "Samdiánci neposkytli žádné záběry konorských lodí. Jsou snad pod clonou? Nebo je jich tolik a tak silných, že se Samdiánci obávají, že ani Federace by nebyla ochotna poslat lodě s posádkami nutnými k jejich porážce?"
"Zjistěte to, pane Date. Hledejte klíč k původu Konorů. Dejte mi něco, na čem by mohla pracovat Troi se svým psychotýmem, nebo něco, co bych mohl předat Thralenovi ze sociologie. Potřebujeme vědět, o co Konorům kromě zabíjení jde. Nechci už ani slyšet o nějakých stínech."
"Ano, pane," řekl Dat a zvedl se k odchodu.
Už byl u dveří, když Picard náhle zvolal: "Date!"
Otočil se. "Ano?"
"Teď si dejte pohov, zatraceně. Omlouvám se - zapomněl jsem, že už nejste žádný stroj, a vy jste na to zřejmě také zapomněl."
"Často si to připomenu, pane."
"Ano, ovšem, odešel jste ze služby a rovnou jste se vrhnul na počítač, abyste našel informace, které jste mi právě předal. Teď bych rád, abyste si pár hodin odpočinul, vyspal se a ráno byl zase čerstvý. Mimochodem, co kdybyste se k nám přidal? Můžete si zaplavat."
Ó je - další požadavek Hvězdné flotily. "Neumím plavat, pane."
"No, teď máte skvělou příležitost se to naučit. Geordi?"
"Jen pojď, Date," vybízel ho Geordi. "Takovou příležitost už mít nebudeš."
Nemuseli ani opouštět simulátor, aby se převlékli do plavek. Mohli si je pohodlně vzít v šatnách u bazénu.
Riker a Gibsonová se povalovali u bazénu na lehátkách a zřejmě spali. Geordi skočil bez obav do vody. Jeho visor byl dobře izolován proti vlhkosti, tak jako bývalo Datovo ústrojí androida.
Dat u kraje bazénu zaváhal a cítil podivnou nervozitu. Nedávalo to smysl. Kdyby byl android, nic by mu v bazénu nehrozilo. Kdyby se ocitl v hloubce, prostě by vyšel po dně na mělčinu. Teď byl dost lehký na to, aby ho voda nadnášela, takže: v čem byl problém?
"Pojď do vody, Date!" vybízel ho Geordi. Dat se posadil na kraj a spustil nohy do vody. Byla studená.
Dodal si odvahy a spustil se celý dolů, až stál po prsa ve vodě a třásl se po celém těle.
Geordi k němu připlaval, stoupl si vedle něho a zamračil se. "Ty máš vážně strach, Date. Pročpak?"
"Já - já nevím. Snad lidský instinkt?"
"Ne - strach z vody je u lidí získaná reakce. Novorozenci se naučí plavat bez přemýšleni. Co se ti naposled stalo, když jsi byl v takhle hluboké vodě?"
"To bylo na Elysii. Už jsem byl vážně poškozený, voda mi pronikla izolaci a dostal jsem zkrat."
"No ovšem - není divu, že se bojíš! Ale uvažuj na okamžik. Teď už zkrat dostat nemůžeš, že?" poznamenal Geordi celkem logicky.
"Ne. Teď už se mohu pouze utopit."
Geordi se zasmál. "V simulátoru ne. Voda by prostě zmizela, kdyby se někdo topil. Tohle je to nejbezpečnější místo na světě, kde se můžeš naučit plavat. Nejprve si ponoříš tvář pod hladinu a naučíš se zadržovat dech, pak se naučíš splývat a to ostatní už přijde samo."
Snadné pro Geordiho, možná. Datovi připadalo, že je odporně nemotorný, když tvrdošíjně napodoboval, co mu Geordi předváděl. Moc dobře věděl, že lidské tělo má menší hustotu než voda a tudíž je jí nadnášeno, ale když zvedl nohy z bezpečného dna a natáhl se celý na hladinu, očekával, že se potopí jako kámen.
Nestalo se tak.
Voda Data kolébala a pocit překvapení přešel v obrovskou radost. Byl to další z těch nečekaně příjemných dojmů, nechat se nadnášet a mírně kolébat vodou -
Až dokud neudělal Geordi prudký pohyb a voda nevyšplíchla Datovi do tváře.
Ztratil jistotu a šel pod hladinu. Když se zas vynořil, frkal a kašlal. Geordi se mu smál. Dat ho na oplátku pocákal a jeho přítel před ním unikl do hluboké vody. "Předpaž ruce a kopej nohama," radil mu a položil se na záda. Geordi se teď pohyboval bez zvláštního úsilí, jen občas pohnul rukou či nohou.
Jelikož si dokázal, že se neutopí, pokusil se Dat plavat. Zanedlouho se už dokázal dopravit z jednoho konce bazénu na druhý, aniž by se musel postavit na dno. Jakmile si osvojil tak jednoduchou a účelnou věc, jako jsou zavřená ústa a vyfukování nosem, když měl tvář pod hladinou, přestal se dusit a dělat další pokroky.

Náhle se voda zčeřila jakýmsi pohybem. Dat se vynořil a spatřil v bazénu tři nové lidi: Básníka, Auroru a Pris Shenkleyovou. Dara a jeho přátele zřejmě pozvali, aby se připojili ke společnosti v simulátoru. Dare zatím zůstal mimo bazén a přátelsky rozprávěl s Picardem a Pulaskou.
Pris doplavala k Datovi: "Dare říkal, že se učíte plavat. Zdá se mi, že už učitele ani nepotřebujete." Vypadala zklamaně.
"Ještě se mám hodně co učit," odpověděl. "Musím uplavat šest bazénů, abych splnil požadavky Hvězdné flotily."
"Chcete říct, že po vás chtějí, abyste udělal, všechny zkoušky ještě jednou?" zeptala se.
"Je to nutné. Kdyby to neudělali, mohl bych se jednou pro nějaký skrytý důvod stát neschopným služby. Během výsadku, nebo dokonce na můstku. Takové selhání by se mohlo stát osudným jak mně, tak mým kolegům z posádky."
"Ovšem, máte pravdu," přisvědčila. "Nezdá se, že byste měl vážnější problémy se tomu všemu přizpůsobit."
"V mnoha ohledech je fyzické přizpůsobování snadnější než mentální," prozradil jí. "Elysiánci mi dali úplně zdravé tělo. Dare tvrdí, že je zřejmě nebudu udržovat ve vrcholné kondici, a asi má pravdu. Nejsem u bezpečnosti a nebudu chtít věnovat cvičení víc času, než je nezbytně nutné. Je tu tolik věcí, které bych chtěl stihnout, a lidé jsou navíc oloupeni téměř o třetinu svého času tím, že potřebují spánek."
Zasmála se. "Ale spánek přece patří mezi příjemné věci v životě."
"Ano? Nemohu si nic vybavit, až na tu paniku, když jsem se ráno probudil a myslel si, že mě někdo vypnul."
"Však to, poznáte," řekla. "Smím vám ukázat nějaké plavecké styly?"
Dat si náhle vzpomněl na Geordiho, ale jeho přítel se zatím strategicky přesunul na jednu z lenošek u bazénu a povídal si s Rikerem. A tak Dat přijal Prisinu nabídku. Naučila ho pouze jednomu stylu, něčemu, co se nazývalo kraulem, zato to byl jeden z nejúčinnějších stylů, které lidé používali. Po delším šplouchání a potápěni se mu nakonec podařilo sladit paže, nohy a hlavu, a chvíli plavali společně s Pris vedle sebe.
"Myslím, že už jsem svraštělá až dost," oznámila Pris.
Dat okamžik nechápal, ale pak si všiml, že i jeho kůže je z pobytu ve vodě vrásčitá. Hned, jak vylezli z bazénu, se však začala znovu vyhlazovat.
Akustická sprcha v šatně je rychle vysušila. Pris se vrátila v bledě modrých šatech, které měly stejnou barvu jako její oči, a se svatozáří blonďatých loken. Ani Dat s sebou neměl nic, čím by zkrotil své vlasy. Všiml si, že ani Riker. Zřejmě bylo přípustné, aby byl po plavání tak trochu neupravený. Přestože se první důstojník převlékl znovu do uniformy a připojil se na palubě ke kapitánovi, prameny vlasů mu spadaly do čela.
"Nedáme si tu večeři?" navrhl Dat Pris. Vzduch dráždivě voněl jídlem, a po té námaze dostal hlad. Kouzlem simulátoru se prostor nad bazénem proměnil v zahradní restauraci.
Dat nechal Pris vybrat menu a zjistil, že mu chutná roastbíf s pečeným bramborem, jeho měkké patro se chová neutrálně vůči mrkvi a vůbec mu nesedí chuť hořčice či křenu. Další "získané chutě", zdálo se. Jeho salát byl však první věcí, která chutnala tak jako vždy - syrová zelenina byla téměř bez chuti, pro člověka, či pro androida.
Dat zjistil, že dokáže při jídle konverzovat a zároveň si být také vědom toho, že Pris je krásná a žádoucí žena. Vzpomněl si, jak se o něho zajímala, když se poprvé setkali na Trevě. Vzpomněl si i na to, jak otevřel své flirtovací soubory a prožil příjemnou epizodu, která však k ničemu nevedla.
Zjistil, že dnes večer flirtuje bez pomoci databanky; a líbilo se mu to.
Až dokud si, nepřipomněl Tashu. Kdyby byl už tehdy člověkem, asi by na ni reagoval stejně zvláštním a pro něho tak novým způsobem. Nebo kdyby Tasha ještě žila -
Byla by tu s Darem, uvědomil si, a využila by příležitosti, že může být s mužem, kterého milovala od chvíle, kdy ji vysvobodil z pekla její rodné planety. Touhle dobou by se vlastně už nejspíš vzdálili, aby mohli být spolu sami.
"Date?" zeptala se Pris. "Kam jste se mi to ztratil?"
"Promiňte," zareagoval a jeho příjemná nálada byla pryč. "Prosím, odpusťte mi to, Pris. Teprve se učím být člověkem a někdy se mi to moc nevede."
Usmála se. "Jste okouzlující. Jen se musíte naučit odpočívat po službě."
V duchu jí dal za pravdu a řekl: "Jsem unavený a to je něco, s čím se zatím neumím pořádně vyrovnat."
"Zkuste se trochu vyspat," poradila mu a zřejmě vůbec nebyla uražená. "Je tu ještě zítřek, Date - několik zítřků, abychom se my dva lépe poznali, víte? Kapitán Picard nám dovolí se s vámi svézt až na Dacket."
"Ano, já vím," řekl. "Takže mě omluvíte?"
"Samozřejmě," odpověděla. "Na shledanou zítra."
"Budu se na to těšit," pravil Dat a upřímnost ho donutila, aby si přiznal, že mluví pravdu, ačkoli mu jakési zmatené emoce napovídaly, že je špatné se zajímat o Pris.
Logicky nechápal, proč by to bylo špatné, ale spousta aspektů lidských citů pro něho byla vždycky záhadou. Snad bude nejlepší se ženám prozatím vyhýbat, alespoň do té doby, než dokončí svou rekvalifikaci.
Vrátil se do své kajuty, ale přestože byl fyzicky unavený po dlouhém a náročném dni, spát se mu nechtělo.
Něco ho zavedlo k policím za počítačovým pultem, kde měl vystaveny předměty, které pro něho něco znamenaly. Sebral bázi krystalového hologramu, postavil ji na stůl, na okamžik zaváhal, a pak ji zapnul. Před ním vyvstala Tashina podobizna.
V hlavě mu vířily černé myšlenky, mnohem intenzivněji, než jak to poznal jako android, když tehdy Dare znovu vstoupil do Tashina života. Cítil smutek z její smrti a vinu, že prozradil Tashino tajemství, které si měl nechat pro sebe, a to jenom proto, aby si zachránil svůj vlastní život. Kapitán Picard prohlásil, že by to Tasha pochopila, a Dat si byl jist, že má pravdu přesto se stále cítil, jako by zklamal její důvěru.
Kdosi spustil signál u Datových dveří. Dat bezmyšlenkovitě zvolal: "Vstupte."
Dveře se otevřely. Někdo k němu kráčel přes celou místnost a pak se prudce zastavil.
Dat vzhlédl a spatřil Darryla Adina, jak hledí na Tashinu postavu, v tváři směs překvapení a smutku. Pak se jeho oči

zúžily: "Co tu provádíte s Tashinou podobiznou, Date?"
"Byli jsme... přátelé," odpověděl váhavě Dat, ale hlas ho zradil.
Darův pohled se posunul vzhůru od holografické postavy k Datově tváři.
"Můj Bože," řekl bezbarvým hlasem. "Vy jste ji miloval."

Kapitola desátá

Dat seděl jako zmrazený, neschopen potvrdit či odmítnout, co Dare právě řekl. Nevěděl, jestli Tashu miloval, nevěděl, co je to láska o nic lépe, než když byl ještě androidem.
V žoldnéřových očích spatřil záblesk nefalšovaného hněvu a už se připravoval na to, že poletí přes celou kajutu.
Ale k tomu nedošlo. Místo toho sledoval, jak Darův hněv slábne a místo toho přichází smutek.
"Odpusťte, Date," řekl Dare drsným hlasem. "Kruci, věděl jsem, že jste schopen přátelství, že jste loajální, citlivý - měl jsem to poznat, když jste mi přinesl to Tashino sbohem: chápal jste, jak mi je, protože jste utrpěl stejnou ztrátu."
"Nikdy jsme nebyli -" začal Dat. Ale Dare si nezasloužil, aby mu lhal. "Vy jste byl tím, koho Tasha milovala," řekl popravdě. Dare si sedl ke stolu vedle Data a díval se na Tashinu podobiznu. Chvíli nic neříkal, pak se natáhl a vypnul obrazovku. Opanoval svůj hlas a aniž by se na Data podíval, řekl: "Kdyby Tasha ještě žila, my dva bychom byli sokové. A zvlášť teď."
"Říkal jsem vám -" ujišťoval ho ještě jednou Dat, ale Dare ho přerušil.
"To je ironie: protože žena, kterou jsme oba milovali, je mrtvá, místo soků se z nás stáli blízcí přátelé. Měl jsem to pochopit, tehdy jste mi řekl, že potřebujete mou společnost stejně jako já vaši, když jste mi přinesl její pozdrav."
Dat si oddychl. "Jsem rád, že se na to díváte takhle."
"Tak jako jste se na to vždycky díval vy sám," pravil Dare a věnoval Datovi jeden ze svých nepříliš častých upřímných úsměvů. "Zajímalo by mě - budete schopen zůstat tak nesobecký i jako člověk? Riskoval jste život, abyste mě očistil od zrady a vraždy. Kdybyste nic neudělal, nikdo by nemohl nic říct a já bych opět zmizel z Tashina života, už nadobro."
"Kdybych byl člověkem, nemohl bych to udělat," poznamenal Dat. "Jen pozitronický mozek dokáže proniknout do počítače hvězdné stanice a dostat se k vymazaným a pozměněným souborům." Vstal a zavedl hosta k pohodlným křeslům na druhé straně místnosti a snažil se nemyslet na to, jakou cenu Hvězdná flotila za jeho transformaci platí.
"Proč jste za mnou přišel, Dare?"
"Kapitán Picard mě vyzval, abych se v té samdiánské věci stal poradcem. Řekl mi, abych pracoval s vámi."
Žoldnéř se opět usmál, tentokrát svým obvyklým ironickým úsměvem. "Je to snad zdvořilý způsob, jak mě zdržet na palubě Enterprise?"
"Obávám se, že ano," odpověděl Dat. "Já nesmím nějakou dobu opustit loď. Ale vy jste svobodný muž, Dare. Kdykoli můžete vzít své lodě a odplout."
"Máte samozřejmě pravdu. Tohle postavení by mi vlastně mohli mnozí závidět: počítače a senzory Enterprise mi poskytnou nejpřesnější informace, na Dacket dorazíme v nejkratším možném čase a pokud jim Federace z nějakého důvodu odmítne pomoc, budeme přímo na místě a nabídneme svou."
"Myslím, že Federace neodmítne," řekl Dat. "Pokud však budeme muset bojovat, vaše zkušenosti by pro nás mohly být nedocenitelné. Což mi připomnělo: mohu počítat s naším přátelstvím i pro další lekce? Velitel Riker povídal, že ve střelbě z fázeru na přesnost pořád držíte rekord Hvězdné flotily."
"Vážně? Po tolika letech?" Samozřejmě ho to potěšilo. "No dobrá, Date, s tím vám taky pomůžu. Nejlepší asi bude, když budeme střídat výcvik se zbraněmi s bojem beze zbraně."
Domluvili se na příští ráno a Dare se zvedl k odchodu. Zastavil se a pohlédl na bázi krystalového holografu, která stále ležela na Datově stole, a pak se otočil. "Date," řekl, "víte, to není zrada Tashiny památky; stýkat se s jinými ženami a najít si nakonec někoho... blízkého."
"Tak jako jste to udělal vy?" Bylo to venku dřív, než si Dat uvědomil, co říká.
Ale Darova ústa se jen zkřivila do polovičatého úsměvu. "Snad," odpověděl a Dat to zaobalené přiznání, že sám se svou radou příliš řídit nedokáže, pochopil.
Dare pokračovat: "Pris vás má ráda, Date. Nečeká od důstojníka Hvězdné flotily vážnou známost, ale zdá se, že je vám spolu dobře."
"Mně s ní ano," připustil Dat.
"A během tohoto roku už, jste se dvakrát setkali. Galaxie není tak rozlehlá, jak si občas myslí ti, co zůstávají na planetách." Dare se odmlčel. "Když jste tak náhle opustil simulátor, myslel jsem, že se obáváte, že bych mohl mít námitky - ne, že by moji lidé dovolili, abych se jim míchal do osobních věcí. Ale když jsem vás našel..." Pokrčil rameny. "Nechme toho. Vy a Pris jste oba dospělí lidé. Je toho mnoho, co by se dalo říct o... intimním přátelství."

Na druhý den ráno se Dat opět probudil dezorientovaný, ale tentokrát už necítil paniku. Věděl, že se mu něco zdálo... a přesto si kupodivu nedokázal vybavit, o čem se mu zdálo. Napadlo ho konzultovat to s poradkyní Troi, ale místo toho si z lodních počítačů vytáhl informace o lidském snění a rychle se ujistil, že to je zcela normální. To ho povzbudilo k úsměvu. Poví o tom Troi. Byl to důkaz, že jeho psychický stav se dostává do lidského normálu.
Měl však práci. Oblékl se, objednal si snídani a usadil se k počítači.
Za tři hodiny se zklamaně odhlásil ze sítě, protože ho počítač upozornil, že se má na fázerové střelnici sejít s Darem.
V záznamech Hvězdné flotily nebylo nic, co by se dalo spojit s Konory. Kdyby Samdiánci netrvali na tom, že útočí na jejich planety, nebyl by důvod věřit v jejich existenci.
Na střelnici začal Dare s Datem nacvičovat střelbu na pevný cíl. "Uvolněte sevření," radil mu a srovnal Datovy prsty

kolem zbraně. "Váš palec míří na cíl. Většina lidí tlačí palec dolů, což strhne ruku stranou a pokazí zacíleni. Tajemství spočívá v tom, že palcem nehýbáte a stisknete zbraň prsty. Zkuste to."
Dat se soustředil, zamířil - a minul terč o metr. Pak o půl metru z druhé strany. "Držte to zlehka," opakoval Dare, "stiskněte - jemně, jemně!" Ale Dat se nedokázal jeho radami řídit. Nakonec se sice začal strefovat do terče, ale poink, plác, pink, buch mu dřív než počítač prozrazovalo, že jeho střely byly všude, v příliš velkém rozptylu. Protože chtěl střely přitáhnout do terče, střílel dlouhými dávkami a nakonec vypálil celý zásobník.
"Kruci," řekl, přendal si fázer do levé ruky a otřel si svou otlačenou a zpocenou pravačku do uniformy. Kdyby tu zbraň svíral tak silně ještě jako android, rozmačkal by ji.
Dare stál stranou, sledoval ho a nic neříkal. Datovi bylo, jako by mu pořádně vyčinil, a tak Darovi se zklamaným vztekem hodil fázer a vybídl ho: "Vy jste odborník. Ukažte mi to!"
Byl to malý, lehký ruční fázer. Přestože trefil Dara přímo doprostřed hrudi, nezpůsobil mu ani modřinu. Žoldnéř jej zachytil, když se od něj odrazil, chvíli se díval na něj, pak na Data - a nakonec se rozchechtal.
"To není k smíchu!" vybuchl Dat. "Jde o mou budoucnost v Hvězdné flotile."
"Ne-ne," nadechl se Dare. "Směju se své vlastní hlouposti, Date. Včera večer jsem se na vás díval při jídle a už tehdy jsem si toho měl všimnout, ale neviděl jsem to, až dokud jste po mně nehodil tu zbraň. Když jsme začali, dal jsem vám fázer do pravé ruky. Měl jsem vědět, že jste levák!"
Dat si byl vědom toho, že lidé upřednostňují jednu ruku, většina z nich pravou, avšak jako android byl samozřejmě obouruký. Podíval se na své ruce, vybavil si jídlo, holení, česání, čištění zubů... Dare měl pravdu. Instinktivně bral nástroje do levé ruky. "Zkusím to znovu," řekl a natáhl po fázeru tentokrát levou ruku.
Když Dat odložil vybitý fázer do nabíječe a vzal si nový, Dare řekl: "Počkejte, Date. Chci, abyste něco zkusil."
"Co?"
"Jako by se to fiasko vůbec nekonalo. Byla to moje chyba, ne vaše. Uvolněte se na chvilku a párkrát se zhluboka nadýchněte. Nechte to napětí odplynout."
Dat zkusil, co mu Dare radil, a vyklepal si svaly. "Dobře," řekl Dare. "Teď zapomeňte, že jste člověk."
"Jak to myslíte?"
"Nestalo se nic, co by změnilo vaše střelecké schopnosti. Vždycky jste se strefil jakoukoli zbraní přímo doprostřed, tak jako jste se strefil před chvílí do mne když jste nad tím nepřemýšlel. Tak nepřemýšlejte. Použijte stejné instinkty, jako jste používal celý život. Do toho!"
Dat střílel a nesoustředil se na míření. Pink! Pink! Pink! Pink! Pink! Pink! Dávka za dávkou zasahovala přesně střed terče.
Přestal střílet, nevěřícně zíral, a pak se podíval na počítačové výsledky. Potvrzovaly to.
Pokusil se mířit tak jako předtím, a přestože mu to šlo lépe než pravačkou, zásahy byly rozptýleny po většině plochy terče.
"Date -" začal Dare.
"Jen zkouška," odpověděl. "Tohle se stane, když se pokouším mířit. Ale když nechám své automatické funkce -" Začal znovu střílet - a opět zaznamenal skvělý výsledek.
Dare zvětšil vzdálenost a řekl: "Ještě jednou."
Pinkl Pink! Pink! Pink! Pink! Pink!
Dare ho poplácal po zádech. "Myslím, že jste na to přišel!" Dat se podivil: "Jak se tohle mohlo přenést? Už v sobě nemám automatiku."
"Ale ovšem, že máte: říká se tomu reflexy. Neuvažujte o nich," varoval ho Dare. "Prostě je používejte. Zkusme teď pohyblivé cíle."
Stejně jako u pevných cílů to šlo Datovi dobře jako vždy, pokud zkrátka zapomněl, že se od doby, kdy držel naposled fázer, něco změnilo. Dare si také jeden vzal, a nacvičovali pak obranné manévry zády k sobě a nechali počítač, aby jim měřil výsledek. Společně jej donutili zrychlit na hranici možné lidské reakce, a přesto neminuli ani jeden cíl, na který zamířili, pouze se jim nepodařilo na všechny cíle vystřelit. Stroj pak přešel na rychlost bleskové palebné přehrady a posílal terče s intenzitou, které se nevyrovnaly ani nejrychlejší lidské reflexy.
Když byli nuceni to vzdát a ukončit program, Dat vyvolal jejich skóre - a zjistil, že překonali rekord Enterprise.
Dare vzhlédl od obrazovky s vlčím úsměvem. "Date, můžete ten rekord vymazat?"
"To mohu,"odpověděl Dat, "ale neudělám to. Je to součást lodních záznamů."
"Ovšem," řekl Dare. "No, pak musíme jednat rychle, dřív než poručík Worf provede běžnou prohlídku výsledků z fázerové střelnice."
"Co to plánujete, Dare?" zeptat se podezřívavě Dat.
"Jen malou sázku. Počítači: dej mi výsledky střelby fázerem velitele bezpečnosti Worfa."
"Nejste oprávněn tuto informaci získat," připomněl mu počítač.
"Dej ji mně," řekl Dat.
Dare si prohlížel výsledky a hvízdl. "Je dobrý! To bude napínavá soutěž. Hmm. Nikdy se nemůžete vyrovnat Klingonovi v boji beze zbraně - to není urážka, já taky ne - takže to uděláme takhle -"

Po dalším a posledním nácviku s Darem Dat oznámil Worfovi, že je připraven na rekvalifikační zkoušky z bezpečnostních dovedností. Na operátorském -stanovišti se rekvalifikoval při poslední směně. Když projde zkouškou z bezpečnosti, stane se znovu jedním z vyšších důstojníků na můstku, pokud to poradkyně Troi schválí. Dat už cítil mnohem větší sebevědomí a byl si jistý, že ona splní, co předtím slíbila.
Geordi byl na můstku a cosi upravoval na svém technickém stanovišti. Dlouhá cesta neustálou rychlostí sedm

umožňovala, aby odhalil drobné relativistické poruchy.
Když Dat přišel za Worfem se svým návrhem, Geordi vzhlédl: "Jsi si jistý, že, jsi připraven, Date?"
"Lépe už připraven asi nebudu," odpověděl. "Ty myslíš, že to nedokážu, Geordi?"
Geordiho visor způsobil, že nebylo zcela jasné, co jeho zamračený výraz znamená. On sám však řekl: "Ale jistě, Date. Dokážeš všechno, co si usmyslíš."
Worf na Data shlédl ze své impozantní výšky. "Pouhé tři dny nácviku, a vy si myslíte, že jste připraven být kvalifikován z boje beze zbraně?"
"Jak z boje beze zbraně, tak ze střelby fázerem na přesnost," odpověděl Dat sebejistě. "Darryl Adin mi pomáhal. Říká, že jsem schopen se kvalifikovat na úroveň požadovanou Hvězdnou flotilou. Konec konců, nehledám si místo u bezpečnosti."
"Takže pan Adin si myslí, že jste připraven," zamručel skepticky Worf. "Uvidíme. V 16.00 v simulátoru."
Když se Dat vracel k operátorskému stanovišti, poradkyně Troi poznamenala: "Cítím, že jste si zcela jistý sám sebou, Date. Nejste si náhodou přehnaně jistý?"
"Myslím, že ne, poradkyně," odpověděl Dat. "Chcete se vsadit, že to nedokážu?"
"Já se s tebou vsadím, Deanno," řekl velitel Riker. "Myslím, že by Adin nevybízel Data, aby se pokusil rekvalifikovat, kdyby nebyl připraven."
"Muži!" zvolala Troi popuzeně. "Musíte ze všeho udělat hru. Date, proč jste vůbec nechal tohoto člověka, aby vás naučil poker?"
"Lákalo mě to," řekl Dat. "Ale teď nejde o poker. Vsadíte se, poradkyně?"
"Obvykle to nedělám," váhala. "Jen abych vám vyhověla " Avšak těch, kdo vsadili proti Datovi, bylo jen velmi málo, jelikož šlo pouze o jeho rekvalifikaci. Každý věděl, že Worfovo mručení bylo horší než jeho kousnutí, pokud šlo o běžné členy posádky, nikoli bezpečnosti. Protože by Worf soudcem, nevsadil se. Všechno probíhalo podle očekávání, tak jak ta Dare Datovi řekl.
Zpráva se rozšířila a kolem šestnácté hodiny už mělo vsazeno tolik lidí, kteří to rovněž chtěli vidět, že se do simulátoru ani všichni nevešli. Jelikož tipy byly převážně na straně Data, nikdo by nevyhrál mnoho. Dat si byl jistý, že se v jádru zajímají o to, jak se vyrovnal s tím, že je člověk. Oboustranný komunikační systém byl zapojen, takže bylo možné přijímat sázky i během kvalifikace.
Dare a jeho přátele se protlačili do simulátoru. Riker, Pulaská, a Geordi tam byli rovněž, stejně jako lodní poradkyně, přestože protestovala, že musí posuzovat Datovy emoce během zkoušky a nemá zájem podporovat hazard. Pokud tu událost sledoval kapitán, dělal to v soukromí své kajuty.
Žíněnky a bezpečnostní pole byly na svých místech. Dat se trochu zachvěl, když se postavil tváří v tvář Worfovi. Ale vždyť ho nemusí porazit, připomněl si, musí jen předvést požadované dovednosti. Když to udělá správně, nechá se Worf položit na lopatky.
Worf začal s jednoduchým standardním útokem, který byl základem všech lekcí. Na Darovu radu Dat použil neobvyklý manévr a uhnul stranou. Worf to nečekal - a ke Klingonově rozmrzelosti vyvolaly jeho dva potácivé kroky za menšího protivníka smích.
Worf se otočil a opět se na něho vrhl a Dat se na okamžik ulekl, že Klingon dny své rozmrzelosti přejde na takový stupeň obtížnosti, který nezvládne. Ale ne, Worf by nikdy nezradil svůj smysl pro čest. Když Dat provedl správný obrat a přehodil ho přes bok, Worf šel ladně dolů - a všichni tleskali. Dat doufal, že velitel bezpečnosti chápe, že to platí spíše jeho sportovnímu chování než Datově jednoduchému chvatu.
Další dovednost Dare s Datem nacvičil na holografické projekci bojovníka, protože žoldnéř sám nebyl dost velký, aby Data popadl tak jako Worf a mrštil jím stranou. Když byl protivník tak velký a silný, bylo lepší nechat se odhodit z dosahu a pak na něho ještě jednou zaútočit rychlostí a pružností a pokusit se ho vyčerpat.
A tak se Dat nebránil, když ho Worf popadl, ale soustředil se na to, aby se při dopadu nezranil. Hned se však odrazil a dostal se ke Klingonovi zezadu.
Diváci už uzavírali další sázky. "Padesát, že Dat dostane Worfa ještě dvakrát na zem!"
"To beru!"
"Pětadvacet, že Worf teď Data pěkně zmáčkne."
"Ne - je moc rychlej. Koukni na něj!"
Ale Dat nesměl věnovat obecenstvu pozornost. Dare ho před tím varoval: "Jde vám jen o to, abyste se rekvalifikoval. Udělejte pro to všechno, co můžete, a nenechte se ničím rozptýlit."
Výsledkem bylo, že předvedl požadované chvaty přiměřeně, snad přímo odborně, a jako dobrý instruktor se Worf nechal porazit, když Dat ukázal správnou techniku.
Jak zápas pokračoval, Dat slyšel, že sázky na jeho schopnosti se zvyšují, a nechápal proč. Ti lidé určitě věděli, že se blíží k hranicím svých možností. Ke svému údivu zaslechl, jak se Pris sází: "Stovku, že Dat teď zmáčkne Worfa!"
To bylo, a každý to měl vědět, nemožné. Muž Datovy velikosti mohl shodit většího obratného protivníka na zem - ale v žádném případě ho tam nemohl udržet! V opravdovém boji by se pokusil takového muže vyčerpat nebo zmást, a pak buď uniknout, nebo vytáhnout zbraň, nebo prostě nějak přežít, dokud nepřijde pomoc.
Při zkoušce tu ani jedna z těch tří možností nebyla, a tak netrvalo dlouho a karta se obrátila. Když se Dat opět pokusil využít Worfovy vlastní váhy, Klingon ho popadl za zápěstí, přitáhl ho k sobě a odkopl menšího muže do bezpečnostního pole takovou silou, že být to stěna, byla by teď z Data hromada zpřerážených kostí.
Dokonce i náraz na silové pole mu vyrazil dech a než se mohl vzpamatovat, Worf už ho zase držel. Dat bojoval statečně, ale měl jen základní chvaty. Worf se snadno ubránil a za několik vteřin Dat bezmocně ležel pod Klingonovy'm tělem.

Ti, kteří prohráli své bláznivé sázky, zklamaně hučeli, ale Datova pozornost patřila Worfovi, který se opatrně zvedl, aby Data nezranil, a pak mu nabídl ruku. "Rekvalifikoval jste se," řekl beze stopy zášti v hlase. "Když jste se to naučil tak rychle za tři dny, rád bych viděl, co byste dokázal po výcviku pro pokročilé."
Worfovi se dokonce ani nezrychlil dech. Dat dýchal ztěžka, potil se a srdce mu tlouklo. Přesto se dokázal usmát. "Díky, pane Worfe." Odmlčel se, aby se mohl víc nadechnout: "Ale já se nechci nechat převést k bezpečnosti."
Worf vzplanul. "Neřekl jsem, že jste až tak dobrý."
Diváci se smáli a lidé, kteří vyhráli rozumné sázky, přišli Datovi poblahopřát. Překvapilo ho, když viděl Dara a jeho přátele vyplácat spoustu členů posádky. Ze všech lidí právě Dare měl znát hranice jeho možností.
Než přikročili k dalšímu testu, Worf s Datem odpočívali a napili se trochu vody. Doktorka Pulaská je pak prohlédla. Worf, což nikoho nepřekvapilo, neměl na celém těle ani škrábnutí. "Vy máte pár modřin a podlitin," řekla doktorka Datovi, ale není to nic vážného. Než půjdete na střelnici, dejte si akustickou sprchu, aby vám neztuhly svaly."
Když někteří diváci proti takovému zdržení protestovali, doktorka je usadila. "Chcete, aby měl Dat ty nejlepší vyhlídky, nebo ne? Tak mu dejte deset minut na oddech."
Dat přijal přestávku s povděkem. Simulátor ovšem poskytoval akustickou sprchu na požádání, protože si tam chodívalo zacvičit mnoho lidí. Sprcha očistila Data i oblečení, a masážní efekt odstranil bolesti, které mu Worf způsobil. Když vstoupil na fázerovou střelnici, obecenstvo ho už dychtivě očekávalo.
Než mohl Worf nastavit terč, Dat ke Klingonovi přistoupil a zeptal se, jak mu to poradil Dare: "Co kdybychom to pojali jako soutěž, pane Worfe?"
"Date!" vykřikla překvapená poradkyně Troi varovným tónem.
"Co se děje?" zajímala se Pulaská.
"Dat věří, že bude střílet lépe než Worf," odpověděla Troi. "On si tím je naprosto jistý."
"Myslíte, že to nedokáže?" zeptal se Dare.
"Jak by mohl? Ukázal jste se jako skvělý učitel, pane Adine. Jsem si jistá, že jste Data vycvičil tak, že projde, jinak byste mu tu zkoušku nedovolil, ale že byste ho za tři dny dostal na úroveň velitele bezpečnosti Hvězdné flotily? Ne, tomu nevěřím."
"Vsadím se, že Worfa porazí," vyzval ji Dare. "Přijmete tu sázku, poradkyně?"
"Jestli ne ona, já ji přijmu," vmísil se Worf. "Nejsem v této soutěži soudcem. Od toho máme počítač."
Za okamžik už se vesele sázelo. Dare a jeho přátelé si vsadili na Data, ale většina posádky Enterprise vsadila na Worfa. Až na doktorku Pulaskou, která se zeptala: "Date, vy si nevsadíte?"
Nemyslel na to. Ale pak si připomněl: "Worf říká, že člověk by si měl vždycky vsadit na jistou věc. Ano, stovku, že vyhraji já."
"Když jste si tak jistý, pak si na vás také vsadím," řekla Pulaská. "Stovku."
Byla to napínavá soutěž. Worf byl mistrem Enterprise, a nemohlo se stát, že by minul pevný cíl. Po šesti kolech na různé vzdálenosti, kdy si oba soutěžící udržovali bezchybné skóre, to začalo diváky trochu nudit. Přešli na pohyblivé cíle. To už se lidé museli obdivovat Datovým překvapivým schopnostem ale nestěžovali si, protože soutěž byla vyrovnaná.
Trvalo to déle než půl hodiny a terče se objevovaly stále větší a větší rychlostí. Dojdou až za hranicí lidských reflexů, než některý z nich nakonec mine? A co klingonské reflexy?
Při té myšlence pocítil Dat v ruce křeč a téměř minul. Zoufale se snažil udržet myšlenky ve stavu, kdy jeho ruka automaticky nacházela cíle nezávisle na jeho vůli. Pak se "nebe" zaplnilo létajícími raketami a nebylo nejmenší naděje, že by se strefili do všech. Dat opět zapomněl přemýšlet a rychle střílel v co nejúčinnější sestavě. Všude kolem nich "exploze" naznačovaly rakety, které minuli, ale on se uzavřel hluku a bleskům a střílel a střílel -
Nebe zčernalo.
Dat spustil třesoucí se ruku k boku a fázer mu skoro vypadl. Obecenstvo bylo stále zamlklé a čekalo, dokud hlas počítače neoznámil: "Skóre bleskové baráže: poručík Dat 37, poručík Worf 36."
Shromáždění propukli v jásot.
Worf se obrátit k Datovi. "Blahopřeju," pravil. "Prošel jste." Klingon se pak otočil k Darrylovi Adinovi a dotázal se: "Mohl byste mi, pane, říct, jak lze tak úspěšně přenést vlastní dovednosti na své studenty?"
"Kdybych věděl, jak to dělat s každým," odvětil Dare, "poznal bych tajemství vesmíru. Dat je něco zvláštního."
"To tedy jste, vy podvodníčku," řekla mírně Pulaská, která přistoupila k Datovi.
"Podvodníček?" A teprve tehdy mu došlo, jakou hru s ním Dare sehrál. Chápal, že neslaný nemastný výkon v boji beze zbraně způsobí, aby se na fázerové střelnici sázelo proti němu, ale nečekal, že by se Darovi přátelé sázeli o nemožné. Teď mu došlo, že tím vyhnali nahoru výši pozdějších sázek.
"Nehrajte na mne nevinného," řekla Pulaská. "Na hony cítím podvod - ale nestěžuju si, protože jste mi vyhrál slušnou sumičku." Zavrtěla hlavou. "Kdybych vás neprohlídla skannerem, přísahala bych, že jste se zase proměnil v androida. Jak jste to dokázal, Date?"
"Přesně tak, jak říkáte, doktorko: Dare mi poradil, abych zapomněl, že jsem člověk a střílel tak, jak jsem střílel celý život. Nevím, jak to může fungovat bez telemetrie, ale funguje to."
"A jak jste přesvědčil Deannu, aby se zapojila do této hry?"
"Nepřesvědčoval jsem ji a myslím, že ani Dare ne. Její reakce na mou sebedůvěru byla... šťastná náhoda."
"Taky mohla všechno pokazit," řekla Pulaská. "Váš přítel, pan Adin, umí mistrně balamutit lidi, Date. Dávejte pozor, k čemu vás využívá."
"Neby1 moc daleko od prohry," namítl Dat. "V bleskové baráži je míření méně důležité než správná útočná sestava."
"Pouze v případě, že soutěžící jsou stejně dobří jako vy a Worf," řekla mu.

"Takže skóre mohlo dopadnout všelijak. Nakonec jsem vyhrál, protože jsem měl... víc štěstí."
Další lidé přicházeli a gratulovali Datovi. Dokonce i mnozí kolegové z posádky, kteří prohráli peníze, mu po zaplacení popřáli mnoho štěstí. Necítil vůči sobě žádnou zášť. Výsledek byl opravdu těsný. Dare možná "podváděl.," aby zvýšil sázky, ale musel si být vědom, že vyhrát může kterýkoli z těch dvou vyrovnaných protivníků. On a jeho přátelé mohli prohrát, stejně jako vyhrát.
Po skončení testů Dat zjistil, že má hlad a žízeň - a začal rozlišovat další druhy únavy. Nepotřeboval se jít vyspat. Potřeboval se najíst. a chvíli posedět, nejlépe v příjemné společnosti.
To se dalo snadno zařídit: Pris Shenkleyová opustila hrozen lidí vyplácejících si navzájem výhry, a přistoupila k Datovi.
"Blahopřeju vám. Byl jste vynikající, Date. Máte už nějaké plány na tento večer?"
"Ne - nechcete mě zasvětit do dalších jídel?"
"Ráda. Kam půjdeme?"
V té chvíli se u nich objevila poradkyně Troi. "Date, složil jste všechny objektivní zkoušky a rekvalifikoval jste se pro službu na můstku. Nepozorovala, jsem žádné zvláštní emocionální výkyvy. Vaše sebedůvěra byla oprávněná. Myslím, že byste se měl ujmout všech svých povinností, s výjimkou výsadkových úkolů."
"Děkuji, poradkyně."
"Spousta lidí vám chce blahopřát. Půjdete do Přední desítky na skleničku?"
"Rád."
Když kráčeli po chodbách, Pris se zeptala: "Proč byste nemohl do výsadkového týmu, když jste složil všechny zkoušky?"
"Služba na můstku je relativně předvídatelná. Služba při výsadku ne. Mohu po těch pár dnech vědět, jak bude toto tělo reagovat v neznámých situacích? Navíc, když některý člen posádky při službě na můstku selže, může být rychle vyměněn. To neplatí o členu výsadkového týmu. Pris, já si nestěžuji. Podívejte na ten pokrok, který jsem udělal."
Nedodal už, že kromě toho, že ztratil svou sílu androida a schopnosti uchovávat informace, práce ve výsadkovém týmu zahrnovala vědecké dovednosti, které studoval na Akademii jako hlavní předmět. Z těch dosud nebyl přezkoušen, protože se soustředil na to, co bylo... v lidských silách za ten krátký čas dosáhnout aktivní hodnosti na můstku.
"Máte jistě pravdu," přisvědčila Pris. "Pojďme oslavit váš úspěch."
Slavnost v Přední desítce byla ohromná. Dat ochutnal šampaňské a zjistil, že ho lechtá v nose úplně stejně, jako kdysi v nazálních androidích senzorech, ale příliš mu nechutnalo. Přípitků však bylo mnoho a za chvíli se cítil trochu... opilý. Byl to příjemný pocit, a tak to nechal být.
Za nějaký čas se společnost začala rozcházet. Pris se zeptala: "Máte hlad, Date?"
Ano, pořád měl hlad, když na to teď pomyslel. "Pojďme si dát něco k jídlu," souhlasil a zvedl se poněkud vratce na nohy. Na chodbě zjistil, že neví, kam jdou. Pris to však zřejmě věděla. Nechal se vést a vychutnával tu příjemnou otupělost v hlavě, která jako by plula kousek nad jeho tělem.
Byl mírně překvapen, když došli k jeho kajutě: "Vy chcete jíst tady?"
"Máte snad jídelní automat, nebo ne?"
"No ovšem. Ten nejlepší pro důstojníky Hvězdné flotily."
"Výborně," řekla, zatímco Dat zmateně přihlížel, začala objednávat. Ne jídlo, ale krajkový přehoz na jeho pracovní stůl, křišťálový a porcelánový servis, růžové poupě do vázy a další šampaňské. Láhev se objevila vychlazená, ale zazátkovaná. Dat odstranil obal a drát a smál se, když špunt vyletěl a šampaňské vyšumělo.
Zachytili šumivou tekutinu do sklenic a připili si s Pris ještě jednou, než se vrátila k jídelnímu automatu: "Dejme si ústřice," řekla.
"A sýrové bochánky quetzi," dodal Dat.
Pris se na něho podívala s překvapeným úsměvem. "Marallelskou drůbež v sennabarské omáčce."
"Aldebaranské víno," navrhl.
Pris se zachichotala. "Myslím, že šampaňské stačí. Nechci vás opít, Date, chci jen, abyste byl... přátelský. Dejme si čerstvě upečený chléb - zbožňuju, jaký tu máte na Enterprise výběr. Naše jídelní syntetizéry jsou velmi dobré, ale s těmihle se nedají srovnávat."
Jedli, nesouvisle klábosili a smáli se věcem, které podle Datových vědomostí nebyly k smíchu, mnohem víc, než se zdálo možné. Ale cítil se dobře, úspěšně, ba triumfálně, protože se vrátil do aktivní služby. Všechno tak skvěle vonělo a chutnalo, Pris byla tak živá, tak krásná -
Po jídle se přesunuli na pohovku s poslední sklenicí šampaňského. Pris si sedla blízko k Datovi a tak se zdálo, že dát jí ruku kolem ramen je ta nejpřirozenější věc na světě. Zareagovala na to tak, že k němu přitulila. Bylo to příjemné. Vdechl čistou, sladkou vůní jejích vlasů a pod nimi rozkošné aroma ženy.
Feromony, zhodnotilo cosi z jeho minulosti androida. Sklapni, řekl Dat té analytické reakci. Jsem člověk a mám po službě. Mám právo se bavit.
Chvíli si ještě povídali a usrkávali šampaňské. Pak se Pris narovnala, odložila sklenky stranou a vrátila se do Datova náručí v takové poloze, že bylo snadné se dotknout jejích rtů jeho rty. A tak to udělal. Vzpomněl si na Geordiho radu: nech ženu, aby ti ukázala, co chce. To nebylo nic nového. Jako android nikdy nic takového nezačal.
Pak už nepotřeboval rady od nikoho, protože Pris vstala a odvedla ho z pracovní místnosti do ložnice.

Na druhý den ráno probudil Data signál u dveří. Vytrhl ho z neklidného snu, jehož obsah se rozplynul, jakmile se úplně probral. Zůstal jen pocit, že ten sen nebyl ani trochu příjemný.
"Co -? Kdo je to?" zeptal se a hledal župan.
"To jsem já, Wesley. Máme hodinu, vzpomínáte si?"

Dat si vzpomínal - ale jak to, že už bylo tak pozdě?
Zahalil se, vešel do prvního pokoje a řekl: "Pojď dál, Wesley." A když chlapec vstoupil, pokračoval: "Omlouvám se. Vypadá to, že jsem... zaspal."
Wesley zíral nejprve na Datův neupravený zevnějšek, pak za něho na pracovní stůl, na němž stále ještě byl krajkový přehoz a prostřeno pro dva. "Vy jste tu měl včera večer slečnu!" řekl trochu překvapeně. Pak zčervenal. "No, konec konců, proč ne? Odpusťte, Date - nikdy jsem o vás nepřemýšlel jako o... no, také dospívám. Chápu, co to je všímat si děvčat. Někdy je těžké se v hodinách soustředit, když si vedle mne jisté dívky sednou."
"Vím docela přesně, jak to myslíš," řekl Dat a uklízel stopy včerejšího hýření do recyklovače. Teď už mu bylo jasné proč Pris před pár hodinami trvala na tom, že musí jít. Už tak mu bylo dost trapné, a kdyby tu měl ještě Pris, cítil by se mnohem hůř.
Dat zadal Wesleymu práci na počítači - přehled situace mezi Samdiánci a Konory. To trvalo dost dlouho na to, aby zatím mohl dát svou kajutu do pořádku a připravit se na nový den.
Když se vrátil k počítači, Wesley vzhlédl: "Je to jedna gigantická slepá ulička."
"Napadá tě něco, jak se z ní dostat?" zeptal se Dat.
"Nevím. To není jako rovnice v kvantové mechanice. Tu bych dokázal vyřešit. Tohle je jako... snažit se dokázat zápornou odpověď, což je nemožné."
Dat svraštil obočí. "Kdo se pokouší dokázat zápornou odpověď?"
"Konoři. Zametli za sebou tak dokonale, že to vypadá, jako by nikdy neexistovali. Date, vyzkoušel jste ten hvězdoskop, který jste mi na tenhle problém dal?"
"Nedokáže víc než lodní počítač."
"Já vím. Vypočítal jsem, jak to vstupuje do hvězdných map. Chci říct, nechal jste počítač prozkoumat mapy samdiánského systému směrem ven až k hranicím prozkoumaného prostoru? Nevidím tu o tom žádný záznam."
"To by nešlo. Takový úkol by zablokoval počítač na -" zatmělo se mu v hlavě.
Trvalo by to příliš dlouho, než aby to bylo možné, ale Dat nedokázal říct, jestli jde o dny nebo měsíce. Jeho mysl už nedokázala uchopit takové matematické složitosti.
"Počítači," řekl Wesley, který pochopil Datovu odmlku jako učitelovo čekání na studentovu odpověď, "jak dlouho by trvalo prověřit hvězdné mapy samdiánského sektoru všemi směry ven až k hranicím prozkoumaného prostoru?"
"Parametry prověrky?" žádal počítač.
"Lokalizuj planety třídy M, které - "vzhlédl k Datovi. "Co hledáme? Stopy po válkách a dobývání? Pohyby lodních flotil?"
"Průzkum planet třídy M nám nic neprozradil. Pak už nevíme, co máme hledat," vysvětloval Dat. "Proto to za nás nemůže udělat ani počítač. I kdybychom věděli, co od něj máme žádat, máme různé hvězdné mapy. Nejnovější, doplněné od Hvězdné flotily, nebo století staré. Pokud Konoři opustili kvadrant, který nebyl od té doby mapován, nebude o nich v našich záznamech nic."
Wesley vzdychl. "Máte pravdu, Date. Ztrácel bych čas nad nemožným úkolem."
"Takže musíme najít jiný postup," pokračoval Dat. "Ty často přijdeš na nové postupy, o nichž zkušení lidé neuvažují, Wesley. Proto jsem chtěl, aby ses podíval na ty studie."
"Ale tohle mi moc nejde, Date. Kdybyste po mně chtěl, abych něco postavil, opravil, nebo vynalezl, to umím. Tohle je spíš něco pro vás, rozluštit hádanku."
"Wesley, myslíš, že tvé povinnosti v Hvězdné flotile se budou skládat jen z věcí, které se ti daří?"
"Ne, pane," odpověděl Wesley a pokorně se vrátil zpátky k obrazovce. "Snad bych tedy mohl vyzkoušet opačný postup."
"Jak to myslíš?"
"Podívat se na samotný samdiánský systém. Pokusit se zjistit, co ty tři planety mají pro Konory žádoucího. Pak bychom mohli hledat v hvězdných mapách takové planety, které mají totéž, a zjistit, zda se k nim někdy Konoři přiblížili.
"Dobrá úvaha, Wesley," souhlasil Dat a dali se společně do práce.
Přestože Wesley zevrubně prakticky aplikoval komplexní teorie, nedokázali ani po dvou hodinách izolovat nic, co by Jokarn, Dacket či Gellesen neměly společného s tisíci jiných planet třídy M. Wesley musel odejít na hodinu dějepisu a Dat se vypravil do Přední desítky, aby si dal něco mezi snídaní a obědem, než se ohlásí na můstku.
Už zbývaly jen hodiny, než dorazí na Dacket, a Dat nebyl rozluštění konorské záhady o nic blíž, než když začal. Triumf včerejšího večera opadl. Snad byl schopen složit zkoušku z minima požadovaného od důstojníka na můstku, ale byl přece druhým zástupcem velitele, ne kadetem na první plavbě. Od něho se čekalo víc než jen minimální schopnosti. Neměl zaspat. Bude se, muset naučit disciplinovanosti, odolat pokušením, jako byla ta ze včerejška. Pris je krásná žena, jenže... něco ho hlodalo, něco, co nedokázal rozumově postihnout. Vzpomínky na Tashu? Nebo něco jiného? Nevěděl. Ale kdesi hluboko v sobě cítil smutek, touhu po něčem, co nemohl mít. Po něčem, co zoufale potřeboval, ale přitom to nedokázal ani pojmenovat.

Kapitola jedenáctá

Dat měl před směnou ještě jednu schůzku: doktorka Pulaská sledovala jeho fyzické přizpůsobování lidství. "Jste na tom dobře," řekla mu. "Vaše svalstvo se zpevnilo, ale neočekávám, že byste na sobě dál pracoval, když už jste prošel bezpečnostní zkouškou."
"To asi ne, doktorko," přisvědčil a vzpomněl si, co říkal Dare.
"No, taková upřímnost je dnes osvěžující," řekla. "Hmm navzdory cvičení jste přibral skoro kilo. Co jste všechno jedl,

Date?"
"Pomerančovou šťávu, abecedovou polévku, šťávu kosa, sekariánské masové závitky, jarovou kaši, jablko, kuřecí sendvič, mléko -" Zarazil se. Okusil toho dne poprvé roastbíf?
"Obávám se, že už si na všechno přesně nevzpomínám."
"To nevadí - rozhodně se živíte poměrně rozmanitou stravou! Ale zmenšete porce, zvlášť když nehodláte do budoucna tolik cvičit. Je daleko lepší se nadváze vyhnout, než držet kvůli ní dietu. A pokračujte v hodinách plaváni. Plavání procvičuje celé tělo a navíc vám pořád schází ta zkouška, abyste byl schopen výsadkové služby.
Zmínka o plavání však vyvolala v Datovi vzpomínky na Pris a spolu s tím zvláštní pocit, že se k ní nezachoval fér. Neměl ani tušeni proč, jak zněl lidský výraz, se cítil jako zrádce.
Doktorka Pulaská znovu přezkoumala jeho mozek a ukázala mu srovnání s prvním testem. "Změna," poznamenala, "ale pořád ještě uvažujete jako android." Pokrčila rameny. "Možná, že se ty myšlenkové pochody nikdy úplně nezmění. Ale ani to nevadí, Date, pokud jste jinak v pořádku."
Napadlo ho říct, že má všechno, jak má být, ale neřekl to. Ta myšlenka se mu zrovna dneska nezdála moc zábavná.
Dat už byl na odchodu, když se otevřely dveře a vpustily dva kadety s antigravitačním vozíkem plným přístrojů. "Vaše nové diagnostické pulty, doktorko."
"Teď?" namítla Pulaská. "Dala jsem lodnímu zásobování instrukce před týdnem. Takže teď, když letíme po hlavě do potenciálního nebezpečí, když tohle místo může být v nejbližších šestatřiceti hodinách plné zraněných, teď se rozhodnete, že mi celou ošetřovnu zbouráte a budete instalovat nové vybavení?"
"My jen plníme rozkazy, madam," řekl jeden z kadetů.
"Pak tedy splňte tyto rozkazy," řekla doktorka kysele. "Odpochodujte s tím zpátky do lodního zásobování a vyřiďte poručíku Carsonové, aby příště dělala svou práci včas."
Kadeti zápolili s neposlušným vozíkem a Pulaská pokračovala: "A ještě Carsonové vyřiďte, že pokud se během situace kolem Konorů vyskytnou problémy, kterým se dalo předejít, kdyby jste instalovali zařízeni během tranzitu, poženu ji osobně k odpovědnosti!"
Ve snaze uniknout z dosahu doktorčina ostrého jazyka pracovali kadeti nevědomky proti sobě. Vulkánec se na jednom konci pokoušel zapnout zpětný chod, aby nemuseli vozík obracet. Humanoid na druhém konci se pokoušel o totéž, jeho prsty spěšně mačkaly kontrolní knoflíky a vozík se točil dokolečka. "Tak ne, Tome," řekl Vulkánec, nemusíme to obracet. Stačí, když dáš zpětný chod."
"Dát zpětný " opakoval nervózní člověk - a začal najednou mlátit do všech přepínačů.
"Ne!" Vykřikl Dat, když viděl, co chlapec dělá. Vulkáncovi bránil ve výhledu stoh přístrojů. "Ne setrvačnost a tření - !"
Ale už bylo pozdě. Silová pole, která zvyšovala tření a snižovala setrvačnost, aby držela náklad na svém místě, teď udělala přesný opak. Vozík byl stále v pohybu a Vulkánec nedokázal zastavit otáčky, do kterých jej Tom dostal.
A Tom udělal reflexívně přesně to co neměl, když na něho Dat křikl: udeřil do nouzového vypínače.
Jelikož se tření snížilo a setrvačnost zvýšila, naložené věci se vysypaly z vozíku a dostaly normální pozemskou gravitaci. Kovová krabice s ostrými rohy úplně nahoře letěla přímo na doktorku Pulaskou.
Dat vystartoval vpřed, zachytil padající přístroje - a poroučel se k zemi tak spolehlivě, jako kdyby dostal úder od Worfa.
Ale tentokrát tu nebylo bezpečnostní pole, aby ho zachytilo. Dat upadl a přístroje na něho. Měl velké štěstí, že ho krabice udeřila plochou stranou. Pak ucítil vlnu nesnesitelného tlaku, která rychle přerostla v bolest. Jeho pohmožděná žebra protestovala proti novým mukám.
Pak z něho Tom a Vulkánec sňali tu tíhu a Pulaská ho varovala: "Date, nehýbejte se!" V příštích vteřinách už se nad ním skláněla se snímačem, celá bledá, rty sevřené.
Nemohl se ani pohnout, i kdyby se o to pokusil. Během svého krátkého lidského života ještě nepoznal takovou bolest! Zoufale se snažil vtáhnout vzduch do plic.
Pulaská si prohlédla výsledky a řekla ulehčeně: "Díky Bohu. Žádná zlomenina, Date, ale máte čtyři naštípnutá žebra a těžce pohmožděnou bránici a slezinu." Otočila se k oběma kadetům ze zásobovacího oddělení. Humanoid byl bledý a celý se třásl, zatímco Vulkánec stál s rukama za zády a apatickou tváří. Dělal vše, aby své pocity udržel pod kontrolou.
"Vy dva - odvezte pryč ty krámy!" Pak zesílila hlas. "Selarová! Přijďte okamžitě sem a pomozte mi s pacientem na lůžko!"
Dat stiskl zuby Nemohl potlačit slzy, které se mu řinuly z očí, ani bolestivé vzdechy, když ho přenášeli, ale jakmile doktorka Pulaská zapnula léčebné pole, bolest zmizela, a byl znovu schopen myslet.
Lékařka nastavila kontrolní přístroje a studovala výsledky. Nakonec oznámila: "Měl jste štěstí v neštěstí, Date. Vaše zranění jsou daleko menší, než byste za ten kaskadérský kousek zasloužil."
Navzdory zapnutému poli, které tlumilo bolest, nemohl Dat stále nabrat do plic dostatečné množství vzduchu. "To má být - dík za to - že jsem vám zachránil život?" vypravil ze sebe.
Pulaská zakroutila hlavou. "Děkuju vám," řekla. "Ale nemusel jste kvůli tomu riskovat zranění. Půjdu říct kapitánovi, že se dostavíte do směny později. Přemýšlejte o tom, jak jste se měl při této nehodě zachovat."
Když se vrátila, Dat stále ještě nenalézal alternativní řešení. "Nenapadlo mě - že se zraním," přisvědčil. "Ale nemohl jsem to přece - nechat spadnout na vás."
"Pořád ještě myslíte jako android," řekla Pulaská. "Vlastně nejde o vaše myšlení, ale o reflexy. Date, teď už jste člověk. Když si to nedokážete takhle uvědomit, představte si, jako byste tam nebyl. Představte si na vašem místě třeba Geordiho. Co by udělal?"
Když mu to podala takhle, Dat znal okamžitě odpověď. "Nepokoušel by se chytit tu bednu. Odstrčil by vás stranou."
Přikývla. "Asi byste po mně musel skočit. Jako android byste si k člověku nic takového nedovolil. Náraz by mi určitě

ublížil stejně jako ty přístroje. Ale kdyby mě odhodil stranou člověk, utrpěla bych nanejvýš pár modřin. Nedopadla bych rozhodně hůř než vy s Worfem."
"Rozumím," řekl Dat.
"Ano," přikývla lékařka, "Já vím, že rozumíte. Ale v tom, že to chápete, není problém. Zbavit se životních návyků a reflexů - v tom je ten problém." Zavrtěla hlavou. "Já nevím, Date. Vaše přizpůsobování skutečnosti, že jste člověkem, může být těžší, než si kdo umíme představit." Prohlédla si ještě jednou výsledky. "Na druhé straně to s vámi nedopadlo tak špatně, jak to dopadnout mohlo, a zranění se dobře hojí. Říká se, že bohové chrání blázny a děti. V jistém ohledu jste dítě, Date, jen několik dnů staré. Můžeme jen doufat, že si časem vybudujete správné lidské reflexy."
Ale Dat neposlouchal. Mysl mu náhle zabloudila zpět do elysiánských jeskyní a vzpomněl si na Theliina slova: "Bohové zkrotí vítr jako sedžu."
Napadlo ho, co asi dělá, a pocítil při té myšlence podivně příjemnou bolest. Snad až bude mít víc času, mohl by se na Elysii vrátit a vyhledat ji...
Ne. Jistě už na něho zapomněla a byla zavalena starostmi s řešením potíží své země. Nikdy se nedoví, co se s ní stalo, a jestli pro ni bylo požehnání elysiánských bohů stejně složité jako pro něho.

Dat už byl v pořádku zpátky na můstku, když se Enterprise přiblížila na dosah komunikace s Dacketem.
"Předseda Tichelon ze Samdiánské planetární rady vás chce pozdravit, pane," oznámil Worf.
"Na obrazovku," poručil Picard.
Tichelon byl Samdiánec ve středním věku, humanoid s levandulovou pletí a namodralými vlasy a vousy, jehož pestrobarevný zářivý oděv byl rozhodně v rozporu s jeho náladou.
"Tady je kapitán Picard z Enterprise, svou přítomností odpovídáme na váš signál."
"Díky Prozřetelnosti! Musíte nám pomoci! Konoři už ovládli celý jižní kontinent, míří k hlavnímu městu a zabíjejí každého, kdo se je snaží zastavit."
"Naše senzory to brzy ověří," odpověděl Picard. "Pokoušeli jsme se Konory kontaktovat, ale buď naše signály nepřijímají, nebo je ignorují."
"Naše signály rovněž ignorují," řekl Tichelon. "Pokoušeli jsme se vyjednávat, ale zabíjejí naše vyslance. Kapitáne - oni nechtějí přijmout ani kapitulaci! U města Eskatu byla přesila Konorů tak veliká, že naši lidé složili zbraně - a Konoři je pobili. Jen několika se podařilo uniknout, aby nám řekli, co se stalo - a pořád se děje, teď, když spolu mluvíme! Musíte použít své palubní zbraně a zničit ty agresory!"
"Přešetřím to," odpověděl Picard. "Až uvidíme Konory na vlastní oči, rozhodneme, jakou pomoc vám nabídnout."
"Zabijou vás, když mezi ně půjdete!" varoval Tichelon. "My jsme mírumilovní lidé, kapitáne Picarde, ale Konoři jsou hrozbou před tváří galaxie. Nedá se dělat nic jiného, jen je zničit!"
Picard zavrtěl hlavou. "Nejprve musíme hledat mírové řešení problému. Máte nějaké snímky Konorů, jejich lodí, zbraní?"
"No... nemáme. Přiblížit se na dostatečnou vzdálenost, aby se daly pořídit snímky, znamená být zabit."
"Kapitáne -" pronesla tiše Troi.
Picard odpojil vysílač zvuku. "Co cítíte, poradkyně?"
"Tichelon mluví pravdu, o tom ničení i odmítání Konorů vyjednávat či přijímat kapitulaci. Má z nich upřímnou hrůzu. Avšak úroveň jeho strachu dosáhla vrcholu, když jste se ptal po snímcích. Myslím, že je pravda, že zabíjejí každého, kdo se pokouší pořídit jejich záznam, ale přesto... nezdá se mi, že by neexistovaly žádné vizuální snímky."
"Řekl přece, že několik lidí uniklo," poznamenal Riker. "Viděli Konory. Když ne záznamy, musí tu být popisy, kresby."
"A Tichelon nechce, abychom je viděli?" Picard přistoupil k obrazovce, jak to vždy dělával, když jednal s lidmi, jimž nedůvěřoval. Data napadlo, jestli se třeba nedomnívá, že bližší pohled odhalí detaily, které byly z velitelského křesla nepostřehnutelné.
"Otevřte frekvenci," řekl Picard Tichelonovi. "Dosáhneme oběžné dráhy za jednu celou tři desetiny hodiny. Spojíme se s vámi, jakmile Konory samí prověříme. Picard konec."
Kapitán se otočil k Datovi, který byl opět na svém obvyklém místě u operačního pultu. "Pane Date, připravte detailní průzkum oblastí planety dobytých Konory."
"Ano, pane," odpověděl Dat a přesunul se na vědecké stanoviště.
"Pane Worfe," pokračoval kapitán, "plný senzorický průzkum prostoru kolem Dacketu. Chci vědět o každé lodi na oběžné dráze - i kdyby byla pod clonou."
"Ovšem, kapitáne."
Dat si připravoval vše potřebné a poslouchal při tom, co se kolem něho povídá - a náhle zjistil, že už je opět schopen dělat dvě věci najednou, pokud jedna z nich byla rutinní záležitostí, jako například příprava senzorického průzkumu povrchu planety. Usmál se pro sebe. Doktorka Pulaská se mýlila: vyvinou se u něho lidské reflexy. Doufal jen, že už to půjde bez bolestivých lekcí, jako byla ta z dnešního rána.
Worf začal brzy vrčet na své přístroje a asistenty, protože senzory nedokázaly objevit žádné lodě na oběžné dráze kolem Dacketu. Nakonec řekl: "Jestli je, na orbitě loď pod clonou, používá technologii, kterou neznáme. Ale jsem si jist, že tam není žádná loď, kapitáne. Udělal jsem dokonce i průzkum gravitace. Množství energie nutné na udržení clony po tak dlouhou dobu by nepřijatelně vyčerpalo lodní zdroje. Konoři buď přiletěli v lodích, s nimiž přistáli na planetě, anebo je tam mateřská loď zanechala a odletěla."
"Senzorický průzkum nám lodě na planetě ukáže," řekl Dat a začal udávat oběžnicové souřadnice, aby se dostali přímo nad jižní oblast kontinentu, který Konoři obsazovali.
Daleko na jihu byla krajina typická pro planetu třídy M: města a farmy, na polích obilí, fungující síť elektrické energie,

spousta záznamů o humanoidních formách života.
"Ale něco... chybí," řekl Dat, neschopen určit, co to je.
"Lodě, to zaprvé," poznamenal Riker. "Jediná plavidla pro hluboký vesmír, která tam kotví, jsou samdiánské subsvětelné obchodní lodě. Jestliže útoky začaly na jižním cípu kontinentu, konorské lodě by tam musely přistát. Vaše teorie o mateřské lodi může být správná, pane Worfe."
Jenže Dat stále cítil, že tu něco chybí. Jak průzkum pokračoval k severu, města už nebyla v tak dobrém stavu. Mnoho budov leželo v troskách, přestože cesty byly uklizené. I zde byla zemědělská půda obdělávaná.
U severní hranice oblasti zabrané Konory však ležela pole ladem a města byla zpustošená. Těžké stroje odklízely tu nejhorší zkázu. Přesně podle hlášení: Konoři porazili obyvatelstvo a pak si vzali jejich domovy a půdu.
Technologická úroveň byla, poměrně vysoká - motorové dopravní prostředky se prohánělly vzduchem nebo po dobře projektovaných dálnicích. Nebylo tu ani stopy po radiaci, což nepřekvapovalo, protože Konoři si vybírali planety ke kolonizaci.
Ale pořád tu něco chybělo! Data už to, co nyní poznal jako "mentální blok," začínalo znepokojovat. Když však přenesli průzkum do oblasti, které Konoři dosud neobsáhli, chybějící prvky se mu najednou zviditelnily na obrazovce.
"Komunikace!" zvolal.
"Co že to bylo, pane Date?" zeptal se kapitán.
Dat se zatočil ve svém křesle. "Kapitáne, nikde v zemích ovládaných Konory jsem nezjistil používání dálkové komunikace. Žádné rádio ani frekvence, žádné dráty nesoucí elektronické zprávy, nic."
"Celoplanetární útok se nedá koordinovat bez komunikačních prostředků," řekl Riker.
"Já vím, pane, alespoň je nám jasné, proč Konoři neodpovídají na naše pokusy s nimi komunikovat: ať už používají cokoli, je to natolik nekompatibilní s našimi systémy, že to senzory nezachytí. Můžeme tedy oprávněně předpokládat, že zprávy od Samdiánců či Federace vůbec neobdrželi. Je dokonce možné, že neporozuměli ani nabídkám kapitulace."
"To je pravda," řekl Worf. "Tichelon řekl, že jeho lidé složili zbraně. U Klingonů existuje forma výzvy k souboji, kdy vyzyvatel položí zbraň na zem a odstoupí, čímž vybízí druhého, aby se odvážil po ní sáhnout. Pokud Konoři nerozuměli slovům Samdiánců, mohli si to gesto špatně vyložit jako podobnou výzvu."
"Děkuju vám, pánové," řekl Picard, "Date, vysaďte snímače, abychom se na ty Konory mohli pořádné podívat. Když je budeme pozorovat, třeba přijdeme na to, jak komunikují. Dokážeme-li se s nimi domluvit, stále zbývá naděje, že ten konflikt skončí."
Kapitán si i tentokrát nechal zavolat Thralena, theskiánského sociologa, a přizval Rikera, Data, Geordiho a Worfa do instruktážní místnosti, aby společně prostudovali zvětšené obrazy měst dobytých Konory.
"Je mnoho způsobů, jak komunikovat jinak, než jsme zvyklí, tedy slovy a gesty," řekl Thralen. "Předpokládám, že jsme eliminovali zvuk na všech frekvencích."
"Detektory nenašly žádné funkční vysílače zvuku," ujistil ho Dat. "Samdiánská telekomunikační zařízení jsou pořád na svých místech, ale nepracují. Kdyby Konoři používali vizuální kód, jako je heliograf nebo semafor, naše energetické detektory by to musely odhalit."
"Vizuální symboly jsou druhým nejběžnějším způsobem komunikace mezi inteligentními druhy," pokračoval Thralen. "Když budeme mít možnost tyto lidi pozorovat při jejich každodenních aktivitách, rychle odhalíme nějaký důkaz o vizuálním jazyce. Pamatujete si přece na studium Verwarů, pane Date."
"Verwarů?" Dat si na ten název vůbec nevzpomínal.
"Klasický případ vizuálního jazyka: komunikují změnou barvy. Nemají oči jako my, ale zato mají vizuální senzory na mnoha místech těla, obdobného rozsahu jako náš sluch." Thralenova tykadla se zatočila, aby to předvedl.
Dat však šokovaně hleděl na stolní desku. Studoval exobiologii na Akademii, Thralen se náhodou zmíní o tom, že Verwaři jsou "klasický případ," a přesto si Dat nevzpomínal, že by o nich slyšel. Jak mohl dobře navigovat a pracovat na operátorském stanovišti, a pak zjistit tak hrozivý výpadek paměti ve svém vlastním oboru?
Dat se opanoval a věnoval pozornost obrazovce, na níž pracoval Geordi. Velké pruhy mlhavě označovaly něco, co mohl v být obrázek z ulic města, ale nebyly vidět žádné podrobnosti dokud to Geordi opatrně nezaostřil. Pruhy se dělily na menší a pak ještě menší, až z těch šmouh nakonec vznikl jasný obraz, který se začal pohybovat.
Byla to skutečně ulice v úhledném, čistém městě. Lidé chodili pěšky, nebo jezdili ve vozidlech - a ti lidé museli být Konoři. Po všech těch tajnostech teď viděli úplně všechno: kromě sandálů, které chránily jejich chodidla před žárem chodníku, se Konoři do ničeho neoblékali.
Dat nevěděl, co vlastně očekávali - jistě nějaké brutální příšery. Místo toho sledovali humanoidy s poklidným výrazem v obličeji. Muži, ženy a děti si šli po své práci jako ti nejmírnější lidé v galaxii. V dohledu nebyli žádní vojáci ani zbraně a lidé se beze spěchu a strkání, rázně, ale slušně, pohybovali po obrazovce.
Konoři vypadali na první pohled jako Samdiánci, až na to, že jejich pokožka byla zlatozelená a vlasy levandulové. Byli rovněž štíhlejší a pružnější a žádný z nich nenosil vousy.
Byli nejen bez šatů, ale i bez ozdob. K vidění nebyly žádné šperky ani stopy po líčidlech, dokonce ani květiny ve vlasech. Neměli zapotřebí se přikrášlovat, protože ze všech vyzařovala přitažlivost dokonalého zdraví.
"Tak tohle jsou ti brutální zabijáci, z kterých má Tichelon takový strach?" divil se Riker.
"Neviděli jsme je při setkání se Samdiánci," připomněl mu Picard. "Thralene, přišel byste na to, jak tito lidé komunikují? Nevidím žádné posunky."
"Ne," odpověděl sociolog, "ani mluvenou řeč. Sotva se podívají jeden na druhého. Pach je rovněž nepravděpodobný. Nečichají jeden k druhému. Nikdy jsem se u humanoidů nesetkal s tím, že by pach byl primární komunikační metodou, a tito lidé mají příliš dobrou organizaci, než aby neměli komunikaci na dálku. Pachem nelze komunikovat v blízkosti mnoha lidí nebo na větší vzdálenost."

"Nebo pře vesmírné vakuum," prohodil Geordi.
"Myslím, že musíme přijmout hypotézu, že jsou to telepati," prohlásil Thralen.
"Telepati!" zvolal Riker. "Thralene, telepati jsou zřídka agresivní, pokud netrpí psychózou - zranit nebo někoho zabít nutí telepata zakusit bolest, strach a smrt toho druhého."
"Pak mi tedy povězte, jak komunikují?" namítl Thralen.
"Třeba trpí psychózou," nadhodil Geordi. "Date, můžete vyvolat, co se děje v Eskatu?"
"Co se tam stalo zhruba před hodinou," poopravil Dat a vyměnil obraz za jeden z posledních, které zaznamenali. Město Eskatus leželo v kouři. Bylo už po boji, budovy vybombardované, vozidla převrácená a v ulicích ležela těla Samdiánců a Konorů - ale samdiánských mrtvol bylo daleko víc než konorských.
Někteří z Konorů měli na sobě ochranný oděv, jakési silně vycpané obleky. Přilby jim visely u opasků. Zvedali těla Samdiánců na nákladní vozidla - a zhrození důstojníci Enterprise spatřili, jak jeden z nich zjistil, že jedna Samdiánka je ještě naživu, chladnokrevně jí podřízl hrdlo a s pomocí dalšího konorského vojáka hodil tělo na hromadu ostatních.
"Dřívější zprávy říkaly, že brali otroky," řekl Picard. "Tohle vypadá, že zabíjejí každého."
"Mezi mrtvými jsou jen dospělí," poznamenal Thralen. "Když se Konoři blížili, lidé z Eskatu asi poslali děti do měst dál na severu. Ve společnostech praktikujících otrokářství jsou však děti běžně oddělovány od dospělých. Kdybychom se mohli podívat dál, třeba bychom zjistili, že Konoři drží samdiánské děti někde v nějaké bezpečné oblasti.
"Na těch předchozích obrázcích jme žádné Samdiánce neviděli," vzpomněl si Dat. "Ani dospělé, ani děti."
"Nevíme, jak zacházejí s otroky, pokud jsou vůbec zprávy o otroctví pravdivé," ozval se Thralen. "Lidé se možná nechtějí vzdát naděje, že nezvěstní přátelé a příbuzní jsou naživu, a předpokládají, že upadli do zajetí. O povaze Konorů máme jen výpovědi Samdiánců - a ty jsou poněkud nesrozumitelné."
"To jsou," přisvědčil Riker ponuře. "Předpokládali byste oznámení, že s Konory nelze komunikovat, protože nemají mluvený jazyk!"
"Ale otrokářství se s telepatií neslučuje," podotkl Geordi. "Thralene, jste si jist, že Konoři jsou telepati?"
"Ne. Je to prostě jediný způsob komunikace, který dokážu vyvodit, aniž bych sestoupil dolů mezi ně."
"Tam dolů nikdo nepůjde," prohlásil Picard. "Alespoň dokud nebudeme vědět mnohem víc. To, co tu vidíme, dává za pravdu samdiánským hlášením: výsadkový tým by byl pravděpodobně pobit dřív, než by dokázal navázat komunikaci - zvlášť když si nejsme jisti, jak tito lidé komunikují."
"Tak sem nahoru přenesme nějakého Konora," navrhl Geordi, "a pokusme se s ním promluvit. Nebo zkrátka navázat komunikaci. V té situaci se jistě bude snažit s námi komunikovat a překladatel by mohl rozluštit, o jakou metodu jde."
"Hmm," uvažoval kapitán, "to je jedna z možností. Myslíte, že byste dokázal izolovat nějakého jednotlivce a dostat ho bezpečně sem nahoru?"
"Na takovou vzdálenost ne. Ty záběry dokážeme zvětšit až potom, co jsme je zaznamenali. Mohli bychom seslat někoho dolů do řídce obydlené oblasti, aby někoho zaměřil, a pak je společně přenést zpátky."
"Riskantní," poznamenal Picard, "ale možná to bude nezbytné. Povolejte transportního velitele O'Briena a všechno s ním připravte, ale bez mého rozkazu nic nepodnikejte. Jedničko, proberte s bezpečností. předběžná opatření, kdybychom se rozhodli přenést jednoho z Konorů na palubu. Date, Thralene, chci, abyste prostudovali všechny záznamy - hledejte klíče k motivům Konorů. Když dostaneme jednoho z nich na palubu, co ho přesvědčí, aby byl sdílný?"
"Ano, pane," řekl Dat. Schůzka byla u konce a všichni vstávali od stolu, aby splnili uložené rozkazy. "Budeme v instruktážní místnosti 3," ohlásil ještě Dat.
"Výborně," přikývl kapitán a v hlase měl trochu ustaraný tón. "Pokud jsou něco platné mé letité zkušenosti," dodal, "váš úkol je nejdůležitější. Naše jednání s Konory budou neúspěšná, pokud je nebudeme umět oslovit. Požádal jsem Darryla Adina, aby dělal poradce. Má přímou zkušenost s nejširší škálou agresivních druhů, jak z Hvězdné flotily, tak ze soukromého sektoru. Uvidíte, jestli k tomu má co říct."
Dare přivedl na poradu Auroru a Básníka. "Naši specialisté na komunikaci a taktiku," vysvětloval. "Pokud ovšem z bezpečnostních důvodů nechcete, aby byli přítomni -"
"Myslím, že potřebujeme každého, kdo chce pomoci," přerušil ho Dat. "Thralene?"
"Souhlasím."
Začali s prvním obrazem, kde poklidní Konoři okupovali samdiánské město, jako by tam sídlili odjakživa. "Had se skrývá pod růží, což?" nadhodil Básník. "Jste si jistí, že tohle jsou ti krvežízniví Konoři, o nichž jsme tolik slyšeli?"
"Ovšemže," odpověděl Dat a vyvolal scénu z Eskatu.
"Zatracení grázlové, že?" poznamenal. Dare. "Když už jsou k dispozici takové důkazy, předpokládám, že Federace nabídne bez průtahů pomoc?"
"Myslím, že ne," odpověděl Dat. "Pokoušíme se vyhnout boji. Jsou civilizovaní. Musí tu být nějaký způsob argumentace, kterému budou naslouchat."
"Až na to, že oni nemluví," poznamenal Dare, "takže asi ani nenaslouchají. Jak komunikuji?"
"V současné době se domníváme, že telepaticky," řekl Thralen.
"Telepaticky!" zvolal Dare. "Telepati se takhle nechovají. Pokud ovšem - Date, myslím, že by to měl vidět Sdan. Agresivní Vulkánci se v minulosti vyskytovali, i když si myslím, že v jejich dějinách nebylo nic tak bezcitného. Ale on ví, jak telepati reagují, lépe než kdokoli z nás."
Vulkánský člen Darovy skupiny si prohlédl scény a prohlásil: "Je to možné - ale to by museli být velmi nemocní. "Prožij smrt , svého nepřítele" je starodávnou vulkánskou tradicí, přestože většina Vulkánců má pouze omezené telepatické schopnosti. Nicméně předreformní Vulkánci byli v zabíjení velmi vybíraví - museli se vyplatit přijmout bolest toho druhého. Ale tihle Konoři se chovají, jako by necítili, co Samdiáncům dělají. Museli by být tak otupěli, že by na ně

bolest nepůsobila. Šílenství." Zavrtěl hlavou. "Nechápu, jak můžou být k Samdiáncům tak krutí a k sobě navzájem tak mírní."
Když počítač zvětšil další záznamy, dozvěděli se o aktivitách Konorů více, ale příliš mnoho z toho nepochopili. Když už to chtěli vzdát, jedna dramatická scéna celou záhadu ještě víc zamotala.
Byl to opět výjev z ulice na okraji města, které Konoři dobyli, ale dosud neopravili. Dva dospělí Konoři, muž a žena, vedli skupinu, v níž byl asi tucet dětí, na náměstí s vybombardovanými budovami po obou stranách. Jako všichni Konoři, které dosud viděli, ani tato skupina spolu navzájem nerozmlouvala, i když děti se kolem sebe rozhlížely vyděšenýma očima.
"Ty děti vypadají překvapeně," poznamenal Básník. "Rád bych věděl proč."
Některé děti se daly do pláče. "Tady docela určitě něco nehraje," řekl Dare.
Skupina se zastavila, dospělí seřadili děti a zdálo se, že se na ně jenom upřené dívají. Většina z nich přestala plakat, ale jedno malé děvčátko přešlo z fňukáni do kvílení. Starší děvče se otočilo, položilo ptačícímu dítěti ruce kolem ramen - a jeho rty se pohybovaly. "To dítě mluví!" vykřikl Dat.
Plačící dítě něco odpovědělo.
"Děti mají mluvenou řeč a.dospělí ne?" divil se Dare. "To nedává smysl."
"Pokud ovšem," řekl Thralen zamyšleně, "to jsou konorské děti."
Výjev pokračoval. Oba dospělí přistoupili k mluvícím dětem, násilím jim připažili ruce k tělu a jemně jim položili prsty na rty. Každý z nich potom upřeně hleděl do očí dítěte, které uklidňoval - či konejšil? - a děvčátko přestalo plakat.
Všechny děti se poslušně seřadily a procesí pokračovalo dál.
"Ať se propadnu!" zašeptal prudce Sdan. "Takhle učí vulkánští rodiče své děti ovládat emoce. Už skoro není pochyb, že Konoři jsou telepati."
"Ale ty děti mluvily, "namítl Thralen. "Date -"
"Podívejte!" vyhrkl vzrušeně Básník, když děvčátko, které předtím tak plakalo, najednou vyběhlo z řady a utíkalo přes náměstí zpátky, odkud přišli.
Jako hypnotizovaní sledovali, co bude dál. Muž odváděl děti pryč, zatímco žena se rozběhla za prchajícím děvčátkem. Obraz sledoval dítě a jeho pronásledovatelku a zavedl je do míst, která předtím neviděli, a kde bylo snad třicet dětí drženo za mřížemi.
"Zatracení syčáci!" zaklel Básník, když spatřili vyděšené děti zavřené v klecích jako zvěř. Některé marně bily do mříží, některé plakaly a některé ležely schoulené na podlaze svého vězení.
Dívenka doběhla ke kleci, v níž u mříží stál chlapec o něco málo starší. Když k němu přistoupila, prostrčil ruce skrz mříže a ona je popadla a vzlykala.
Chlapec jí cosi říkal a pak se ji pokusil odstrčit. V tu chvíli tam doběhla ta žena a odtáhla děvčátko stranou.
Dítě se bránilo, kopalo, škrábalo a kousalo - ale ne dlouho. Zanedlouho přestalo a křičelo, jako by mělo bolesti, zatímco žena, která je držela, je posadila, položila dítěti ruce na ramena, a hleděla mu s povýšeným výrazem do tváře. Děvčátko se zoufale rozplakalo. Žena se otočila k chlapci, který úzkostlivě přihlížel... a promluvila na něho.
"Oni umějí mluvit!" zvolala Aurora. "Ale - jak se mohou k těm dětem takhle chovat? Je to nelidské!"
"Tohle přece nemůžou. být konorské děti," řekl Thralen. "Date, tuším, že jste vyhledal všechny záznamy o Konorech."
"Vše, co bylo v počítači, což v podstatě není nic."
"A co Samdiánci?" zeptal se Theskiánec.
"Byl jsem na stejné schůzi jako všichni ostatní," odpověděl a náhle ztěžka polkl, protože si uvědomil, že nesplnil, co měl.
Dat měl mít po ruce biologické specifikace Samdiánců, ale neměl je. Jako android by měl všechny údaje o druzích známých Federaci v paměťových bankách a průběžně by si k nim přidával nově objevené živé formy. Neměl zapotřebí si informace vyhledávat dřív, než pro ně měl aplikaci.
Jako člověk by si je však měl okamžitě vytáhnout z lodního počítače. "Promiňte mi to," řekl, "dovolil jsem, aby toto šetření probíhalo na základě nekompletních informací."
Scéna, kterou sledovali, skončila tak, že žena odvedla zoufalou dívenku pryč.
"Počítači," oslovil Dat lodní systém, "stručnou biologickou informaci o Samdiáncích."
A bylo to tam, ta chybějící informace, která dala smysl všemu, co se na Dacketu dělo: Konoři nepřišli z nějakého neznámého sektoru galaxie, ale přímo ze samdiánského sektoru!
Zdálo se, že Samdiánci se všichni rodili se zlatozelenou kůží a levandulovými vlasy. Toto zbarvení přetrvávalo až do puberty, kdy se vlivem atmosférických podmínek a slunečních emisí na Dacketu jejich kůže až do dospělosti zbarvovala na levandulovou a vlasy na modré. Podmínky na Gellesenu měnily samdiánskou pokožku na tmavozelenou a vlasy červenohnědé. Pouze na Jokarnu, planetě, již Konoři údajně "obsadili," zůstávaly pokožka i vlasy stejné jako v dětství.
"Bylo mi jasné, že to nemohou být jejich vlastní děti, když se k nim tak chovají," řekla Aurora. "Jsou to samdiánské - nebo spíš dacketské děti, které zotročují a oddělují od sebe. Ten chlapec a děvčátko byli pravděpodobně sourozenci."
"Standardní otrokářská technika," přisvědčil Thralen. "Oddělit členy rodiny a zabránit tak vzájemné citové podpoře."
"Já... odpusťte mi," opakoval Dat a hanbou by se byl nejraději propadl.
"Byla to i moje chyba, Date," řekl, Thralen. "Prostudoval jsem všechny informace o samdiánské kultuře a zvycích, ale nenapadlo mě hledat klíč v biologických informacích."
"Protože to jsem měl udělat já a vy jste předpokládal, že jsem to udělal," řekl Dat dutě. Byla to neuvěřitelně hloupá chyba - něco, za co by byl čerstvý kadet z Akademie disciplinárně potrestán. Přinutil se dostát svým povinnostem a ignorovat zbabělé nutkání uprchnout a někam se skrýt a řekl: "Omluvte mě, tuto informaci musím neprodleně hlásit

kapitánovi."
"Nemusíte tam chodit osobně, Date," řekl Sdan. "Zkrátka mu to zavolejte, a je to."
Dare řekl: "Nech ho jít, Sdane. On je důstojníkem Hvězdné flotily a má své povinnosti. Date, my - tedy pane Thralene, navrhuju, abychom o tomto zjištění informovali prvního důstojníka."
Kapitán Picard byl ve své instruktážní místnosti. "Co se děje, Date?" zeptal se s obavami, když jeho druhý důstojník vstoupil. "Všechno v pořádku?"
"Ne, pane," řekl Dat chmurně. "Není." A oznámil kapitánovi, co tak opožděně objevil.
"Byl o tom zjištěni informován velitel Riker?"
"Ano, pane."
"Výborně. Chyba byla tedy napravena a my teď máme k dispozici správné informace."
Ta slova se rovnala vybídnutí k odchodu. Dat byl v pokušení chopit se příležitosti a zmizet, ale pak zvítězila povinnost k Enterprise a Hvězdné flotile. "Pane, musím se nahlásit jako neschopný aktivní služby. Snad vůbec služby v Hvězdné flotile."
"Pročpak, Date? Doktorka Pulaská hlásila, že vaše zranění se zahojila a prošel jste všemi testy, abyste se mohl vrátit do aktivní služby na můstku. Všichni občas děláme chyby -"
"Skoro jsem se zabil, a pak jsem téměř pokazil naší akci, obojí v jeden den," řekl zoufale Dat. "Já -"
"Date," pravil mírně kapitán, "sedněte si." Když se posadil, Picard se zvedl a přistoupil k jídelnímu automatu. "Kávu? Čaj?" Jelikož měl v ústech velké sucho, Dat řekl: "Čaj, prosím."
Pak ho ještě napadlo: "Eh - se šlehačkou a sladidlem."
"S mlékem, Date," pokáral ho Picard. "Šlehačka se dává do kávy. Čaj se pije s mlékem." Otočil se k automatu a objednal: "Čaj. Earl Grey, horký. Jeden s citrónem, jeden s mlékem a cukrem."
Dat si vzal čaj, napil se a postavil šálek na stůl. "Kapitáne," začal znovu, "myslím, že bych měl být zproštěn služby. Prostě mi to nejde tak jako dřív."
"To jistě ne," řekl Picard, "ale není to důvod, abyste se vzdal kariéry. Povězte mi upřímně, proč si myslíte, že nezvládáte službu."
"Už nejsem výkonný."
"To je pochopitelné. Procházíte obdobím takové adaptace, jakou si my ostatní nedokážeme ani představit. Ale když vás vyjmu z rozpisu služeb, jak znovu získáte svou výkonnost?"
"Myslím, že to nejde, pane."
"Proč ne?"
"Má síla je pryč, stejně jako speciální senzory. Ale na to jsou stroje, aby obojí vynahrazovaly. To nejdůležitější, co jsem ztratil, je moje absolutní paměť a přímý přístup k informacím. Dnes jsem udělal školáckou chybu -"
"Tuším dvě, ale teď mluvíte o tom, jak jste nás při prvním pohledu na Konory neinformoval, že pocházejí ze Samdiánců."
"Ano, pane."
"A co jste udělal, když jste svou chybu zjistil?"
"Vytáhl jsem si chybějící informace z lodního počítače."
"Date, co jste dělal jako android, když nějaká informace nebyla ve vašich paměťových bankách?"
Dat zamrkal. "Já... vytáhl jsem si jí z lodního. počítače."
"A jaké ponaučení si berete z dnešní zkušenosti?"
"Neměl bych spoléhat, že mi má paměť poskytne potřebné odkazy. Vždy bych měl vyhledat aplikovatelné soubory."
Picard se usmál. "Uděláte tu chybu znova?"
"Doufám, že ne, pane. Ale jaké další chyby ještě udělám? Objevil jsem důležité výpadky ve své paměti."
Kapitán se náhle zatvářil starostlivě. "Ale? Jakého druhu ty výpadky jsou?"
Dat se zachmuřil. "Začínám si uvědomovat, že lidská paměť slábne a zkresluje dokonce i během krátkého časového úseku. Přesto jsem si... vědom, že něco proběhlo, takže kdyby bylo například důležité zjistit, co jsem jedl před osmačtyřiceti hodinami, vím, že existuje informace, co jsem si objednal z jídelního automatu, a že bych mohl požádat počítač, aby ji lokalizoval."
"Ale vy jste zažil situaci, kdy jste ani nevěděl, že jistá informace existuje?"
"Už dvakrát," přiznal Dat. "Thralen uvedl příklad druhu, který měl být klasickým případem, a já jsem si nemohl vůbec vzpomenout, že bych o něm slyšel. A pak ty biologické specifikace Samdiánců."
Picard svraštil čelo. "To je potenciální problém. Přesto se však potvrdilo, že vaše paměť, intelektuální i kinetická, je dostatečně přesná, abyste na první pokus prošel navigačními i operačními testy. A to jsou velmi přísné testy, jak sám dobře víte: hvězdná loď si nemůže dovolit dát na některý z těchto postů někoho, kdo by mohl udělat chybu. Mají tyto dva případy výpadku paměti něco společného?"
Když je Dat porovnal, zjistil: "Ano - v obou případech jde o informaci, která prostě byla na Akademii umístěna do mých paměťových bank, bez toho, abych ji vědomě zkoumal. Myslím... zdá se, že si pamatuji, nebo si alespoň mlhavě vybavují, ty věci, které jsem buď osobně zažil, nebo jsem s nimi vědomě nakládal. Materiál, uložený v mých paměťových bankách, s nímž jsem nikdy neměl příležitost pracovat... je pryč."
"Vážně, Date?" zeptal se Picard tiše.
"Všechno je to samozřejmě v lodním počítači, ale -"
"Ale nesmíte zapomenout si to vyžádat, tak jako kterýkoli jiný organický člen posádky." Kapitán se usmál. "Rozvíjení nových návyků chvíli trvá, ale naučíte se to."
Dat přikývl. "Nesmím předpokládat, že nějaká informace neexistuje, aniž bych se zeptal počítače. Ano, to bych zvládl.

Ale přesto, má výkonnost -"
"- v současné době nemusí být na vaší obvyklé úrovni. Nebudu vám prozatím dávat žádné samostatné úkoly."
"Ano, pane," zasmušil se Dat. "Má sobeckost na Elysii, stála Hvězdnou flotilu cenný majetek."
"Date," řekl Picard, "Hvězdnou flotilu vytvořili lidé. Více než polovina jejích členů jsou lidé. Většina lodních důstojníků jsou lidé, včetně mne."
"Všichni mají pro svou práci jedinečnou kvalifikaci. Já jsem svou jedinečnost zahodil."
"Ale ne svou hodnotu. Není důvod, proč byste nemohl sloužit stejně dobře jako kterýkoli důstojník ve flotile. Co jsem měl možnost vidět, vaše touha po zdokonalování sama sebe, vám pomohla projít plnou parou vaší proměnou. To znamená, že budete lepší než většina z nich, pokud si neřeknete, že jste jen člověk, abyste měl omluvu pro odbytou práci."
"Ne, pane," řekl Dat a začal se cítit lépe. Kapitán měl samozřejmé pravdu. Pokud by si vzal Picarda a Rikera za vzor, mohl by se stát pro Hvězdnou flotilu stejně cenným, jako byl vždycky, i když jinak. "Díky; kapitáne. Teď vím, co mám dělat. Základní poučka nám zakazuje se postavit na něčí stranu v konfliktu, z kterého se vyklubala občanská válka mezi Samdiánci, ale byli jsme požádáni o pomoc. Ponořím se do jejich dějin, kultury, filozofie a biologie a pokusím se najít nějaký způsob, jak je nejlépe přesvědčit, aby urovnali sváry mírovou cestou."
"Spolupracujte na tom s Thralenem," nařídil Picard. "Normálně bych vám řekl, abyste si nejprve vzal volno a odpočinul si, ale -"
"V posledních několika dnech jsem se naodpočíval až dost, prohlásil pevně Dat. "Teď musím pomoci zabránit dobytí Dacketu Konory - než zemřou další lidé."

Kapitola dvanáctá

Dat s Thralenem zdvojnásobili své úsilí při luštění konorské hádanky a pracovali na počítačovém komplexu v Datově kajutě. Právě hloubali nad zevrubnými informacemi o Samdiáncích, když zabzučel Datův komunikátor.
Byla to Pris Shenkleyová. "Nešel bys se mnou na večeři, Date?"
S úlekem zjistil, že má hlad - společně s Thralenem pracovali bez přestávky celé hodiny, ale teď toho nemohl nechat.
"Kapitán mi dal úkol, Pris. Budu na tom pracovat celý večer."
"Chápu,"odpověděla zvesela. "Tak mi zavolej, až budeš mít volno."
"No - já nevím, kdy to bude, Pris."
"Hele," řekla, "já jsem taky profík, jestli to nevíš. Ale mysli na mě, až budeš mít přestávku, ráda bych se s tebou ještě někdy viděla."
"Budu na tebe myslet," ujistil ji Dat. Mluvil pravdu: určitě si na ni vzpomene. Ale ne tak, jak si Pris myslela.
Dat si nedokázal srovnat v hlavě, proč ho hryzalo svědomí pokaždé, když si vzpomněl na to, co se stalo minulou noc. Z etického hlediska neudělal nic špatného: dva dospělí bez předsudků, které by jim bránily v intimnostech, a bez závazků k někomu, komu by tím mohli ublížit, spolu prožili příjemné chvíle. Tak proč ty mučivé pochybnosti?
Snad to souviselo s jeho obavami zaplést do svého života někoho jiného, když budoucnost byla tak nejistá. Kdyby během současné krize zvládal služební povinnosti bez dalších problémů, zřejmě by se na Pris těšil.
A1e musel myslet na naléhavější věci. Dat si s Thralenem dali krátkou přestávku, aby si u automatu objednali jídlo a vzali si je zpátky k počítačovým obrazovkám.
"Určitě nám něco uniká," poznamenal Thralen.
"Tomu se dá snadno uvěřit," odpověděl Dat, "ale co to je? Tyhle záznamy jsou příliš útržkovité. Samdiánci se až dosud izolovali."
"Musí přece existovat jiný přístup," řekl Thralen a jeho tykadla se rozčarováním vytahovala a stahovala. "Musíme zjistit, proč Jokarn náhle zaútočil na Dacket."
"Ve výzvě na pomoc stojí, že Konoři dobyli Jokarn," poznamenal Dat. "Z toho, co jsme předtím viděli, se zdá, že pocházejí z Jokarnu. Proč by říkali, že dobyli svou vlastní planetu?"
"Dacketané to mohli tak vyjádřit, aby bylo jisté, že jim přijdeme na pomoc," řekl Thralen. "Ale nic nenasvědčuje tomu, že by Samdiánci byli schopni mimo smyslového vnímání. Ale co jiného by vysvětlovalo to, čeho jsme byli svědky? Jokarňané se museli nedávno naučit telepatii. I když... telepati obvykle nejsou agresivní."
"Co když se jí nenaučili všichni?" zeptal se Dat. "Jméno "Konor" se v dějepisných informacích o Samdiáncích nevyskytuje. Mohla by síla několika jedinců vyděsit lidi na Jokarnu? V dějinách Galaxie se vyskytlo dost případů lidí s nebývalými schopnostmi, kteří byli pronásledováni. Mohli by jim Jokarňané tak
ublížit, aby je něco nutilo pomstít se všem samdiánským netelepatům?"
"Snad," přisvědčil Thralen. "Nazvat jistou skupinu lidí jinak je způsob, jak se od nich distancovat, učinit je něčím méně, než jste sám, a pak se k nim můžete chovat krutě, dokonce je i zabíjet."
"Zjistíme to," řekl Dat. "Počítači: jazykové banky. Morfologickou strukturu samdiánského jazyka."
"Zpracovávám."
"Jaký je historický význam slova Konor?"
Počítači to trvalo několik sekund, než našel příslušnou informaci: "Je ta archaické slovo, údajně pocházející z jazyka předků kolonizátorů samdiánských planet. V tomto jazyce je jeho základní význam člověk."
"To nemůže být správně," řekl Dat.
"Dejte nám kontext," poručil Thralen.
"Lidé: cítící, rozumné organické bytosti. Osoby, na rozdíl od zvířat."
Proto to Dat chápal jako "člověk", generický pojem pro výraz "lidé", tak jak jej běžně používali humanoidi, mezi nimiž

strávil většinu svého života. Přesto se Dat zamračil.
"Proč by je Samdiánci nazývali Konory? Musí jít o název, který Konoři dali sami sobě." .
Thralen přikývl. "Ale pouhé lidé zní zvláštně. Počítači: analyzuj podle vedlejších významů. Naznačuje slovo konor něco jako osvícení lidé, vyvolení lidé, nebo podobnou slovní vrstvu?"
"Zpracovávám."
Došlo k ještě větši přestávce, protože počítač zaměstnal nejpodrobnější srovnávací analýzu univerzálního tlumočníka. Konečně přišla odpověď. "Pojmenovávací význam, ne vedlejší. V jazyku, z něhož se vyvinula samdiánština, znamená morfém k-nr- duši. Kořenová odvozenina konor znamená ten, který má duši."
"Bohové," zašeptal Thralen a jeho modrá tvář dostala vybledlý odstín. Zvedl se z křesla a začal obcházet kolem počítače. "Jestli stojíme proti tomuhle, nemáme šanci."
Dat na něho překvapeně pohlédl. "Nerozumím."
"Dějiny, Date. Nejkrutější války v dějinách galaxie byly vedeny kvůli náboženským rozporům. To, co mělo být balzámem a útěchou v těžkostech života, rozpoutává zlobu a smutek." Thralen se zastavil a položil dlaně na opěradlo Datova křesla.
"V mé vlasti ti, kteří odmítají, že Velká Matka doslova zrodila svět, kteří ten příběh chápou jako nádherný symbol stvoření - vyvrhli nás z Prastarého útulku, protože jsme se odvážili pochybovat o vesmírné skutečnosti tak, jak nám ji Ona podává."
"Je mi líto," řekl Dat, protože pochopil, že mu theskiánský sociolog sděluje něco velmi bolestivého. Přestože si vzpomněl na smutek, který cítil, když se domníval, že musí opustit ty, jež považoval za svou rodinu, věděl Dat, že může pouze tušit velikost utrpení vyhnanství z rodiny, v níž člověk vyrůstal.
Thralen potřásl hlavou. "Věřím ve Velkou Matku stejně vroucně jako ti, kdo se uzavřeli v naší domovině a tvrdí, že zbytek Galaxie je Vnější temnota. Shodujeme se v nejzákladnějších principech naší víry, Date, a přesto jsou ti, kdo se odvážili opustit rodnou planetu, považováni za neznabohy." Jeho tykadla se mírně stáhla. "V dnešní době samozřejmě většina Theskiánců, na Theskii i na kolonizovaných planetách vnímá Velkou matku jako projev plodivé síly vesmíru. Ale Ona z jakéhosi důvodu seslala mou duši, aby se narodila v rodině Starověrců." Povzdychl si. "Pokud jsem je měl osvítit, pak jsem selhal. Když mě má studia dovedla až k Hvězdné flotile, zapudili mě."
Theskiánec se odmlčel, jako by čekal na odpověď, nebo snad uvažoval nad tím, co mu připadalo jako selhání. Dat byl z toho nesvůj. Ale přesto musel něco říci.
"Jeden čas jsem ve svých paměťových bankách shromaždoval gigabyty informací o bozích z celé galaxie. Mohl jsem citovat, ale neznamenalo to pro mne nic víc než informace. Pak jsem se s bohy setkal a poznal to, co by mnozí nazvali zázrakem. A nechápu o nic víc, než jsem chápal předtím."
"To nebyli bohové v tom smyslu, v jakém já věřím v Boha," zavrtěl hlavou Thralen. "Jednoho dne poznáme síly, které ti elysiánští bohové mají. Ale nás, je, cokoli, co dokáže mysl pochopit, přesahuje síla, která řídí vesmír. Dokud žijeme, jsme schopni to pochopit jen v nějaké známé farmě, jako je třeba Velká Matka. Ale až opustíme tento stav existence, poznáme tu sílu přímo. Já přijdu do náruče Velké Matky. Pan Worf by řekl, že vstoupí do Černé flotily. Oba máme na mysli totéž.
"Ale vy věříte v posmrtnou existenci. Vy věříte, že máte duši."
"Jistě. O tom není pochyb."
"Já nevím, jestli ji mám," řekl Dat.
"Thralen se usmál. "Já vím, že máte," odpověděl, "a nedostal jste ji na Elysii." Pak zvážněl. "Ale dějiny galaxie jsou plné ukrutností spáchaných těmi, kdo nechtěli uznat, že lidé, kteří se nějakým způsobem liší, mají duši. Pokud se tato skupina Samdiánců, Konoři, nazývá těmi, kdo mají duši -"
"Potom," pochopil Dat, "odvozeně ostatní Samdiánci nemají duši a může se s nimi nakládat jako se zvířaty či... s majetkem. Ano, Thralene," dodal chmurně. Takové úvaze rozumím."
Thralenova barva byla opět normální a tykadla se mu vyrovnala. Dat poznal, že vzývání náboženské víry je něco, co v Theskiáncích přetrvává.
"Musíme dolů na planetu," řekl Dat a vstal. "Potřebujeme další informace, které by potvrdily naše závěry. Například, jak říkají Konoři jiným Samdiáncům? Jsou opravdu telepaty, nebo si jen špatně vysvětlujeme, co nám nabídly záznamy?"
Thralen přikývl. "A jak si může telepat myslet, že jiné rozumné bytosti nejsou lidé, když cítí jejich myšlenky a pocity? Máte pravdu, Date - předáme tuto informaci kapitánovi."

Kapitán Picard se spojil s předsedou Tichelonem, který jim sdělil, že Konoři nazývají jiné Samdiánce "Ikonor" - což se dalo vysvětlit jako "Nekonoři."
"Má to ještě další význam, kapitáne," upozorňoval Thralen. "Potvrzuje to naše obavy, protože to znamená ti, kteří nemají duši."
Z Tichelonová výrazu bylo zřejmé, že neočekával, že by si odvodili významy kořenů slov. Okamžitě přešel do útoku a protestoval: "Nejde vůbec o urážky, kterými nás častují. Naši lidé jsou vražděni, kapitáne. Už jste tu skoro den, a neudělal jste nic!"
"Mohl jste naše vyšetřování urychlit, a tím i náš další postup, kdybyste nám řekl pravdu," odpověděl Picard. "Konoři jsou stejný národ jako vy. Nemůžeme se míchat do vašich vnitřních záležitostí."
"Oni nejsou stejný národ! Snad kdysi byli, ale teď nás odmítají. Viděl jste je? Neodpovídají na naše prosby - jen zabíjejí!"
Picard se zhluboka nadechl a pravil: "Pokusíme se s Konory spojit. Když uspějeme, přijímáte zástupce Hvězdné flotily

jako vyjednavače? Smíme říct, že souhlasíte?"
"Ano - ano, samozřejmě! Ale oni vás neposlechnou. Myslíte, že jsme se o to nepokoušeli? Přibližujte se k nim jen velmi dobře vyzbrojení, protože oni zabíjejí i ty, kteří nabízejí kapitulaci."
Kapitán Picard tedy svolal všechny, kdo se zúčastnili předchozích diskusí, na další strategickou poradu do pozorovací haly. Bylo rozhodnuto, že se malý výsadkový tým přenese do města, kde se usídlili Konoři a které vypadalo mírumilovně.
"Měl byste mě zařadit do výsadkového týmu, kapitáne," prohlásila Deanna Troi.
Picard sešpulil rty. "Nejsem si jist, zda je to dobrý nápad, poradkyně. Tohle může být velmi nebezpečné."
"Pane, ve výsadku nejsou žádní úplní telepati," naléhala Deanna. "Možná jsem pro komunikaci s nimi nejvhodnější."
Měla pravdu, samozřejmě - jestliže Konoři neodpovídali proto, že odmítali jiný než telepatický kontakt, byla vlastně jejich jedinou nadějí. Její výcvik v mentální komunikaci bylo to nejlepší, co mohla její domovská planeta a Akademie Hvězdné flotily poskytnout. Přesto Dat chápal, proč se kapitán zdráhal poslat tuto jemnou ženu, ovládající pouze základy sebeobrany požadované Hvězdnou flotilou, do tak nebezpečné situace.
Dat pozoroval Willa Rikera, který hleděl na kapitána s "pokerovou tváří". Zradilo ho však mírné trhnutí, když Picard přikývl.
"Budete potřebovat tu nejlepší ochranu, kterou vám dokážeme poskytnout," pokračoval kapitán. "Pane Worfe, Jedničko." Rozhlédl se po skupině lidí, která se tam shromáždila.
Dat se opět cítil nesvůj. Kdysi by další volba padla automaticky na něho.
"Kapitáne," řekl Thralen, "já bych tam měl být." Jeho tykadla se nervózně zachvěla. "Pokud jsem něco z toho, co jsme viděli, mylně vyložil, měl bych být schopen napravit chyby, než způsobím diplomatický chaos. A i kdybychom měli s Datem pravdu, při přímém kontaktu zjistím určitě víc."
"Souhlas," řekl Picard. Zavrtěl hlavou. "Pořád se mi to nelíbí, ale víme, že nepřijímají naše zprávy. Date, připravte s velitelem O'Brienem transportér. Chci, aby všechny komunikační zdroje zůstaly otevřené, a trikodérový kanál ať vysílá vizuální obraz na můstek i do transportní místnosti. Při prvním náznaku ohrožení výsadkového týmu je okamžitě přeneste zase nahoru."
"Ano, pane," řekl Dat, potěšen, že dostal alespoň nějaký úkol.
"Dobrá," řekl Picard. "Máte nějaké otázky?"
"Jen ohledně toho, co dalšího nám předseda Tichelon zatajil," zavrčel Worf.
"Pochybuji, že by tu ještě něco bylo," vložila se do toho Troi. "Zdá se, že Samdiánci nerozumějí Konorům o nic víc než my."
"A co skutečnost, že chodí nazí?" zeptal se Worf a trochu se ušklíbl. "Máme se dolů přenést bez šatů?" Ta myšlenka mu samozřejmě nevoněla, ale jako šéf bezpečnosti musel brát v úvahu všechny skutečnosti, aby výsadkový tým přežil.
"Nemůžeme jít beze zbraní a určitě nás nebudou považovat za Konory. Ale co když tam mají ohledně oblečení nějaké tabu, tak jako jsou Ferengové proti oblékání žen?"
"Výborná otázka," poznamenal kapitán. "Meff Tichelon by na ni mohl znát odpověď."
"Chodíme nazí před Prozřetelností, když se modlíme," vysvětloval Samdiánec, když se s ním spojili. "Konoři poskvrnili naši víru, protože se odhalují při světských činnostech."
"Ale pokusil se někdo přiblížit ke Konorům nahý?" zeptal se Riker.
"Ano," ušklíbl se Tichelon. "Ano, někteří porušili naše tabu a byli při svém omylu zavražděni. Napodobování konorské svatokrádeže vás neochrání před jejich šílenstvím. Uvidíte: Konoři řádí jako zvěř, která musí být vyhlazena, než nás všechny pobije."
A tak se nakonec výsadkový tým, připravený na nejhorší, shromáždil v plné výzbroji a výstroji na transportní plošině. Geordi provedl podrobná a zvětšená pozorování, aby lokalizoval prostor ve městě, kde by nejspíš mohla sídlit vláda. Dat s O'Brienem kontrolovali transportní pult, aby se ujistili, že tým bude možno okamžitě najít a vzít zpátky nahoru, a zároveň sledovali dění na obrazovce.
Přímé spojení přes komunikační odznaky a trikodér jim umožňovalo vidět a slyšet vše, co se odehrávalo. Riker, Troi, Thralen a Worf se zhmotnili na schodech budovy, kterou vzorec provozu označil za centrum místní vlády.
To však Konory nezastavilo. Lidé se shlukovali, balíčky, které nesli, se proměnily ve zbraně, a pak začaly z okraje hloučku padat kameny a cihly.
Dat a O'Brien se zoufale snažili zafixovat pohybující se těla. "Nejprve vyprostěte Troi, pokud je nedostaneme ven všechny najednou!" zněl Datův rozkaz. Na ni se zaměřil konorský útok a zároveň byla z těch čtyř nejméně zdatná v sebeobraně. Byla ovšem také velmi pohyblivá a pohybovala se tak rychle, že neustále měnila své souřadnice.
Worf odrazil cihlu, která na něho mířila, což ho lehce odhodilo doprava - dost na to, aby ztratil na zlomek vteřiny rovnováhu a jeden z Konorů tak mohl udělat výpad kovovým prutem přímo na Troi.
Nebyla to zbraň, jen jakýsi kus stavebního materiálu. Ale bylo to stejně smrtelně nebezpečné.
Troi klopýtla, zapotácela se a útočníkovi se nepodařilo ji špičkou probodnout. Změnil úchop, obrátil svou zbraň vzhůru a chtěl ženu udeřit do hlavy. S hněvem, který mu dodával sílu, by li rozpoltil lebku.
Riker, zaměstnán jiným Konorem, vykřikl: "Deanno!" a vrhl se zoufale vpřed.
Worf pozvedl zbraň, aby útočníka omráčil, ale jiný Konor ho udeřil do ruky. Paprsek letěl příliš vysoko.
Thralen, který stál na druhé straně, však udělal to nejlepší, co mohl: skočil na Troi a pokusil se ji srazit z dosahu úderu.
Dav vřel. Thralen vrazil do Troi, ale oba se pouze zakymáceli.
Úder zasáhl Theskiáncovu hlavu plnou silou a urazil mu jedno z tykadel. Upadl na Troi a po žlutých vlasech a modré pleti mu stékala rudá krev.
A v těch vteřinách strašlivého ticha, které následovalo, se transportér konečně zafixoval a přenesl výsadkový tým

nahoru. Thralenův útočník byl přenesen s nimi. Jakmile se na plošině zhmotnil, pozvedl svou zkrvavenou zbraň ještě jednou - Worf vystřelil a Konor omráčen upadl.
"Máme je na palubě, kapitáne," hlásil O'Brien.
Dat poručil: "Lékaře do transportní místnosti!" a vyrazil od pultu, zatímco Worf se dotkl svého komunikátoru a povolal bezpečnost, aby si vyzvedla zajatce.
Riker a Troi se skláněli nad Thralenem, ale Riker pociťoval dvojí starost. "Jsi v pořádku?" zeptat se poradkyně. "Ty myšlenky a emoce, které vysílali, byly dost bolestivé i pro mne. Při tvé citlivosti -"
"Učím se vyrovnávat s bolestí," odpověděla. "To, co nám vysílali, nebylo skutečné, i když mě to nesmírně zmátlo. Není divu, že tak lehce vyhrávají bitvy."
"O to menší důvod mají k zabíjení," poznamenal Riker.
Dat zatím zdvihl Theskiáncův trikodér, nastavil ho na lékařskou prohlídku a zkontroloval, zda Thralen projevuje známky života.
Jeho srdce se zastavilo a nedýchal.
Dat rychle prohlédl zranění hlavy - otřes mozku a vážné poškození nervů v místě, kde se odtrhlo tykadlo, ale mozek byl v pořádku. Srdce a dýchání zastavil šok. Pokud nepomůže protéza, bude Thralen přinejhorším na jednu stranu hluchý.
Nyní bylo potřeba zachránit jeho život.
"Pomozte mi," řekl Dat, narovnal Thralenovo tělo a snažil se rozpomenout, jak se provádí na Theskiáncích. oživovací proces.
Sakra, sakra, SAKRA! Ty vědomosti se propadly do jedné z děr v jeho paměti!
"Poradkyně," žádal, protože věděl, že ona má dobré znalosti z medicíny stejně jako z psychologie. "Prosím, pomozte mi ho oživit."
Zatím se ujistil, že Thralenovy dýchací cesty jsou volné alespoň tento krok byl pro všechny aerobní bytosti stejný.
Troi poklekla vedle něho. "Přestal dýchat?" zeptala se. "Date, jaký má -?"
Dveře se se zasyčením otevřely a vpustily doktorku Pulaskou, kterou následovali dva asistenti s antigravitačním vozíkem. "Jak vážné je jeho zranění?" přerušila je. Podle trikodéru a snímače, rozhozených po plošině, poznala, že Dat už provedl předběžné vyšetření.
"Musíme ho vzkřísit," řekl Dat. "Provedu umělé dýchání a vy se pokuste znovu nastartovat srdce."
"Date - ne!" vykřikla zděšeně Pulaská.
"Doktorko - je to méně než pět minut," protestoval. "Můžeme ho zachránit!"
Troi mu položila ruku na rameno a tiše řekla: "Date, můžeme ho zachránit, ale nesmíme."
Zíral do její jemné tváře a vzdouvala se v něm vlna hněvu. "Zachránil vám život! Přece ho nemůžete nechat umřít! Doktorko," obrátil se na Pulaskou a s hrůzou zjistil, že rovněž odstoupila a odmítá poskytnout pomoc.
"Date, Thralen je Theskiánec," řekla. "Znáte jejich víru. Věří, že v okamžiku smrti duše opouští tělo a nemůže se vrátit. Kdybychom Thralena vzkřísili, nikdy by nám to neodpustil... a stejně by pravděpodobně dlouho nepřežil. Byl by vyděděncem svého národa, protože oni by věřili, že je tělem bez duše."
Riker dodal: "Sám by tomu věřil, Date. Nechte ho odejít."
Dat ztěžka polkl chuchvalec, který cítil v hrdle. Tohle měl o Theskiáncích znát. Ty informace, co dělat - či nedělat - v případech ohrožení života jakékoli rasy příslušné k Federaci, míval naprogramované.
Pohlédl na tělo svého kolegy. Kdyby s ním byl sám, udělal by vše, aby ho znovu oživil... a pokud byla interní fyziologie Theskiánců dost podobná lidské, mohlo se mu to i podařit.
Což by pro Thralena bylo horší než smrt.
Dat se posadil na okraj transportní plošiny a cítil se víc než zbytečný, zatímco lékařský tým odvážel ostatky toho, kdo býval jeho přítelem, a bezpečnostní tým si vzal na starost Konora.
Dat nedokázal uvažovat. Myšlenky mu nesouvisle těkaly sem a tam.
Poradkyně Troi zůstala s ním. Poklekla k němu a položila mu paži kotem ramen. "Date," zašeptala, "jen se vyplačte. "Nedržte v sobě ten smutek. Všichni jsme ztratili kolegu, ale vy jste znal Thralena lépe než kdokoli z osádky můstku."
Až tehdy Datovi došlo, že ho pálí v krku a pod víčky potlačované slzy. Když s nimi přestal bojovat a nechal je proudit ven, přinesly mu fyzickou, ale nikoli psychickou úlevu.
Pohlédl na Troi. "Thralen věřil, že přijde do náruče Velké Matky. Já... doufám, že je to pravda."
"Já také," odpověděla. "V každém případě mu víra byla v životě velkou útěchou, Date. Nikdy se nebál smrti a zemřel statečně."
"A ne bezdůvodně," přisvědčil Dat. "Dal svůj život, aby zachránil jiný."
Ale pokud šlo o jejich úkol, byla Thralenova oběť zbytečná. Komunikovat s Konory se jim nepodařilo.
"Pane Date, poradkyně Troi, hlaste se na ošetřovně," ozval se z komunikačního systému hlas velitele Rikera.
Troi si povzdychla. "Nic mi není, ale předpokládám, že Kate nebude mít klid, dokud mě osobně neprohlédne."
Ale co chce doktorka Pulaská mně? přemýšlel Dat.
Ukázalo se, že tím pacientem nebylá ani Troi, ani Dat: lékařka trvala na tom, aby Worf vzal svého vězně na ošetřovnu, kde se Konor právě probíral z mrákot způsobených fázerem.
Pulaská ho uložila do vazebného pole, jež sloužilo k ochraně blouznících pacientů, kteří by jinak mohli být nebezpeční sobě nebo svému okolí. Konor se mohl posadit, ale nemohl opustit silové pole, které ho drželo na jednom z vyšetřovacích stolů. Pole však bylo jednosměrné. Lékaři a zdravotnický personál skrz něho měli k pacientovi přístup.
Picard, Riker a Worf už tam byli. Kapitán se ohlédl, když Troi a Dat vstoupili dovnitř, a tázal se: "Poradkyně, jste v pořádku natolik, abyste mohla pracovat?"
Obvykle bezvadné upravená Troi měla tvář a šaty trochu ušpiněné. Thralenova krev jí potřísnila bledou kůži a

zvýraznila vínovou barvu uniformy. Dlouhé vlasy měla trochu pocuchané, ale jinak vyvázla bez zranění, až na menší modřiny a oděrky. "Ano, kapitáne, i když nevím, jak můžu být prospěšná."
"Pokuste, se spojit s tím mužem, jen vy a on."
"Se mnou se ti to už podařilo, Deanno," připomněl jí Riker, "a to vůbec nemám telepatické vlohy."
"Ani já ne," dodal Worf, "ale na planetě jsem ty Konory rovněž v myšlenkách slyšel."
"Jsou to vysílající telepati," řekla Troi. "Zdá se, že nepřijímají, jako třeba Betazoidi."
"Zkus to," naléhal Riker. "Tady, sama, bez davu, který by tě přehlušil, s nim možná navážeš spojení."
Konor se zatím ospale zvedal na lokty a rozhlížel se kolem. Doktorka Pulaská k němu přistoupila a řekla: "Jste v naší nemocniční jednotce. Neublížíme vám. Chceme jen zjistit, proč bojujete s každým, kdo se s vámi snaží navázat spojení."
//Ikonorská zvířata! Rozumím vašim primitivním zvukům, ale díky Prozřetelnosti ji Konor nepotřebují. My komunikujeme z duše do duše. Můžete být dost silní, abyste mě zabili, ale bezduché bytosti nikdy neporazí Konor.//
Dat byl ohromen. Nikdy předtím necítil, neslyšel... neznal slovo, které by vyjadřovalo přijímání myšlenek uvnitř hlavy. Slova byla doprovázena Konorovým pohrdáním, protože se musel zabývat nižší formou života.
Ale doktorku Pulaskou to nevyvedlo z míry. "Stav našich duší přenechme teologům. Teď se snažíme s vámi domluvit. Jsem doktorka Pulaská. Řeknete nám své jméno?"
//Konor nepotřebuje jméno. Poznáváme jeden druhého podle duševní esence.//
Troi pokročila vpřed. "Mluví upřímně," řekla. "Ale pak jste to tedy všichni cítili, že? Uvidíme, co se dá dělat." Dat ji sledoval, jak se koncentruje, ale žádné myšlenky, které se pokoušela vyslat, nepřicházely. Alespoň zpočátku.
Pak se mu zdálo, že slabě slyší její jemný hlas uvnitř hlavy a cítil i její sladkou emocionální přítomnost. //Takový druh komunikace potřebujete, abyste nás uznali za sobě rovné?//
Dat vrhl pohled na Rikera, který se na Troi pyšně díval.
Kapitán Picard vypadal překvapeně, pak potěšeně. Pulaská se usmála přesně tak, jako tehdy, když s ní telepaticky komunikoval ten chlapec z Genetické výzkumné stanice na Gagarinu 4, vzpomněl si Dat. Worf se také téměř usmál, ale pak se vzpamatoval a zaujal svůj nejvojenštější postoj.
Konor však nereagoval.
//Neslyšíte mě?// dotázala se Troi. Byla ještě bledší než obvykle a kolem velkých očí jí zaškubalo. Její hlas se Datovi stále ještě zdál slabý, ale to bylo jistě proto, že nebyl telepat.
Konor stále neodpovídal.
Po třetím pokusu se Troi odvrátila a třásla se vypětím. "Doktorko, ten muž je mistr v zakrývání svých pocitů - tato schopnost je u telepatických ras běžná. Ale to mi brání, abych rozpoznala, jestli mě neslyší, nebo jenom odmítá reagovat."
"To se dá snadno vyzkoušet," řekla Pulaská a nastavila přístroje tak, aby měřily elektrické impulsy z Konorova mozku.
Rychle přišli na to, v čem je problém: když na Konora mluvili, jeho reakce naznačovala, že je slyší a rozumí, co mu překládá univerzální tlumočník. Když Troi vysílala myšlenky, Konor je zřejmě vůbec nevnímal, přestože její kolegové z posádky je přijímali.
Pulaská svraštila obočí. "Tomu nerozumím."
"Nevíme, jak telepatie funguje," řekla Troi. "Nepůsobí na žádných frekvencích, které dokážeme změřit. Proto nemůže být uměle reprodukována."
"Že by telepatie tohoto muže působila na jiných frekvencích než vaše?" napadlo Data.
"Snad by se dala vaše analogie použít," přikývla Troi s unaveným úsměvem. "Není však fyzikální povahy, Date. Neměla jsem použít slovo "frekvence" - ale ať už je důvod jakýkoli, Konoři mohou vysílat Samdiáncům, lidem, Andoriáncům a Klingonům, ale nemohou přijímat myšlenky Betazoidů."
Obrátila se ke Konorovi, který lhostejně ležel a čekal, co bude dál. "Chci se ujistit, že správně chápeme vaši víru. Vy věříte, že schopnost hovořit bez mluvené řeči je důkazem toho, že nějaká osoba má duši?"
//Přesně tak, ale vy mluvíte o víře, zatímco my to víme. My komunikujeme z duše do duše.//
"Jak můžete tvrdit, že nemáme duši, když vám rozumíme?"
//Bezduší uznávají náš stav. Jde o to, že odmítají přijmout ten svůj.//
"A co si myslíte o našem stavu?" otázala se Troi.
//Vy Ikonor jste pro Konor tímtéž, co soumaři pro vás. Prozřetelnost vás stvořila, abyste nám připravili cestu. Byli jste dobrými staviteli a to nás těší - ale teď se nám pošetile pokoušíte zabránit, abychom užívali, co bylo pro nás vybudováno. Jsme nuceni vás zničit, a přitom jste mohli žít příjemně a plodně v našich službách.//
"Nechte toho," přerušil ho velitel Riker. "Co by bylo pro vás důkazem, že jsme lidé jako vy?"
//Kdokoli z vás dokáže odpovědět z duše do duše, je uznán za Konora. Mezi Ikonor jsme jich na Dacketu mnoho zachránili.//
"To se dělo s těmi dětmi," uvědomil si Dat. "Vyhledávali telepaty mezi dacketskými dětmi a z ostatních nadělali otroky."
Troi se zeptala: "Pokud najdeme někoho, kdo s vámi dokáže hovořit z duše do duše, jak to nazýváte, přijali byste tu osobu za sobě rovnou a naslouchali byste tomu, co by vám řekla?"
//Zajisté. Prozřetelnost může stvořit Konor i u jiné rasy, než jsou Samdiánci. Rádi bychom s nimi navázali spojení.//
Troi se otočila k Pulaské. "Potom bychom tedy mohli najít vyslance, kterého by Konoři uznávali. Navrhuji, abyste vyzkoušela vulkánské schopnosti doktorky Selarové."
"Není příliš silný telepat," namítla Pulaská. "Proto je z ní obyčejná doktorka, místo aby se učila na vulkánského léčitele."
"Všichni Vulkánci mají dostatek telepatických schopností a výcvik, aby mohli vysílat jiným telepatům, přestože se

přitom musejí toho druhého dotknout. Musíme to zkusit, Kate."
"Jistě," souhlasila Pulaská.
Avšak přestože doktorka Selarová dokázala jasně přijímat Konorovy myšlenky, nepodařilo se jí k němu svými myšlenkami proniknout. Nepodařilo se to ani dalším dvěma Vulkáncům z rodin na lodi, o nichž Selarová tvrdila, že mají lepší mimosmyslové vnímání než ona.
Zatím Dat vytáhl z počítače jména všech členů posádky a rodinných příslušníků s vysokým hodnocením mimosmyslového vnímání. Jeden po druhém se pokoušeti s Konorem navázat spojení. A jeden po druhém ve svém snažení selhávali.
Když vyzkoušeli třicet lidí z různých ras, všechny s vysokým hodnocením mimosmyslového vnímání, kapitán Picard akci zastavil. "Je zřejmé, že se nám to nepodaří. Připravte toho muže k návratu na planetu."
"Kapitáne," řekl Worf, "je to moudré? Slyšel jste co říkal: jeho národ si myslí, že všechen technologický pokrok, který Nekonoři udělali, patří jim. Teď jim poví o všem, co tu viděl, a Konoři budou chtít hvězdné lodě."
"O existenci hvězdných lodí věděli ještě před tím, než jsme sem přišli, ale sotva mají k dispozici technologii, aby nám je vzali, pane Worfe," potřásl hlavou Picard.
"Teď," zavrčel Worf. "A co za další generaci?"
Picard se zahleděl do prázdna. "Můžeme jen doufat," řekl, "že do té doby najdeme způsob, jak je přesvědčit, že nejsou z boží milosti pány vesmíru."
Než Konora přenesli dolů na planetu, Picard se ho ještě naposled pokusil přesvědčit.
Konor hleděl vzdorně před sebe. //To je nesmysl. My máme důkaz o tom, kdo a co jsme. Poskytla nám ho Prozřetelnost. Dacket nám právem patří, tak jako Jokarn, a Gellesen nám bude patřit.//
"Nemáte právo zabírat zemi a majetek jiných lidí," pravil Dat. "Síla je v právu, jen dokud se neobjeví větší síla."
Když Konora vzali do transportní místnosti a vrátili ho na Dacket, svolal kapitán Picard poradu do pozorovací haly.
"Už jsme udělali vše, co povoluje Hvězdná flotila," vysvětloval. "Samdiánci samozřejmě znali naši Základní poučku. Byli si vědomi, že nemůžeme bojovat na jejich straně proti Konorům, jakmile zjistíme, že jde o občanskou válku. Proto se nám snažili zabránit, abychom zjistili, že na ně útočí příslušníci jejich vlastního národa."
"Kapitáne," ozvala se doktorka Pulaská, "nemůžeme lidi na Dacketu jen tak opustit!"
"Základní poučka nám zcela jistě dovolí zastavit Konory dřív, než pobijí či zotročí všechny ostatní Samdiánce," dodal Geordi. "Víte dobře, že ne, podporučíku," odpověděl Picard, "když nám nedovoluje pomáhat některým planetám ani v případě zhoubné nemoci nebo přírodní katastrofy."
"Jen pokud by taková pomoc byla v rozporu s jejich přirozeným rozvojem," namítla Pulaská. "Tohle není ten případ. Samdiánci mají mezihvězdné lety, i když podsvětelnou rychlostí, a jsou velmi dobře obeznámeni s vývojem jinde v galaxii. Pomohli bychom jim, kdyby je sužovala nějaká epidemie nebo zemětřesení. Tahle situace je stejně zlá. Kapitáne, musíme jim pomoci!"
"Souhlasím s tím," řekl Geordi. "Ten rozvoj vysílané telepatie - nedalo by se říct, že jde o naléhavý lékařský případ?"
"Vy byste chtěl, abychom porušili Základní poučku?"
"Tohle je jasný případ, kdy by bylo špatné se jí dovolávat," namítla Pulaská.
"Doktorko," řekl Picard, "jen zřídka se důstojníci Hvězdné flotily rozhodli ignorovat Poučku o nevměšování, a byli pak následně úplně zproštěni obvinění. Ale takové případy nikdy nezahrnovaly vměšování do politické situace na planetě. Snad se velení Hvězdné flotily mýlilo, když nepotrestalo ty, kdo pomohli v případě epidemie nebo živelné pohromy, ať už tu byly polehčující okolnosti, či ne. Důsledkem je, že tu sedíme a hádáme se o zcela jasné situaci, v níž je nám přísně zakázáno přidat se na kteroukoli stranu: jednoduše jde o válku mezi dvěma protivníky stejné kultury."
"Ale to není tak jednoduché," promluvil Darryl Adin. "Tohle není spor o právo, půdu či zdroje. Když se protivníci rozhodnou bojovat, nemůžeme se do toho vměšovat. Ani tehdy, když lidé dovolí, aby se s nimi zacházelo zle, protože mají strach bojovat za svá práva, nepřísluší nám udělat za ně to, co by měli udělat sami.
Ale když povstane mocná síla a ničí slabší populaci, ti, kteří jsou zabiti či zotročeni, nemají na výběr, stejně jako ti, kteří zahynou při epidemiích, sami nevyhledávají onemocnění. Samdiánci bojují. Ale Konorů je prostě víc a jsou mnohem krutější."
"Pan Adin má pravdu!" vykřikla Pulaská. "Hlavní zbraní Konorů je jejich forma vysílané telepatie. Je nepostižitelná, avšak smrtelná, když ji použijí, aby dezorientovali útočníky. Chovají se spíš jako epidemie než útočná armáda."
"Nebo jako kobylky," dodal Geordi, "spolykají vše, na čem jiné národy tvrdě pracovaly a co celá léta zdokonalovaly."
Kolem stolu to souhlasně zašumělo. Picard se díval z jedné tváře na druhou a rysy mu ztvrdly. "Poslechněte si sami sebe!" vybídl je. "Můj Bože, cožpak nechápete, že se ke Konorům chováte přesně tak, jak se oni chovají k těm, které nazývají Ikonor: odmítáte se na ně dívat jako na lidi! Oni jsou lidé. Nejsou to bakterie ani viry, doktorko. Není to hmyz, hlavní inženýre. Jsou to lidé, a navíc patří k přirozené populaci samdiánského sektoru."
"Přirozené?" řekl posměšně Dare a jeho hlas zněl nosově. Zněl stejně, jako když ho Dat poprvé potkal, rozčarovaného, unikajícího před rukou spravedlnosti Federace, usvědčeného ze zločinu, který nikdy nespáchal. "Je přirozené obrátit se proti svému vlastnímu druhu, kapitáne?"
Picard posmutněl. "Z dějin galaxie byste se dozvěděl, že je to až příliš přirozené. Je mi líto, přátelé, ale Základní poučka nám brání v zásahu do vnitřního konfliktu v samdiánském systému."
"Mně však v ničem nebrání," řekl Dare.
Dat se vylekal, ale hned zjistil, že vlastně nemá proč. "Ale co můžete podniknout, Dare?" zeptal se. "Osm lidí, dvě lodi, jen pár zbraní?"
"A mnoho let zkušeností," doplnil žoldnéř. "Radil bych, aby Samdiánci opustili Dacket a uchýlili se na Gellesen. To by jim mělo dát prostor, abychom je mohli vycvičit. Sdan zná mentální techniky, jak zabránit telepatickému vysíláni s cílem

dezorientovat lidi. Všichni umíme vymýšlet obranné systémy. Můžeme se připravit."
"Až přijde útok, a ten přijde," pravil Dat, "bude ve hře obyvatelstvo a zdroje dvou planet, Jokarnu a Dacketu, proti jedině, Gellesenu. Myslel jsem, že neberete ztracené případy."
Dare mu věnoval jeden ze svých podivných neúsměvů. "Kdo říká, že je to ztracený případ? A kdo říká, že každý bude tak váhat jako Hvězdná flotila?"
Picardovy rty se zúžily do tenké čárky. "Nemůžeme vám nijak zabránit v tom, abyste se zamíchal do toho sporu, pane Adine. Jestli tu chcete zůstat, žádám vás, abyste svá plavidla odstranil z hangáru raketoplánů, než opustíme oběžnou dráhu."
"Ovšem, odletíme ihned," řekl Dare trpce. "Díky za vaši pohostinnost, kapitáne."
Když Dare se svými lidmi odešel, Riker prohlásil: "Díky jemu dojde k eskalaci situace, kapitáne, znáte Adinovu pověst: spojí se s kýmkoli, jen aby dosáhl svého. Klingoni budou ctít Základní poučku, ale Ferengové mu bez skrupulí prodají zbraně.
A také jsme blízko Neutrální zóny. Tenhle spor mezi třemi bezvýznamnými planetami může přerůst v mezihvězdnou válku."
"Jedničko," řekl ponuře kapitán, "jakmile zjistíme, že nedokážeme vyřešit situaci mírovou cestou, mezihvězdná válka se nesporně stává jedním z možných důsledků. Cokoli pan Adin udělá, bude mít na tu věc mizivý, nebo vůbec žádný vliv."

Kapitola třináctá

Dat nemohl tu noc usnout, nemohl zapomenout na Thralena a na všechno, co se během posledních několika dnů událo. Nebyl pozván do simulátoru na Thralenovo rozloučení s kolegy, protože se s theskiánským sociologem vlastně seznámil teprve při společné práci na Samdiáncích.
Osobní ztráta blízkého spolupracovníka byla ještě rozjitřena všeobecným pocitem selhání, který se vznášel nad Enterprise: opustili Elysii, aniž by vyřešili otázku energetických výbojů. Díky tomu musela Hvězdná flotila varovat všechna plavidla menší než hvězdná loď, aby raději podnikla nákladnou objížďku kolem celého systému, a teď se jim navíc nepodařilo zprostředkovat mír mezi Samdiánci.
Bylo to už dávno, co musela poprvé v dějinách Hvězdná flotila dodržet Základní poučku a odepřít pomoc utlačovanému národu, ale tohle byl první případ, kdy se s podobnou situací musel vyrovnat Dat a jeho kolegové z posádky. Cítili se jako zrádci.
Po službě. Datovi připadalo, že na něho v kajutě všechno padá. Jako by byl v kleci, odsouzený. Všechny ostatní důstojnické kajuty byly při vnějším trupu, s výhledem ven. Datova kajuta byla stejné vetká a stejně dobře zařízená jako kajuty jeho kolegů, ale byla na opačné straně chodby. Androidi netrpěli klaustrofobií.
Ale on už nebyl android. Zatoužil po otevřeném prostoru a zašel si do nejbližší vyhlídkové haly - a našel tam Rikera. První důstojník se otočil, když se dveře se zasyčením otevřely.
"Promiňte," řekl Dat a chystal se zase odejít.
"Ne, to je v pořádku - jen vstupte, Date," řekl Riker. "Asi si potřebujete stejně jako já připomenout, proč tu vlastně jsme." Podíval se zase na nehybné hvězdy. "Objevy. Rozšiřování obzorů." Datovi došlo, že pohled z kajuty prvního důstojníka na druhé straně lodi zahrnoval i planetu, na jejíž oběžné dráze se stále ještě nacházeli. Riker bezvýrazným hlasem pokračoval: "Nové poznatky, nový život, nové civilizace. To všechno musí být vyváženo nelehkými rozhodnutími."
Dat cítil, že Riker se ještě nevzpamatoval z těch událostí na Dacketu. Pokusil se s ním sblížit, a proto se osmělil říct: "Zažít na vlastní kůži to, co jsme předtím znali jen z teorie, je někdy... bolestné."
"Bože, a jak," odpověděl Riker a nespouštěl zrak z hvězd, jako by se zdráhal podívat Datovi do očí. "Vzpomínáte, jak jsme našli Bránu impéria T'Kon, Date?"
"Ano. Bylo to poprvé, kdy jsme se přímo setkali s Ferengy."
Riker pokýval hlavou. "A oni nás obvinili, že bráníme obchodu, zatajujeme možnosti technologie a obrany před zaostalými planetami."
"Musíme to dělat," řekl Dat. "Bylo by neodpustitelné dát moderní zbraně do rukou těm, kteří neznají jejich ničivost. Zahubili by sami sebe."
"To jistě," přisvědčil Riker. "Není těžké porozumět uplatňování Základní poučky. Ale tohle je rub té mince, Date, o němž víme, že existuje, ale jaksi neočekáváme, že se projeví. Ten rub, který vás nutí otočit se zády, když víte, že silní a krutí se zatím chystají obklíčit a pohltit slabé."
Dat nevěděl, co na to říct. "Třeba," napadlo ho po chvilce, "Darův plán vyjde."
Riker se na něho podíval. "To si přece doopravdy nemyslíte, tak jako já ne. Adin bude mluvit o štěstí, když odtamtud dostane své vlastní lidi živé."
Dat už chtěl něco namítnout, ale pak si to rozmyslel. Adin byl schopen přežít, ale mnozí z jeho následovníků už zahynuli. Dat se neodvažoval pomyslet, co by tahle práce mohla jeho přítele stát.
A tak tam jen tak stál, pozoroval panoráma vesmíru a snažil se uvědomit si, tak jako Riker, proč tam vlastně je. Po chvilce, během níž se v jeho rozpoložení pramálo zlepšilo, nechal prvního důstojníka Enterprise pozorovat mlčenlivé hvězdy a odešel.
Večeřel s Geordim - ačkoli ani jeden z nich neměl příliš velkou chuť k jídlu. Nedokázali najít nic veselého, o čem by si popovídali. Aby se vyhnul další zbytečné debatě o situaci Samdiánců, zmínil se Dat inženýrovi o výpadcích v paměti. Ale nedalo se tomu uniknout, pořád na to museli myslet.

"Dnes jsem zjistil, že může být ještě horší věc, než nechat někoho zemřít," uzavřel Dat, "Nevím, Geordi. Existuje nějaká analogie s tím, co musíme udělat - nebo spíš nesmíme - se Samdiánci?"
"To se pravděpodobně až do konce života nedozvíme," odpověděl Geordi a vrátil se k tomu, v čem mohl poradit.
"Opravdu sis nepamatoval, že Theskiánci se nesmějí křísit? To patří mezi požadované vědomosti na seminářích ze sociální antropologie na Akademii, Date."
"Já jsem nechodil na ten seminář," vzpomněl si Dat. "Na spoustě seminářů šlo jen o to, abych si zapamatoval obsah, a na ty jsem nemusel chodit."
"Ale museli tě z toho přezkoušet. Mě přezkoušeli ze základů matematiky a přírodních věd, a pak jsem šel rovnou do seminářů pro pokročilé."
"U androidů to bylo jinak," vysvětloval Dat. "Nepřišel jsem tam s takovými vědomostmi z matematiky a přírodních vědy jako ty. Ale pokud byl seminář jen samá fakta a statistika, počítač Akademie mi je prostě překopíroval do paměťové banky: Nemusel jsem pak už na zkoušku. Tu informaci jsem tam měl
a mohl jsem ji kdykoli v případě potřeby vyhledat. Zúčastňoval jsem se pouze kursů z etiky a jiných filozofií, které pro mne mimochodem byly nesmírně obtížné - neexistovaly tu jasně vymezené dobré a špatné odpovědi."
"Ano. Pořád ještě hledáš jednoduchá řešení k zamotaným problémům. Ale nemusíš se cítit provinile, Date. Stejně tak to dělají i mnozí z těch, kteří jsou lidmi déle než ty."
"A co ten zamotaný problém s mezerami v mé paměti," připomněl Dat. "Nevím přesně, kdy se to zase projeví. Geordi další výpadek by mohl způsobit něčí smrt nebo ohrozit loď."
"Tak ty díry v paměti ucpi, člověče!" řekl Geordi trochu nazlobeně. "Moc dobře víš, co ti vypadlo, všechno to najdeš v zápisech z Akademie. Prostuduj si texty ke všem kursům, které ti původně překopírovali, a udělej si testy. O co jde - jsi snad příliš líný, než abys vyzkoušel, čím to vlastně trápíš Wesleyho?"
"Ne. Udělám to, co říkáš. Alespoň se zbavím problémů, které skutečně mají jednoduchá řešení."
Chvilku mlčeli. Pak Geordi nadhodil: "Myslím, že tentokrát se Hvězdná flotila mýlí. Základní poučka je někdy jednoduchým řešením, ale samdiánská situace je zamotaný problém. Kruci, proč nemůžou Konoři zůstat na svém teritoriu a praktikovat tam svou víru jen sami mezi sebou?"
"Protože věří v manifestované předurčení,"odpověděl Dat. "Pro Konory by bylo nesprávné, kdyby si nevzali, co jim podle jejich víry po právu patří. Ty jsi nebyl na ošetřovně, Geordi. Ten Konor se neomlouval za sobecké jednání. On upřímně věří, že Prozřetelnost je... prozíravá. Pro něho jsme jen nepříjemností, kterou je třeba radikálně vyřešit. To znamená, že pokud se my, stejně jako všichni ostatní, kteří nedokážou telepaticky vysílat jako Konoři, neskloníme a nestaneme jejich ochotnými služebníky, prostě nás zabijí."
"Pokud dřív nezabijeme my je," řekl Geordi. "To," řekl Dat suše, "je genocida."
"A tak odsud odletíme a přenecháme špinavou práci Ferengům, Romulanům, nebo Orioncům."
"Proto jsem měl z etických seminářů na Akademii jen zmatek v hlavě," řekl Dat. "Někdy správné řešení neexistuje, ani jednoduché, ani zamotané. Zbývá jen naděje, že se do takové situace nedostaneme. Tentokrát se nám ta naděje nesplnila." Povstal. "Dobrou noc, Geordi."
Dat se odebral do své kajuty a měl v úmyslu dát dohromady semináře z Akademie, o které přišel spolu s paměťovou bankou. Ale když míjel polici s osobními věcmi, vzal místo toho krystalovou holografickou bázi, postavil ji na stůl a vyčaroval Tashu Yarovou.
Tasha mu byla mnohem bližší než Thralen, ale přestože mu její smrt způsobila smutek, neznal tehdy ještě ten bolestný žal, který okusil dnes. Po tvářích mu stékaly nechtěné slzy. Jako android měl rovněž slzní kanálky, ale ty sloužily jen ke zvlhčování očí. Jak absurdní bylo, když se tehdy domníval, že chápe lidské pocity!
Zalil ho starý žal, spojený s novou mučivou úzkostí ze ztráty a selhání. Tak takové je být člověkem: cítit bolest, poznat ztrátu, zažít selhání a prohru a nakonec zemřít, snad stejně nesmyslně jako Tasha.
Proč jsem to chtěl? ptal se Dat sám sebe.
Upřímně si přiznal, že porozumění lidskému stavu, nikoli tělo se všemi nebezpečnými rozkošemi, bylo tím, co ho vždycky lákalo, protože to bylo mimo jeho dosah.
Proč? Proč by někdo toužil po takové bolesti? Jak s tím mohou lidé žít?
"Tasho, Thralene," zašeptal, "vám už je dobře, když tu nejste."
Ale Dat tu pořád byl a musel žít dál, plnit povinnosti, bez přátel, které mezitím ztratil.
Se zřetelností počítačového záznamu si vybavil další vzpomínku, tentokrát z akce, kterou společně s Tashou absolvoval na planetě Treva. Tam se Tasha a Dare znovu setkali. Tehdy Dat bez větších potíží své reakce ovládal. Teď si nebyl jistý, jestli by to dokázal, nebo jestli by se nestali protivníky, kdyby Tasha ještě žila, jak řekl Dare.
Ale ona už nežila. Už ji nikdy neuvidí, jen na hologramu, kde bude věčně mladá, silná a krásná. A umělá, tak jako býval on. Dat poprvé přemýšlel, jaký vlastně bude jeho osud. Bude žít dlouho? Zestárne a přežije všechny své přátele a kolegy, tak jak to předpokládal, když byl ještě android? Nebo zemře mladý jako Tasha nebo Thralen?
Co bylo horší, zemřít dřív, než člověk dosáhne svých možností, nebo žít, ztrácet přátele a navíc zakoušet podobná zklamání, jaké dnes večer zahalovalo Enterprise jako těžký závoj, když bezmocně čekali na rozkaz opustit Dacket?
"Pamatuji si, jak těžce jsi nesla bezmocnost, Tasho," řekl nahlas Dat. "Tahle věc se Samdiánci je horší než cokoli, s čím jsme se za tvého života setkali."
Ale vzpomínky se propadaly do mlhy. Jenom ty, které se rozhodly na něho dotírat, se mu samy od sebe objevovaly v jeho lidské mysli. Tasha na něho hleděla z hologramu, ale když se pokusil si ji vybavit na palubě lodi, nebo na planetě, představy byly rozmazané.
Protože chtěl, aby se zdála skutečnější, dotkl se vypínače, který dával hologram do pohybu. Neúmyslně spustil i zvuk a Tashina poslední slova naplnila malou místnost: "Vidíte věci s úžasem dítěte, a proto jste víc člověkem než kdokoli z

nás."
Dat vyděšeně vypnul hologram. "Ach, Tasho," řekl nešťastně, "nemělas ani tušení, jak se mýlíš. Jsem rád, žes to nikdy nepoznala."
Dat si položil hlavu na předloktí a plakal.
Pak upadl do neklidného spánku, duševně vyčerpán.
Probudil ho signál u dveří.
Dat měl zimnici a bolela ho hlava a litoval svého automatického "dále" ještě dříve, než to slovo vyslovil.
Byl to Darryl Adin a Pris Shenkleyová.
"Přišli jsme se rozloučit," řekl Dare. "Nebo -"
"Přidej se k nám, Date," řekla Pris.
"Možná při tom zahyneme," pokračoval Dare, "ale my pro Samdiánce něco uděláme. Uvítali bychom vás v našich řadách."
"K čemu bych vám byl?" zeptal se Dat. "Jako android jsem měl jedinečnou sílu a dovednosti. Teď jsem jako ostatní lidé."
"Tak jako my všichni," odpověděl Dare. "Mimochodem, střílíte stejně dobře jako já. Máte výcvik Hvězdné flotily a já musím připustit, že je to nejlepší základ pro život, jaký vedeme, jen co se zbavíte té naivity, která k tomu patří. V galaxii zřejmě neexistuje počítač, který byste se Sdanem nedokázali oblafnout." Pokusil se o úsměv. "Nemám ve zvyku kdekoho žádat, aby se k nám připojil. Musíme se na sebe spolehnout ve spoustě situací, které jsou otázkou života a smrti."
"Díky za vaši důvěru, ale myslím, že ne," řekl Dat. "Alespoň ne teď."
"Kdybyste změnil názor," pravil Dare, "najdete mě vždycky snadno. Pris, sejdeme se u lodí."
Pris sledovala, jak se za ním zavírají dveře a pak se obrátila k Datovi. "Budeš mi chybět," řekla.
"Já -" Jakýsi nový lidský smysl ho varoval, aby jí se vší upřímností neřekl, že jejich krátkého poměru lituje a že za nic na světě neví proč. A už vůbec jí nesmí říct, že si za posledních čtyřiadvacet hodin ani nevzpomněl, že existuje.
Naštěstí si jeho koktání vyložila jinak a řekla: "Nemusíš být rozpačitý - nehodlám trvat na nějakých slibech. Žádné jsme si ani nedali, že?"
"Ne. Tak je to nejlepší, když nevíme, jestli se vůbec ještě setkáme."
"Setkáme, Date - tím jsem si jistá. A doufám, že to bude za šťastnějších okolností." Usmála se, ale byl to smutný úsměv. "Mysli na nás, až ti skončí služební turnus. Třeba budeš chtít opustit Hvězdnou flotilu, když už jsi dokázal, že pořád ještě zvládáš všechno, co ti hodí na krk."
Znovu ji nechal, aby setrvala ve svém omylu. Lehce ho políbila na tvář a rozloučila se.
Poznával své city, ale ne jejich zdroj. Nebyl žádný rozumný důvod, vůbec žádný, aby se před Pris cítil rozpačitě. Měl ji rád! Zdála se mu skutečně přitažlivá a žádoucí, a přesto se k ní nezachoval poctivě.
Když ho ta myšlenka napadla, snažil se ji rozebrat trošku víc. Kdy se k Pris zachoval nepoctivě? Nemilovala ho. Měla ho ráda, on měl rád ji a oba spolu strávili příjemný čas. Co v tom bylo nepoctivého?
Byl příliš unavený, než aby mohl přemýšlet, ale myšlenky se mu přesto stále vracely. Dat se rozhodl, že by se měl alespoň pokusit usnout. Ze zvyku začal uklízet všechno z obývacího pokoje na své místo, než vypne světlo - a na stole spatřil holografickou bázi.
Poprvé si uvědomil, jak je Pris Tashe podobná. Obě byly štíhlé, plavovlasé, inteligentní a sebevědomé. Obě si vybraly život plný dobrodružství a nebezpečí.
Tak je to tedy? Chtěl jsem Pris proto, že mi připomínala ženu, kterou jsem nemohl mít? To by byl skutečně důvod k tomu, abych cítil, že jsem se k ní zachoval nepoctivě.
Dat to akceptoval jako pracovní hypotézu a rozhodl se, že dnes v noci o tom nebude přemýšlet. Slíbil si však, že podobnou chybu už nikdy neudělá. Rovněž odmítal myslet na Samdiánce. Zatímco zbytek posádky Enterprise možná musel hledat způsob, jak se až do odvolání akce zbavit myšlenek na bezmocné Samdiánce, Dat měl naléhavou práci, protože musel znovu získat vědomosti, které ztratil. Nařídil počítači, aby mu na ráno připravil texty ke studiu, a šel spát.

Když Dat nastupoval do služby, dostala Enterprise od Hvězdné flotily nový úkol a každý si zhluboka oddychl, když vzpomínka na jejich selhání zmizela z dohledu.
Během rutinního letu se Wesley Crusher vrátil ke kormidlu. Asi uprostřed služby poslal kapitán Picard Data na vědecké stanoviště, aby prostudoval seismickou aktivitu na Beta Tharsis Čtyři, kde hornická kolonie potřebovala pomoc při zpevnění podzemního sídliště. Hrozilo, že je přesun gravitačních otřesů zasype.
Kadet Serena Gibsonová zaujala Datovo místo na operačním stanovišti. Jako už předtím si uvědomil, jak je půvabná a ženská - a pak se zarazil. Další štíhlá blondýnka. Byl jimi snad posedlý?
Zkoumání vlastní reakce mu zabralo trochu víc času, takže se zdržel u operačního stanoviště dost dlouho na to, aby zpozoroval, že Wesley se na Gibsonovou dívá. Wesley zčervenal a zabodl opět pohled do svého pultu, u něhož při rutinním letu neměl absolutně nic na práci.
Dat vystoupil na vědecké stanoviště a brzy se pohroužil do problému Beta Tharsis Čtyři. Zanesl své závěry Geordimu a ještě než Enterprise dorazila k cíli, vypracovali metodu zpevnění hornického sídliště, aniž bylo nutné obyvatele vystěhovat.
Odtamtud letěla Enterprise na Hvězdnou stanici 92 pro vakcínu, kterou měla doručit na Ghandi Sedm. Poté dopravili skupinu vědců do vědecké kolonie na Nisu.
Všem to došlo: Enterprise samozřejmě dostávala prospěšné úkoly, aby si její posádka uvědomila, že akce Hvězdné flotily jen zřídka končí takovým zklamáním, jaké poznali v samdiánském sektoru. Napětí se pomalu uvolňovalo a lidé

znovu získávali sebedůvěru.
Dat dokončil opakovací kurs, který si sám zadal, přezkoušel se ze svých odborností a kapitán Picard s prvním důstojníkem Rikerem doporučili, aby byl znovu zařazen do plné aktivní služby.
Ale lékaři s tím nesouhlasili.
Doktorce Pulaské způsobil starosti Datův zvýšený krevní tlak. "Je to v mezích lidského normálu," řekla mu, "ale od té doby, co jste se vrátil na palubu z Elysie, se zvyšuje. Stejně jako hladina cholesterolu. Zatím není nebezpečně vysoká, Date - ale jestli to bude takhle pokračovat dál, za pár měsíců vás budu muset vyřadit z rozpisu služeb."
"Určitě se to srovná," řekl rezervovaně. "Vždyť jste sama říkala, že mi to výborné zdraví, které jsem dostal od Elysiánců, nemůže vydržet."
"Cvičíte?" zeptala se.
"Jsem na každé z hodin, které vyžaduje pan Worf."
"Co jíte?"
"Ani nevím. To je různé," odpověděl. To byla pravda, i když, jeho chuť k jídlu už nikdy nebyla taková, jako v těch prvních dnech, co se stal člověkem, kdy pro něho bylo všechno nové. Když mu žaludek připomněl, že se potřebuje najíst, mozek často odmítal vyváženou stravu. Občas zatoužil po kořeněném jídle a někdy tišil žaludek nekonečnými šálky čaje, místo aby mu poskytl výživu, o kterou se hlásil. Občas se uprostřed noci probudil s nepříjemnými pocity, které si ztotožnil se špatným zažíváním. Lodní sklady poskytovaly léky a Dat úmyslně nedbal varování, že pokud se tyto potíže vyskytují často, měl by se hlásit na ošetřovně. Prostě spolkl pár tablet a znovu neklidně usnul.
Často, zejména po odpoledních hodinách, mu Wesley nabídl další směs s kadetovou oblíbenou příchutí a skrytou neřestí - čokoládou. Dat zjistil, že "je na sladké," a občas omezil jiná jídla, aby si to mohl dopřát. Uniforma mu pak začínala být těsná v pase.
Trápily ho noční můry, ale někdy míval v noci krásné sny. Bylo zvláštní, že přestože se probouzel s velmi příjemnými pocity, nepamatoval si dobré sny o nic lépe než ty špatné.
Lidé, jak Dat teoreticky věděl, mají podvědomí. Ať už to jeho dělalo cokoli, dovedně to skrývalo před jeho vědomím. Byla to nová a děsivá zkušenost, nebýt schopen vybavit si informace, o nichž přesně věděl, že existují kdesi v jeho mozku.
Když ho Pulaská odmítla uznat schopným plné aktivní služby, přinutil se Dat po deset dní jíst vyrovnanou dietu předepsanou počítačem a přidal si hodiny cvičeni. Pak přišel znovu ke kontrole. Během té doby shodil přes dvě kila na váze a krevní tlak už se víc blížil k tomu, co Pulaská považovala za žádoucí.
Váhavě ho uznala schopným - ale poradkyni Troi nedokázalo nic přesvědčit, aby ho uznala jednou provždy na všech psychologických úrovních. Potíž byla v tom, že jí nedokázal vysvětlit, proč měl stále deprese, zatímco většina posádky se už vzpamatovala z toho, že se otočila k Samdiáncům zády.
Když Wesley zjistil, že náladovost je jim do jisté míry společná, pokusil se s Datem promluvit.
"Schází vám ta žena ze skupiny Darryla Adina?" odvážil se jednou položit Datovi otázku.
"Pris? Ano, asi ano," odpověděl Dat. Avšak Pris nebyla příčinou jeho nevysvětlitelných pocitů. Jeho problém byl v tom, že nevěděl v čem ten problém je.
Wesley se vyptával dál. "Chodíte s někým jiným?"
"Do toho ti vážně nič není, Wesley."
"Spousta žen z posádky by s vámi ráda chodila, víte."
"Jak jsi na to přišel?" podivil se Dat.
"Pořád se mě na vás vyptávají," odpověděl chlapec. "Myslí si, že jste milý."
"...Milý?"
"Jo... kadet Gibsonová se na vás vyptávala."
Ne - nechtěl už riskovat, že zklame další ženu, která vypadá jako Tasha. "Myslím, že by nebylo moudré zaplést se s někým, jehož činnost na můstku budu brzy hodnotit," zaimprovizoval.
Wesley se usmál. "Díky, Date. Já jí to vyřídím. Ještě dva týdny bude mít pravidelné střídání stanovišť na můstku."
Zčervenal a přiznal se: "Když vy nemůžete, možná bych jí mohl naznačit, aby se začala zajímat o mne."
Dat se pousmál. "Já se v těchto věcech moc nevyznám, ale všiml jsem si, že malý věkový rozdíl vytváří velké bariéry mezi lidmi, až dokud jim není alespoň dvacet. Proč neoslovíš dívky ze třídy, Wesley?"
Chlapec pokrčil rameny. "Některé jsou hezké, ale nedá se s nimi mluvit. Nezajímají se o to, co dělám.." S bolestnou upřímností přiznal: "A někteří spolužáci mají vztek, že pracuju na můstku. Já už mezi ně ani nepatřím. Date," zeptal se, "už vás nějaká nechala?"
"Jistě, ony -" Svraštil obočí a odmlčel se. Proč začal automaticky říkat ano? Proč měl pocit, jako když chápe, o čem Wesley mluví? Co byl člověkem, nikdy takovou situaci nezažil. Pris byla tím, kdo v jejich vztahu riskoval. Jako android necítil v tomto ohledu žádnou touhu. Vždycky to byla žena, která navazovala známost. Nejvíce se asi k Wesleyho pocitu zklamání přiblížil v okamžiku, kdy mu Tasha řekla "To se vůbec nestalo." Způsobilo to v něm tehdy zmatek i bez rozbouřené hladiny lidských hormonů.
Nakonec řekl: "Wesley, musíš pochopit, že mám asi méně zkušeností se ženami než ty, alespoň co jsem se stal člověkem. Raději požádej o radu ohledně děvčat velitele Rikera nebo poručíka LaForge."
Dat se skutečně vcítil do Wesleyho pocitů... a uvědomil si, že jeho vlastní chronická sklíčenost velmi připomínala projevy kadetovy adolescentní touhy.
A tak se rozhodl, že se zařídí podle své vlastní rady a promluví si s Willem Rikerem.
První důstojník trávil přestávku v Přední desítce, popíjel kávu s mlékem a pozoroval míjející hvězdy. Protože Dat nevěděl, jak otevřít téma, o němž si chtěl promluvit, chvilku je pozoroval také. Pak si vzpomněl: "Když jsem na Elysii

Thelii řekl, že jsem z Hvězdné flotily, ptala se, jestli se tu hvězdy opravdu rychlé pohybují."
"Skutečně to tak vypadá, že?" odpověděl Riker a pak se otočil k Datovi. "Posaďte se. Vychutnejte ten pohled."
Dat si sedl a poznamenal: "Tohle je něco, co jsem se naučil vychutnávat."
V tom okamžiku se Riker, který už zase věnoval pozornost hvězdám, náhle otočil přímo k Datovi a upřel na něho svůj jestřábí pohled. Chvíli si ho prohlížel a pak profesorsky pokýval hlavou. "Problémy se ženskými."
Dat na něho vytřeštil oči. "Jak jste to poznal?"
"Jaké jiné potíže přinutí muže pozorovat hvězdy?"
Když se Dat chystal odpovědět, zavrtěl Riker hlavou.
"Začal jste s čímsi romantickým, co vám kdysi řekla jedna žena."
"Romantickým?"
"V nejširším smyslu slova. Kdybyste byl v té době člověk, asi byste si s ní něco začal. Tak v čem je problém teď?"
"Nejsem si jistý. Wesley se mě ptal na radu ohledně žen a já zjistil, že o nich vím jen velmi málo. Je tu spousta mých vlastních pocitů, kterým nerozumím."
"A nechcete si o nich promluvit s Deannou, protože ona je také žena," uzavřel Riker.
"Je to tak. Nechci, aby si myslela, že jsem ještě nevyrovnanější. Protože... já cítím, že něco chci, strašně moc - a přesto nedokážu říci, co chci! Máte pravdu, že moje city jsou zjitřené, když je nablízku žena."
Riker se usmál. "Date, nejste nevyrovnaný. Reagujete úplně normálně na to, že máte poprvé v životě hormony. Nebojte se to Deanně říct - je to její práce, aby o mužích věděla to, co my."
Dat přemýšlel, do jaké míry to souvisí s tím, že Riker nebyl trvalým partnerem krásné poradkyně. Avšak Riker pokračoval: "Potřebujete jen víc zkušeností, Date. Větší rozmanitost. Ženy jsou jedním z největších potěšení v životě a jistě není třeba se jich bát."
"Já se nebojím."
"Ale vaše zkušenosti jsou omezené."
"Nesmírně," připustil Dat.
"Myslím, že vaše city k ženám jsou zveličené jejich odlišností, milý příteli. Snažte se jich poznat víc. Zajímejte se nějakou dobu o několik žen najednou. Nebude to dlouho trvat a vaše emoce se ustálí."
To znělo jako dobrá rada.
Takže když druhý den uviděl v Přední desítce kadeta Lee Ann Suovou, načal Dat konverzaci a nakonec spolu strávili příjemný večer. Neměla žádnou z přitěžujících kvalit jako kadet Gibsonová. Místo toho to byla malá brunetka ladných tvarů, spíš hezká než krásná. Vůbec nebyla podobná Tashe Yarové a její pravidelné střídání stanovišť na můstku před několika měsíci skončilo.
Dali si jen večeři a pak se trochu pobavili mezi lidmi. Dat se stále ještě řídil Geordiho radou, aby nechal ženu, ať si sama určí tempo, a Lee Ann si zjevně nebyla příliš jistá, co od ní může vyšší důstojník chtít. Udělal to tak, aby necítila v tomto ohledu žádný nátlak, a prostě se těšil z její přítomnosti u večeře, a potom na koncertě několika členů posádky, kteří dali dohromady dobrý smyčcový kvartet. Potom se Dat s Lee Ann rozloučil a šli každý do své kajuty.
A druhý den ráno se Dat opět probudil s pocitem, že udělal něco špatného - že někoho zradil! Koho si myslel, že zradil? Tashu? Ale ta by přece nikdy nežárlila, i kdyby byla ještě naživu. Ne, ty pocity neměl kvůli Tashe.
Záblesky snů se mu začaly vybavovat - vzpomněl si na jeden z minulé noci, v němž byl se ženou. Brunetkou. Lee Ann, ale ne Lee Ann. S tváří, kterou nedokázal vytáhnout do popředí své paměti, ale kterou znal. Někdo... koho miloval?
To bylo nemožné. Neznal žádnou ženu tak dobře, aby ji miloval.
"Potřebuju tu informaci hned, když budete tak laskav, pane Date."
Ke své hrůze zjistil, že ani neví, jakou informaci kapitán požaduje. Pohlédl na Wesleyho, který se zeptal: "Už s Waykany Hvězdná flotila někdy válčila, kapitáne?"
To stačilo, aby si Dat vybavil, že na periférii pozornosti zaznamenal Picardovu otázku ohledně podrobností o waykanské vesmírné flotile.
Dat byl rád, že kapitán nevidí jeho hořící tváře, a rychle vyťukal statistické údaje, zatímco Picard sdělil Wesleymu: "Ani teď s nimi nebudeme válčit, pokud se tomu budeme moci vyhnout, kadete."
Nemuseli se tomu vyhýbat. Flotila těžce vyzbrojených lodí nejevila o Enterprise zájem. Lodě propluly bez komunikace kolem, ale jejich kurs prozradil, kam mají namířeno: do samdiánského sektoru.
"Válka je tu," poznamenal Worf.
"Vypadá to tak, poručíku, odpověděl kapitán, "ale není to naše válka. Pane Date, očekávám, že už nebudu muset na můstku opakovat své povely."
"Ne, pane. Už se to nestane."
Po celou dobu pozorování se to skutečně nestalo, ale Wesley si musel později Data vyzvednout v Přední desítce, protože zapomněl na jejich hodinu. Počítač by mu to připomněl, ale on se po službě ve své kajutě nezastavil.
"Dlužím ti omluvu za to, že jsem zapomněl na naši hodinu," řekl Dat chlapci, "a děkuji ti, žes mě dnes vytáhl z průšvihu s kapitánem. Nevěděl jsem, na co se ptal, dokud jsi se nezmínil o těch Waykanech."
"Date," řekl Wesley s upřímnou starostlivostí, "co je s vámi? Takové chyby jste nedělal, když jste se vrátil z Elysie."
"Já nevím," přiznal Dat. "Možná je to... ztráta koncentrace po tom vypětí, jak jsem se učil být člověkem, vyrovnával se s rekvalifikací a stresem, který jsme všichni zažili kolem té samdiánské situace." Usmál se. "Snad jsem příliš sebevědomý. Musím se zkrátka smířit s faktem, že už nedokážu myslet na dvě věci najednou."
Ta lež mu splynula z úst tak snadno, že si Dat ani neuvědomoval, že překrucuje skutečnost. Zdálo se, že Wesley přijal to, co mu řekl. Až později si uvědomil, co udělal. Jako android uměl dokonale lhát, když si to situace vyžadovala. Těžké bylo jen rozpoznat tu situaci a pak vytvořit přesvědčivou lež.

Proč bylo na lidské existenci tolik negativních věcí?
A jeho sny pokračovaly, noc za nocí, přestože nikdy nespatřil tvář své vysněné ženy. To Jsou určitě hormony! říkal si Dat. Ale pak se přistihl, že se na ty sny, které teď byly docela příjemné, těší.
Pak se jednoho dne přerušilo spojení s Darem a jeho skupinou. Iontová bouře? Spěšná evakuace, při níž nebyl čas posílat zprávy? Nebo následky války?
S těmi hroznými starostmi, kterých se nemohl zbavit, še1 absolvovat další nekonečné sezení s poradkyni Troi. Posadil se do křesla naproti ní.
"Řekněte mi, co vás trápí, Date?"
"Mám starost o své přátele," začal.
"Dostanou se z toho, Date. Darryl Adin už byl v horších kaších." Povzbudivě se usmála. "A jsem si jistá, že Pris také."
"Tady nejde jen o Pris -" začal Dat o něco drsněji, než chtěl. Zavrtěl hlavou. "Promiňte, Deanno. Jsou tu ještě sny, které mám."
"Tak mi o nich povězte," vybídla ho Troi.
Zavrtěl hlavou. "Nejsou tak důležité," řekl a sklopil oči.
Troi se naklonila nad stůl, který je od sebe odděloval, a položila mu dlaň na hřbet ruky.
"Ale Date," řekla, "Nemějte ze mne strach. Ani z toho co vás trápí. Dá se to vyřešit jen tím, že to ze sebe dostanete ven."
Cítil se obnažený, ohrožený. Chtělo se mu utéct. Jen disciplína Hvězdné flotily, kterou cítil za jejím pohledem, ho zadržela. "Není co řešit," namítal chabě. "Ale... stejně vám o svých snech povím."
"Dávají vám příjemný pocit," řekla, když skončil. "Ale zároveň vám působí problémy. Toužíte po něčem, co nemůžete mít. Když o tom fantazírujete, může to být příjemné, ale zároveň vám to brání užívat si toho, co můžete mít."
Dat se opřel o opěradlo křesla a prudce vytáhl ruku zpod její dlaně. "Tohle jsem si mohl vytáhnout z počítačových souborů o elementární lidské psychologii."
"Nebylo by to tam, kdyby to nebyla pravda," upozornila. Klidně se se mnou přete, Date. Tak zjistíme, o co se přete."
"O nic se nepřu -"
Když mluvil, naklonila se v křesle mírně kupředu, dívala se svýma velkýma očima do prázdna a rozebírala jeho pocity. Pak jí uklouzl překvapený výkřik. Podívala se mu přímo do očí. "Date, trpíte něčím, co jsem už poznala, ale jen jednou. Je to posedlost, ale destruktivní. Jste zamilovaný."
"Poradkyně," namítal, "jak mohu být zamilovaný, když nevím do koho?"
"Myslím, že to víte. Někde hluboko ve své mysli víte, kdo ta žena je."
Dat se zachmuřil. Přes všechno, co cítil, se zeptal: "Mohla by to být Pris, poradkyně?"
"Ne, Date. Kdybyste choval neopětované city k nějaké ženě z lodi, nebo k Pris, neskrýval byste to přede mnou, ani před sebou. Z vašich snů tuším, že jde o něco, co si nemůžete připustit, protože se tomu nechcete bránit a případně to i ztratit." Svraštila čelo. "Posedlost."
Dat se zachmuřil. "Nikdy neuvidím její tvář. Ale máte pravdu: já ji znám, Deanno. Pracujeme spolu, jako kdybychom byli staří známí, a když sen končí, vždycky mě políbí. Tak proč nemohu zjistit, kdo to je?"

Kapitola čtrnáctá

"Date," zeptala se poradkyně Troi, "dovolíte mi, abych vás hypnotizovala?"
Přikývl. Jeho nepřátelství bylo pryč - teď už chtěl jen znát pravdu. "Ano, je-li to možné."
"Není důvod, proč by nebylo." Budeme pracovat společně a vy si budete pamatovat vše, co zjistíme."
Dat si tedy lehl a Troi k němu tiše, ale naléhavě promlouvala.
Neusnul. Spíše jeho sen pomalu nabýval zřetelnějších obrysů. Začal o něm povídat, a pak jej i prožíval, šplhal, šplhal stále vzhůru s jakousi ženou po boku. Poznal, že jde o Pouť, kterou podstoupil na Elysii, jen některé detaily neseděly. A on byl člověk, ne android. Se svou společnicí přemáhal divoká zvířata. Zdolávali skalní útesy, překonávali vodní toky a dodávali jeden druhému odvahy na horké poušti.
Padalo šero.
Dat a ta žena se připravovali k odpočinku, ale on ji pořád ještě nespatřil. Ve snu mu na tom nezáleželo.
"Date," řekla. "Podívej se na mne, Date."
Z nějakého důvodu nemohl.
"Date, podívej se na mne."
Pomalu, bezmocně, k ní otočil tvář. "Thelio?"
Necítil žádné překvapení.
Na okamžik zase byla tou ušpiněnou uličnicí z jejich obtížné cesty elysiánskou svatou horou. Usmívala se, jako to dělala pokaždé, když překonala překážku.
Pak vypadala tak, jako když ji viděl naposled, úchvatná ve zlatobílých šatech. Natáhla k němu paže a on ji k sobě radostně přivinul. Políbili se -
Vtom se Dat zcela probudil. Byl sám na pohovce v kanceláři poradkyně Troi. Troi stála za ním s tváří klidnou, ale starostlivou. "Date," řekla, "neměl jste opouštět Elysii."
"Cože?"
Usmála se. "Copak to nechápete? Milujete Thelii. Vášnivě ji milujete. Žádná jiná žena nemůže překonat tu sílu."
Pomalu se posadil a třel si zátylek.
"Tak... proto se cítím provinile, když se bavím s jinou ženou."

"Ano," potvrdila Deanna. Posadila se na pohovku vedle něho. "Zřídka se setkávám s tak intenzivními emocemi, Date."
Pokýval hlavou. Jak je možné, že to nevěděl? Teď, když už to bylo tak jasné, city ho zcela přemohly. Chtěl Thelii a nikoho jiného. "Poradkyně - co mám dělat?"
"Vy nevíte? Musíte získat povolení, abyste se mohl vrátit na Elysii. Pokud je moje zkušenost co platná, myslím, že po vás touží tak jako vy po ní."
Přikývl, pořád ještě napolo omámený. "Doufám, že ano, ale... proč jsem na to nepřišel sám? Proč jsem nevěděl, že je to Thelia?"
"Ze zcela pochopitelných důvodů, Date. Zaprvé vás prostě zcela přemohly dojmy z toho, že jste člověk," připomněla mu. "Nedávno jste měl starosti se svými povinnostmi - ale Date, pokud Thelia cítí to, co vy, nedá vám mnoho práce ji přesvědčit, aby s vámi vstoupila na palubu Enterprise."
"Ano!" souhlasil a cítil, jak se mu po tváři rozlévá úsměv. "Bude ráda..." Náhle však umlkl, úsměv mu zmizel z tváře a místo něj se na ní objevil překvapený výraz. "Deanno, ona - neví, že můžeme být spolu! Poslali ji zpátky do její země dřív, než mě proměnili. Určitě si myslí, že je zamilovaná do androida!"

Když Dat zašel za kapitánem Picardem se svou žádostí a Troi ji potvrdila, zvážil kapitán, jaké tu jsou možnosti. Dat mohl strávit několik měsíců v raketoplánu, nebo se několik týdnů postupně propracovávat pomocí hvězdných lodí a hvězdných stanic k Elysii. "A jak dlouho by trvalo, než se dostanete zpět? Ne - průzkum Elysie zdaleka ještě není dokončený. Očekávám, že Hvězdná flotila nám povolí, abychom se na to podívali ještě jednou."
Thelii nebylo možné pozdravit z oběžné dráhy, a tak Dat s Geordim za použití senzorů zjistili, z které osady pochází. Ukázalo se, že Atridia je zdaleka největší osadou ze všech, hustěji osídlenou než ta, kterou předtím navštívila posádka Enterprise. Měla jedno velké město, několik menších a spoustu městeček a vesnic.
Dat zavrtěl zoufale hlavou. "Geordi, jak ji mám vůbec hledat?"
Jeho přítel se zasmál. "Je to místní hrdinka, nebo ne? Vysadíme tě v největším městě a vsadím se, že první osoba, které se zeptáš, ti poví, kde ji najdeš."
Dat přikývl. "Máš pravdu. Myslím, že zkrátka nedokážu rozumně uvažovat."
"Nedělej si starosti," poplácal ho Geordi po zádech. "Všichni ti fandíme, Date. Hodně štěstí."
Přenesl se dolů nedaleko od rušného města - a od okamžiku, kdy se zhmotnil, zaplavil Data pocit štěstí. Thelia byla kdesi blízko, dýchala týž vzduch, hřálo ji totéž slunce.
Když došel do samotného města, připadalo mu, že celé to místo sdílí jeho náladu, protože všude kolem něho byli zdraví, dobře oblečení lidé, kteří se připravovali na jakousi oslavu.
Květiny a fábory zdobily budovy, občas Dat spatřil, jak je teprve vyvěšují. Bílé a zlaté kroužky se proplétaly s modrými a kaštanově hnědými, zatímco ohromné věnce žlutých, růžových a oranžových květin proměnily ulice v duhu.
Zpočátku mu nikdo nevěnoval zvláštní pozornost. Jeho uniforma byla z jiného materiálu, jiného střihu a stylu, než šaty kolemjdoucích, ale mezi křiklavými barvami neupoutávala zelenozlatá a černá okamžitou pozornost. A samozřejmě teď vypadal jako člověk, stejně jako kterýkoli z domorodců.
Prohlédl si ulici nejprve jednu stranu, a potom druhou. Na jedné straně spatřil pouze lidi a budovy, ale na druhé se nad městem tyčil hrad s mnoha věžičkami, který poznával: byl součástí pozadí, když elysiánští bohové neúspěšně pokoušeli Thelii obrazem jejího domova. Vydal se tím směrem, proplétaje se mezi lidmi, kteří pilně uklízeli a zdobili město.
Místo se zjevně rozrůstalo živelně. Dlážděná ulice se kroutila sem a tam a byla plná malebných koutů a pohledů. Dat pokaždé očekával, že zahne za roh a octne se tváří v tvář Thelii. Což se mu také splnilo.
Nebyla to Thelia osobně, ale velká tapisérie vystavená na volném prostranství, zobrazující Thelii oblečenou stejně jako když se s ní poprvé setkal, a nějakého muže. Nebo spíš, podle bílé tkaniny, která měla znázorňovat jeho tvář a poměrně výstižné reprodukce uniformy Hvězdné flotily, androida.
Thelia byla na podobizně poznatelná, avšak Dat nikoli. Umělec s jehlou v ruce měl samozřejmě před sebou model ženské postavy, zatímco v případě mužské byl odkázán pouze na Theliin popis.
Obě postavy byly znázorněny symbolicky, v porovnání se svatou horou elysiánských bohů, na níž stály, byly příliš velké. Dat už se s primitivním uměním setkal. Pro dané období, než kultura pochopí pojem perspektivy, bylo toto dílo neobyčejně zdařilé.
Dalo rovněž za pravdu Geordimu: Thelia byla místní hrdinkou. Nebude příliš obtížné zjistit, kde ji najde.
Dat se ohlédl a už se na to chtěl někoho zeptat, jenže lidé proudili k jednomu místu na prostranství, kde si postarší muž za zvuků hudebních nástrojů, které zněly jako něco mezi kytarou a mandolínou, vylezl na jakousi plošinu. Dav zajásal, potom ztichl a napjatě čekal.
Školeným, profesionálním hlasem začal muž vyprávět příběh. Nebyla to jen prostá přednáška: byla to báseň zpívaná do rytmu hudby. Dat chvíli poslouchal, pak se rozhodl, že by měl jít dál, když tu za sebou uslyšel své jméno.
"Ten, který přišel zdaleka, přislíben bohy, se ukázal být vskutku kouzelným. Nebyl z masa a krve, ale z kovu a světel, a měl větší sílu než pár volů, ale byl i jemný jako matka pečující o své dítě."
V té chvíli se Dat rozhodl, že zůstane po zbytek představení a pomocí trikodéru si báseň nahrál, aby si ji mohl později v klidu vychutnat. V jádru bylo vyprávění dost přesné: Thelia, které bohové povolili podstoupit Pouť, úspěšně překonala bažinu, setkala se na svatém ostrově s Datem a společně pak šplhali vnitřkem hory. V podrobnostech však byl příběh zhuštěný, vynechal nekonečné hodiny úmorného šplhání a zdůrazňoval Theliiny skutky víc než Datovy. To bylo správné a vhodné: ona byla jejich místní vítěz.
Příběh končil Theliiným návratem do Atridie, který přinesl zprávu o tom, že bohové souhlasí se sjednocením země s Tosem. Shromážděný dav zajásal. Sjednocení obou sídel bylo zřejmě to, co se chystali oslavovat.

Bylo na čase najít Thelii. Dat se odvrátil od vypravěčovy plošiny - a spatřil další tapisérii. Prošel kolem ní, když vstupoval na prostranství, a celou dobu ji měl za zády.
Tahle tapisérie zobrazovala Thelii a jiného muže - rozhodně ne Data. Podobizna tohoto muže byla podrobně vypracovaná jako Theliina a zjevně jí za model posloužil živý člověk. Byl vysoký, a hnědé vlasy, o pár odstínů světlejší než Datovy, měl vzadu dlouhé podle elysiánského zvyku. Na sobě měl oblek modré a kaštanově hnědé barvy, zatímco Thelia tu byla celá v zlatém, až na věneček bílých květů v tmavých vlasech. Oba se uprostřed tapisérie drželi za ruce, vedle Thelie byl zmenšený hrad a podobně impozantní budova byla vedle muže. V pozadí se pak tyčila svatá hora a stylizované slunce vysílalo na usmívající se pár své laskavé paprsky.
Přikročil k tapisérii blíž. Skoro to vypadalo, jako by ti dva... Zaslechl za sebou tlumené hlasy. "Je to tak... má na sobě oděv ze země Hvězdné flotily!"
Dat se ohlédl, aby zjistil, kdo to řekl - a zjistil, že ho pozoruje hlouček zvědavých lidí.
"Vítej v Atridii, cizinče." Z hloučku se oddělil starší muž a přistoupil k Datovi. "Jsem Lodel."
Dat pokýval hlavou. "A já jsem -"
"Jsi ze země Hvězdné flotily," přerušil ho jiný muž. "Máš na sobě stejný oděv jako Dat!"
"To mám," usmál se Dat a nechal toho druhého muže dotknout látky své uniformy. Pokud se Elysiáncům podaří znovu sjednotit planetu, budou si jednou celé generace klást otázku, co se stalo se zemí Hvězdné flotily. Snad to pro ně bude stejné jako ztracená Atlantida pro Pozemšťany - ale možná že tou dobou už budou Thelia a její záhadný "příchozí z daleka" dávno zapomenuti.
"Princezna Thelia bude velmi potěšena, že jsi přišel!" vykřikla žena a zatleskala. "Musíš nám vyprávět, jestli její společník na Pouti dostal, po čem toužil, a jak se mu daří."
"Ještě někdo další se odvážil přes bažiny, aby se zúčastnil našich oslav?" zeptala se jiná žena.
"Co se stalo s Datem, tím, který přišel zdaleka?" vyzvídali další.
"Dost otázek," řekl Lodel, předstoupil před Data a otočil se tváří k davu. Zvedl ruce. "Musíš být unaven, cizinče. Přišel jsi z daleka a jistě si budeš chtít odpočinout ještě před svatbou. Vezmu tě k sobě a -"
"Svatba?" zeptal se Dat a srdce se mu zastavilo. "Čí svatba?"
"No přece princezny Thelie. Zítra odpoledne se vdává za prince Sharna z Tosu," zněla odpověď.
Dat ztěžka dosedl na nedalekou lavičku.
Theliina svatba? Zítra? Hlava se mu točila. To není možné. Přece nepřišel až sem, jen aby ji ztratil.
"Je ti něco, příteli?" zeptal se Lodel.
"Ne," řekl Dat - i když mu ve skutečnosti bylo zle. "Jsem jen... překvapen."
Lodel svraštil obočí. "Ty jsi nepřijel na svatbu?"
"Ne," zavrtěl Dat hlavou. "Nevěděli jsme o ní. Přes bažinu se dostane tak málo zpráv."
"Tak potom nevíš o Sharnovi," dodala jakási žena. "Je to opravdový princ - vhodný manžel pro Thelii." Ušklíbla se. "I když při Pouti neuspěl, na rozdíl od naší princezny."
"Ale Ulie," pokáral ji Lodel. "Sharn při Pouti neuspěl, protože Thelia završila svou. Tak to řekla sama princezna."
Dat seděl, poslouchal, jak se ti dva hádají a hlava se mu stále točila. Nic z toho ho nezajímalo. Chtěl odtamtud pryč, zpátky na loď a zapomenout na Theliu, Sharna a celou Elysii.
"Už jako děti byli jeden druhému zaslíbeni," pokračovala Ulia a nevšímala si okolí. "A jejich svatba teď sjednotí naše země."
Dat sevřel ruce v klíně, aby nebylo vidět, že se třesou. Jako by slyšel zprávu od elysiánských bohů: Theliina povinnost k jejímu lidu. Musí se provdat za prince Sharna, aby dokončila sjednocení obou sídel.
Tak proč jste dopustili, abych se do ní zamiloval? ptal se zoufale.
Jakoby v odpověď promluvila další žena: "Ano - až dá Thelia Sharnovi na svatbě Polibek spojení, bude jí navždy milovat."
Ulia se zasmála. "Thelia ten starobylý dar nepotřebuje. Sharn se do ní zamiloval, hned jak ji poprvé spatřil."
"Může být," odpověděla ta druhá žena, "ale Polibek dává záruku, že nikdy neuhne."
Datovi se v hlavě rozsvítilo. Polibek spojení?
Vzpomněl si, že se o něm Thelia zmiňovala, když ho líbala, a vybavil si i svou skeptickou reakci. Ale teď mu hlavou probleskla jedna ze vzpomínek. Na konci Pouti, kdy se s Thelii setkal a oba věděli, že uspěli, políbila ho na tvář a řekla: "Tobě smím bez obav udělit znamení náklonnosti."
Tehdy přemýšlel, co tím myslela, ale... mohl by polibek tohle způsobit? To bylo nemožné...
Stejně tak, jako udělat z androida člověka?
"Ten... Polibek spojení," zeptal se. "Měla Thelia tu moc už před Poutí?"
Lodel přikývl. "Od své prapraprababičky Melinie, která putovala, aby ukončila válku mezi nepřátelskými skupinami uvnitř samotné Atridie. Všechny ženy pocházející z té linie to mají."
Další dar bohů Elysie. Teď už věděl, co Thelia myslela slovy "bez obav." Možná, že směla bez obav políbit androida, ale její rodinný dar zapůsobil plnou silou na muže, kterým se pak stal. Zaplatil tak elysiánským bohům za svou nevíru? Nu, tohle ho poučilo dokonale!
"Ten polibek," zeptal se Dat, "je jeho účinek trvalý?"
"Ovšem," zněla odpověď. "Meliniin manžel chřadl a zemřel rok po ní, a to byl silným válečníkem."
"Ale," Dat ztěžka polkl, ale věděl, že musí položit následující otázku, "co když žena použije ten dar i u jiných mužů? Platí to jen jednou, nebo je kouzlo sejmuto z jednoho muže, pokud ona políbí jiného?"
"Ona může držet pod svým kouzlem mnoho mužů," vpadla do toho Ulia, "tak jako jedna z Meliniiných dcer. To byla zlá žena - zneužívala svého daru a zemřela, když se jeden z mužů, které zotročila, pokusil otrávit ostatní, aby ji mohl mít jen

pro sebe. Omylem se i ona napila otráveného vína, a nebyla jí žádná škoda!"
"Ale Thelia nedá svůj Polibek nikomu, jen Sharnovi," řekl Lodel.
"Jistěže ne," řekl bezbarvě Dat. Takže jeho stav byl trvalý. Nemohl Thelii mít - její povinností bylo spojit obě sídla - ale nemohl ani uniknout jejímu kouzlu. Nějak to bude muset přežít. Udělá nejlépe, když se odsud dostane co nejrychleji pryč, a přivolá si přenos na palubu.
Ale jeho plány zkřížil náhlý příchod dvou mužů ve zlatobílých tabardách.
"Ty jsi ten návštěvník ze země Hvězdné flotily?" tázal se jeden z nich.
"Ano," odpověděl Dat.
"Princezna Thelia si tě přeje vidět," oznámil mu posel. Datovi se rozbušilo srdce novou nadějí. Theliina svatba se ještě neuskutečnila. Prince z Tosu nemohla ani dobře znát. S Datem prožila za ten krátký čas, co byli spolu, víc, než mnozí blízcí přátelé za léta známosti.
Spojení sídel - to žádala Thelia. Bohové to dovolili. Kdyby tu byla zmínka o manželství, Dat by si to jistě pamatoval. Kdyby Thelia opustila svého ženicha, poskytlo by to atridijskému lidu spoustu námětů k vyprávění, ale ona už přece udělala vše, oč ji žádali. A když pozná, že Dat je člověkem, že ji může milovat a skutečně i miluje -
Bohové určitě zařídili jeho návrat. Jistě - proto ho také Thelia políbila, což byl jediný způsob, jak naznačit bohům, že se obává vstoupit do manželství bez lásky. Nedlužila svému lidu štěstí. Polibek spojení snad mohl způsobit, aby ji Sharn miloval, ale příběh Meliniiny dcery jasně říkal, že Polibek neprobouzí lásku u těch, kdo jej udílejí.
Bohové přivedli Data zpět, v lidské podobě a právě včas, aby osvobodil Thelii od života naplněného povinnostmi.
Omámen nadějí vstoupil do přijímacího sálu, kde čekala Thelia.
Byla ještě krásnější, než jak si ji pamatoval.
A její oči se radostně rozzářily, když ho spatřila.
"Tak je to tedy pravda!" řekla, prošla rychle sálem a uchopila ho za ruce. "I když jsem doufala -"
Díval se jí do očí - a našel tam zklamání. Neviděl, že by ho poznala.
Thelia zavrtěla smutně hlavou. "Nevykládej si to zle. Jsem ráda, že mohl přijít někdo z Hvězdné flotily a podělit se se mnou o mé štěstí, ale -" pustila jeho ruce a sklopila zrak "modlila jsem se, aby to byl sám Dat."
"Ne," řekl Dat a rovněž sklopil zrak, aby Thelia neviděla, co cítí. "On nemohl přijít."
"Jistě. To jsem měla vědět," řekla Thelia. "Musíš mi povědět, co se s Datem stalo. Vypráví někdy o naší Pouti? Je spokojený s darem, který dostal od bohů?"
Dat se posadil vedle ní a prkenně složil ruce do klína. "Nemohu říci, zda je Dat spokojený se svým darem," začal, "ale vím, že by se tě chtěl zeptat, jak jsi spokojená ty se svým."
"Dostala, jsem mnohonásobně větší odměnu, než po jaké jsem toužila," řekla Thelia. "Nejen, že se naše země spojí, ale bohové mi dali manžela, o jakém se mi ani nesnilo. Sharn jenom lituje, že mu byla Pouť odepřena - ale co na tom záleží? Má všechno, co si mohu přát - je nejen hezký a silný, ale i moudrý a jemný, inteligentní a -" usmála se a na okamžik, přes elegantní šaty a šperky, se znovu stala Thelií, kterou si pamatoval, "umí být zábavný."
"Znala jsi Sharna už předtím -?"
"Před Poutí? Ne. Všechny dohody o naší svatbě byly uzavřeny cestujícími mezi našimi dvěma sídly, před mnoha lety."
Sklopila zrak. "Abych byla upřímná, bála jsem se, že bude těžké vstoupit do manželství s někým, koho neznám, ale," zdvihla hlavu a jejich oči se opět setkaly, "teď, ho znám. Takže můžeš Datovi vzkázat, že jsem šťastná."
Dat skryl svou bolest. Thelia neměla ani tušení, kdo je, a teď, když viděl, že miluje jiného, chtěl už jen zabránit tomu, aby ho poznala. Toužil uniknout, ale protože na druhé straně věděl, že ji vidí naposled, chtěl zůstat v její blízkosti navždy.
"Musíš mi o něm vyprávět," řekla Thelia. "Dostal od bohů dar, po kterém toužil?"
"Ne... tak docela," odpověděl Dat.
Zatvářila se nešťastně. "Ach, bála jsem se, že nebude vědět, jak o to má žádat, nebo to ani neučiní, protože pochyboval o jejich moci. Ale určitě mu dali něco vzácného. A vyléčili ho?
Tedy, opravili jeho zranění? Poškození?"
"Samozřejmě," řekl Dat, "bohové by nikoho nenechali v takovém stavu. Nemusíš mít o Data starost. Je... zase u Hvězdné flotily, kam patří. A vzpomíná na tebe... s velkou láskou."
Musel potlačit touhu prozradit jí, kdo opravdu je, ale k čemu by to bylo dobré? Thelia ho nechtěla. Asi jí hodně záleželo na androidovi, kterého si pamatovala, ale jen jako na drahém příteli. A vůbec nereagovala na Data, který tu byl jako člověk. Milovala jiného. Nemohl ji získat, ani kdyby se o to pokusil.
Nechtěl, aby byla smutná. Nežádal její soucit, ani vinu, kterou by mohla cítit, protože mu způsobila bolest, jakkoli neúmyslně.
Nevěděl ani, co odpovídal na její otázky, ale ona neměla v rušném dni na nečekaného návštěvníka z Hvězdné flotily mnoho času. Brzy ji povinnosti přinutily vrátit se ke stanovenému programu a Data vyprovodili ven.
Nezbývalo mu, než vrátit se na loď a pokusit se na ní zapomenout. Vrhne se do práce a pokusí se najít nějaký smysl v životě bez potěšení.
Nešťastný? To bylo velice mírné vyjádření Datova stavu - stavu, který by nezakoušel, kdyby nedostal právě své nejvroucnější přání. Vzpomínal, jak Thelii vyprávěl příběh, který znal od Iry Gravese, o cínovém muži, který našel své srdce, aniž by se proměnil v něco, čím nikdy neměl být. "Teď tomu příběhu rozumím," pomyslel si Dat. "Proč jsem vůbec chtěl být něčím jiným než sám sebou?"
Vrátil se na místo, kam byl předtím přenesen, a dotkl se svého komunikátoru. "Jeden k přenosu nahoru, pane O'Briene."
Transportér ho převzal - ale když se opět zhmotnil, nestál na transportní plošině Enterprise.
Octl se ve vrcholku svaté hory, v duhové svatyni elysiánských bohů.

"Date z Hvězdné flotily," řekl mu známý hlas, "náš dar ti nikdy neměl přinést takovou bolest."
"Tak mě jí zbavte," řekl. "Nebudu od vás žádat, aby mě Thelia milovala - naplňuje své poslání a já bych jí nemohl dát víc štěstí, než kolik ho už má."
"Mluvíš moudře,"odpověděl hlas. "Co tedy žádáš?"
"Učiňte, abych jí už nemiloval. Abych mohl normálně žít bez té bolesti."
"To je nemožné. Jediný způsob, jak odstranit následky Theliina polibku, je odepřít jí a jejím následkyním dar, který naši předchůdci udělili její předkyni."
"Vaši... předchůdci?"
"Nebo snad naši následníci. Jazyky, které znáš, nemají pro náš stav žádný výraz."
"Co vlastně jste?" zeptal se Dat.
"To, co ty, bytosti svázané přírodními zákony vesmíru. Přestože nemáme fyzickou podobu, nejsme nesmrtelní ani neomylní. Chybovali jsme, když jsme nezabránili Thelii, aby tě spoutala. Avšak nemůžeme vzít dar někomu jinému, abychom odstranili tvou bolest."
"Tak si vezměte zpět můj dar! Udělejte ze mne zase androida - pak Theliin polibek jistě přestane účinkovat."
Dlouho bylo ticho, ale hlas nakonec řekl: "Ani to není možné. Dali jsme ti to, co sis nejvíc přál."
"Ano - ale kvůli tomu mě na Elysii neposlali. Měl jsem se zeptat co jste, jakým způsobem udržujete osady na této nehostinné planetě, jak dokážete úplně změnit podobu osob."
Opět následovala ticho. Pak hlas znovu promluvil. "Vyměnil bys tedy ten dar, který jsme ti dali?"
"S radostí!"
"Můžeme ti ukázat, co jsme. Ale lidská mysl to nedokáže pochopit."
"Rozumím," řekl Dat. "Počítáte s omylností lidské paměti. Podstoupím to riziko."
"Ne, Date z Hvězdné flotily, nerozumíš. V časoprostorovém kontinuu je několik vzácných momentů, kdy volby ovlivňují životně důležité události ve struktuře galaktických dějin. Ukázali jsme ti výsledek jedné takové volby."
Dat se zamračil. "Poslední závažnou změnou v galaktických dějinách bylo uzavření spojenectví Federace s Klingony. Tehdy jsem ještě nebyl aktivován."
"Ne, Date. Poslední závažnou změnou v galaktických dějinách, podle vaší časové perspektivy, bylo selhání Federace při mírové misi v samdiánském sektoru. Mezihvězdná válka, kterou jste začali, bude eskalovat, až se v ní všechny důležité kultury vaší galaxie zničí."
"Pak se tedy musíme vrátit na Dacket a najít způsob, jak nastolit mír!"
"To není možné vzhledem k času a volbě tvé současné zkušeností. Tys měl jít jinou cestou ve chvílí, kdy jsi učinil volbu, která vedla k selhání Hvězdné flotily."
"Já jsem učinil tu volbu?" vykřikl Dat.
"Když ses zapletl do Theliina osudu," odpověděl hlas elysiánských "bohů". "Když jsi postavil svou zvědavost nad své povinnosti."
Když jsem... zhřešil, uvědomil si Dat. Vskutku byl člověkem, v tom jediném smyslu, o který mu skutečně šlo... a vůbec o tom nevěděl.
"Vraťte mě tam zpátky!" prosil zoufale. "Přenesu se nahoru dřív, než mě Thelia spatří, a nezasáhnu do jejího osudu."
"To můžeš udělat," odpověděl hlas. "Ale my nemáme žádnou jistotu, že to uděláš."
"Proč -?" začal Dat.
"Náš zákon se velmi podobá vaší Základní poučce. Nesmíme ovlivňovat tvou svobodnou vůli, Date z Hvězdné flotily. Nemůžeme někoho vrátit do bodu v čase, kdy udělal osudovou volbu, a ponechat mu předchozí vědomí jeho chyby."
"Pak... se nemůže nic změnit," řekl Dat zoufale. "Moje bolest, že jsem ztratil Thelii, je nevýznamná proti ničení, které jsem způsobil. Ale jak může má pošetilost změnit galaktické dějiny?"
"Přál sis vědět, jaké by to bylo, kdybys byl člověk. Ta vědomost zahrnuje veškeré důsledky, minulé i budoucí, tvé příslušnosti k lidem. Ukážeme ti to."
Vědomí zaplavilo bez varování Datovo vnímání. Jeho lidská mysl nebyla uzpůsobena na takové množství informací. Nemohl doufat, že vstřebá ty miliardy detailů. Místo toho se vynořily na povrch povšechné dojmy a on pochopil... Že čas není konstantní a znalosti těchto bytostí, které Elysiánci nazývali "bohy", nebyly odkázány, tak jako lidské, na proud času pohybující se jedním směrem. Pro ně byly celé dějiny jedinou událostí, kde čas, prostor a myšlenka byly jedno.
Pochopil elysiánská sídla: hranice mezi bažinou a obývanými oblastmi závisely na pravděpodobnosti. Byly chráněny... vyhlídkami do budoucna, sjednocením prostoru a myšlenkami na molekulární úrovni. Když je pozoroval, bylo mu všechno úplně jasné - a přesto nedokázal reprodukovat výsledek za tisíc let.
Silové pole na základě teorie pravděpodobnosti byl Dat schopen pochopit. Jeho mysl androida snad mohla být schopná pochopit zbytek toho, co mu elysiánští bohové ukázali, ale jeho lidská mysl dokázala pouze vytvářet analogie. Ve všech časových událostech byla pro elysiánské bohy obsažena jakási... "předíva": události, jež se setkávaly a promíchávaly, každý ze životů se proplétal s jinými životy, proměnlivý vzorec na pevně dané substruktuře. Elysiánští "bohové" mu ukázali jeho život, který ovlivnil množství jiných. Poznatelné bylo pouze "co". Nechápal "proč" jeho proměna způsobila mezihvězdnou válku.
Konoři rozšířili své panství z Dacketu až na Gellesen. Viděl Darryla Adina a jeho lidi cvičit Gelleseniánce v partyzánské válce. Doufali, že za ovládnutí planety zaplatí Konoři příliš mnoha životy. Viděl, jak dorazili Ferengové, kteří chtěli rychle vydělat na prodeji vysoce rozprašného jedu Konorům. Ten se měl shazovat ze vzduchu bez nebezpečí pro Konory. Viděl, jak se z měst na Gellesenu stala nekropole a mezi mrtvolami našel i těla svých přátel, Dara a Pris. Viděl, jak Konoři předstírají, že chtějí s Ferengy uzavřít další obchod, berou rukojmí a ovládají velení jejich lodí. Tak

získali hyperprostorovou rychlost, štíty, fázery, fotonová torpéda.
Viděl odvetný úder Ferengů, kterým se podařilo spěšně přepravit určitý počet svých lodí přes Neutrální zónu. Zaútočili na ně Romulané a Ferengové nevěděli, jak s tou tupou a rozporuplnou rasou diplomaticky vyjednávat. Romulané pochopili jejich přítomnost jako válečnou provokaci.
Když Romulané začali bojovat s Ferengy, postavili se Orionci na stranu Ferengů. Napadli vnější základny Federace tvrdili, že jde o tajné romulanské pevnosti - v oblasti, kde hlídkovali klingonští Dravci. Klingoni, potěšeni, že můžou se ctí hodit mír za hlavu, odstřelili orionské lodě z prostoru.
Od doby spojenectví Klingonů a Federace čekali Orionci na záminku, aby mohli napadnout srdce klingonského teritoria. Čekala tam na ně Hvězdná flotila.
Waykanové stupňovali své požadavky na sporná teritoria. Válka se, rozrůstala, zasahovala systém po systému. Konoři byli zapomenuti jako drobná obtížná záležitost v rámci galaktického konfliktu.
Konečně byl Dat schopen souvislé myšlenky: Už dost! Přestaňte! Ukažte mi, jak to mám zastavit!
Vzdálili ho od struktury dějin, i když ta zůstala v jeho vnímání.
"Chtěl jsi, "připomněl mu hlas elysiánských bohů", poznat, co jsme."
Opět zjistil, že mu mysl naplnilo neuchopitelné poznání. To nebylý fyzické bytosti, ale bytosti čisté mysli.
"Pohleď."
Datova pozornost se ještě jednou zaměřila na jeho vlastní "předivo" v rámci struktury. Když "přihlížel", rozplynulo se a osvobodilo ostatní předíva.
Dat zjistit, že tou spojitostí nebyl nevyhnutelný osud, který nemohli elysiánští bohové přes všechnu svou moc změnit, ale jeho život, podléhající jeho volbám, jeho vůli. Když bylo to předivo odstraněno, celá plocha mezihvězdného konfliktu... se rozpadla.
Ostatní "předíva" ztratila svůj vzorec agresivity, neporozumění a války. Zůstaly tu pouze možnosti, které se mohly zaplést až k hrůzám, jež Dat právě pozoroval... nebo do jiného vzorce závislého na rozhodnutí jednoho mladého androida naprogramovaného neukojitelnou zvědavostí.
Dat to pochopil. Z jejich perspektivy, která stála mimo čas, mohli elysiánští bohové pozorovat každou časovou volbu jako výraz vůle. Jejich "dary" byly potenciálními časovými liniemi, v nichž se Poutník stal silným, nebo moudrým, nebo milovaným, nebo... lidským. Volba závisela na Poutníkovi a on sám byl zodpovědný za to, jak svého daru využil.
Dat pochopil, že on, ne bohové, ovládal své životní volby. Ale to bylo také vše, čemu porozuměl z toho, co mu ukázali. Potřeboval informace, co může udělat teď, aby zvrátil tu odpornou vizi budoucnosti.
"A1e já mám vědomosti, které jste mi poskytli," chopil se naděje. "Snad je tu z lidského pohledu nějaké vodítko, které by mohl android zhodnotit."
"Ne, Date z Hvězdné flotily, tvá paměť nebude zachována. Vše, co jsi poznal, pro tebe bude pouhý sen - zapomenutý sen, jakmile přijmeš své opravdové já."
"Mé -" Dat pozvedl ruce. Utvářela se na nich bledá syntetická pokožka. Jeho diagnostický aparát zběžně překontroloval systémy a hlásil, že všechny funkce jsou normální. Byl obnoven, ale přesto řekl: "Já si to opravdu všechno pamatuji."
"Byla to jen iluze, Date, možnost, ale nikoli realita."
Dat si automaticky vyhledal údaje o iluzích - tito "bohové" jich vytvořili tolik, že do toho nebyl schopen proniknout. Ale... co veškerá zkušenost, kterou právě prožil? Jeho láska, bolest, to všechno byl sen? Jak je tedy mohl cítit stejně silně, jako když měl lidskou podobu?
Jako vždy, zadala Datova zvědavost paměťové bance pokyn hledat vědomosti vztahující se k příslušnému. tématu. Odpověděly mu hádankou z kursu filozofie na Akademii Hvězdné flotily: "Jsem člověk, který snil, že je motýlem, nebo motýl, který snil, že je člověkem?" Jeho kolegové vedli o tu otázku nekonečné pře, zatímco Datovi připadala nesrozumitelná.
Teď jí rozuměl.
"Jsem muž;" tázal se elysiánských bohů, "který sní, že je android, nebo jsem android, který snil, že byl mužem?"
Bohové se rozhodli tuto otázku ponechat bez odpovědi. Místo toho mu řekli: "Splnili jsme ti tvé přání. Poznal jsi, jaký by byl tvůj život, kdybys byl člověkem. Sen je u konce, Date z Hvězdné flotily. Nikdy se to nestalo."
Dat se usmál. Vážně si tito "bohové" mysleli, že popřením všeho se z jeho paměti vymaže ten strašlivý scénář, který viděl v tak živých barvách? Samozřejmě, že ho zamkne pod nepřístupný kód, ale -
Elysiánský transportér začal kolem Data pulsovat. Jako by byly utajené soubory náhle uvolněny, oznámily mu jeho vnitřní hodiny, že není o padesát dnů více.
Proč by měl být informován o tom, že není o padesát dnů více? Věděl, kdy a kde je. V transportním paprsku na cestě k průzkumu tajemného ostrova Elysie.
Jako by ho vypnuli a pak zase zapnuli. Vždycky docházelo k chvilkové ztrátě orientace, když uváděl svou aktivní paměť v soulad s vnitřními hodinami.
Když mu diagnostický aparát ohlásil, že je vše normální, zamítl Dat absurdní myšlenku, že se jeho paměť přizpůsobila podle minulosti a ne podle budoucnosti. To musely mít na svědomí zvláštní gravitační anomálie Elysie. To nemohl být sen. Nakonec, androidi sny nemají.

Čtyři členové výsadkového týmu Enterprise obešli ostrov a znovu se setkali na úpatí svaté hory, zklamaní, že nenašli nic, co by stálo za zmínku, kromě vchodu do jeskyně, neviditelného organickému zraku Rikera a Worfa. Dokonce ani Datovy přístroje jej nezaznamenaly, zaměřil jej pouze Geordiho visor.
"Počkat," řekl Dat, když se přichystali k přenosu. "Jsou tam jakési stopy života - ale jen slabé. Ne..." Svraštil čelo, když

obrazovka trikodéru slabě zablikala, a zesílil příjem. "Veliteli, nemohu ten příjem přesně zaměřit, a v otevřené stupnici ho ruší vaše přítomnost."
Riker přikývl. "Nebudeme vám tedy překážet." Dotkl se svého komunikátoru. "Tři k přenosu, pane O'Briene. Pan Dat bude následovat na svůj povel."
"Jste v pořádku, pane?" ozval se O'Brienův přiškrcený hlas. "Samozřejmě. Proč bychom neměli být?"
"Na lodi se náhle bezdůvodně spustily červené výstražné sirény - a pak přišel další výboj. Už to snad přešlo, ale -
"Vaše přístroje pracují?" tázal se Geordi, když se dotkl svého komunikátoru.
"Ano - všechno ukazuje normálně."
"Tak nás odsud přeneste!"
Dat odstoupil od zbylých tří členů týmu. Jakmile se rozplynuli v transportním paprsku, zesílil znovu příjem svého trikodéru. Nic. Rozmrzele opsal celý kruh. Přece si z něho trikodér nedělal blázny -
Už se chtěl ohlásit k přenosu, když tu náhle uslyšel jakési zašplouchání. Pohlédl k bažině, ale musel si nejprve nasadit infrahled, aby přes mlhu vůbec něco rozeznal. Někdo se blížil!
Dat fascinovaně sledoval, jak se člun s jediným cestujícím blíží ke břehu. Cestující náhle vzhlédl. Byla to žena, unavená a zbědovaná po kruté cestě.
Data ovládl pocit, jedinečný v celé jeho paměti. Jako by v té situaci už jednou byl, jako by už předtím viděl blížící se loď.
Šlo snad o selhání paměťového obvodu? Byl ovlivněn výboji energie?
V témže okamžiku zjistil, že žena se už přiblížila natolik, aby ho přes bažinnou mlhu mohla zahlédnout.
Nesmí ho spatřit! Tohle byla náboženská svatyně Elysiánců. Určitě sem přijela kvůli jedné z jejich svatých Poutí.
Dát zaběhl za kámen.
Určitě se tu projevovalo nějaké selhání, protože tam stál, snažil se proniknout mlhu a vystavil se nebezpečí, že by ho mohla vidět. Podle Základní poučky neměl právo riskovat odhalení. A uzavřením kanálu se dostal do pasti: pípání komunikátoru by se doneslo až k té ženě, stejně jako zvuk transportéru.
Nemohl riskovat, že se přijde podívat, co se to ozývá, právě v okamžiku, kdy se bude rozplývat ve vzduchu.
Nicméně jeho chyba mu dala možnost pozorovat, zjistit, jestli elysiánští "bohové" budou s Poutnicí komunikovat. Dat znehybněl a čekal, až vystoupí žena na vrchol hory, než se sám nechá odeslat nahoru.
Avšak žena se rozhlížela po ostrově. Nezdálo se, že by hledala vchod do jeskyně. Spíše se rozhlížela po břehu, jako by někoho čekala.
Z opačné strany se náhle ozvalo šplouchání. Když žena zaslechla ten zvuk, rozběhla se přes balvany směrem k němu.
Nebylo to zrovna snadné. Ale brzo bude tak daleko, aby Mezi balvany se objevil muž. On i žena se zarazili a měřili si jeden druhého. Žena byla malá, s tmavými vlasy a tmavýma očima. Muž byl vysoký, se světle hnědými vlasy. Stejně jako žena vypadal po cestě trochu unaveně, ale když ji spatřil, usmál se.
Žena promluvila: "Ty jsi ten z Daleka, kterého mi bohové přislíbili jako společníka na mé cestě. Jmenuji se Thelia."
Mužův úsměv se ještě víc rozšířil. "A ty jsi ta, která je mi zaslíbena - našimi rodiči, a teď i bohy. Jsem Sharn."
"Sharn!" zvolala. "Měla jsem tě poznat. Společně jistě uspějeme na naší Pouti."
Muž ji vzal za ruku. "Tam vzadu jsem spatřil pramen. Budeme si muset naplnit vodní vaky, než se pokusíme vyšplhat na horu."
Ale vyšplhat na ni nemuseli, jak Dat viděl: vchod do jeskyně, který objevit Geordi, byl nyní zřetelně vidět. Oba Elysiánci jej snadno najdou, až se vrátí od pramene.
Pro Datovo vědomí to byl balzám, když uspokojil svou zvědavost, a ti dva mu zmizeli z dohledu a doslechu. Dotkl se svého komunikátoru. "Jeden k přenosu nahoru."
Geordi se stále zdržoval v transportní místnosti a čekal na svého přítele. "Ksakru, Date," řekl, "kolikrát ti budeme muset připomínat, že nejsi nezničitelný! Co kdyby během přenosu došlo k dalšímu výboji?"
"Myslím," řekl Dat a netušil, proč vzhledem k nedostatku důkazů cítil takovou jistotu, "že byste byli varováni, tak jako v předchozím případě."
"Myslíš, že červené výstražné sirény byly spuštěny úmyslně? Kým?
"Elysiánskými bohy. Právě jsem je viděl v akci."
"Cože?"
"Ne, neviděl jsem samotné bohy," vysvětloval Daty "ale viděl jsem jejich odpověď lidem, které pozvali. Když ti dva Elysiánci přistáli, aby se zúčastnili jedné ze svých Poutí, ten vchod do jeskyně byl náhle viditelný."
"Jsi si jistý, že tě nespatřili?"
"Jsem. Ale Geordi - ty dvě události v sobě skrývají nějaký smysl. Nechtěli, abychom navštívili ostrov, takže jsme neviděli jeskyni. Ale na druhou stranu nejsme na Elysii nevítaní, protože nás začali varovat před těmi výboji energie."
"Tajemné, řečeno tvými slovy." Geordi si zamnul ruce. "Měl bys zajít za kapitánem a povědět mu o své teorii. Já bych asi měl navštívit doktorku, aby mi prohlédla ty oděrky."
"Ukaž," zareagoval automaticky Dat a Geordi mu ukázal dlaně. Byly odřené a krvácely, od šplhání po ostrých kamenných formacích na svatém ostrově. "Měli by ti to tam ošetřit a dát nějaké léky proti infekci," přisvědčil.
"Což bude bolet ještě víc," postěžoval si Geordi. Zavrtěl hlavou. "Nevím, proč se pořád chceš stát člověkem, Date. Tak snadno se zraníme - zvlášť v porovnání s tebou."
"Nechci se stát fyzicky člověkem," odpověděl Dat. "Já bych jen rád věděl, jestli by pro mne vůbec bylo někdy možné pochopit lidského ducha... lidskou duši "
"Tak či onak," zavrtěl hlavou Geordi, "rozumět bys tomu mohl jedině tak, že bys zažil lidskou bolest - a to se, milý příteli, modli, abys ji nikdy nezažil."

Kapitola patnáctá

Enterprise se ještě po tři dny marně pokoušela rozluštit záhadu nebezpečných elysiánských výbojů energie a jejich souvislost, pokud tu nějaká byla, s tajemnými "bohy." Pak byla odvolána k naléhavé misi do samdiánského sektoru, kde bytosti známé pod jménem Konor zaútočily na místní obyvatelstvo. Úkol ověřit bezpečnost vesmírné cesty v blízkosti Elysie připadl jiné lodi.
Za hodinu od chvíle, co se vydali na cestu, už Dat pátral ve všech možných odkazech po záznamech o Konorech, avšak bezvýsledně. A za další hodinu si byl jistý, že nevynechal žádný z možných zdrojů. Nic nenašel: Konoři se v této části galaxie objevili poprvé a dokud Enterprise nedosáhne samdiánského sektoru, víc se o nich nedozví.
Jelikož šlo jinak o běžný let, Dat mohl trávit čas s přáteli z posádky i s některými z jejich nečekaných hostů. Jednou večer pozval Darryla Adina na partii pokeru a Dare s převahou vyhrával.
Po partii se přidali ke zbytku Darovy skupiny v Přední desítce. Dat se posadil vedle Pris Shenkleyové, s níž měl několik zajímavých rozhovorů, už když se poprvé setkali na Trevě. Zdálo se, že rozhovor s ním jí působí potěšení. Tentokrát nebyl příliš zaměstnán plněním úkolů jako tehdy, a tak zaměřil svou pozornost zcela na ni a dozvěděl se spoustu věcí o improvizovaných zbrojních systémech s využitím zastaralé techniky.
Nakonec zůstali v baru poslední. Guinan propustila druhou servírku a postavila na kávu pro nedospavce z další směny.
Pris se rozhlédla kolem a řekla: "Vy toho víte o technologii mnoho, Date. Asi byste dělal mou práci lépe než já."
"Domnívám se, že ne," odpověděl Dat. "Snad konstrukce, ale ne návrhy. Inspiraci, intuici a improvizaci naprogramovat nelze."
Věnovala mu trochu toužebný úsměv, kterému Dat neporozuměl. "Ne, asi ne. Ale třeba byste se to mohl naučit. Zvlášť... intuici." Nato vstala a protáhla se. "Dobrou noc, Date."
"Podle lodního času je vlastně ráno," poznamenal.
Pris se zasmála. "Tak tedy dobré ráno, ale já jdu stejně do postele. Snad bychom mohli vaši intuici rozvíjet, až nebudu tak ospalá."
Dat za ní chvíli zmateně hleděl. Potom přešel k baru. Předtím s Pris vypil sklenici šťávy a momentálně neměl potřebu další výživy, ale rozhovor s Guinan mu často pomáhal vysvětlit, co nechápal. Usadil se na stoličku a bez obalu řekl: "Zřejmě jsem něco nepochopil."
"Zřejmě," odpověděla Guinan. "O co šlo?" zeptal se zvědavě.
"Vaše přítelkyně se o vás chtěla dozvědět víc."
Dat svraštil čelo. "Nekladla mi vůbec žádné otázky."
Guinanina tvář dostala ten lehce samolibý výraz, který mnohé dohánělk zuřivosti a který znamenal, že za chvilku řekne něco, co posluchač hned tak nepochopí - pokud to vůbec někdy pochopi. "Jsou věci, na které se žena muže nezeptá přímo," sdělila mu.
"Ale na co by se nemohla zeptat mne? A proč?" zeptal se Dat.
"Až na to přijdete," ujistila ho Guinan, "budete vědět proč." Dat se ještě zašel podívat, jak Sdan s Básníkem pokračují s opravami svých lodních počítačů. Potom si naplánoval pokus v chemické laboratoři, který chtěl předvést lodním školákům, a ohlásil se na můstku.
O dva dny později Dat vypomáhal při dolaďování řídících systémů pro lodě Stříbrného Paladýna - právě když jeho přátelé dostali zprávu, že jejich přítomnosti na Brancherionu už není třeba.
"Zatracená smůla," nadával Básník. "Mohli jsme vydělat snadné peníze, když to šlo vyřídit takhle jednoduše. Co se dá dělat, někde získáš, někde ztratíš."
Jednoho dne obdržel Dare zprávu ze samdiánského sektoru, ve svém osobním kódu. S jejím obsahem však nedělal žádné tajnosti: i jeho žádali Dacketané o pomoc proti Konorům.
Jelikož Enterprise byla mnohem rychlejší než Darovy lodě, požádala celá skupina, zda by se nemohli zbytek cesty "svézt". Kapitán Picard s tím souhlasil - a když se Enterprise blížila k samdiánskému sektoru, zahloubal se Dat do tajemství Konorů.
Podle hlavy planety Dacket, předsedy Tichelona, se Konoři nedávno zmocnili planety Jokarn a teď útočili na jejich vlastní svět. Třetí z planet, které tvořily ekonomické společenství, byl Gellesen, který poslal Dacketu zbraně a vojáky, ale nebylo to nic platné.
Geordiho průzkumné snímky odhalily Dacket do nejmenších detailů. Kde se zabydleli Konoři, fungovala veškerá technologie s výjimkou komunikační sítě. Žádný div, že výzvy z Enterprise zůstaly bez odpovědi, přestože komunikační zařízení postavené Dacketany tam stála, byla odpojena.
Zaměřili se na město, které Konoři ovládli před několika měsíci. Lidé se chovali, jako by tam vždycky patřili, a vypadali jako mírumilovné a spokojené bytosti. Zvláštní však bylo, že nikdo z nich nemluvil ani nedělal žádné posuňky, a přesto bylo zřejmé, že si lidé navzájem rozumějí a spolupracují. Thralen, theskiánský sociolog, navrhl jako hypotézu telepatii.
Ale na místech, která Konoři dobyli nedávno, jako například město Eskatus, zachytily průzkumné snímky zabíjení.
"Telepati by se přece nemohli takhle chovat k lidem," řekla nevěřícně Deanna Troi. "Cítili by jejich bolest a smrt."
"Třeba to cítí," pravil ponuře Will Riker. "Třeba trpí psychózou."
Další scény nepřinesly nic, co by odporovalo hypotéze o telepatii jako prostředku komunikace Konorů, a rovněž potvrdily názor Samdiánců, že berou otroky. Ale... děti, které viděli zavřené v kleci jako zvěř, nevypadaly jako předseda Tichelon a ostatní obyvatelé Dacketu. Byly štíhlé a pružně se zelenozlatou pokožkou a levandulovými vlasy, jako Konoři.
Dat si vyhledal informaci o biologii Samdiánců ve své paměťové bance - a udiveně sebou trhl. "Kapitáne!" přerušil

instruktáž. "Ušlo nám něco, co předseda Tichelon chtěl, abychom přehlédli: Konoři nejsou cizí rasa, která sem nedávno dorazila z neprozkoumané části galaxie. Jsou jen jinou skupinou Samdiánců!"
"Podejte vysvětlení," poručil Picard.
A Dat ho podal.
"Jakže," řekl Picard hrozivě, "nám předseda Tichelon lhal. Konoři se nezmocnili planety Jokarn, ale pocházejí odtamtud."
"Pokud jsou naše závěry správné," pokračoval Dat, "Konoři jsou samdiánskou větví, u které se nedávno rozvinuly telepatické schopnosti. V našich záznamech není žádná zmínka o vysoké úrovni mimosmyslového vnímání mezi Samdiánci."
"Třeba," zamyslel se Picard, "nám Samdiánci budou ochotni říct pravdu, když jsme prohlédli jejich podvod. Tohle není útok vnějších sil, ale občanská válka."
"Tím pádem jim můžeme pomoci jen jako zprostředkovatelé," dodal Riker. "A to jen za předpokladu, že s tím budou obě strany souhlasit."
"Ještě jednou si promluvím s předsedou Tichelonem," řekl kapitán. "Date, Thralene, proberte zbytek těch záznamů. Zjistěte, jaké další pohnutky kromě chuti dobývat přicházejí u Konorů v úvahu. Jestliže se máme stát zprostředkovateli, potřebujeme vědět, jak na ně působit. Ti druzí Samdiánci k tomu zřejmě klíč nenašli, jinak by ho použili."
Dat s Thralenem si přehráli záznamy několikrát, ale nic nezjistili.
Thralen prohlásil: "Určitě nám něco uniká."
"Co tam ještě je?" zeptal se Dat. "Naše záznamy jsou velmi útržkovité, jako by se Samdiánci od začátku izolovali od ostatních."
"Musí přece existovat jiný přístup," řekl Thralen a jeho tykadla se rozčarováním vytahovala a stahovala. "Musíme zjistit, proč Jokarn náhle zaútočil na Dacket. Jokarňané se museli nedávno naučit telepatii. I když... telepati nejsou normálně agresivní."
"Co když se jí nenaučili všichni?" zeptal se Dat. Jméno "Konor" se v dějepisných informacích o Samdiáncích nevyskytuje. Mohla by síla několika jedinců vyděsit lidi na Jokarnu? V dějinách Galaxie se vyskytlo dost případů lidí s nebývalými schopnostmi, kteří byli pronásledováni. Mohli by jim Jokarňané tak ublížit, aby je něco nutilo pomstít se všem samdiánským netelepatům?"
"Snad," přisvědčil Thralen. "Nazvat jistou skupinu lidí jinak je způsob, jak se od nich distancovat, učinit je něčím méně než jste sám, a pak se k nim můžete chovat krutě, dokonce je i zabíjet."
"Počítači: jazykové banky. Morfologickou strukturu samdiánského jazyka."
"Zpracovávám."
"Jaký je historický význam slova "Konor"?"
Po několika nápovědách počítač uzavřel, že znamená "lidé: cítící, rozumné bytosti. Osoby, na rozdíl od zvířat."
Dat svraštil čelo. "Proč by je Samdiánci nazývali Konory? Musí jít o název, který Konoři dali sami sobě."
Ani Thralen nebyl spokojen. Vybídl počítač k ještě hlubší analýze. Konečně přišla odpověď. "Kořenová odvozenina konor znamená ten, který má duši."
"Bohové," zašeptal Thralen a jeho modrá tvář dostala vybledlý odstín. Zvedl se z křesla a začal přecházet kolem počítače. Jestli stojíme proti tomuhle, nemáme šanci."
Dat na něho překvapeně pohlédl. "Nerozumím."
"Dějiny, Date. Nejkrutější války v dějinách galaxie byly vedeny kvůli náboženským rozporům. To, co mělo být balzámem a útěchou v těžkostech života, rozpoutává zlobu a smutek." Thralen se zastavil a položil dlaně na opěradlo Datova křesla.
Potom vyprávěl Datovi o vlastních zkušenostech s náboženskými spory. Dat se tak o lodním sociologovi dověděl to, co předtím neznal: vlastní rodina Thralena zapudila, když chtěl místo fundamentalistické víry ve Velkou Matku studovat.
Dat nevěděl, jak reagovat, ale Thralenovi to zřejmě nevadilo a přijal Datovo chápavé mlčení stejně jako Dare, když mu Dat přinesl Tashino sbohem. Dat byl z toho nesvůj. Přesto musel něco říct.
"V paměťových bankách jsem nashromáždil gigabyty informací o náboženstvích po celé galaxii. Mohu je citovat, ale nerozumím jim. Je mi líto, Thralene. Nemohu poznat, čím bohové jsou - proto jsem tak doufal, že se setkám s bohy na Elysii.
"Kdybyste se s nimi setkal, ukázalo by se, že to nejsou bohové v tom smyslu, v jakém já věřím v Boha," zavrtěl hlavou Thralen. "Vše, co vnímající mysl dokáže pochopit, přesahuje síla, která řídí vesmír, Date. Jen tehdy, až opustíme tento stav existence, poznáme tu sílu přímo a pochopíme ji."
"My?" zeptal se Dat. "Vy věříte v posmrtnou existenci. Vy věříte, že máte duši."
"Jistě. O tom není pochyb."
"Já nevím, jestli ji mám," řekl Dat.
Thralen se usmál. "Já vím, že ji máte," odpověděl, "a není to jen díky výroku vaší obhájkyně."
"Její výrok zněl tak, že mám právo se pokusit zjistit, jestli mám duši," připomněl Dat.
"Nu," odtušil Thralen, "třeba vám to prozradí Konoři. Když sami sobě říkají "ti, kteří mají duši", naznačují tím, že dokážou poznat duši, když ji spatří." Ale Dat v antropologových slovech vytušil sarkasmus. Nikdo nemohl lidem vyznačujícím se takovou krutostí přiznat žádný stupeň vnímání.
"Je čas podívat se dolů na planetu," řekl Thralen rozhodně. "Potřebujeme přímé informace, abychom mohli ověřit své závěry. Pojďte, Date - oznámíme kapitánovi, co jsme zjistili."

Pokud šlo o luštění záhad, byl Dat ve svém živlu. Kapitán Picard se spojil s předsedou Tichelonem, který jim sdělil, že Konoři nazývali ostatní Samdiánce "Ikonor" - což se dalo vysvětlit jako "Nekonoři."
"Má to ještě další význam, kapitáne," upozorňoval Thralen. "Potvrzuje to naše obavy, protože to znamená ti, kteří nemají duši."
Z Tichelonova výrazu bylo zřejmé, že neočekával, že by si odvodili významy kořenů slov. Zaprotestoval: "Nejde vůbec o urážky, kterými nás častují. Naši lidé jsou vražděni, kapitáne. Už jste tu skoro den, a neudělal jste nic!"
Picard se zhluboka nadechl a pravil: "Pokusíme se s Konory spojit. Když uspějeme, přijímáte zástupce Hvězdné flotily jako vyjednavače? Smíme říct, že souhlasíte?"
"Ano - ano, samozřejmě! Ale oni vás neposlechnou. Myslíte, že jsme se o to nepokoušeli? Zabili všechny naše lidi, kteří se snažili s nimi komunikovat, dokonce i ty, kteří se chtěli vzdát."
V pozorovací hale došlo k další strategické poradě. Rozhodli se poslat výsadkový tým, aby se setkal s Konory. Deanna Troi trvala na tom, že bude i ona členem týmu.
Dat pozoroval Willa Rikera, který hleděl na kapitána s "pokerovou tváří". Zradilo ho však, že sebou mírně trhl, když Picard přikývl.
"Budete potřebovat tu nejlepší ochranu, kterou vám dokážeme poskytnout," pokračoval kapitán. "Worf, Riker, Dat."
"Kapitáne," řekl Thralen, "já bych tam měl být." Jeho tykadla se nervózně zachvěla. "I v případě, že máme s Datem pravdu, při přímém kontaktu toho zjistíme rozhodně víc. Možná něco, co je přiměje uzavřít mír."
"Souhlas," řekl Picard. "Chci, aby všechny komunikační zdroje zůstaly otevřené, a trikodérový kanál ať vysílá vizuální obraz na můstek i do transportní místností. Při prvním náznaku ohrožení výsadkového týmu je okamžitě přeneste zase nahoru."
"A co skutečnost, že chodí nazí?" zeptal se Worf a trochu se ušklíbl. "Máme se dolů přenést bez šatů?" Ta myšlenka mu samozřejmě nevoněla, ale jako šéf bezpečnosti musel brát v úvahu všechny skutečnosti, aby výsadkový tým přežil.
"Nemůžeme jít beze zbraní a určitě nás nebudou považovat za Konory. Ale co když tam mají ohledně oblečení nějaké tabu, tak jako jsou Ferengové proti oblékání žen?"
Ale další porada s Tichelonem je ujistila, že to už zkusili, marně.
A tak se nakonec výsadkový tým přenesl na Dacket v plné výzbroji a výstroji.
Zhmotnili se na schodech budovy, která byla nejspíš centrem místní vlády. Několik lidí, kteří se nacházeli v jejich blízkosti, se zastavilo. Pozorovali je, ale nehýbali se, ani nemluvili.
//Kdo jste - cizinci?//
Poradkyně Troi postoupila vpřed a usmívala se.
Ze všech stran se k výsadkovému týmu sbíhali konorští muži, ženy a děti.
//Jste dobytek bez duše nebo Konor? Odpovězte, cizinci, nebo zhyňte!//
Rozkaz byl tak hlasitý, že Dat ztlumil zvukový příjem. Nepomohlo to. Thralenova tykadla se reflexívně stáhla a Worf si položil dlaně na spánky.
"Slyšíte je?"zeptala se Troi a nutila se přes značnou bolest do úsměvu. Široce rozevřené oči upírala do prázdna.
"Ano!" odpověděl zcela udivený Riker. Pak náhle vykřikl: "Deanno - ne!" když poradkyně vyšla s napřaženýma rukama Konorům vstříc.
Dat tušil, že Troi zřejmě vysílá ke Konorům mírumilovné pozdravy a používá při tom betazoidskou techniku. Ale Konoři se na ni jen dívali a v tváři měli hněv. "Slyším vás," zajíkala se Troi a na její tváři se místo radosti objevil zmatek a strach, zatímco hluk v Datově hlavě vzrůstal. "Tak strašný hněv - ale proč? Proč mi nechcete naslouchat."
Dat byl nucen vypnout sluchové ústrojí a spolehnout se jen na zrak, aby udržel krok s Troi, která kráčela nebezpečí vstříc. Jeho společníci však neměli možnosti se s výbuchy šíleného hluku tak snadno vyrovnat. Riker se popadl oběma rukama za hlavu, aby nad sebou neztratil kontrolu. Z jeho pohybů byla patrná bolest, ale přesto se prodral až k Troi.
Thralen se zapotácel, jeho pokožka zbledla, tykadla se znovu stáhla a ústa se otevřela v bolestivé grimase.
Dokonce i Worf se třásl - ale neztrácel hlavu a s rukou na fázeru vykročil vpřed.
Konoři obklopili Troi. Mírnost zmizela, i když se teď tvářili spíš pohrdavě než hněvivě.
//Ikonor! Cizinci! Nevěřící! Barbaři! Bezduchá zvířata!//
"Přeneste nás nahoru!" nařídil Riker.
"Zůstaňte stát!" ozval se O'Brienův hlas. "Konoři jsou příliš blízko -"
"Vezměte je také, ale přeneste nás nahoru!"opakoval Riker.
Picardův hlas potvrdil jeho rozhodnutí: "Okamžitě vyprostit výsadkový tým!"
Jakmile se začalo ozývat mírné bzučení transportéru, Konoři začali házet vším, co měli po ruce. Výsadkovému týmu nezbylo než dát se na útěk, a tím se dostali z ohniska transportního paprsku.
Worf s Rikerem vytáhli fázery a dva lidé, kteří se pokusili popadnout Troi, klesli omráčení k zemi.
To však Konory nezastavilo. Lidé se shlukovali a tváře měli zkřivené hněvem. Balíčky, které nesli, se proměnily ve zbraně, a pak se v jejich rukou začaly objevovat mnohem nebezpečnější nástroje.
"Vyprostěte Deannu!" křičel Riker, když ho od ní Konoři odstrčili. Na ni se zaměřil konorský útok a zároveň byla z těch čtyř nejméně zdatná v sebeobraně.
Worfovi s Datem se podařilo udržet s Troi krok a chránili ji každý z jedné strany. Worf odrazil cihlu, která na něho mířila, což ho lehce odhodilo doprava - dost na to, aby ztratil na zlomek vteřiny rovnováhu, a jeden z Konorů tak mohl udělat výpad kovovým prutem přímo na Troi.
Nebyla to zbraň, jen jakýsi kus stavebního materiálu. Avšak - bylo to stejně smrtelně nebezpečné.
Dat se pokusil zasáhnout, ale čtyři statní Konoři ho společnými silami odstrčili.
Troi klopýtla a špice prutu ji minula.

Útočník změnil úchop, obrátil svou zbraň vzhůru a chtěl ženu udeřit do hlavy. S hněvem, který mu dodával sílu, by jí rozpoltil lebku.
"Deanno!" vykřikl Riker a vrhl se zoufale vpřed.
Worf pozvedl zbraň, aby útočníka omráčil, ale jiný Konor ho udeřil do ruky. Paprsek letěl příliš vysoko.
Dat odhodil útočníky stranou a běžel ochránit poradkyni. Z opačné strany se však na Troi vrhl Thralen, ve snaze srazit ji z dosahu úderu.
Dav vřel. Thralen vrazil do Troi, ale oba se jen zakymáceli. Troin útočník udeřil ještě jednou -
Dat na něho skočil a bylo mu jedno, jestli tomu muži zpřeráží žebra, jen když mu zabrání zasáhnout naplno.
Zbraň minula Troi, ale zasáhla Thralena letmo do hlavy a svezla se po jednom z jeho tykadel. Theskiánec upadl na Troi a po žlutých vlasech a modré pleti se mu rozlila červená krev.
Konor bolestí zavyl, popadl se za břicho a dopadl na ně. Zabzučel fázer, a přes omráčeného Konora vstoupil na scénu Worf. Odněkud se vynořil i bledý Riker.
A v tom nehybném okamžiku, kdy celý výsadkový tým zůstal stát, transportér je zafixoval a přenesl nahoru. Thralenův útočník byl přenesen s nimi. Jakmile se na plošině zhmotnil, pozvedl svou zkrvavenou zbraň ještě jednou avšak Worf vystřelil a Konor omráčen upadl.
"Máme je na palubě, kapitáne," hlásil O'Brien.
Dat pleskl po svém komunikátoru. "Doktorka Pulaská do transportní místnosti - naléhavý případ!" Vytáhl z pouzdra svůj trikodér a poklekl vedle Thralena.
V témže okamžiku se velitel Riker skláněl nad poradkyní Troi, která se zhroutila, jakmile je transportní paprsek propustil.
"Deanno!" vykřikl.
Světlou pleť měla od krve a její vínová uniforma dostala ještě tmavší barvu.
"Nic mi není, řekla. "Ale Thralen..."
Worf odtáhl bezvládného Theskiánce stranou, zatímco Dat pokračoval v prohlídce jeho vitálních funkci. Z Thralena rychle unikal život. Dat znovu stiskl komunikátor.
"Doktorko Pulaská," nařizoval, "budete potřebovat podpůrnou jednotku pro Theskiánce! Pospěšte si, prosím, protože jestli ho ztratíme -"
Dat nedopověděl: všichni věděli, co by to znamenalo, kdyby se nepravidelně bijící srdce zastavilo úplně... Theskiánci nesměli být resuscitováni. Věřili, že duše opouští v tom okamžiku tělo a nemůže se vrátit, i kdyby tělo bylo oživeno.
"Neumírejte, Thralene," šeptal Dat. "Jsme zpátky na lodi. Jste v bezpečí. Vydržte!"
Znovu cítil ten zvláštní zmatek, stejný pocit, jaký měl na svatém ostrově Elysie, že tahle událost se už někdy stala.
Dveře se otevřely a vpustily doktorku Pulaskou a dva asistenty s antigravitačním vozíkem.
"Ještě je naživu!" hlásil Dat.
"Dobře," řekla Pulaská svým obvyklým energickým způsobem. "Tak ho v tom stavu udržíme." Rychle odvezli Thralena na ošetřovnu, zatímco jiní zdravotníci se ujali omráčeného Konora. Dat, Troi, Worf a Riker je následovali.
Picard už tam byl a starostlivě se na Thralena vyptával. "Bude zcela zdráv," řekla hlavní lékařka, k Datově velké úlevě. "Poranění na hlavě je povrchní a nedošlo ani k otřesu mozku či jinému mozkovému poškození, ale zhmožděnina Theskiáncova tykadla je nesmírně bolestivá. Proto je v šoku, jeho stav je však stabilizován. Spí, ale zítra už bude chodit."
Kapitán se otočil, právě když vstupovali zbylí členové výsadkového týmu. Povšiml si Troina neuspořádaného zevnějšku a otázal se: "Poradkyně, jste v pořádku natolik, abyste mohla pracovat?"
"Ano, kapitáne, i když nevím, jak můžu být prospěšná."
"Pokuste se spojit s tím mužem, jen vy a on."
"Se mnou se ti to už podařilo, Deanno," připomněl jí Riker, "a to vůbec nemám telepatické vlohy."
"Ani já ne," dodal Worf; "ale na planetě jsem ty Konory rovněž v myšlenkách slyšel."
"Jsou to vysílající telepati," řekla Troi. "Zdá se, že nepřijímají, jako třeba Betazoidi."
"Zkus to," naléhal Riker. "Tady, sama, bez davu, který by tě přehlušil, s ním možná navážeš spojení."
Konor se zatím otupěle rozhlížel.
Doktorka Pulaská k němu přistoupila a řekla: "Jste v naší nemocniční jednotce. Neublížíme vám -"
//Ikonorská zvířata! Rozumím vašim primitivním zvukům, ale díky Prozřetelnosti ji Konor nepotřebují. My komunikujeme z duše do duše. Můžete být dost silní, abyste mě zabili, ale jste bytosti bez duše a nikdy nás neporazíte.//
Ale doktorku Pulaskou to nevyvedlo z míry. "Stav našich duší přenechme teologům. Teď se snažíme s vámi domluvit. Jsem doktorka Pulaská. Řeknete nám své jméno?"
//Konor nepotřebuje jméno. Poznáváme jeden druhého podle duševní esence.//
Troi pokročila vpřed. "Uvidíme, co se dá dělat." Dat ji sledoval, jak se koncentruje, ale nezachytil žádné myšlenky, které snad vysílala.
Dat vrhl pohled na Rikera, který se na Troi pyšně díval. Kapitán Picard vypadal překvapeně, pak potěšeně. Pulaská se usmívala. Worf se také téměř usmál, ale pak se vzpamatoval a zaujal svůj obvyklý vojenský postoj.
Bylo jasné, že poradkyni Troi se podařilo a každým z nich komunikovat.
Konor však neodpovídal.
Po dlouhotrvajícím pokusu se Troi odvrátila. Byla bledá a třásla se vypětím. Doktorka Pulaská prováděla zkoušky Konorových reakcí, a ty prokázaly, že sice rozuměl mluvenému slovu, ale snahy poradkyně nepřijímal, stejně jako Dat.
Troi se tedy pokusila o odlišný přístup a mluvila nahlas. "Jak můžete tvrdit, že nemáme duši, když vám rozumíme?"
//Bezduší uznávají náš stav. Jde o to, že odmítají přijmout ten svůj.//
Velitel Riker se zeptal: "Co by bylo pro vás důkazem, že jsme také lidé jako vy?"

//Kdokoli z vás dokáže odpovědět z duše do duše, je uznán za Konora. Mezi Ikonor jsme jich na Dacketu mnoho zachránili.//
"To se dělo s těmi dětmi, co jsme viděli na záznamech," uvědomil si Dat. "Vyhledávali telepaty mezi dacketskými dětmi a z ostatních nadělali otroky."
Troi se zeptala: "Pokud najdeme někoho, kdo s vámi dokáže hovořit 'z duše do duše', jak to nazýváte, jednali byste s tou osobu jako se sobě rovnou?"
//Zajisté. Prozřetelnost může stvořit Konor i u jiné rasy, než jsou Samdiánci. Rádi bychom s nimi navázali spojení.//
A tak začali zkoušet každého na palubě, kdo měl vysoké hodnocení úrovně mimosmyslového vnímání, ale ani jeden z nich se s Konorem nedokázal spojit.
Konor to vše vyzývavě sledoval. //Tohle je nesmysl. Nikdo není zároveň Konor a Ikonor. Máme důkaz o tom, kdo a co jsme. Poskytla nám ho Prozřetelnost. Dacket nám právem patří, tak jako Jokarn, a Gellesen nám bude patřit.//
Kapitán Picard poté tu akci zastavil. "Ztrácíme čas. Připravte toho muže k návratu na planetu."
"Kapitáne," řekl Dat, protože to, co za posledních několik hodin ukládat jako netříděná fakta, začínalo nabývat významných obrysů. "Prosím, neposílejte ho ještě zpět."
"Proč ne?" zeptal se Picard. "Nepřesvědčíme ho, že on a jeho rasa nejsou podle božího práva pány vesmíru. Naší jedinou nadějí, a to ještě malou, je vyhrabat někde v galaxii telepaty, kteří by nějak uspěli tam, kde posádka téhle lodi selhala. Zatím -"
"To bude zbytečné," řekl Dat. "Konoři se nestali telepaty."
Všichni na zaplněné ošetřovně se na něho podívali, Pulaská se zamračila. "Date, slyšeli jsme všechno, co nám tento muž řekl, přestože nemluvil nahlas. Je to vysílající telepat."
"Proto jsem na to také přišel, doktorko," řekl Dat. "Měl jsem na to přijít už v okamžiku, kdy jsme se přenesli na Dacket. Nebyl jsem dnes schopen vnímat pokusy poradkyně Troi, protože android dokáže zachytit pouze taková vyzařování, která obsahují fyzikální složky zjistitelné jeho senzory. Prostředkem komunikace Konorů nemůže být telepatie - protože já slyším vše, co sdělují, stejné jasně jako všichni ostatní."

Kapitola šestnáctá

Kapitán Picard a velitel Riker se s společně Datem přemístili do nejbližší instruktážní místnosti. Dat zavolal hlavního inženýra LaForge, aby mu pomohl s jeho plánem. "Konoři musí vysílat své myšlenky na frekvenci, která je společná jak vašim smyslovým orgánům, tak mým senzorům," vysvětlil. "Když tu frekvenci zjistíme, postavíme s Geordim vysílač - a všichni potom budeme schopni s Konory komunikovat."
"A Samdiánci také," usmál se spokojeně Riker. "Date, nevím, jak bychom bez vás dopadli! Nikdy bychom neuhádli, že to, co Konoři mají, není běžná telepatie."
Picardovy rty se zúžily při bolestném pomyšlení, co se mohlo stát. "Byli bychom donuceni ponechat je svému osudu a pochybnému milosrdenství žraloků přivábených krvavou lázní. Díky Bohu, že jste tím, čím jste, pane Date. Dejte se s panem LaForgem do práce na tom vysílači co nejrychleji. Dokud nedokážeme proniknout Konorům do jejich mysli, budou pokračovat v ničení."
Nalézt tu frekvenci se však snadno řeklo, ale už hůře provádělo.
"Nechápu to," postěžoval si Geordi. "Jak to, že ti tvé diagnostické zařízení nehlásí, na jaké frekvenci přijímáš vysílání Konorů?"
"Geordi," vysvětloval Dat už potřetí, "mé diagnostické zařízeni mi hlásí že žádné vysíláni není. Nedokáže zjistit vůbec nic, a přesto slyším Konory tak jasně jako ty."
"Pak je to asi nakonec přece jen telepatie," řekl jeho přítel. "Lékařské testy také nedokážou telepatii zjistit."
Ani nejjemnější přístroje Geordiho či doktorky Pulaské si s tím, co Dat - nebo zbytek posádky - přijímali od Konorů, nevěděly rady.
Protože už byl tak blízko řešení, pociťoval Dat svou porážku velmi intenzívně. Strávil celé hodiny posloucháním Konora a zaměřoval jednu soustavu vnitřních senzorů za druhou, rozhodnut přijít na to, proč slyšel něco, co nemělo žádnou zjistitelnou fyzikální podobu.
Konoři na planetě zatím pokračovali v dobývání, zabíjení a zotročováni všech, až na ty, kdo byli schopni s nimi mentálně komunikovat. Ti podle jejich názoru měli duši.
"Třeba mají Konoři pravdu," řekl Dat. Odebrali se s Geordim do Přední desítky "utopit svůj splín", jak to inženýr nazval. "Třeba mluví hlasem duše."
"Pak tedy musíme odpovídat stejným způsobem," řekl na to pevně Geordi.
"Já jim tedy odpovědět nemohu," řekl Dat. "Pokud existuje duše -"
"Date." ozvalo se za nimi. Byl to Thralen, který se po zranění právě vracel do aktivní služby. Theskiánec se posadil na stoličku vedle něho. "Nenechte se vyvést z míry Konory a jejich desinterpretací telepatických schopnosti. Mají to úplně převrácené, copak to nechápete?"
"Ne, nechápu," připustil Dat.
"Dokáže konorské telepatické vysílání zachytit lodní počítač?" zeptal se Thralen.
"Samozřejmě, že ne," řekl Geordi.
"To nevíme, Geordi," upozornil ho Dat. "Tu možnost jsme neprověřovali."
Geordi zavrtěl hlavou. "Počítač by nám o tom vysílání řekl - pokud," luskl prsty, "pokud to neposoudil jako hlášení, které není určeno jemu!"
Dat přikývl. "Omluvte nás, Thralene - ale máme práci." Slezl se stoličky.

"A já jdu s vámi," přidal se Theskiánec a následoval je. Konora, který se už vyléčil ze svých drobných zranění, přemístili do cely. Worf vydal Datovi stálé povolení, aby ho mohl kdykoli vyslechnout, takže nic nebránilo v experimentu. Za půl hodiny si ověřili, že lodní počítač skutečně nedokáže přijímat konorské vysílání.
//Jaký to má všechno smysl?// zeptal se jich Konor. //Doufáte, že se vám podaří vyrobit mechanické duše?//
Ta sarkastická otázka přiměla Thralena k úsměvu, ale Data rozrušil další z těch podivných pocitů, jako by to už někdy zažil. S jeho paměťovými okruhy se od návratu z Elysie dělo něco zvláštního.
Vrátili se do Přední desítky, právě ve chvíli, kdy se tam rozvíjela vášnivá diskuse. Worf a Riker proti Darovi a jeho skupině.
Nepřišly dobré zprávy. Hvězdná flotila hlásila, že do samdiánského sektoru míří ferengijské a waykanské lodě.
"Jestli neposkytneme Samdiáncům pomoc," povídal Dare, "přijmou ji od těch, kteří to udělají."
"Je to vnitřní konflikt," odporoval Riker. "Jakmile jsme to zjistili, měli jsme svázané ruce."
"My je nemáme svázané," řekl Dare.
"Co můžete dělat?" zeptal se Worf. "Dvě malé lodě, osm lidí? Kdybyste měli čas, mohli byste Samdiánce vyzbrojit a vycvičit k boji. Ale žádný čas nezbývá. Ferengové tu budou do čtyř dnů."
"Samdiánci létají do vesmíru, i když ne pomocí hyperprostoru," odpověděl Dare. "Za čtyři dny by mohly být děti zbylých svobodných lidí z Dacketu v bezpečí na Gellesenu. Stejně tak většina dospělých, možná že všichni."
"Takže jim poradíte, aby uprchli!" řekl Worf. "Na jak dlouho, než Konoři napadnou Gellesen?"
"To nebude tak rychle, jakmile zjistí, co by je mohlo na místě očekávat." Poprvé od chvíle, co zachránili Stříbrného Paladýna u Elysie, spatřil Dat v očích svého přítele ten tvrdý pohled, který přinesla léta zklamání. Nepřístupná tvář a pevně sevřené rty vyjadřovaly postoj muže, který poznal, že život je osamělý, ubohý, protivný, brutální a krátký, ale který před tím nehodlal sklonit šíji.
"Jakže?" tázal se Klingon. "Necháte tedy za sebou pasti?"
"Ovšem," odpověděl Dare. "Nukleární zbraně se vyrobí snadno. Konoři pro sebe chtějí bez velkého úsilí získat hotová města, vyklučenou a obdělávanou zemědělskou půdu, průmysl a technologie. Přestaňte jim to dávat! Zničte města zbraněmi, které je a zem v okolí zamoří na celé generace. Zamořte pole, aby nic nerostlo. Naučte Konory, že když se znovu pokusí zabíjet své bližní a loupit, co vybudovali, přinese jim to pouze pusté a zničené území a postupně mnoho mrtvých ve vlastních řadách."
Dat byl android. Neměl správně na emoce fyziologicky reagovat, ale přestože si spojil ruce a položil je na stůl přes sebe, viděl, že se mu prsty při Darových slovech křečovitě kroutí. "A poradil byste tutéž strategii Samdiáncům na Gellesenu?" zeptal se.
"Ne," odpověděl Dare. "Konoři se však musejí domnívat, že ji použijí, abychom získali víc času a vycvičili lidi. Dacket je tak jako tak ztracen - pokud se ho máme vzdát, nechme za to Konory zaplatit vysokou cenu. Ale na Gellesenu půjde Samdiáncům o bytí či nebytí. Naučíme je partyzánské válce. Kdyby se Konorům podařilo obsadit nějakou oblast Gellesenu, nikdy se nesmějí cítit v bezpečí, musejí žít v obavách, kdy zase přijde útok nebo vybuchne bomba."
"To je terorismus!" vykřikl Geordi.
"Proti licoměrným vrahům, kteří Samdiánce zabíjejí a jejich děti berou do otroctví? Co by měli podle vás udělat, pane LaForge? Vzdát se? Viděl jste, kam to vedlo na Dacketu: masové vraždění."
Geordi povstal. "Musí existovat jiná odpověď. Nesmíme považovat vraždy, otroctví a terorismus za jedinou možnost. Date -"
"Já vím, Geordi. Musíme se dál snažit duplikovat tu frekvenci, na níž Konoři vysílají. Ale nemá smysl se domnívat, že v tom dokážu víc než vy."
"Ne," namítl Thralen. "Vy jediný máte šanci, Date. Mezi kýmkoli z nás a lodním počítačem je tolik rozdílů, že bychom ten správný najít nedokázali. Hledejte rozdíl mezi sebou a počítačem."
"Thralen má pravdu," řekl Geordi, když kráčeli k Datově kajutě. "Zkusme si to vyjasnit. Jestliže počítač nedokáže zachytit vysílání, je možné, že to neděláš pomocí anorganických součástek."
"Ale má organická struktura jsou většinou jen výživné tekutiny," namítl Dat a posadil se do křesla ke Geordimu, který si vybral pohovku. "Ty nejsou o nic citlivější než vaše krev. Odpověď musí ležet v organicko-anorganickém rozhraní přední kůry mého pozitronického mozku."
Geordi si povzdychl. "To sedí. Tajemství, které zemřelo s doktorem Soongem."
"Nebo s ním zmizelo," poopravil ho Dat. "O jeho skutečné smrti není záznam."
"Ať je to, jak chce, není tu s námi, abychom se ho mohli zeptat. Ale Date, alespoň víme, fyzicky, kde se to rozhraní nachází.
"Je to jedna z věci, jíž se ani ty nesmíš dotknout, Geordi. Je mi líto. Kdyby se poškodila, mohl bych ztratit... vše."
"Ne, Date, nechci naznačovat, že já bych se v tom měl vrtat. Není třeba se té oblasti dotýkat, abychom izolovali její pocity."
"Nemohu je izolovat," odpověděl Dat.
"Cože? Proč ne?"
"Je to moje... moje mysl, Geordi. Ne můj mozek, který má spoustu oddělených pamětí a oblastí na úschovu programů. Tohle je jedna z věcí, v nichž jsme si podobní. S počítači mám společné ukládáni pamětí a výpočetní kapacitu, S lidmi mám společnou schopnost myslet. Dokážete izolovat, kterou částí mozku myslíte?"
"Ne, ale právě jsi přesně popsal to, co hledáme. Nevadí, že to neumíš fyzicky lokalizovat. Stačí, že to dokážeš používat."
"Ano."
"Jsi příznivcem Sherlocka Holmese: když vyloučíme vše ostatní, to, co zbývá, je možné, jakkoli je to

nepravděpodobně."
"Jsem schopen zachytit signály něčím, co má můj mozek společného s vašim, ale co lodní počítač postrádá," odpověděl Dat. "Nepřijímám obvyklé druhy telepatie. Telepatie, kterou vysílají Vulkánci či Betazoidi, jde jistě přímo do mysli." Svraštil čelo. "Teď jsem si právě protiřečil. Kdybych přijímal konorské vysílání přímo do své mysli, pak bych stejným způsobem vnímal i jiné formy vysílané telepatie. Takže to, co mají Konoři, není telepatie."
"Pak jde o fyzikální vyzařováni," řekl Geordi. "Není problém je zachytit, to umíme všichni. Ale jak je duplikovat?"
"Tím, že objevíme čidlo a obrátíme to," prohlásil Dat. "Vyloučíme přímé duševní vnímání, vyloučíme senzorické vnímání a... tím čidlem musí být to rozhraní."
"Nu, teoreticky ano. Pokus se změnit příjem na vysílání."
"Navrhuješ, abych přestal pracovat s... otevřenou mysli?"
Geordi se ušklíbl. "Ze samého zoufalství pokus o vtip? Z tebe se stává člověk, Date." Pak zvážněl. "Jsi zkonstruován tak, aby ses nemohl poškodit, že?"
"To by mohl být ten důvod, proč si neuvědomuji meziplochu. Ale pak tedy ten efekt musí být nevyhnutelným důsledkem schopnosti vnímat. No dobrá - zkusím to."
Dat se opřel v křesle, aby se mohl soustředit na celou svou mysl, včetně té malé části, která sloužila k udržování všech tělesných funkcí v rovnováze. Přestože si mohl tu informaci ověřit u všech senzorů, které rozhraní obklopovaly, necítil, že tam je. Vzpomněl si, že když ho Bruce Maddox poprvé prohlížet, snažil se mu právě tento nedostatek uvědomění popsat, a tím tomu muži zároveň vysvětlil neschopnost určit, jak to spojení funguje.
Tehdy ještě nebyl v komunikaci s lidmi tak zběhlý, to přišlo až s léty zkušeností na Akademii Hvězdné flotily a při práci ve vesmíru v posádkách velmi pestrého složení. Když se na to zpětně díval dnešníma očima, téměř chápal, proč se Maddox domníval, že není cítící bytostí.
Poté, co mu několikrát zopakoval, že nemá žádný senzorický aparát schopný izolovat rozhraní, pokusil se nakonec o analogii. "Lidé mají v každém oku slepý bod," řekl, "v němž je optický nerv napojen na sítnici."
"Ano, je to tak," souhlasil Maddox.
"A přesto si toho nejste vědomi. Když se podíváte jen jedním okem, vnímáte zrakové pole vcelku. Nevidíte žádné prázdné místo tam, kde by měl být slepý bod."
"To je pravda," uznal Maddox.
"Stejně tak tomu je s neexistencí senzorů vzhledem k rozhraní: nevnímám, že chybí."
Data teď napadlo, zda tajemství jeho uspořádání, které tímto načrtl, nepodnítilo Maddoxe k dalšímu studiu pozitroniky. Pak tyto úvahy potlačil, protože pochopil, že mu slouží pouze k odkládání celé věci.
Geordi měl pravdu: skutečně měl strach ze zásahu do části svého těla, které tak docela nerozuměl. Ale v sázce byly životy lidí. Konoři by nikdy nenaslouchali někomu, kdo s nimi nedokáže komunikovat metodou, o níž si mysleli, že to duše hovoří s duší.
Dat chápal strukturu vláknitých spojení k svému ventrálnímu kortexu, ale ne už na základě jaké teorie fungují. Kdyby tak byla interakce mezi jeho organickými a anorganickými součástkami stejně jednoduchá jako mezí hmotou a antihmotou!
Dříve než se setkají s celkovým nezdarem, zamýšleli Dat s Geordim sestrojit vysílač, který by mohl být připojen k univerzálnímu tlumočníkovi. Pak by mohli všichni vyslanci Federace komunikovat s Konory. Ale žádný organický mozek nebylo možné upravit tak, aby vysílal i přijímal na jedné frekvenci.
Mohl být tímto způsobem upraven pozitronický mozek? .
//Buď mě zabijte, anebo mě nechte být!//
Byl to Konor, jehož myšlenky měly takovou sílu, že se z vězení nesly celou lodí. Dat hádal, že se obracel na Worfa, který právě prováděl běžnou kontrolu.
Dat se pokusil analyzovat, jakým způsobem přijal vysílání, ale nenašel ani stopy po synaptických či chemických změnách, nic. Jakými receptory to vnímal, když tu zjevně žádné nebyly?
//Pošlete mě zpátky domů. Jestli nás chcete pobít, dovolte mi zemřít společně s mým národem.//
Ne, pomyslel si Dat, nechceme vás pobít Ale jestli nenajdeme řešení, někdo bude skutečně muset pozabíjet nebo uvěznit celou konorskou společnost, aby zabránil vraždám nevinných lidí. Jak se s vámi mám spojit? přemítal.
Kdyby šlo o obvody, mohl je obrátit. Kdyby šlo o paprskové či vlnové vysílání, mohl je duplikovat. Ale ono to prostě k němu přicházelo, jen tak.
//Pusťte mě!//
Počkat. Konorovy myšlenky na něho do té doby takhle nedotíraly, ani se o tom nikdo nezmiňoval. Dat se k němu předtím přiblížil na malou vzdálenost, aby vyzkoušel svůj příjem. Vysílání bylo obvykle omezeno na malý prostor kolem Konora, ale teď ten muž zřejmě mentálně "křičel".
"Naslouchal", až začne Konor znovu komunikovat. Už přestal "křičet". Dat napínal "sluch"... //Přijdete na to nakonec sami.// A pak přišlo ještě něco, co se ztrácelo, protože muž se opět ponořil do sebe.
Ale když Dat napínal "sluch", postřehl činnost jednoho ze svých sémantických tlumočníků. Nebyl součástí, vláknitých spojení, nicméně jim jednosměrně předával informace -
Povstal. "Už jsem to zřejmě našel."
Geordi se usmíval a následoval Data k počítači, kde si našli -jeho schéma. "Zde - toto je ten receptor, který přenáší, co Konor vysílá, do mého pozitronického mozku. Geordi, vůbec nezáleží na tom, jak má mysl funguje. Když tenhle receptor upravíme, aby zároveň vysílal a přijímal, tak pokud dokážu formulovat myšlenky, mohu je Konorům vysílat."
Avšak tím receptorem nebyl obvod, jako ve většině Receptorů v Datově těle. Byla jím malinká plazmová elektroda, jejíž náboj byl jemně vyvažován elektromagnetickým vlněním.

Geordi hvízdl. "Date, s tím si nemůžeme zahrávat. Když ji poškodíme, může se stát, že se nám nepodaří ji dát zase do pořádku. Nemám ani nástroje, abych takovou spojku rozebral."
"Risknu to," řekl Dat. "Věřím ti, Geordi."
"To nedělej," odporoval jeho přítel. "Jenom člověk, který tě sestavil, ví, jak ta věc funguje. A neříkej mi, že to nevadí, vždyť to víš sám - bez.té součástky mi nebudeš schopen říct, jak tě mám opravit!"
"Geordi - pomysli na všechny ty životy, které jsou v sázce. Musíme to zkusit."
"Ne," řekl Geordi pobouřeně, "to bys po mně mohl rovnou chtít, abych provedl mozkovou operaci na našem kapitánovi. Ale..." dodal a při pohledu na obrazovku si třel bradu, "mohli bychom vyrobit něco, co bychom připojili k té plasmové elektrodě a použít to pro vysílání."
"Ano!" zvolal Dat, a hned mu bylo jasné, jak uskuteční svůj plán bez porušení jemných součástek svého pozitronického mozku. Jako mozek sám, i ony byly něčím, co se zatím nikomu nepodařilo duplikovat. Napájely nejen jeho mozek, ale i jazykové banky - jejichž obvody už nebyly od objevu univerzálního tlumočníka v minulém století žádnou záhadou.
Za okamžik si už vytvořili pracovní stůl, na nějž položili nástroje a náhradní díly, které měl Dat po ruce, a Geordi je podle předběžné představy propojil. Nebylo možné je zmenšit natolik, aby se vešly do Datova pozitronického mozku, ale Geordi ani neměl v úmyslu se přiblížit k oné jemné věci s těmi neohrabanými nástroji," jak prohlásil.
Místo toho otevřel Datovu hruď, kde bylo možné umístit nový obvod, a vedl odtamtud spojení k jazykovému syntetizéru.
Několik prvních pokusů selhalo. Ale po delším úsilí a opravách dostali jistý tok, který dokázaly změřit i přístroje.
Geordi řekl: "Teď to musí fungovat. Nevidím důvod, proč by to nešlo, Date. A navíc mě už nic jiného nenapadá. Pokud má ta věc vůbec šanci, měla fungovat už před pěti posledními úpravami."
Dat seděl u pracovního stolu s otevřenou hrudí a obvodovou deskou před sebou. Všechna spojení byla tucetkrát přezkoušena. Pokud by ta věc fungovala, mohli by hned všechno nacpat zpátky do jeho hrudní dutiny a on by mohl jít k cele a vyzkoušet to na Konorovi.
//Geordi, teď už mě slyšíš?//
Dat čekal na odpověď a nedočkal se. Kruci!
Geordi nadskočil. "Date? Měl jsem pocit, jako bych něco zaslechl, ale bylo to příliš slabé, než abych měl jistotu. Bylo to jen zbožné přání?"
Dat si vzpomněl, jak Konor "křičel". Zkusil být důraznější. //Geordi?//
Inženýr naklonil hlavu, jako by naslouchal něčemu vzdálenému a nezřetelnému. "Snad jsem... Date, mohl bys to zesílit?"
Dat svému novému obvodu zesílil hlasitost, jako by to byl jeden z jeho zvukových reproduktorů, a provedl další pokus: //Geor -//
Celé jeho tělo zachvátil palčivý šok.
Geordi vykřikl a strhl z očí svůj visor.
Přestalo to v okamžiku, kdy se otřesený Dat přestal pokoušet vysílat.
Geordi sotva popadal dech a na pokožce mu vyrazily krůpěje potu. Mách1 slepě po svém příteli. "Date, co -?"
U dveří se ozval bzučák, a pak uslyšeli Rikerův hlas. "Date! Jste v pořádku? Co se to tam děje?"
"Vstupte," zareagoval automaticky Dat. Dveře se otevřely a v nich se objevil velitel Riker, bez uniformy, jen v krátkém županu, bosý a s rozcuchanými vlasy. Zřejmě ho vyrušili ze spánku.
Za chvilku tu byl i Wesley Crusher, jehož kajuta se nacházela kousek dál po chodbě. Skoro se srazil s poradkyní Troi, která měla apartmá naproti němu. Kapitán přišel v černém pyžamu právě včas, aby vyslechl vysvětlení.
Tou dobou už Dat věděl, co se stalo. "Nebyla to bolest, Geordi," vysvětloval. "Šlo o elektronickou zpětnou vazbu. Omlouvám se. Netušil jsem, že dojde k něčemu takovému."
Když Geordi zjistil, že jeho pocity nepramení z přetížení visoru, znovu si jej nasadil.
Wesley přistoupil k pracovnímu stolu a prohlížel si tu věc, kterou zkonstruovali. "To je něco!" řekl. "Vy jste do Data zabudoval myšlenkový vysílač!"
Avšak nebylo to tak jednoduché.
Kdyby se jim povedlo sestavit plasmovou elektrodu, jakou měl Datův receptor, nebylo by potřeba téměř žádné energie. Jenže obvod, který sestavil Geordi, vyžadoval nejméně padesátkrát víc energie než zesilovač řeči - a když se Dat pokusil vysílat na úrovni, kterou mohli lidé vnímat, vytvořila se zpětná vazba, již Dat pociťoval jako mučivou bolest. Proti tomu označení nic nenamítal. Bylo to daleko víc, než "nepříjemné", jak normálně říkal pocitům, které ho varovaly, že něco nefunguje.
Vysílací obvod byl vlastně v pořádku. Potřeboval jen příliš mnoho energie pro práci spojenou se součástkami vysoké citlivosti. Pokud by se jim nepodařilo duplikovat, nebo něčím nahradit plazmové elektrody, které se nacházely v okolí Datova organického/anorganického rozhraní, nemohl Dat vysílat slova, aniž by současně nevysílal mučivou bolest. Což znamenalo, že není naděje, aby komunikovat s Konory. Zklamáni bylo o to větší, že už byli tak blízko cíle.
"Udělali jste, co jste mohli," řekl kapitán Picard Geordimu a Datovi, když mu druhý den hlásili svůj neúspěch. Seděl za stolem a stahoval si předek uniformy dolů. To gesto, zvyk z období, kdy uniforma Hvězdné flotily sestávala ze dvou částí, naznačovalo, že kapitán je zklamán. "Podám hlášení Hvězdné flotile, a vy zatím pokračujte v práci. Třeba ještě přijdete na něco, co bude fungovat."
"Ne dřív, než se tu objeví Ferengové," řekl Geordi chmurně, "a po nich celá galaxie."
"Darryl Adin a jeho skupina už tu jsou," dodal Dat. "Na mou žádost zůstali na palubě, zatímco, jsme se pokoušeli nalézt řešení, kapitáne. Ale pokud Hvězdná flotila odvolá Enterprise, budou se pokoušet pomoci Samdiáncům."

"A já jim to nemůžu mít za zlé," řekl Picard. "Geordi -"
"Lituju, kapitáne," řekl hlavní inženýr. "Ani Dat nechápe konstrukci plazmových elektrod. Jejich složení je zcela neznámé."
"Možná, že se liší od všech konstrukcí, které známe," dodal Dat. "Uvážíme-li pověst doktora Soonga a skutečnost, že o některých obdobích jeho života nemáme zpráv, je možné, že ty součástky nevynalezl on, ale získal je někde jinde. Teď vím, že jsou pro mou existenci nezbytné. Bez nich by jakákoli komunikace mezi mou myslí a mým tělem byla stejně bolestivá, jako při pokusu použít mentální vysílací obvod."
"Kdybych tak přišel na způsob, jak se té bolesti vyhnout," řekl smutně Geordi.
"Vyhnout... se jí?" zeptal se Dat.
"Předejít jí," vysvětloval Geordi. "Ale neznám slabší vysílač než -"
"Ne, Geordi," přisvědčil Dat, "vyhnout se bolesti. Kapitáne, musím provést pokus. Snad bude lépe, když budete z dosahu."
Picard zvedl zrak od desky stolu. "Myslíte, že víte, jak vysílat bezbolestně?"
"Pokud odblokuji a jednoduše propustím myšlenku. Nevíme přesně, co to myšlenka je, pro vás, pro mne, pro Konory. Ale vím, co je bolest: nadměrná energie přetěžující jemné senzory."
"Nerozumím," potřásl Geordi hlavou. "Potřebuješ tu energii, abys mohl vysílat tak silně, abychom tě všichni vnímali."
"Ano, jen -" Dat se soustředil a nechal energii proudit až k bolestivému prahu, zatímco stejné množství energie odváděl z ostatních systémů. Když vysílal, obě energie se střetly. //Kapitáne Picarde, Geordi - slyšíte mě?//
"Date!" vykřikl Geordi.
"Jak jste to dokázal?" zajímal se kapitán.
Dat promluvil nahlas, protože pokračovat v mentálním vysíláni bylo příliš bolestivé. "Měl jsem pravdu. Myšlenka existuje v nějaké podobě, kterou nedokážeme změřit. V souladu s myšlenkou procházející vysílacími obvody jsem odvedl energii z ostatních systémů. Harmonický útlum, Geordi. Bolest je utlumena, myšlenka nikoli."
"Takže tě to nebolelo?" ptal se Geordi.
"Má to... myslím, že ten výraz zní má to malý háček. Útlum musí být proveden poté, co je energie využita k zesílení myšlenky na vnímatelnou úroveň. Nemohu uniknout bolesti, ale mohu zabránit tomu, aby byl význam zprávy zamlžen."
"Proboha, Date," zamumlal kapitán.
"Je mi to líto," řekl Geordi a v hlase měl smutek. "Když jsem ti řekl, že musíš poznat bolest, abys pochopil, co to je být člověkem, nikdy jsem nemyslel, že to dopadne takhle."
"Měl bych být v pořádku," řekl Dat.
"Skutečně?" zeptal se ho přítel. "Víš, čeho jsem si povšiml, Date? Ať už následkem bolesti nebo útlumu energie, ztratil jsi svou aureolu, milý příteli. Na okamžik ses mi jevil jako obyčejný člověk."
"Možná," řekl Dat, "je to... dobré znamení. Půjdu si do cely promluvit s naším konorským hostem. Pokud to bude úspěšné, půjdu dolů na planetu."
"Date," poznamenal ještě kapitán Picard, "soustředili jsme se na tvorbu vysílače - ale ne na to, co jim povíme, až s nimi budeme moci komunikovat. Velitel Riker je zběhlý v diplomacii -"
"Kapitáne," řekl Dat, "Konoři budou naslouchat pouze osobě, která s nimi dokáže komunikovat mentálně. Jelikož nemohu tu schopnost nikomu předat, musím se přenést dolů sám. A vím, co řeknu. Není to snad samozřejmé?"

Kapitola sedmnáctá

Dat zjistil, že oklamat Konora v cele Enterprise, aby ho akceptoval, je hanebně jednoduché. Po prvních větách, které k němu bez mluvení vyslal, muž vyskočil a beze slova ho objal.
Přes doznívající bolest způsobenou vysíláním se Dat přinutil k úsměvu.
//Můj bratře.//
Konor se rovněž usmál. /Věděli jsme, že Prozřetelnost stvoří Konory mezi jinými bytostmi, ale ty jsi první, koho jsme objevili.//
A pak, k Datově úlevě, začal hovořit nahlas - protože bezpečnostní strážní mimo celu mohli "slyšet" z jeho mentální komunikace každé slovo. "Můj bratře, pomůžeš mi uprchnout od těch Ikonor, mezi nimiž přebýváš?"
"Pomohu," přikývl Dat. "Jsem druhý zástupce velitele této lodi. Jelikož mám kromě kapitána a prvního důstojníka nejvyšší hodnost, nikdo nebude pochybovat o mých rozkazech."
Muž se Data ani neptal, zda chce opustit loď, protože předpokládal, že právě prožívá tentýž nádherný objev, jaký poznal každý Konor, když se naučil mluvit pomocí myšlenek - nebo z duše do duše, jak to oni nazývali. "Divil jsem se, proč ses tak často vracel a studoval mě - musel jsi cítit naši spřízněnost před Prozřetelností. Musíš mi vyprávět o svém lidu. Přebývají daleko odtud?"
"Velmi daleko," řekl mu Dat a vzpomněl si na poučení, kterého se mu dostalo od Tashy Yarové, když byla velitelkou bezpečnosti na Enterprise a připravovala důstojníky do výsadkových týmu.
"Když musíte lhát,"říkala, "nekomplikujte to. Nevymýšlejte si složité historky. Částečná pravda - taková, která je pro vašeho posluchače příjemná - ho často uspokojí, a vy vlastně nebudete muset vůbec lhát." Dat na tu radu od té doby spoléhal a nyní zjistil, že v Konorově případě se také vyplácí.
Nikdo z těch, které po cestě míjeli, se jich na nic neptal, přestože pouze strážní u vchodu a O'Brien byli s plánem obeznámeni. Transportní velitel zahrál svou roli dobře, vyptával se na Datův úmysl přenést se dolů i s vězněm, ale couvl, jakmile uslyšel, že jde o "kapitánovy rozkazy".
Zhmotnili se na témže náměstí, na němž byl výsadkový tým napaden, ale tentokrát se Datův průvodce vydal po

schodech k budově, kde sídlila Konorská rada starších. Dat snadno prokázal svou schopnost komunikovat, přestože mluvil jen v krátkých větách. Nebylo snadné se soustředit pro mučivou bolest, kterou nesměl vysílat spolu se svými slovy.
Členy rady bylo naštěstí stejně snadné přesvědčit jako prvního z Konorů.
//Nejsme sami!// zvolal jejich vůdce, který byl jen stěží "starším" v obvyklém slova smyslu. Zdálo se, že žádný z členů Rady ještě nepřekročil střední věk.
Před někým, koho považovali za sobě rovného, Konoři mluvili - či spíše mentálně vysílali - volně. Chtěli vědět vše o Datovi, jeho lidu, z jaké planety pochází. Udal jim co nejméně fakt, "uklouzlo" mu, "ze má bratra, jenž je nezvěstný, aby se domnívali, že pochází z prostředí, které by nazvali normální rodinou. Většinou odrážel jejich otázky vlastními otázkami a dozvěděl se, že objev Konora v rase, která se tolik lišila od jejich, jen potvrzoval jejich víru.
Nepřekvapilo, že konorská "zjevení" mají kořeny ve víře, kterou sdíleli všichni Samdiánci. Díky politickému a ekonomickému izolacionismu toho věděli o jiných kulturách jen málo, avšak tušili, že v galaxii žije mnoho bytostí, které se od nich fyzicky odlišuji, ale inteligencí se jim rovnají.
Když Konoři vytvořili své unikátní mentální vysílání, byli přirozeně přitahováni těmi, s nimiž mohli tímto způsobem komunikovat. Thralenův předpoklad byl správný: jak počet Konorů vzrůstal, obyčejní Samdiánci byli zprvu znepokojení, a pak se jich začali bát. Předsudky se šířily.
Tolerance pak poklesla na nulu, když Konoři vyhlásili nový výklad jistých pasáží samdiánského učení: inteligence a sebeuvědomění nestačí. Obyčejní Samdiánci se mýlí, pokud věří, že mají duši. Praví Konor se mezi nimi objevili až nyní, a představovali absolutní důkaz oduševnění Konor i Ikonor.
Souhlasili, že je složité dobrat se poznání, že kdysi milovaní lidé jsou pouhé bezduché bytosti - avšak byla to zkouška, kterou jim uložila Prozřetelnost. Datova přítomnost dokazovala, že si správně vyložili, oč je Prozřetelnost žádala. Musí svou schopnost předvést veřejně a bude mezi ně slavnostně přijat před celými zástupy.
Protože přesně to Dat chtěl, byl beze všeho ochoten se tomu podvolit. Bohužel bylo třeba vyčkat několik hodin, než se zpráva rozšíří a shromáždí se co nejvíce Konorů, kteří budou svědky obřadu. Dat musel čelit palbě otázek a poznámek, na něž musel reagovat "z duše do duše", a neustálé záchvaty bolesti začínaly být nesnesitelné. Byl schopen své reakce potlačit, což by člověk nedokázal, ale přes ubezpečení diagnostického systému, že jeho systémy zatím zůstávají nepoškozené, měl dojem, že se mu obvody jeden po druhém spalují.
Mučivé pocity zpomalovaly Datovo vědomé myšlení. Až když byl pozván na oslavu svého příchodu, našel způsob, jak získat pár hodin odpočinku: //Neměl bych se raději postit a meditovat. Je tu místo, kde bych mohl být sám?//
Byla to správná řeč. Od jeho hostitelů se mu dostalo úcty a Dat byl uveden do malé místnosti, snad kaple, i když symboly na zdi a cosi, co se podobalo oltáři, mu nebyly nijak povědomé.
Přestože správně usuzoval, že tam nebudou žádná odposlouchávací zařízení, nejprve to místo prohlédl. Pak se dotkl svého komunikátoru a podal na Enterprise stručné hlášení. "Bude to veřejný obřad," vysvětloval. "Nechám tento kanál otevřený, abyste mohli poslouchat a vizuálně zaznamenávat souřadnice."
"Dobrá práce, Date," řekl kapitán Picard. "Avšak tlačí nás čas. Waykanská a ferengijská plavidla tu budou do deseti hodin."
"Obřad je za čtyři," řekl Dat. "Pokud můj plán vyjde, pokusím se Konory přesvědčit, aby vyjednávali s ostatními Samdiánci a uznali příslušníky Hvězdné flotily za prostředníky."
"Ano," souhlasil Picard. "To, společně s přítomností Enterprise, by mělo odradit Waykany i Ferengy od nepředložených činů. Je to všechno na vás, Date. Mnoho štěstí."
"Děkuji vám, pane," odpověděl Dat a přerušil spojení. Všechno je to na něm. Neměl chuť propočítávat možnosti. Vzal-li v úvahu, že Waykani a Ferengové se budou navzájem předstihovat při nabízení svých služeb právě zde, v blízkosti romulanské neutrální zóny, zdála se meziplanetární válka nevyhnutelnou.
Ale obavy znamenaly jen ztrátu času a energie, a tak Dat strávil čas přípravou svého plánu a pokusem vytvořit vývojový diagram pravděpodobných variant. Počítal s možnou chybou: cítící organické bytostí byly jednoduše nevyzpytatelné. I kdyby se sebepečlivěji připravil na různé možnosti, až dojde na skutečnou akci, bude muset... improvizovat.
Nakonec Data zavedli ke schodům budovy Rady před několikatisícový zástup lidí. Stáli na náměstí a tlačili se v oknech okolních budov. Starší ho ujistili, že po celé konorské zemi čekali ostatní Konoři, až jim budou ti, co se shromáždili na náměstí, celý průběh vysílat, z duše do duše.
Náčelník starších představil Data, který jim prostě řekl: //Přináším vám pozdravy.//
Zaplavilo ho ohromující přivítání a radost. Pochopil, proč Konoři tak lehce získávali ty, které chtěli mít na své straně - nebýt bolesti při zpětné komunikaci, bylo by pozoruhodně snadné nechat se těmito lidmi přijmout mezi sebe. Ale připomněl si dvě věci: tváří v tvář těm, kdo se nechtěli podrobit otroctví, se tito lidé měnili v nemilosrdné vrahy a jejich přivítání bylo tak radostné proto, že dosud nechápali, čím je.
Náčelník starších pokračoval: //Vítáme prvního Konora nezrozeného mezi naším lidem, kterého jsme objevili. Z milosti Prozřetelnosti je nám zde představen, protože tak jako my přebývá mezi Ikonor a nevěděl o svém stavu, dokud ho bratr našich duší neobjevil, jak v potu tváře slouží Bezduchým.//
Jak předtím prohlásil Konor, kterého zajali, nepoužívali žádná jména. Dat byl pomalu schopen postřehnout jemně nuance v intonaci. Oslovení Konora, který jim byl vrácen, s sebou neslo cosi jako mužský mentální "hlas" a předurčení jeho charakteru. Datovi však připadalo zvláštní "slyšet" v oslovení vlastní osoby nejen stín svého skutečného hlasu, ale navíc i nádech... nevinnosti?
To přece nemohlo znamenat, že poznali, čím je? Měla doktorka Pulaská pravdu, že jeho mechanickou povahu prozradí každé jeho slovo a čin?

Ale ne, kdyby Konoři poznali, čím Dat je, určitě by se v jejich úvahách o něm objevilo něco jako umělý. Nebyli na takové technologické úrovni, aby si dovedli představit tak dokonalého androida. Jednoduše považovali jeho bledou pleť a zvláštní pohyby za charakteristické pro rasu, z níž pocházel.
Pokud neuhádnou, čím Dat je, dřív než se jim to rozhodne odhalit, měl jeho plán šanci. Muselo to vyjít. Vzhledem k tomu, že nezbývalo mnoho času, nebylo možné po případném nezdaru plán změnit.
Náčelník starších vyzval Data, aby předstoupil //- a odstraní! překážky mezi sebou a svými bratry a sestrami. Jelikož Prozřetelnost vidí vše, nic nezastíráme. Neskrývej své tělo před Prozřetelností, ani před těmi, kdo vnímají tvou duši.// Datovi nebyla vrozena tělesná ostýchavost, ale během svých sedmadvaceti let mezi lidmi se naučil rozlišovat nejrůznější významové rozdíly mezi tím být oblečen či svlečen. Zde byla nahota normou, a tak si vyzul boty, odstranil z těla zbytek standardního oblečení Hvězdné flotily a všechno opatrně složil tak, aby komunikátor mohl dál na otevřeném kanále nerušeně přenášet.
Z přihlížejícího davu vycítil zvědavost, ale nikoli chlípný zájem o anatomii jeho těla. Poté, co společně s Geordim instalovali myšlenkový vysílač, schválně nezaletoval svou syntetickou pokožku, ale jelikož byla všude stejné barvy, čáry nebyly z dálky vidět a zblízka vypadaly jako tenké jizvy nebo přirozená znamínka. Nikdo jim nevěnoval pozornost. Konory však samozřejmě zajímalo víc to, co považovali za jeho duši, než jeho tělo.
Kdyby se tak strašlivě nemýlili v závěrech ze své schopnosti mentálně komunikovat!
Dav znovu vyslal k Datovi vřelé myšlenky. //Vítej nám, bratře našich duší.//
Avšak Rada starších pokračovala: //Jsme Konor, stvořeni Prozřetelností, abychom panovali nad zemí, vodou, rostlinami, zvířaty a Ikonor. Rádi bychom se starali o Ikonor a chovali se k nim dobře, jen kdyby se smířili s tím, že jsou bytostmi bez duše a mají nám sloužit.//
//Ať je Prozřetelnost vede k pravdě!// přizvukoval shromážděný dav.
Náčelník starších se obrátil k Datovi. //Bratře našich duší, přinášíš nám velkou příležitost. Máš nad Ikonor, kteří obývají velkou loď, z níž jsi přišel, značnou moc. Přijímají svůj úděl? Slouží těm, kdo jsou v tvé rase Konor?//
Už je to tu, pomyslel si Dat a postavil se čelem k zástupům. //Ne, mí spolupracovníci na palubě Enterprise nejsou mými sluhy, jako já nejsem jejich,// odpovídal Dat a hned pokračoval, než ho stačí požádat, aby pro ně loď ovládl, což by nepochybně byl jejich ultimativní požadavek. //Lidé z Enterprise jsou mými přáteli.//
//Ale my jsem tví bratři a sestry,// namítl dav a umožnil Datovi skvělé otevření partie.
//Skutečně?// vysílání v rychlém sledu za sebou sotva dalo odeznít jedné vlně bolesti, než přišla druhá, ale přinutil se pokračovat. //Jsem Konor?//
//Promlouváš k nám z duše do duše.//
//Ale já nejsem jedním z vás.//
//Prozřetelnost je prozíravá. Kamkoli přijdeme, setkáme se tam s našimi bratry, jako s tebou.//
//Ale jakým způsobem je Prozřetelnost prozíravá - je to práce Ikonor, kterou vám poskytuje k užívání?// Jak ta učená debata pokračovala, varovaly Data senzory, že vysílač bude zanedlouho přetížen. K bolesti přistoupilo reálné nebezpečí poškození.
//Nám ji poskytuje k užívání, bratře. Jsi jedním z nás,// odpověděli Konoři na jeho poslední otázku.
//Přestože jsem jiný?//
//Jsi jiný pouze tělesně. Duševně jsi jedním z nás.//
//Ale to, co vybudovali Ikonor, je majetek,// Dat překonal bolest a usilovně se snažil obrátit nekonečný rozhovor potřebným směrem, dřív než jeho vysílač úplně zkratuje.
//Patří nám, abychom s ním naložili podle svého přání, tak jako nám patří Ikonor.//
//Pak tedy,// řekl Dat, vsunu! prsty do nezaletovaného švu a roztáhl kůži, //co jsem já?//
Nastalo mentální ticho, pak překvapení, a ti, co stáli blíže, vysílali těm vzadu, že Dat neodhalil strašlivý pohled na srdce, plíce a zažívací ústrojí, ale diody, obvody, paměťové desky, senzorickou síť a trubice pro organické tekutiny.
Telepatický vysílač prorůstal konektory, které se podle varování Datových senzorů přehřívaly. Musel své dramatické odhalení zkrátit, jinak riskoval poškození, které by ho mohlo ochromit.
Chvilkový oddech od bolesti znamenal nádhernou úlevu, ale Datovi nezbývalo než pokračovat. //Jsem Konor?// zeptal se znovu.
//Ano!//
//Ale já nejsem člověk. Jsem stroj. Nenarodil jsem se jako vy. Sestrojili mě. Tvrdíte, že vše, co sestrojili Ikonor, je majetek.// Spalující žár hrozil, že dojde každou chvíli ke zkratu, a tak vynesl svůj trumf. //Sestrojili mě ti, jež nazýváte Ikonor.//
Davem proběh! zmatek a šok, avšak byli zvyklí vyžadovat důkaz mysli a nikoli těla. //Dotýkáme se tvé duše. Jsi Konor.//
Jak je měl přesvědčit?
Tuto myšlenku Dat shromážděným nesdělil, ale přestože zanechal vysílání, bolest neustupovala. Přetížený vysílač vytvářel nadbytečné teplo, i když ho nepoužíval.
//Je to jediný důkaz duše?//
//Ano.//
//Je možno duši vyrobit?//
Nastal němý zmatek: takové otázce nerozuměli.
Dat vzal vysílač a vyjmul ho z těla, opatrně, aby při tom neuvolnil spoje v okolí ohrožených jemných součástek. Pálil ho v ruce, ale Dat si varovných signálů citlivých senzorů na prstech nevšímal.
//Toto,// prohlásil, je myšlenkový vysílač. S přítelem jsme ho sestrojili a uložili do mne. Toto mi dává sílu, abych s vámi

komunikoval. Je to duše?//
Davem proběhl děs, který vystřídal hněv.
//Vysmíváš se nám!//
//Zjevuji vám pravdu. Máte schopnost vysílat způsobem, který každá cítící bytost dokáže vnímat. Snad je vnímání důkazem schopnosti cítit, ale schopnost vysílat nedokazuje nic víc než mutaci vlastní jen vašemu druhu.//
V mentální atmosféře převažoval nesouhlas - ale nikdo nemohl pochybovat o důkazu, který měli před očima.
A pak začali chápat: pokud mohl mechanický předmět vysílat z duše do duše... pak to nemohla být duše, které se jeden v druhém dotýkali.
Hněv přerůstal v zuřivost. Dat zauvažoval, jestli by se neměl přenést nahoru.
Ale pak by mohli tvrdit, že to, co jim předvedl, byl trik. Musel zůstat, aby si to mohli ověřit.
Starší ho obklopili. //Co tvrdíš, není možné,// řekl jeden z nich. //Nemůžeš být stroj!//
//Ale já jsem stroj,// odpověděl Dat. Silový výboj do vysílače mu roztavil kus syntetické pokožky na dlani a senzory pod ní vyslali ječivý protest Datovým diagnostickým systémem a vysílačem, jehož se dotkli.
Celý dav po tom návalu utrpení vyjekl.
//Ty máš bolesti!// vykřikl Náčelník starších. //Stroj necítí bolest.//
//Tak se jí uzavřete, tak jako se uzavíráte bolesti svých bližních, když je zabíjíte!// řekl jim Dat.
//Ale my cítíme tvou bolest,// namítal jeden z nich a užasle hleděl na Datovu obnaženou mechaniku. //Jak můžeš být stroj a zároveň mít duši?//
//Jak můžeš být člověk, a věřit, že tví bližní ji nemají?// kontroval Dat.
Kdyby si Konoři uchovávali svou víru po generace, snad by bylo nemožné jí otřást, i přesto, že Dat se jim nabízel jako živý - či mechanický - důkaz. Ale jen málokterý ze shromážděných byl dítě konorských rodičů. Většina z nich v sobě objevila vysílací schopnosti sama, nebo je objevili ostatní Konoři.
Pochybnosti se šířily - a také záblesky paměti. Odloučení od bratrů a sester, kteří nedokázali mentálně komunikovat. Zabíjení lidí jako byli oni sami v pevné víře, že pokud nedokážou vysílat svůj strach a bolest, jsou to jen bezduché bytosti na úrovni zvířat.
Pochyby. To bylo nejlepší, v co mohl Dat doufat. //Co když jste se mýlili?// zeptal se a tišil bolest, kterou ho to stálo, aby bylo jeho vysílání zřetelné. //Nemůžete vědět, kdo má duši. Já sám nevím, jestli ji mám, ale tolik vám mohu říci: duše je cosi, co nelze vyrobit. Toto -// pozvedl vysílač tak vysoko, jak jen mu to visící konektory dovolily - //není duše. Přesto mi to umožňuje s vámi komunikovat.//
Pohlédl do záplavy tváří odrážejících zmatek, který cítil v jejich myslích, a spěšně pokračoval. //Neříkám, že nemáte duši. Vím jen, že vaší zkouškou duši nezjistíte. Pokud přijmete, že ti, které nazýváte Ikonor, mají se stejnou pravděpodobností duši jako vy, a budete s nimi jednat jako se sobě rovnými před zraky Prozřetelnosti, Samdiánci z Dacketu jsou ochotni s vámi vyjednávat. Přestanete kráčet po cestě ničení a budete s nimi jednat o míru?//
Výhodou jednání se společností mentálně komunikujících bylo, že výjev před budovou Rady se ihned šířil celou konorskou populací. Rozčarování přišlo ode všech najednou, bez ohledu na to, co skutečně viděli.
Ale dohoda si stále žádala čas, a zatímco debata byla stále vášnivější, Dat s velkým ulehčením odstranil konektory telepatického vysílače, uzavřel svou hrud a oblékl si šaty. Dlaň pravé ruky byla ošklivě spálená a obvod vysílače se k ní v tom posledním záchvěvu energie přiškvařil. Kdyby ho však ponechal v hrudi, poškodil by součástky, které bylo mnohem těžší nahradit a uspořádat, než těch pár diod, kus senzorické sítě a syntetické pokožky.
Emoce kolem něj narůstaly: vina a smutek, zloba a odmítání, a nakonec odevzdanost a přiznání. Znal odpověď Konorů dřív, než mu byla oficiálně předána, ale přesto ho ohromila: ano, budou souhlasit s uzavřením míru a reparacemi dacketským Samdiáncům a přijmou prostředníky z Hvězdné flotily, aby jím pomohli vyjednat smlouvu - avšak pouze za předpokladu, že tím prostředníkem Hvězdné flotily bude Dat.
"Odstranil jsem vysílač," oznámil jim a ukázal sežehnutý a vypálený předmět. "Už s vámi nemohu komunikovat vaším způsobem."
"Můžeme mluvit," řekl nahlas Náčelník starších, "a budeme mluvit i při jednáních. Prozřetelnost tě seslala, aby nám dala tvrdé ponaučení, a my cítili tu bolest, kterou tě to ponaučení stálo. Prosím - pomoz nám napravit, co se ještě napravit dá."
"Pokud bude můj kapitán souhlasit, rád se toho ujmu," řekl Dat "ale na palubě máme lidi, kteří jsou zvlášť školení v diplomacii."
"Ti Konoři mají pravdu," řekl Picard, když se s ním Dat spojil. "Za těchto okolností jste nejvhodnějším vyjednávačem vy." Bylo to tedy dohodnuto a Dat se vrátil na Enterprise, aby se spojil s předsedou Tichelonem a dohodl místo a čas rozhovorů. Dacketského předsedu ohromilo, že Hvězdná flotila úspěšně přiměla Konory k vyjednávání, a když mu došlo, že je zde reálná možnost ukončit zabíjení, téměř plakal.
Poradkyně Troi zprostředkovávala, co se děje na planetě, která byla pro většinu posádky příliš vzdálená, než aby mohli vnímat mentální vysílání. A Geordi, jenž Data od té doby, co se přenesl nahoru, neustále obletoval, uchopil androida za ruku. "A teď na ošetřovnu, Date."
"Jsem v pořádku," ujistil ho Dat.
"To nechme na doktorce Pulaské," řekl Geordi pevně. "Můžeme také prověřit, jestli se vysílač nedá zachránit."
Nedal, jak zjistila doktorka Pulaská, když s Geordim opatrně odstranila sežehnutý a roztavený strojek z Datovy dlaně. Za hodinu už byly všechny Datovy poškozené součástky opět v pořádku a zbývalo jen zaletovat syntetickou pokožku, která se sama vytvarovala do podoby Datových otisků prstů a kresby dlaně.
"Tohle je fascinující věc," poznamenal Geordi. "Nemohl by sis změnit otisky prstů a dát se na dráhu zločinu."
"A proč také?" opáčil Dat a zahýbal rukou. "Kdybych chtěl snadno přijít k velkým penězům, stal bych se karbaníkem."

Pulaská se zasmála. "Tak to si neberte do hry žádné Klingony," varovala ho.
"Počkejte -" zvolal náhle Geordi, "teď jsem si vzpomněl právě jste prohrála sázku, doktorko!"
"Vážně?" Dat poznal, že Pulaská je upřímně překvapená. Ani on netušil, kam Geordi míří, dokud inženýr nedodal: "Vzpomínáte si na tu: sázku, jak to dopadne, až se Dat při nejbližší příležitosti pokusí vydávat za člověka? S Konory se mu to zcela určitě povedlo!"
Pulaská přikývla a nadzvedla koutky úst. "To je jediná sázka, kterou jsem prohrála ráda " Její tvář se roztáhla do širokého úsměvu, když Datoví řekla: "To je ironie! Jen android mohl rozřešit ten samdiánský problém, a to působivým důkazem, že nejste člověk, přestože byli skálopevně přesvědčeni o opaku."
Dat její úsměv opětoval. Tentokrát jejímu vtipu porozuměl. Jenže když se chystal sklouznout z vyšetřovacího stolu, Pulaská ho napomenula: "Jen nepospíchejte. Podíváme se vám dovnitř."
"Tam nedošlo k žádnému poškození," ubezpečoval ji Dat. "Odstranil jsem nadbytečné konektory, takže potřebuji jen zaletovat pokožku."
Ale i Geordi trval na tom, že se na to podívají, a tak se Dat natáhl na záda a podrobil se jejich vyšetření.
Dat vleže nahlas uvažoval: "Pořád vím jen to, co nejsem. Dozvím se někdy, co jsem?"
"Nestačí vám být sebou samým, Date?" zeptala se Pulaská. "Jste jedinečný."
"Ale mám duši?"
"To nevím. Asi je správné, že nikdo z nás to neví jistě."
"Jo," ozval se Geordi. "Konoři jsou vhodný příklad, čeho jsou lidé schopní, pokud si myslí, že znají všechny odpovědi."
"Ale jestli je Bůh, Prozřetelnost, která řídí vesmír," pokračoval Dat, "proč by po nás chtěla, abychom žili v takové nejistotě?"
"Abychom nezpychli," vysvětlila mu Pulaská. "Date, znáte to přísloví, které zní: Pokud člověk začne s jistotou, skončí v pochybách?"
Dat si automaticky vybavil zbytek: "Avšak když se spokojí s tím, že začne v pochybách, skonči s jistotou. Francis Bacon ze starobylé Země. Chcete mi naznačit, abych byl spokojen s pochybami?"
"Všimni si jedné věci," řekl Geordi. "Ti, kteří jsou si jistí, že všechno vědí, potlačují a ničí ty, kdo nesouhlasí. Ale ti, kteří vědí, že nevědí, objevují, budují a hledají moudrost. Zůstaň tím, kdo hledá, Date."
"Myslím, že nemám na vybranou," odtušil odevzdaně Dat.
"Kšá!." vykřikla náhle Pulaská. "Kočičí chlupy Datovu vnitřku ani trochu neprospějí!"
Byla to Záhada, která se rozhodla zjistit, co se děje. Vyskočila na stůl a nahlédla do Datovy otevřené hrudní dutiny. Do oka jí padla blikající dioda a ona se po ní chystala máchnout tlapkou.
"Hej - počkej!" zvolal Geordi a zvedl ji. "Tumáš, Date - drž to zvíře, než tě dáme zase dohromady."
Dat si položil kočku na lehátku mezi krk a rameno, jemně ji přidržoval a hladil ji. Nebojovala s ním, naopak se k němu přitiskla a -
"Poslouchejte!" řekl Dat a přitiskl ucho na jemnou kočičí srst.
"Co je to?" podívala se na něj Pulaská, zatímco Geordi pohyboval přístrojem nad mezerou v Datově syntetické pokožce a letoval ji.
"To je Záhada," řekl udiveně. "Ona přede."